IOANNIS MEVRSI

HISTORIÆ DANICÆ CONTINVATIO.

SIVE,

DE REGIBVS DANIÆ,

Qui familiam Oldenburgicam præceſſerunt, & eorum rebus geſtis, à Canuto VI, in quo Saxo deſinit, uſque ad Chriſtianum I,

LIBRI QVINQVE POSTERIORES.

PARS SECVNDA.

AMSTELODAMI,
Apud GVILIELMVM & IOANNEM BLAEV,
CIↃ IↃ C XXXVIII.

Sereniſſimo, & Celſiſſimo.

PRINCIPI, AC DOMINO,

CHRISTIANO,

ELECTO DANIÆ, NORVEGIÆ, GOTHORVM, ET VANDALORVM, PRINCIPI; DVCI SLESVICI, HOLSATIÆ, STORMARIÆ, ET DITHMARSIÆ; COMITI OLDENBVRGI, ET DELMENHORSTI,

Principi, ac Domino, clementiſſimo.

DE Hiſtoriæ dignitate, & utilitate, SERENISSIME, AC CELSISSIME, PRINCEPS, verba in præſens multa facere, non eſt opus; cùm id hactenus abundè plurimi doctorum fecerint, & ab omni adeo ævo, apud ſummos quoſque reges, principeſque, maxima illius ſemper fuerit exiſtimatio: bonos dico, qui virtutes, quas amabant, etiam in aliis legere magnæ voluptati habebant. De quàm plurimis, paucos dicam, & poſterioris ævi: quorum nomina, & exempla, illo tuo faſtigio digna, recenſeri non gravaberis. Fridericus Imperator, nominis iſtius primus, ut Hiſtoriam Otho Friſingenſis ſcriberet, adjumenta, undecunque conquiſita, ſedulo ſuppeditabat. Sigiſmundus, uti in Latinam linguam Arrianus verteretur, imperabat. Maximilianus I magni Cuſpinianum fecit; ac Germanicarum rerum undique collectis Chronicis, unum quoddam ex his corpus, integrúmque, viris aliquot eruditis componendum demandare conſtituerat: ac, propoſitum quamvis ipſi non ſucceſſerit, ſive, quia aliæ Imperii curæ intercederent, ſive, quia vix idoneos ad rem tantam inveniret, tamen æquum eſt, tam præclaram voluntatem minimè poſteritati ignorari. Ferdinandus, itidem I, proprios Hiſtoriæ ſcriptores habuit, Langum, & Lazium: ejúſque filius, Maximilianus II, Ioannem Sambucum. Galliæ rex, Henricus IV, jure Magni cognomento, ob geſta-

rum rerum gloriam, appellandus, libros Iulii Cæſaris de bello Gallico, etiamnum adoleſcens, in vernaculam linguam tranſtulit: &, virilem jam ætatem conſequutus, poſtquam res geſſiſſet maximas, pace regno conſtitutâ, Iulii Cæſaris exemplo, etiam ſcribere eas cœpit. verùm, opus præclariſſimum ut abſolveret, minimè negotia regni, morſque à ſicario accelerata, permiſere. porrò & Petro Mathæo iſtud muneris injunxit: quem, hærentem in incertis, ipſe inſtruere aliquoties neutiquam gravatus fuit. Senatus Venetus, Petro Bembo, viro genere patritio, dignitate Cardinali, Reip. ſuæ Hiſtoriam literarum monumentis conſignandam commendavit: & Sabellicum ad hoc ipſum quoque munus, conſtituto trecentorum aureorum ad id ſtipendio, illud temporis ampliſſimo, invitavit. Quanquam quid externa iſta attinet commemorare, poſtquam SERENISSIMÆ TVÆ CELSITVDINI & domeſtica ſint exempla. Abſalon Vidus, non is quidem inter reges, ſed auctoritate regiâ, & duorum Daniæ regum, Valdemari nempe primi, ac Canuti, nominis illius ſexti, ejus filii, inſtar quoddam, verſâ in cænobium Sorâ, ſuo pago, novis monachis, à ſe ibi conſtitutis, legem dixit, ut, quod anno quolibet memoriâ poſteritatis dignum in Daniâ gereretur, ſcriptis proderent: atque, illis negligentibus, mox Saxoni, præpoſito Roſchildienſi, id præcepit. qui deinde munus iſtud, uti bona certè fide, ſic cum magnâ nominis ſui gloriâ eſt exequutus. poſteaque, inter ipſos etiam reges, Ericus X, ſicut regno, ita Opere hiſtorico, quod nunc exſtat, nomen ſibi immortale comparavit. Hunc ſequutus, quanquam aliquo intervallo, Chriſtianus II, etiam cum exul eſſet, Petrum Parvum, Roſefontanum, equeſtri dignitate virum, ſibi adſcivit, ut Latinè Hiſtoriam ſuarum rerum concinnaret. Avus tuus, Fridericus II, Ioannem Suaningium, & Andream Vellejum, munus id ſuſcipere juſſit. Pater tuus, atque regni univerſi, qui nunc ſummâ pietate, æquitate, ſapientiâ, Daniam regit, utque porrò diutiſſimè etiam regat, ſubditorum omnium votum eſt, Nicolaum Cragium, Ionam Venuſinum, Claudium Lyſchandrum, Ioannem Iſacium Pontanum, viros doctos, & nonnullos item horum famâ claros, ſcribere Hiſtoriam juſſit: ac me denique, poſt egregia regni ſui tot ingenia, ut hanc operam navarem, ex Hollandiâ clementiſſimè evocavit. Eſt nimirum à naturâ comparatum, & agnatum maximis quibuſque animis, ut, quemadmodum virtutem ſummo ſibi ſtudio colendam putant, ſic hoc ipſum à poſteritate quoque ſciri cupiant. Equidem ſola ſibi virtus ſatis pretii eſt: verùm animus, uti quidem, quatenus rectus, atque ſimplex, nihil quærit, quam virtutem; ita, quatenus magnus eſt, & generoſus, etiam gloriam. Ac præclarè ſanè Tacitus: *Cætera principibus ſtatim adeſſe; unum inſatiabiliter parandum,*

proſperam

proſperam ſui memoriam : nam, contemtu famæ, contemni virtutes. Itaque ſunt hæc, ut dixi, optimis decora regibus, atque propria: malis, contrà uſu venit; qui optarent, neque poſt ſe ſcribi quicquam, &, quæ ante ſe ſunt ſcripta, aboleri. prius illud, ne poſteritati vitia unquam ſua innoteſcant; ac poſterius, quia, vel in aliis agnoſcere ea, motu animi interno, erubeſcunt: condemnante conſcientiâ, quos potentiæ magnitudo pœnæ eripit. Sic Tiberius Cremutium Cordum, quia in Annalibus ſuis Bruti laudes prædicaſſet, ultimumque Romanorum appellaſſet Cajum Caſſium, mori jubet, atque libros concremari. Caligula, infeſtus Livio, parum abfuit, quin ex omnibus bibliothecis ſcripta ejus amoveret. Domitianus, Hermogenem Tarſenſem, propter quædam obliquè in Hiſtoriâ dicta, interfecit: ac librarios, qui deſcripſerant, cruci fixit. Iunium Ruſticum, quod Pæti Thraſeæ, & Helvidii Priſci, laudes edidiſſet, ac ſanctiſſimos item viros appellaſſet, pariter è medio ſuſtulit. Neque aliter ferè ſolent principes mali: qui, cùm oderint virtutem, ſublatam quoque è memoriâ hominum vellent, & eandem literarum monumentis conſecratam oculo iniquo legunt; metuuntque & ſuorum, ſi tradantur, vitiorum apud poſteros infamiam. Itaque Domitianus, quem jam dixi, nullam Hiſtoriæ operam dabat: &, præter Tiberii acta, ſuis moribus conſentanea, nil legebat. Sed profectò vehementer illi errant, qui graſſantur in Hiſtoricos: ac potentiâ temporaneâ ſe extinguere memoriam ævi poſſe inſequentis arbitrantur. nam ingeniis punitis creſcit honos, & auctoritas: quique hâc ſævitiâ uſi, ſibi dedecus, illis gloriam pepererunt. Hanc ob cauſam & Caligula, cujus paulo antè memini, adhuc bonus, ac priuſquam in fœdiſſima quæque vitia præceps iret, Cremutii Cordi, atque aliorum, ſcripta, ſub Tiberio damnata, quæri ſivit; atque legi, à volentibus quibuſcunque: maximè ſuâ intereſſe iſtud dicens, ut memoriæ poſterorum facta quæque traderentur. Eſt autem præcipuum Hiſtoriæ munus, ne virtutes, neve pravè dicta, aut facta, taceantur: efficitque id apud principes, ut, bonorum laude accenſi, ipſi quoque tales ſe præſtare ſtudeant; aut, poſteritatis metu, mali eſſe minus auſint. Quam ob rem Hiſtoriam amârunt ſemper, qui virtuti, gloriæque, pretium ſuum poſuerunt. Et hæc tibi etiam, PRINCEPS SERENISSIME, AC CELSISSIME, eſt ſententia: atque, ut virtutem amas, & laudati apud poſteros regni gloriam, partim inſitâ à naturâ bonitate, partim etiam exemplo Patris tui auguſtiſſimi, ſic Hiſtoriam. idque palàm oſtendiſti, poſtquàm primùm huc veniſſem. etenim, cùm in hanc noſtram Academiam excurriſſes, & in auditorium venire ultrò, & audire Tacitum me juventuti nobiliſſimæ explicantem, voluiſti. Quod ut ſummo meritò honori duxi, ita clementiſſimè propenſi in me etiam privatim

animi teſtimonium eſſe credidi: ac fortunam maximè diei ejus mihi gratulatus fui. In quo, PRINCEPS SERENISSIME, AC CELSISSIME, finem facio: atque Deo Opt. Max. votum nuncupo, uti SERENISSIMÆ TVÆ CELSITVDINI longam vitam, proſperumque, ac laudatum, cùm ſic illi aliquando viſum fuerit, regnum donet: cui te rex Sereniſſimus, pater tuus, & ſenatus, à viginti octo annis deſtinârunt: tum in ſolio quoque tuo ſucceſſorem, ex te natum, largiatur. Soræ Danorum, ad diem VII Decembris CIↃ IↃ C XXXVI.

Sereniſſimæ Celſitudini tuæ

humillimè devotus,

IOANNES MEVRSIVS.

IOANNIS MEURSI
HISTORIÆ DANICÆ,
Regum poſt Valdemarum I, in quo Saxo deſinit, geſta complectentis,
LIBER I.
In quo res Canuti VI, *&* *Valdemari* II.

CIↃ C LXXXII. MOrtuo Valdemaro I, regnum accepit filius Canutus VI; iam antè & publicè parentis curâ Ringſtadii initiatus, anno CIↃ C LXX: cùm Canutus V avus inter divos referretur. Adiit regnum anno CIↃ C LXXXII, ad diem IV Idus Maji: ac principio in Cimbriam, fidem illic ſubditorum obſtricturus, ſe recepit. Ea, maxima regionum Danicarum, ac potiſſima, ſæpè patri Valdemaro adverſata, nunc propenſior, Scaniâ tumultuante. Itaque, ordinibus ejus ad Viburgum convocatis, prono omnium favore, fidem ei, & auxilium in rebelles, pollicentium, eſt exceptus. Apud Vrnam, in territorio Sleſuicenſi, aliquid turbatum fuit: verùm, parte meliore prævalente, facilè, quæ poſtulabat, impetravit. Plus negotii Scania dedit, ex acceptâ pridem clade ad pontem Diſiam aſperata; in quâ populus, intellectâ regis Valdemari morte, libertatem inclamabat: ac jungebant ſeſe illi quidam è provinciæ nobilitate; qui, præfectos Sialandos indignati, ea munia Scanis dari cupiebant: ideoque regem etiam recuſabant. Ad tumultum, ocyùs accurrit Abſalon, Lundienſis archiepiſcopus; ſi quid poſſet, in principio repreſſurus. Erat vir, quemadmodum religione ordinis ſui venerandus, ſic facundiâ excellens, ac militiæ laude clarus: ſed, placare perduelles blandâ oratione niſus, cùm conatum fruſtra eſſe animadverteret, Sialandiam repetiit. ac, digreſſus poſtquam eſſet, graviùs accenſis animis, in addictos regi proceres impetum faciunt. Ex his Tordo, & CIↃ C LXXXII.
Esbernus, vix elapſi: arcibus ſuis direptis, & injecto igne exuſtis. alii, exemplo horum terrefacti, aut depoſitis apud amicos facultatibus, aut in naves deportatis, ipſi quoque fugâ ſibi conſulendum exiſtimârunt. Factionis verò principes, quando fruſtra novas res moliri ſeſe ſine duce comperiſſent, Haraldum Screngium, regii quidem ſanguinis virum, verùm neque animo, nec manu, promptum, neque viribus pollentem, apud Suecos exulantem, ſibi regem elegerunt. qui, ſubnixus armis Caroli, regis Sueciæ, ejuſque ſatrapæ Birgeri, cùm in Scaniam adveniſſet, auctis magno populi concurſu copiis, Lundiam, archiepiſcopi ſedem, ac provinciæ metropolim, ſtatim obſedit. Animi pendebant cives, utram partem ſequerentur: tandem ſtatuunt, ſuſtinere paullulum obſidionem, & eventum exſpectare, inde ſeſe ad victorem recepturi. Quæ dum fiunt, equites quidam, regi ſimul, & antiſtiti, fidem ſuam approbare cupientes, congregati, poſtquam caſtra ad amnem Lummam poſuiſſent, nullo duce, nullo ordine, mutuo hortatu ſeſe impellentes, magno hoſtem impetu adoriuntur, diſſipantque: quamquam Coro adeò ſanè vehementer adverſante, uti ſcuta etiam excuterentur. idque conſpicati obſeſſi, portis oppidi apertis erumpentes, acriterque fugientes inſecuti, magnâ eorum ſtrage editâ, gratiam non parvam à rege, & antiſtite Abſalone, hoc ſpecimine virtutis, fideique, inierunt. Nec ſic tamen factio repreſſa fuit; verùm, clade irritata, atque ultionem agitans, in commune exitium nobi-

CIƆ C LXXXII. litatis conſpiravit: ejus cæde probrum ſuum exſtinctura. ac periculum ſanè erat; ni conſilium iſtud Abſalon, copias è Sialandiâ ſecum auxiliares ducens, perturbaſſet. etenim is, in concionem advocatis, poſtquam ſigna ad terrorem quædam circumpoſuiſſet, blandâ oratione ſuaſit; & Haraldum, qui ad Suecos jam refugerat, deſtituere, & rebellionem omittere. Non mutire quiſquam audebat; atque adeò ipſi factionis principes, conſcientiâ in facinoris pudorem, & metum; acti, ut laterent, turbæ ſeſe immiſceb ant. Sic compoſito tumultu, in Sialandiam ablegat fratrem Esbernum, qui rem omnem regi nuntiet. is jam, arma è propinquo oſtenſurus, è Fioniâ cum exercitu trajecerat; &, Esbernum obvium habens, cùm rem geſtam accepiſſet, illicò iu Scaniam ducit: ejuſque primam partem Froſtam flammâ pariter, ac ferro, devaſtare conſtituerat; niſi, ſuaſu Abſalonis, à propoſito deſtitiſſet: ære mulctare contentus, quos exuere vitâ, & bonis, potuiſſet: ſimul etiam, famæ intereſſe ratus, ne à ſanguine regnum ſuum ordiretur. & Haraldus, qui ad regnum alienum turpiter per factionem aſpirare auſus fuerat, homo cætera ignavus, paullò pòſt obſcurâ morte vitam finiit, ſtolidâ ambitione ad poſteritatem

CIƆ C LXXXIII. notus. Vix redactâ in poteſtatem ſuam Scaniâ, rex Canutus literis Cæſaris, Friderici Barbaroſſæ, evocatur, ut Vandaliæ principatum beneficio ſuo acciperet. ſed, retentus monitu prudentiorum, qui, quàm id damnoſum patri Valdemaro exſtitiſſet, ſuggerebant, ſe modeſtè excuſabat; *necdum regnum, quod jam nuper adiiſſet, benè conſtitutum eſſe: ac, ſi abeat, turbas multas, per abſentiam orituras, providere.* Cæſar verò, ubi ſe contemni videt, ad epiſtolam minas addit; *niſi veniat, Daniam ſe in alterius poteſtatem traditurum.* ad quæ rex; *quod alteri donare velit, ſibi prius vindicandum.*

CIƆ C LXXXIV. Cæſar, hoc reſponſo offenſus, Sigefridum, Thuringiæ Landgravium, ſororium ejus, eadem acturum mittit; arbitratus, facilè ſe effecturum per legatum, ex neceſſitudine carum, quod per literas hactenus non potuiſſet. Itaque is in Daniam cùm adveniſſet, blandè cum Canuto agere; & *affinitatem primò* memorare, *quâ adductus*

CIƆ C LXXXIV. *hanc moleſtam adeò legationem ſuſcepiſſet: neque facturum fuiſſe, niſi illam è re ſua exiſtimaſſet. reputaret vires Cæſaris; & benignitatem ejus experiri potiùs, quàm arma, vellet.* tum ſeorſim Abſalonem, & Esbernum, ac Sunonem, primi omnes apud regem ſuum loci, compellare; & hortari, *fidem, quâ Canuto obſtricti tenerentur, nunc probarent: ac ſuaderent, uti Cæſaris amicitiam, atque pacem, quàm offenſam, ac bellum, mallet. meminiſſent, ſe tutores filio à Valdemaro, regno curatores datos; itaque, quod in rem utriuſque foret, nunc conſulerent: item vires, quas irato jure Cæſari, & mox arma illaturo, opponere queant, reputarent.* Ad quæ Abſalon; *perlibenter regi, & regno, profutura conſulturos: verùm nondum ſe tenere, cur Vandaliæ principatum beneficio Cæſaris acceptum ferre velle debeat: neu, quid ea in re ſitum, comprehendere. etiamnum animis ſuis obverſari, quem hinc fructum pater regis Valdemarus retuliſſet. ſcire Cæſarem debere; quod jus ipſe in Imperio vindicaret, id Canuto in Daniâ eſſe. nec quid opus, ſua quæ ſint, nulla cum neceſſitate, juris alieni facere.* Hìc commoto vehementer Sigefrido, graviaque comminante; *an tu*, reſpondere Abſalon, *Daniam, Thuringiamq́, pari eſſe jure cenſes? & incurrere in hanc item, ut in iſtam, Cæſarem poſſe? ſi tentaverit, viros nos experietur. quare abi, & renuntia; regem noſtrum Imperatori nil debere.* Ne nil tamen Friderico datum eſſe videretur, placuit ſeponi cauſam, in conventum utriuſque. Habebat quoque in mandatis, ut Chriſtinam, Canuti ſororem, Cunrado, Friderici filio, Sueviæ duci, deſponſatam, cum dimidiâ dotis dictæ parte abduceret. Etenim convenerant ſic inter ſeſe, anno CIƆ CLXXX, Valdemarus, & Fridericus, uti filiam Chriſtinam, tunc ſeptennem, dux Cunradus, Cæſaris filius, cùm matura viro foret, matrimonio ſibi jungeret, & acciperet in dotem argenti libras octies mille; ipſa autem in Germaniam, cum dimidiâ dotis nominatæ parte, mitteretur: apud Cæſaris ſororem, donec ad ætatem nubilem adoleſceret, educanda. quam cùm conſequuta foret, quod ex dote reliquum eſſet, nuptiarum tempore exſolveretur. itaque, quo hâc in parte ſatisfieret, viſum fuit concedendum; ut Chriſtina, in futurum cum Cunrado matrimonium,

CIↃ C LXXXIV. juxta pactum, abduceretur. Quanquam verò, ſi Canutus Imperatoris in Vandaliâ beneficium agnoſcere non detractaſſet, quod illæſâ in regno Danico majeſtate certè poterat; hodieque in Holſatiâ, & Stormariâ, ac Dithmarſiâ, reges noſtri non recuſant, ſine dubio ampliorem in Vandaliâ dominatum ſucceſſores tenuiſſent, & pacatius ipſe regnum habuiſſet. ſed hoc ferè regum, principumque ingenium eſt, ut amittere principatum, quàm habere alteri obnoxium, malint. Cæſar, adeò non placatus, ob conceſſam in Cunradi filii ſui matrimonium Chriſtinam, & exhibitam dotis partem, quàm repulſâ aliâ offenſus graviter, odio tamen potiùs, quàm bello, eum perſequendum exiſtimabat; dum, oborto, quod ſperabat, motu aliquo domeſtico, ulciſcendi occaſio eſſet. quippe, regno in firmâ pace conſtituto, minus facilem oppugnatu; ſed negotio non tam magno factione inteſtinâ

CIↃ C LXXXV. laborantem invadi poſſe. Nec multo poſt Bugiſlaum, mortuo fratri Caſimiro in Pomeraniâ ſuccedentem, multiplicibus promiſſis ad bellum inferendum impellit. Atque ille, regem quidem, cui imparem ſe ſciret, minimè tentare auſus, Iarimiro, Rugiæ principi, avunculo ſuo, regni Danici clienti, quia pridem Pomeraniam infeſtantem adjuviſſet, bellum infert. Cujus rei cùm Canutum e veſtigio certiorem Iarimarus reddidiſſet, is ablegat ſine morâ, qui inquirant, quænam belli in Iarimarum cauſa eſſet. tum decernit, ut uterque ſuos ad comitia legatos mittat, inter quos res componatur: moxque ad Samſoam inſulam convenitur. ſed, cùm nil proficeretur, Bugiſlai oratores ſic diſcedunt, ut promitterent, ubicunque demum regi viſum foret, ipſum adfuturum eſſe. Quæ

CIↃ C LXXXVI. dum fiunt, viri in Daniam militares, rege pridem Valdemaro crebris expeditionibus occupati, pacem graviter ferentes, cum per otium ſe corrumpi, ac virtutem enervari, quererentur, ne vis illa maſcula ignaviâ detereretur, placuit piraticam in Eſthones illis indulgere; nationem infidelem, quæque mare infeſtum planè excurſionibus ſuis faceret. nec iniquum videbatur, ſuis eam artibus petere: & reponere, quod inferret. Inter iſta Bugiſlaus, non ignorans Friderici Imperatoris voluntatem, claſſe navium quingentarum com- CIↃ C LXXXVI.
paratâ, mox in Rugiam, Daniç ſubjectam, ducit; Cæſarique nuntium mittit, qui de expeditione, naviumque multitudine, certiorem eum faceret. ſed conſilium non ſucceſſit; &, exſcendere cupientem, Iarimarus, militum objectâ manu, ſuo littore prohibuit. quin & Dani, illicò paratâ claſſe, ſub ductore Abſalone, nimiâ virium fiduciâ negligentius agentem, non longè à Strelâ inſulâ, invadentes, profligârunt: adeoque de tot navibus vix triginta quinque elapſæ. decem & octo, perierunt: quadringentæ quadraginta ſeptem captæ, in Abſalonis poteſtatem pervenere. Ac profectò magna hæc victoria fuit; nec poſt eam Vandali Daniam infeſtare unquam auſi. Victor Abſalon, ablegat ad Bugiſlaum, qui in ſpeciem accuſarent de perfidiâ, & ſocietate ruptâ; ſed reverâ, quidnam animi poſt hanc cladem victo hoſti ſupereſſet, explorarent. & ille quidem, callidus diſſimulandi, quaſi nihil paſſus eſſet, nullum omnino ejus ſenſum præ ſe ferre; gratiaſque Abſaloni, qui peccati admoneret, magnas agere: ac, deinçeps amicitiam ſe culturum, polliceri. verùm populus, qui quamplurimos è cariſſimis amicorum perdidiſſet, ſummo in luctu verſabatur: ſic ut voces, & lamenta, ſuos paſſim requirentium, audirentur. Porrò Abſalon, hanc victoriam conſequutus, nuntium ejus regi mittit; & tentorium Bugiſlai, magnæ prædæ argumentum. Rex Viburgi tunc agebat; ac, vocatâ optimatum concione, rei geſtæ ordinem exponi jubet. Auctor quoque erat Abſalon, uti nova expeditio, antequàm ſe recolligere hoſtis poſſet, illicò decerneretur: nec diſplicuit conſilium. quâ de cauſâ alia paratur claſſis; quâ ſubnixus, cætera perſequeretur. iſque, accepto hoc auxilio, in Valogaſtenſes ducit; qui, futurum providentes, Panim flumen, grandibus injectis ſaxis, jam obſtruxerant, ne id navigari poſſet. verùm Abſalon, animi virtute invictâ, ut exemplo ipſe ſuos excitaret, aquam ingreſſus, magno niſu eductis ſaxis, viam navibus patefecit. ſed, ad urbem propiùs cùm ventum eſſet, inter ſeptam palis foſſam, mœnibuſque oppugnare cupientes prohiberi,

CIↃ C LXXXVI. prohiberi, deprehenſum. nec hîc militum ardor ſtetit; &, qui ſaxa jam removerant, neque palos ſibi obſtare patiendum exiſtimabant: itaque deſilientes, pugnam in aquis incepere. acriter repugnabat hoſtis; jaculiſque oppugnantes, quanquam inſtante animoſè Abſalone, atque ſuos impellente, ſubmovebat. Quâ de cauſâ, relicta obſidione Dani, terram populari aggreſſi, ponte facto, quanquam validè infeſtantibus oppidanis, mox trajiciunt; & ingentem, cæſis civibus, in tentoria invadentibus, ſtragem edunt. Quorum caſum ubi Oſnenſes audivere, ignem in ſuburbia ſua, ne ex his oppugnarentur, injecere. inde in Iulinum verſi, illud, ſub Esberno duce, Abſalonis fratre, capiunt: &, his

CIↃ C LXXXVII. geſtis, mox in Daniam revertuntur. ubi hieme exactâ, novam expeditionem in Vandalos orientales animo Canutus agitans, duodecim Rugianorum millia, quòd locorum gnari eſſent, ſibi adſciſcit. ac, provinciam Tribuſanam populatus, cùm ſe ad Circipanenſes convertiſſet, urbem Lubuinam petit; verùm, eâ mox relictâ, arma in Deminum vertit: tam ſecuris hoſtium civibus, ut convivia, ac choreas, velut in tranquillâ pace, agitarent. itaque, fiduciam populi admiratus, & conſideratâ item oppidi munitione, cùm ſe parem obſidioni non putaret, maximam abducens prædam, claſſem repetit; recipitque ſe in portum, non longè à Pani amne. ubi diu tempeſtate divexatus, penè jam deficiente commeatu, Bugiſlao inducias petenti indulget, & in Daniam regreditur.

CIↃ C LXXXVIII. unde rediens vere proximo, & in amnem Zuenum ducens, urbem Grotzuinam vexat, ac provinciam populatur; ſed, cùm præda non ſufficeret, porrò in Pomeraniam tendens, cuncta vaſtat, diripitque, continentibus ſe ubique intrà mœnia oppidanis, & opima inde ſpolia domum refert. Per quod tempus cùm inter ſe fratres duo patrueles, Burevinus, & Niclotus, de ducatu Megapolitano graviter diſſiderent, rex Canutus, qui in poteſtate ſuâ Burevinum jam teneret, captum pridem à Iarimaro, ac ſibi traditum, arbiter factus, ſic diremit contendentes, ut Roſtochium Nicloto, cum ditione Kiſſinorum, Burevino verò Iloviam, & Megapolin, attribueret: eâ lege, ut uterque ditionem CIↃ C LXXXVIII. adjudicatam ejus beneficio ſe poſſidere fateretur: & in hanc rem daret obſides, numero viginti quatuor: inter quos & Burevini ipſius filium. Atque hæc ſecunda cauſa eſt, ob quam reges Daniæ ſe Vandalorum quoque reges inter titulos ſuos ſcribant; primam antè, ex Canuto Obotritorum rege, nacti, ſub Lothario II Imperatore. Factâ autem hâc conciliatione, rex, qui jam Vandaliæ partem ſatis magnam recepiſſet, annitendum ſibi duxit, uti cæteram, quam tenebat Burevinus, item in poteſtatem cogeret, idque primo quoque tempore; ne, ſi moram longiorem interponeret, eâ Vandali ad firmandas vires ſuas uterentur. Itaque, Deminum oppidum cùm obſidione cingere ſtatuiſſet, diſſuadentibus Rugianis, quorum duodena millia ad hoc bellum evocaverat, id conſilium mutavit: atque, in Vandaliam interiorem ductis copiis, plurimos vicorum exuſſit, plures etiam diripuit: hoſtibus ſe in paludes metu abdentibus, nec occurrere uſquam auſis. Poſt quæ, copias in hiberna reducturus, ubi portum, Peno flumini vicinum, petiiſſet, ac tempeſtas retineret, legati à Bugiſlao pacem petunt: quam daturum ſe negavit, niſi ille ſeſe dederet, atque imperata faceret. Inde, ventum commodum nactus, cùm in Daniam trajeciſſet, viribus mox inſtauratis, primo vere in Vandaliam reverſus, ad Iulinum urbem appellit: &, in Pomeraniæ fines cùm moviſſet, neque progredi ſine ſummo exercitus incommodo poſſet, illuc rediit. neque diu commoratus, magnis inde itineribus in Caminum, quod præſidio Bugiſlai tenebatur, copias ducit. verùm, dum à viâ aberrat, cum majore exercitus parte, Scani, atque Sialandi, Rugianis, qui locorum gnari erant, præeuntibus, aliquantum prævenere. quos cùm paucos conſpexiſſet Bugiſlaus, maximè indignum ratus, ſe ab iſtis obſideri, ſtatim oppido erumpit. Dani autem, de conſilio Eſperni, uti hoſtem, acriter valdè incumbentem, paullò longius abducerent, ſenſim pedem referebant. ſed, inſidiis animadverſis, cùm receptui ſignum daret Bugiſlaus, animoſè in ipſum verſi, magno impetu irruerunt: adeò ut, cæſis multis,

CIↃ C equo effuſus, vix in urbem elaberetur. In-
LXXXVIII. ter hæc Canutus adeſt; qui, perculſo iſtâ clade Bugiſlao, opportunum capiendæ urbis tempus arbitratus, totis viribus oppugnare eam incipit. quâ re magis conſternatus Bugiſlaus, Abſalonem, & Iarimarum, ad ſe evocat; ac, de pace colloquutus, cùm ſe quoque arbitrio horum permiſiſſet, ad Canutum mox adductus, ſupplex petit, ut diſcederet ab armis: atque, ſi id facere vellet, etiam pecuniam offert. ſed Canutus, poſtquàm priùs memoraſſet, *qui labores avo, patri, inde ſibi, à Vandalis objecti eſſent, pacem ſe daturum* negat, *antequam illi Daniæ ſe ſubjeciſſent. atque id multo jure fieri; quippe haud videri fore, ut, qui toties bello Danos laceſſiſſent, unquam ſanè conquieſcerent, niſi aut ſubjugaſſent Danos, aut Danorum in poteſtatem victi ipſi perveniſſent. itaque unum hoc reſtare, ut ſe Daniæ Bugiſlaus nunc ſubjiciat; ac deinceps principatum, quique illum ſecuturi, Daniæ beneficio teneat: tum promittat & tributum, atque naves, bello operam navaturas, quot à Rugianis dari conſueviſſent: alia lege nunquam pacem habiturum.* Bugiſlaus, qui res ſuas eò loci adductas eſſe animadverteret, ut accipere quaſlibet conditiones à victore cogeretur, *ſuis hæc ſe relaturum* pollicetur. à quibus poſtridiè in caſtra rediens, cum uxore, liberiſque, ad Canuti regis pedes provolutus, veniam rebellionis, & Vandaliæ principatum beneficii loco, petit, obtinetque: conſtanti inde in regem fide, uſque ad ſupremum diem. morienſque, etiam conſiliarios jurejurando obſtringit, ut uxorem, liberoſque, mox in Daniam avectos, in Canuti, ſuam cuique principatus portionem diviſuri, fidem traderent. Inter iſta, Fridericus Imperator aliâ legatione Canutum invitat ad ſororis ſuę nuptias; ſimul poſtulans, *uti reliquam dotis partem, juxta pactum, ſecum ferret.* verum ille, qui, prætextu nuptiarum, inſidias ſibi poni ſciret, *extra regnum progreſſurum ſe* negabat. *quippe animo reputare; aliquos priorum regum, in Germaniam profectos, non exiguum libertatis detrimentum paſſos eſſe. atque id Canuto* V, *ac Suenoni item* III, *Martisburgi; tum & Valdemaro* I, *patri ſuo, in comitiis Metenſibus, eveniſſe. quod ad nuptias attineret, nullo modo eas impeditas velle; reliquam dotem, quam exigeret Frideri-*

CANVTVS VI.

cus, ante celebratas nuptias exhibere, non teneri CIↃ C
jure ullo, neque more. qua de cauſa, ſive con- LXXXVIII.
ſummare eas, ſive etiam dirimere, animum inducat, nihil planè penſi habere. Hoc reſponſo, indignatus Imperator, ſponſam rejicit, ac redire ad Canutum fratrem jubet: & in ejus quoque gratiam mox Landgravius Thuringiæ, Sigefridus, alteram ſororem, Ingardim, pridem ductam, domo expellit. quâ injuriâ, ambæ, capto rerum humanarum tædio, monaſterium ingreſſæ, quod B. Virgini ſacratum erat, in Roſchildienſi urbe, vitam porrò ſolitariam exegere. ac Canutus, iræ plenus, odio in Fridericum, & Sigefridum, nulli Germanorum æquus, quâlibet occaſione, omnes graviter infeſtabat. Fratrem verò Valdemarum, equitem Roſchildiæ renuntiatum, mox Sleſuici ducem creat. Erat verò tunc ducatus Sleſuicenſis ea ratio; ut, cum maximus filiorum regis Daniæ patri ſuo ſucceſſurus procerum ſuffragiis deſignaretur, proximus natu hunc acciperet: ac, ſi fortè ſine prole is decederet, hinc ad regnum capeſſendũ vocaretur. poſteà, deficiente ſtirpe ręgiâ, beneficium eſſe
cœpit. Vere proximo, Clemens III, pon- CIↃ C
tifex maximus, poſtquam animum in- LXXXIX.
duxiſſet, univerſos orbis Chriſtiani principes ad ſumenda contra Saracenos arma excitare, ſub auſpiciis Friderici; ne is ſibi à Canuto, adeò graviter offenſo, mali quicquam per abſentiam metueret, per legatos & conciliat diſſidium, & Canutum, ut juvare pium bellum item vellet, adhortatur. iſque, licet regno exire non conſultum exiſtimaret, tamen claſſem ſuam addit; in hâc expeditione, juxta Flandros, Friſioſque, qui & ipſi naves dederant, claram operæ. Inter hæc, Dithmarſi turbant; ac, tributo graviore, quàm exſolvere poſſent, preſſi, à Bremenſium epiſcopo, cui ſuberant, Hartvico II, cum negarent, etiam armis impetiti, in epiſcopi Sleſuicenſis, Valdemari, ac per illum regis Daniæ, clientelam ſeſe tradunt; nil referre dictitantes, ſive S. Petrum colerent, Sleſuicenſem, ſeu Bremenſem: cum eccleſię utriuſque patrocinium is teneret. utque fidem Valdemaro approbarent, obſides è ſuis exhibent: ac deinde per triginta ſeptem annos in obſequio perman-
ſere.

cIↃ c xc. ſere. Novus quoque in Vandaliâ motus fuit, inter Boguſlai ducis conſanguineos, de tutelâ liberorum, quam Canuto ipſe vitâ exceſſurus commendaverat. ille itaque, ut principia coërceret, claſſem in Vandaliam mittit; ac, compreſſis mox auctoribus, dat tutelam Iarimaro, Rugiæ
cIↃ c xcI. principi: inde copias reducit. Anno proximo, arma in Finlandos movet; qui, cùm ſeſe cum Norvagis conjunxiſſent, regnum Daniæ prædabundi infeſtabant: &, commiſſo uno prælio, nullo penè ſanguine ſuorum victor, fugiente ſtatim hoſte, nec impreſſionem primam ſuſtinente, mox Finlandiam univerſam ſuam in poteſtatem
cIↃ c xcII. redigit. Inde in Vandaliam tendit; atque eam, odio Cæſaris, flammâ, & ferro, latè vaſtat, diripitque. quâ re motus Valdemarus, Canuti regis amitinus, alienum in ipſum animum, callidè hactenus occultatum, palàm facit: ac contendit, ſibi quoque in regnum jus æquale eſſe. etenim, ſicut Canutus patrem Valdemarum haberet, ita ſe Canuto natum, qui Roſchildiæ interfectus. Incitare epiſcopi Norvagienſes, & auxilia polliceri. idem factum ab Adolpho, Holſatiæ comite; arbitrato, gratam hanc futuram operam Friderico Imperatori: qui Canuto, ob negatam obedientiam, ac Vandaliam divexatam, admodum infeſtus eſſet. utque vires, aliàs Canuto impar, juſtas ſibi compararet, fœdus init cum Othone Brandeburgico, & Bernardo item Saxone, ejus fratre. ad hoc & Hartvicum addit, archiepiſcopum Bremenſem, & Simonem Teckenburgicum; inſuper Bernardum Velpium, ac Mauritium Oldenburgicum: qui & vires, & conſilia, ſociarent. hos ſtipendio ipſe ſuo, atque commeatu, aluit: univerſis admirantibus, unde opes, tanto oneri pares, eſſent. nec contentus, in Norvagiam, ad Haquinum regem, abit: à quo, & epiſcopis regni, cum triginta quinque naves impetraſſet, ocyus in Daniam ducit, & uſurpat nomen regium. ita enim fœderatis viſum fuerat, ut maritimum Valdemarus bellum gereret, at Adolphus, ſociique, terrâ regem in Holſatiâ, apud Eidoram illic flumen, ad certamen provocarent. atque iſthoc agitatum. ſed rex prudens, qui, cunctando vires hoſtium comminuere, potius exiſtimabat, intrà vallum ſe cIↃ c xcII.
tenebat, neque unquam pugnæ copiam faciebat: provocante interim per literas ſubinde Adolphò, caſtoremque per ludibrium appellante; quod in mari claſſem ſuam circumduceret, nec in terram uſquam excenderet. Nec multo poſt Valdemarus, ſeu conſilii pertæſus, ſeu impenſæ ultra impar, militem auxiliarem, & Brandeburgicum, dimittit. ſed Adolphus, cui animus ex cunctatione regis, ceu is metu quodam ignavo pugnæ aleam detrectaret, augebatur, ut virtutem ipſe ſuam oſtentaret, flumen Eidoram tranſgreſſus, omnia Sleſvico circumjecta loca, quæ ad regem pertinerent, populari, auſu mox exitioſo. Etenim, dum iſthoc agit, callidè quidam Valdemarum adeuntes, à propoſito abducunt, admonentque; *agere prudenter vellet, & temeritatem omitteret. maximas Canuti vires in concordibus provinciis regni eſſe, neque facilè vinci poſſe: nec ſenatum aſſenſurum; uti, regno diſtributo, pars in alium, quanquam regii generis virum, transferatur. tum & iſtud reputaret, indecorè ſceptra, & ſacra, permiſceri. itaque captaret pacem, nec incertum belli finem exſpectaret.* Quorum verbis perſuaderi ſibi paſſus, animum ad pacem applicat. ſed, dum id incautè agit, ac ſine ullo commeatu regem accedit, rei componendæ gratiâ, captus, Norburgum abducitur, Alſiæ arcem: ubi poſtquam annos quinque exegiſſet, in Selandiam traductus, arci Sæburgenſi includitur, & in eâ annos novem detinetur: illuſtri exemplo alios docens, temerariæ audaciȩ, & incepti ſine juſtâ cauſâ belli, finem ferè infauſtum eſſe. Fœderati, qui captivum Valdemarum ignorarent, eum navibus mare Balthicum occupaſſe arbitrati, cum exercitu in Holſatiam penetrantes, aciem Canuti adverſam juxta Eidoram exſpectabant. verùm, illo pugnam ſubterfugiente, ac cunctando debellare hoſtem certo, Brandeburgicus, & Saxo, mox dilapſi, ſuam quiſque domum repetunt. quo comperto, in Adolphum rex converſus, non duntaxat Sleſvicenſi territorio eum expellit, verùm etiam in Holſatiam perſequitur: atque, prædâ inde abductâ luculentâ, huc compellit, ut rebellionis culpam ſelibris argenti mille quadringentis, ac Dithmar-

CIↃ C XCII. ſicâ ditione univerſâ, luere neceſſe habe-
ret. atque ita, conſtitutâ demum pace, in
CIↃ C XCIII. Daniam Canutus redit. Nec multo poſt
Philippus Auguſtus, rex Gallorum, per
legatos ſororem ejus, Ingeburgam, uxo-
rem petit, impetratque; quater mille ſe-
librarum argenti puri dote dictâ. ac Phi-
lippus hoc conjugium petiiſſe ferebatur,
ut ſe, regni Daniæ ope, tutiorem contra
regem Angliæ Richardum faceret: quip-
pe gnarus, inter Daniam, Angliamque,
ob imperium ejus inſulæ interceptum,
odia antiqua quædam agitari. Ingeburga,
cùm in Galliam ad Philippum perveniſſet,
uno die nupta illi, ac regina itidem renun-
tiata, paulo poſt repudiatur: & in mônaſterio
primùm, quò conceſſerat ſuâ ſpon-
te, inde poſt extracta Stampis, hinc Vice-
nis, annis circiter viginti, aſſervatur. Qui-
dam hoc repudium biennio poſt factum
tradunt: ſed Rigordus, qui Philippo coæ-
taneus, & ipſius, filiique Ludovici, hiſto-
ricus fuit, jure mihi hîc ſequendus. Ac
repudii quidem cauſam, rex maritus præ-
texebat ſanguinis propinquitatem, cùm à
rege Hungariæ Belâ, qui ſororem ejus
duxerat, tum ab Iſabellâ Flandricâ, pri-
mâ uxore: ideoque non conſtare matri-
monium illud poſſe. alii, cauſas tradunt
alias: ſed ineptas, neque dignas memo-
ratu. At Canutus, minimè ferens contu-
meliam, Romam ablegat Andream Su-
nonis, cancellarium, & abbatem Ebelhol-
ti, Gulielmum, qui de eâ apud papam, Cæ-
leſtinum, nominis illius III, quererentur;
peterentque, ut Philippus ad recipiendam
uxorem cogeretur. iſque, æqua poſtulare
regem cenſens, reſpondere comiter lega-
tis ejus: *operam daturum ſeſe, ut Phillippo inju-
ria repræſentetur, ac repudiata pridem Inge-
burga revocetur.* Hoc reſponſo, poſtquam
Româ diſceſſiſſent, in Burgundiam delati,
propè urbem Divionem detinentur; lite-
riſque, quas habebant à pontifice, ſpoli-
antur: ſed, cum rege collocuti, & abbati-
bus, Claræ vallis, ac Ciſterii, fidem ſuam
interponentibus, dimittuntur. Cæleſtinus,
vix digreſſis his legatis, quod promiſerat,
ſuos ad Philippum mittit, Meliorem, tunc
presbyterum cardinalem, Cenſiumque
ſubdiaconum: poſtulatque, ut recipiat
Ingeburgam, temerè repudiatam. verùm
fruſtra ille fuit: ac, poſt obitum ipſius, In- CIↃ C
nocentius quoque III, qui ſucceſſit, epi- XCIII.
ſcopum Pariſienſem per epiſtolam, quæ &
hodiè conſpicitur inter ejus decretales, ut
vocantur, in principio libri primi, adhor-
tatur, ut Philippum quovis modo ad re-
cipiendam uxorem permoveret. inſuper
legatos mittit, anno primo poſt milleſi-
mum ducenteſimum, Octavianum, Oſti-
enſem epiſcopum, ac cardinalem, & epi-
ſcopum Velitrenſem. per quos mox, con-
cilio Sueſſione convocato, id effectum, ut
reciperet hanc in gratiam; ita tamen, ut
duodecim totis annis inſecutis ſecubaret:
nec participem lecti faceret, niſi demum,
cum ex Angliâ rediiſſet, anno milleſimo
ducenteſimo decimotertio, qui vigeſimus
poſt repudium. ex quo tempore cum re-
cepta in lectum eſſet, eum tenuit, uſque
ad illius mortem, inconcuſſo hinc affectu
adamata. Illud verò hâc in re ſilentio non
prætereundum eſt. Cum legati Innocen-
tii rem Sueſſione agerent, rex Philippus,
quamquam iſthoc detrectaret, nec cog-
nitionem cauſæ impedire tamen poſſet,
juris dictionem inſtituens, advocationem
parat. agitur cauſa, in præſentiâ ipſius, le-
gatorum, ac totius regni præſulum, ſedu-
loque diſceptatur: &, accenſo clarâ voce
ter rogante, *ecquis foret, qui tueri Ingeburgæ
partes vellet; nam futurum, ut ſilentium pro
conſenſu, & confeſſione culpæ, haberetur;* pro-
dit ex adſtantium turbâ juvenis, ignotus
planè, & concedi cauſæ dictionem petit.
quam adeptus, univerſis ſummâ cum at-
tentione auſcultantibus, peringenuâ liber-
tate, ita omnem rei veritatem exponit, ut
Philippi obſtinatum antè animum ad reci-
piendam eam permoveret. poſtquam au-
tem peroraſſet, iterum immixtus turbæ,
nuſquam inveniri potuit: neque ſciri, unde
domo, quis, aut à quo miſſus eſſet. Inter
iſta, in Livoniam arma Dani tranſtulere:
atque regionis ejus infideles, cæpto illis
prædicari verbo Dei, per antiſtitem Mei-
nardum, ac Bertoldum ſucceſſorem, re-
bellantes domuere: & ad fidem Chriſtia-
nam univerſim amplectendam perpulere.
Hinc, tranſgreſſi in Eſthoniam, gentem CIↃ C
admodum ferocem, bello victam ſubju- XCIV.
gârunt. Anno proximè inſequuto, menſe CIↃ C
Martio, vehemens tempeſtas fuit: & cui XCV.

CIↃ C XCV. ſimilem neque à creato mundo, exſtitiſſe, eſt putatum. alibi convulſæ ſilvæ, penè integræ: ædiumque ſtrages maxima, & navigiorum, edita. Hinc Canutus, in Eſthoniam rebellantem arma vertit, regni curâ (CIↃ C XCVI) Valdemaro fratri datâ: ac, devictâ rurſum gente, ſuam in eâ poteſtatem, & religionem, pridem conſtitutam, confirmavit. ac, quo meliùs illud faceret, equites, Enſigeros dictos, fœdere cum illis inito, ſuæ ibi poteſtatis in conſortium admiſit: ut abſente inde ipſo providerent, ne quid novi molirentur. Eum ordinem, derivatum è Palæſtinâ, pontificis Romani auſpiciis, Bartholdus, Rigenſis epiſcopus, in Livoniam invitaverat; dederátque illi pontifex poſſidendam omnem terram infidelium, quos virtute militari ad amplectendam in Chriſtum fidem deinceps adducturi eſſent: & inſigne attribuerent, enſes rubros, unde nomen accepere, decuſſatim collocatos: additâ & ſtellâ rubrâ, in coloris albi veſte. Hos Canutus, ſicut dixi, uti fidem Chriſtianam inter barbaros, jam rebelles, tueretur, fœdere conjunctos ſibi, in ſocietatem quaſi quandam adſcivit; atque idem, cum in regnum ſucceſſiſſet, frater Valdemarus fecit: ac paulatim inſequuti ipſum reges, ſuâ pietate ducti, totum iis regionis principatum conceſſere. Hinc in Pomeranos quoque, denuò ſe commoventes, ſexcentarum ſeptuaginta navium claſſem, & in eâ hominum circiter octoginta duo millia, expedivit; &, exſcenſu in terram facto, Valogeſtum, ac Stetinum, expugnavit: mœnibuſque reparatis, ſub præſidio inde ampliore habuit. Paullo pòſt Fidentium Romanus pontifex cardinalem ad Canutum (CIↃ C XCVII.) regem mittit; de captivi Valdemari, Sleſvicenſium epiſcopi, liberatione acturum: verùm ille, re infectâ, diem ſuum in Scaniâ obit, Lundiæque ſepelitur. Mox Canuto multo gravior controverſia cum Adolpho, Holſatiæ comite, eſt exorta. quippe is Dithmarſiam, parentem Danis, poſt captivum Valdemarum, cum Adolpho Daſſelenſi, avunculo ſuo, manu armatâ ingreſſus, multam inde prædam abduxerat, & redigere univerſam in poteſtatem niſus erat. tum auxere iram regis quidam Holſati; qui, proditionis pridem ab Adolpho accuſati, quod, in Aſiâ dum abeſſet, & adverſus infideles militaret, contra Henricum Leonem, in Holſatiam incurſantem, arma ſua minimè oppoſuiſſent; ideoque, bonis ſuis ſpoliati, & ejecti, poſtquam ad ipſum in exilium confugiſſent, animum ejus, item fratris Valdemari, contra illum incitare non ceſſabant: atque id efficiebant, uti Valdemarum mitteret cum exercitu, & rem totam reſtitueret. Abit ille; & cum eo profugi, quos dixi, Holſati: obviámque ipſe Adolphus copias infeſtas ducens, magno animo ad Stilnoum pugnam init. verùm, impar Valdemaro, & in fugam mox compulſus, maximâ ſuorum ſtrage, ſe recipiens Hamburgum, vix evaſit. victor autem Valdemarus, cum exercitu progreſſus, capto ſtatim Itzehoo, Segebergæ, ac Travemundæ, obſidionem ducibus quibuſdam mandat: ipſe Plonæ urbis arcem, quò Adolphus ſeſe recepturus eſſe videbatur, magno niſu oppugnatam, capit, & præſidio munit. Quibus geſtis, paullò pòſt, majoribus collectis copiis, ad Hamburgi obſidionem ſe convertit: quod deditionem tamen ſtatim fecit. nam Adolphus, urbis dominus, explorato, imminere ſibi hoſtem, metuens obſidionem, ante adventum Valdemari, Albi flumine tranſmiſſo, Stadam fuga ſe receperat. Quâ de cauſâ Hamburgenſes, qui ſe impares agnoſcerent, Valdemaro obviam egreſſi urbe, ſumma cum demiſſione venientem excepere; ſeque illi, ac ſua omnia, regis nomine dedidere. Hinc, qui minimè ignoraret, quantum in his talibus celeritas momentum haberet, nil cunctatus, jam labantem hoſtium fortunam porrò impellendam ſibi putans, motis caſtris, Vergedorpium magnis itineribus tendit: ac poſtridie in Lauwenburgenſem agrum copias ducit. quo comperto, Daſſelenſis, cùm præſidium Lauwenburgo impoſuiſſet, Valdemarum minimè exſpectare auſus, ipſe quoque fugam capiens, ultra Albim ſe recepit. Valdemarus, collocatis ante Lauwenburgum caſtris, dum majores illic ſibi copias parat, & obſidionem urget, undique præfecti arcium vicinarum, ac cum illis Razeburgii, eum accedunt, ſeque dedunt. Poſtquam autem Lauwenburgum diu fruſtra

CANVTVS VI. obſediſſet,

CIↃ C obſediſſet, molibuſque ante arcem muni-
XCVII. tiſſimis excitatis,ac pręſidio relicto,quan-
tum ad continuandam obſidionem ſatis
eſſe videretur, mox Sleſvicum magno
cum triumpho redit; ſparſâ latè nominis
famâ per Germaniam univerſam: qui,
Adolpho propulſato, oppidis tot, arcibuſ-
que, expugnatis, aut timore ad deditio-
nem actis, ac Holſatiâ penè totâ ſubju-
gatâ, ſpecimen virtutis ſuæ, & induſtriæ
CIↃ C militaris, non vulgare edidiſſet. Otho ve-
XCVIII. rò Brandeburgicus, Adolphi Holſati,
quem contra Canutum regem hactenus
ſummâ fide juverat, vicem dolens, cum
Adolpho Daſſelenſi in Vandalos movet.
cujus rei fama cùm in Daniam perlata eſ-
ſet, illicò Canutus magnam multitudi-
nem paſſim ex agris, oppidiſque, in arma
cogit: & auxilia Rugiana his adjungit.
quia autem jam ætate gravis Abſalon,
etiam morbo impeditus, ducem ſeſe ex-
ercitui, ut ſolebat, minimè præbere pote-
rat, demandatum illud munus Petro, Ro-
ſchildenſi epiſcopo,tum & regis cancella-
rio,ac Torberno Knarderupio,ejus fratri.
qui cùm copias juſſu regis tranſmiſiſſent,
Vernoviæ fluminis, quod, Roſtochium
præterlabens, mox in mare ſe exonerat,
oſtium ingreſſi, paullo pòſt in terram ex-
ponunt, ubi Othonem propè agere acce-
perunt. Neque mora; coëunt infeſtæ
acies, fortiterque manum conſerunt. acri-
ter pugnatum utrinque; & occubuere
plurimi in veſtigio, dum pars neutra loco
ſemel capto cedit. Petrus, ac Torbernus
frater, primâ in acie dimicantes, nil virtu-
te ſuâ dignum omittebant. neque deerat
ſibi Otho: qui hortando, & pugnando,
ducis pariter militiſque munus ſtrenuè
obibat. Poſtquam autem paribus animis
diu concertatum eſſet, Petrus, juſſis ſequi
ſuis, impetum in hoſtem facit: nec urgere
priùs ceſſat, quàm in fugam eum vertit.
ſed, incautiùs dum premit, nullo ordine
ſuorum, ipſe capitur, frater cadit. &,
amiſſo utroque duce, qui è prælio ſupere-
rant, naves repetunt, & in Daniam rever-
tuntur: ac Torbernum,ſecum abductum,
mox Ringſtadii ſepeliunt. Paulo pòſt &
Petrus redit; cùm cuſtodiæ præfectum,
ingens pretium pollicitus, corrupiſſet. Ac
Othonis,quamlibet victoris,vires eo præ-
lio fractæ adeò fuere, ut deinceps nil ho-
ſtile in Canutum ſit molitus. Quibus hunc CIↃ C
in modum geſtis, Burevinus, & Niclotus, XCIX.
Slaviæ comites,juſſu regis, in Adolphum
Daſſelenſem,hujus belli adjutorem,copias
ducunt:initâq; inde pugnâ, cùm Niclotus
cecidiſſet, ejus mortem Burevinus ulciſ-
cendam ſibi ratus,graviter incumbens ho-
ſti, univerſum profligavit, & Adolphum
ditione ſuâ ejecit. Inter quę,concedit fatis
Sophia,Canuti mater,Valdemari I vidua,
& Ringſtadii ſepelitur. Profligato Daſſe- CIↃ CC
lenſi, Valdemarus Louwenburgũ, ac Ber-
gerdorpium,quæ præſidio adhuc ejus te-
nebantur,ſtatim obſidione cinxit: ac,dum
ea ſe tuentur, validè admodum munita,
Razeburgum,Gadebuſcum, & Vitenbur-
gum, quæque arces aliæ ad Suerinenſem
pertinebant, quod is arma cum Adolpho
conjunxiſſet, ſuam in poteſtatem redigit.
Hinc ſe in Lubecam vertit; quæ, obſeſſâ
Travemundâ, tantam in anguſtiam reda-
cta fuit,ut, auxilio deſperato, ultrò ſeſe in
victoris leges dederet: integra commer-
ciorum, quæ in Daniâ pridem exercebat,
jura,civiumque libertatem, quos Canutus
anno præcedente ceperat,ſtipulata. Mag-
nâ cum ſolemnitate Valdemarum Lube-
cenſes excepere. iſque, paucos ibi dies
commoratus, rebus ſuis ordinandis ani-
mum advertit; ac, conſulibus urbium ex-
pugnatarum, aut deditarum, evocatis,ob-
ſides imperat: Lubecæ verò, pòſtquam
cives ſacramento obſtrinxiſſet,arcem im-
ponit: cujus etiam monumentum hodie
platea regia nominatur. etenim ſic ſtatue-
bat;minimè quieturos cives, aut manſuros
in obſequio: nec Adolphum item fortè,
cùm egreſſus ſemel foret, ceſſaturum: ob
hanc cauſam novos motus, aliàs illic ori-
turos,coërceri hoc præſidio oportere. ac
permanſit in viceſimum ſeptimum annum;
cùm, excuſſâ ſervitute, Lubecenſes, pri-
ſcam ſibi libertatem vindicantes, ſub hoc
ipſo Valdemaro,tunc regnante,diruerunt:
uti fuſiùs narrabo, cùm ad tempus id per-
venero. Et his quidem ita tum Lubecæ
geſtis, Zegeburgum Valdemarus, quod
Timone duce dudum arctè obſederat,
mox in poteſtatem accipit. inde jubet fra-
trem ejus oppugnare Travemundam; ac
Dithmarſiam, Scenoni; ejus fratri, Plo-

CIↃ CC. nam mandat : exulibus , ab Adolpho ejectis, patriam reddit: & Dithmarſos, cùm ſe denuò commoverent, ac tributum imperatum exhibere detrectarent, gravius premit. Inter hæc, Holſatiâ ejectus Adolphus, certior factus, reditum ſuum exſpectare Hamburgenſes, ut reciperet amiſſa, cùm delectum habuiſſet, urbem obſidione cingit; &, vix quicquam reſiſtentem, veluti quæ capi vellet, protinus in poteſtatem ſuam redigit: ac Rudolpho, regio illic præfecto, exire juſſo, quæ à Valdemaro pridem acta eſſent, aut ſtatuta, deinceps rata haberi vetat. idque poſtquàm in Holſatiam nuntiatum, quidam, in fortunam Adolphi propendentes, ad recuperandam eam ditionem clàm invitant. quorũ hortatu is audentior, etiam tum Segebergam, Louwenburgum, ac Travemundam, ſub præſidio ſuo tenens, communire Hamburgum incipit, magnâ ſpe Holſatiæ recuperandæ. ubi dum ſecurior æquo menſes aliquot moratur, Valdemarus, clam Sleſvico caſtra movens, circa brumam, primò Rendesburgum ducit, oppidum in finibus ducatus Sleſvicenſis ſitum, & Holſatiæ. eo capto, in Dithmarſiam contendens, quam Adolphus in defectionem traxerat, ſine clade illam recipit. hinc, profectus per Holſatiæ comitatum, properè Hamburgum petit, obſidetque. ubi in caſtra convenere, Guncelinus Suerinenſis, Burevinus Megapolitanus, & Dithmarſi, magna auxilia adducentes. Quo Adolphus intellecto, ac ſe obſideri videns, eo tempore, quo periculi minimum ſibi metuendum exiſtimabat; nec effugium ullum dari, hinc circundato ab exercitu, inde Albi, glacie illi innatante, tranſitum non permittente; inſuper, deluſum item ab Holſatis, qui in vanam ſpem pertraxerant, animadvertens; urbem offert, & mox etiam Louwenburgum, ad Decembris ſextum & viceſimum diem imminentem; modò ſibi poteſtatem liberam diſcedendi daret, ac delicti gratiam Hamburgenſibus faceret. id initio cùm negaret Valdemarus, tandem, interceſſione Guncelini, & Burevini, eſt largitus: hâc conditione tamen, niſi Louwenburgum traderet, ut captivum Valdemaro ſeſe redderet. ac perficiendæ

rei cura Guncelino data. qui Adolphum cùm in caſtra evocaſſet, ut ad pacta implenda abduceret, in diſcrimen magnum incidit. nam Dithmarſi, poſtquam Adolphum intrà vallum conſpexere, qui & Marſicam regionem per vim pridem occupaſſet, & in eâ graviter graſſatus eſſet, arma rapiunt: eum planè occiſuri, niſi ocyùs rex ipſe laboranti ſuccurriſſet. mox, compoſito tumultu, cùm Hamburgum Valdemarus recepiſſet, Guncelinus, captum ſecum Adolphum ducens, Louwenburgum eſt profectus; ut obſeſſi, eo viſo, ac deditionem quoque imperante, eveſtigio arcem Valdemaro traderent. Cùm perventum iſtuc eſſet, ac deditionem Adolphus, ante mœnia conſtitutus, militi præſidiario imperaſſet; idque ille pertinaciter recuſaret, fame potiùs moriturum ſe reſpondens; ſub cuſtodiâ primò Sleſvicum perducitur, hinc Sœburgum Sialandiæ: additurque ſocius carceris Valdemaro, Sleſvicenſium epiſcopo, qui rebellionis quoque pridem fuerat. Et, Adolpho hunc in modum ſubjugato, factum, ut Victorioſus cognomento Valdemarus diceretur. Nec multo pòſt in caſtra ad Hamburgum rediens Valdemarus, univerſas copias in urbem inducit; civibuſque ære ingenti imperato, arcem etiam imponit: quâ deinceps in officio continere ipſos poſſet. Per id tempus moritur Soræ, quam fundaverat, Abſalon; vir integritate vitæ, bellicâque fortitudine, ſuo ævo certè nemini ſecundus. Sora antè avitus illi pagus erat; iſque diruit, & in monaſterium vertit: monachiſque legem dixit, ut, quod anno quolibet memoriâ poſteritatis dignum paſſim totâ Daniâ gereretur, ſcriptis traderent. ſed, quod caverat diligenter, minimè curatum fuit; ac, Saxonem ſi excipias, nemo Danus patriæ ſuæ hiſtoriam literarum monumentis conſecravit: & extranei, ſive ignorantiâ hallucinantes, nihil præſtiterunt ſolidi; ſive invidiâ, quæ à Danis fortiter geſta, deprimentes, ſua in majus extulerunt. quod cùm ille prævideret, Saxoni, præpoſito tunc Roſchildenſi, hanc hiſtoriam, quæ nunc exſtat, conſcribendam demandavit. iſque fecit, cum ingenti laude ſuâ: quam non parum aucturus fuerat, ſi & diſtinxiſſet annos; & CIↃ CC I.

cIↄ cc I. quæ miſcet,fabuloſa omiſiſſet. nunc judi-
cium meritò deſideramus in quibuſdam,
qui inſignem ſcriptionis, eo ævo, elegan-
tiam prædicamus. quamquam, de diſtin-
ctione certâ annorum, tempora remotio-
ra, & incurioſa ſui, facilè excuſant virum,
cæteroqui diligentem. Vixerat Abſalon,
cùm decederet, annos tres & ſeptuagin-
ta;quadraginta quatuor, epiſcopus fuerat;
& Roſchildienſem eccleſiam, rexerat vi-
ginti annos, & quod excurrebat tempus;
cIↄ cc II. Lundienſem, amplius viginti tribus. Ac
ſecutus ipſum fuit anno proximo Esber-
nus Huidius Snaræus, ejus frater, belli
laude pariter clarus, ac de regno univerſo
benè meritus. Is in villâ ſuâ Sæbiâ fortè
gradibus delapſus,poſtquam caput in mo-
larem illic lapidem impegiſſet, fractâ mi-
ſerè cervice, vitam finiit. Ejus beneficio
Callundeburgum debet Dania. Erat pa-
gus anteà, Hervigum dictus, quem tum
piſcatores quidam incolebant, ſed expo-
ſiti piratis: quos ut deinceps prohiberet,
urbem fecit; & adjunxit illi arcem, mu-
niitque, ut ſecurè habitare cives poſſent.
templum item inſigne ſtruxit: cui vicum
Vbberupum dono dedit. quod præcla-
rum certè factum aliâ munificentiâ gran-
diore ſuperavit; cùm Sorano monaſterio,
paullo antè à fratre Abſalone condito,pa-
gos integros quatuordecim eſt largitus:&
quæ intrà ſeptum exſtant etiamnum ædi-
ficia, opere ſtructa lateritio, ut & aquæ-
ductum, fecit. quâ de cauſâ in ejuſdem
loci templo, juxta fratrem, tumulum ha-
bere meruit. Valdemarus, poſt tot res
præclarè geſtas, animum ad matrimoni-
um contrahendum applicavit:itaque uxo-
rem ducit,Henrici Leonis filiam,Ingebur-
gam, nuptiaſque Hamburgi celebrat. ut-
que domum Brunſuicenſem geminâ affi-
nitate rex Canutus ſibi jungeret, itidem
ſororem ſuam Adelhedam,quam nonnulli
Helenam dicunt, Henrici Leonis filio,
Gulielmo, nuptum dedit. quâ ex re Hol-
ſati cùm ſpem concepiſſent, fore, ut hunc
tractum totum Gulielmo dotis loco rex
concederet, fruſtra habiti fuere. Poſt-
quam nuptias celebraſſet, rex Lubecam
urbē petens,magnâ pompâ eam ingreſſus,
exquiſito cum honore ab ordinibus uni-
verſis eſt exceptus:&,obſtrictâ juramento
civium fide, privilegia, quæ habebant, cIↄ cc II.
confirmavit. inſuper commerciorum toto
regno libertatem, qualis ipſis Cimbris
eſſet, illis dedit. Inde tranſiens Mollo-
viam, obſides abduxit ſecum, ut ancipiti
fide cives in obſequio retineret. etenim,
cùm paullo antè Valdemarum recepiſſent,
& is pedem retuliſſet, iterum deficientes,
Louwenburgo ſe conjunxerant. Ac Lube-
cam hinc regreſſus, ex Holſatiâ, Vagriâ,
Stormariaque, præfectos pariter & vica-
rios, conſuleſque oppidorum, tum dyna-
ſtas Razeburgi, & Suerini, ac clientes
item alios, convocavit, fideique juramen-
tum ab his petiit. Poſt quæ ubi omni Hol-
ſatiæ Albertum Orlemundium præpo-
ſuiſſet,atque cœptam à Valdemaro Sege-
bergæ obſidionem demandaſſet, mox in
Daniam receſſit. Valdemarus, à Canuti
comitatu ſe recipiens, Louwenburgi op-
pugnationem viſit. quæ cùm voto tardiùs
procedere ſibi videretur, de communien-
do rurſum Haddenburgo conſilium capit:
cùm ut tutum id refugium ſuis eſſet, tum
ut commeatum obſeſſis, Albi flumine de-
vehendum, interciperet. quo peracto,ali-
quot relictis illic in præſidium militibus,
denuò Sleſvicum petit. Cùm verò nec
Segebergę obſidionem ſat procedere ani-
madverteret, milite præſidiario, quoties
vellet, frumentatum excurrente, Orle-
mundius, quod Adolphi frater uterinus
foret,mox ſuſpectus eſſe cœpit, quaſi mi-
nus bonâ fide in negotio demandato ver-
ſaretur. Itaque & huc accurrens Valde-
marus, cum prætoriâ cohorte, aditus ſta-
tim omnes claudit, ut annonæ planè nihil
importari illuc poſſet. ſed obſeſſi, ut elu-
derent obſeſſores, aſtu uſi, tritam calcem,
quam farinam illi eſſe exiſtimarent, è mu-
ris dejiciebant. Quæ dum fiunt in Holſa-
tiâ, rex Canutus, pridie Idus Novembris,
ſive, uti volunt alii, tertio Idus Decem-
bris, repentinâ morte exſtinguitur; per
venenum, ut nonnulli crediderunt,procu-
ratâ: anno ætatis quadrageſimo, regni
primo & viceſimo: ac Ringſtadii ſepe-
litur: princeps pace, ac bello,magnus; &
omnino vitâ longiore dignus. Cujus rei
cùm in caſtra ad Segebergam nuntius de-
latus eſſet,

CIↃ CC II. VALDEMARVS,
mandatâ Orlemundio obſidione, ac præ-
ſcriptis legibus deditionis, ſi hanc fortè
per abſentiam facere obſeſſi vellent, ocyùs
in Daniam, ad capeſſendum illic regnum,
à proceribus advocatus, proficiſcitur. nec
multo pòſt, unanimi conſenſu omnium, rex
CIↃ CC III. creatur. Inde, rebus ordinatis, novus rex
Lubecam tendit; ubi adactis juramento
ad obſequii fidem civibus, tanquam Va-
griæ Nordalbingiæque dominus, privile-
gia, & immunitates magnas, eſt largitus:
iis maximè, qui in Scaniâ, Falſterboâ, ac
Scanoræ, mercaturam exercerent. Ade-
rant ibi accerſiti Hamburgenſes; tum &
Rugiæ, Pomeraniæ, Megapoleoſque co-
mites: ac dynaſtæ Razeburgi, & Suerini,
inſuper equeſtris ordo earum regionum
totus; regiique per Holſatiam, & Stor-
mariam, ac Dithmarſiam, vicarii. qui cùm
omnes juramento fidem ſuam obſtrinxiſ-
ſent, dat præfectum Nordalbingiæ Orle-
mundium, anteà jam à Canuto quoque
rege conſtitutum; inde urbi Lubecenſi
arcem imponit; à quâ vico, & portæ, no-
men etiamnum uſurpatur. Quibus actis,
Valdemarus, tot jam populorum potens,
indecorum majeſtati ſuæ ratus, unâ arce
Louwenburgo ſe excludi, totas vires eò
vertit. Validè præſidium arcis aliquan-
diu repugnabat; ſed, deficiente annonâ,
nec auxilio apparente, tædium defenſio-
nis tandem ulterioris cepit. Itaque dedi-
tionem obſeſſi offerunt; eâ lege, ut Adol-
phus libertati redderetur. quâ de re de-
liberatum poſtquam eſſet, regni epiſcopi,
qui cum Valdemaro erant, & inprimis
Lundienſis, fore iſtud pollicentur, ſi &
arcem ſine morâ ipſi dedant, & Adol-
phus, datis aliquot obſidibus, de conſtanti
deinceps pace regi caveat; hâc conditio-
ne maximè: *uti arcibus, ac provinciis univer-
ſis, quas ex Cæſaris indulgentiâ tenuiſſet, abdi-
catis, extra fines Nordalbingiæ ſe deinde conti-
neret. & nec ſuis, neve alienis armis, ullas Val-
demari terras poſt id tempus infeſtaret.* In
quæ cùm Adolphus ſeſe juramento ob-
ſtrinxiſſet, obſides dat filios duos, ac ne-
potem ex ſorore, quæ Adolpho Daſſelenſi
nupta erat; item filium Suerinenſis, ac
prætereà alios octo, ex equeſtri ditionum
illarum ordine: qui in proximos decem
annos Valdemari in poteſtate omnes fo- CIↃ CC III.
rent: niſi fortè mors illius, aut Adolphi,
intercedens pacta ſolveret. Hunc in mo-
dum liberatus mox Adolphus, Scouwen-
burgum ſe recepit, reliquamque illic vi-
tam omnem egit. Valdemarus, jam re-
dacto in poteſtatem Louwenburgo, ſta-
tim in Daniam regreditur; ac, compoſitis
illic rebus, legibuſque aliquot novis, quæ
in Iure Scanico reperiuntur, conſtitutis,
claſſem parat in Norvagiam: quæ in bello CIↃ CC IV.
pridem Holſatico Valdemarum Sleſvi-
cenſem propugnaverat. quam cùm appu-
liſſet poſteà, & exercitum uſque ad Tunſ-
bergum, oppidum promoviſſet, conten-
dentem de re ſummâ cum Philippo Erlin-
gum ibi regem creat, imperato in annos
ſingulos tributo; ac Philippum, Erlingo
conciliatum, ducem itidem conſtituit: &
obſequium utriuſque juramento ſibi, po-
ſteriſque, obſtringit. poſt quæ, finem ejus
anni morte uxoris Ingeburgæ, poſt biennii
matrimoniũ, ſibi luctuoſum habuit. cum-
que ea ſine liberis deceſſiſſet, affinitate,
cum Othone Brunſvicenſi inſtitutâ, inter- CIↃ CC V.
ruptâ, amicitia quoque exſtincta eſt. ac
deinde regis Bohemorum filiam, Marga-
retam, quam Dangmaram, propter ſum-
mam pulcritudinem, appellabant, mori-
buſque, uti formâ, excellentem, uxorem
capit: ex eâque duos inde filios tollit, Val-
demarum, & Abelem. Sponſam Stran-
gius, inter primos Danicæ nobilitatis, aliis
triginta equitibus comitatus, Lubecam
adduxit; ubi nuptiæ, regio planè apparatu,
celebratæ. Nec multo pòſt epiſcopum
Lundienſem, Andream, cum exercitu in
Eſthoniam ablegavit: quæ ad idolola-
triam iterum verſa, fidem etiam exuerat.
iſque, aſſumptis ſecum fratribus, terram
invadens, facilè eam ad obſequium re-
duxit. inde, in Boruſſiam movens, princi-
pem ejus, Ladiſlaum, bello domat. qui-
bus geſtis, cùm in regnum rediiſſet, gratiæ
illi publicè actæ, ob virtutem, meritum-
que. etenim tum inoleverat, ut epiſcopi
duces belli legerentur, ad exemplum Ab-
ſalonis: cujus quia magna fuerat in Van-
dalicis bellis virtus, atque gloria, maximè
perſuaſum habebant, ſucceſſorum ſimi-
lem fortunam fore. quæ res uti reip. qui-
dem profuit, ſic religioni nocuit. quippe

CIↃ CC V. illi quanto magis ſe negotiis civilibus, bel-
licisve, miſcuere, tanto minus ſtudiis reli-
gionis incumbentes, veluti profani facti,
curam quoque eccleſiarum certè inſuper
habuerunt. Subjugatâ rurſum Eſthoniâ,
de epiſcopo Sleſvicenſi, Valdemaro, jam
captivo annum decimum, & quartum, li-
berando agi cœptum. intercedebat regi-
na, & Andreas Lundienſis, aliique è pro-
ceribus; quin Romanus etiam pontifex,
per Fidentium cardinalem: literiſque item
miſſis, regem urgebat. ac conditiones
dictæ; *ut continuò, poſtquam liberatus foret,*
regno excederet; nec in id rediret unquam, aut
pernitioſum quicquam moliretur; ageretve iis
locis, ubi meritò rex ſuſpectum habere poſſet. niſi
fidem hîc ſervaret, ſacris omnibus à pontifice
CIↃ CC VI. *arceretur.* In quæ verba jusjurandum cùm
dediſſet, mox dimiſſus, Romam abiit;
illic deinceps moraturus, dum epiſcopatu
alio à pontifice donaretur. ſed non diu fi-
dem tenuit. nam, cùm Romæ ſe pontifici
obtuliſſet, hinc Bononiam profectus, de-
nuò navare ſtudiis operam cœpit. verùm
id non diu fuit: cùm, ad arma iterum ver-
CIↃ CC VII. ſus, multa in regem eſt molitus. Per hæc
Otho Brunſvicenſis, regi matrimonio
priore affinis, juxta Albim illi occurrit; &,
ab Innocentio III Imperator conſtitutus,
fœdus petit, & ſuppetias in Philippum
etiam tum Imperatorem. nec gravatè rex
conceſſit; qui Philippi alienum à ſe ani-
mum eſſe ſciret, ac repudium ſororis ægrè
ferret: itaque, fœdere conſtituto, etiam
auxilium addit, equites è ſelectiſſimis qua-
dringentos. quibus actis, cùm in regnum
rediiſſet, certior fit, nova rurſum Valde-
marum machinari. nam Hartvico, archie-
piſcopo Bremenſi, vitâ functo, à collegio
ſubſtitutus, cum decreto electionis Ro-
mam adiens, Innocentio, nominis illius III,
tunc pontifici, rem exponit: iſque electio-
nem illi inſperatam gratulatur. nec con-
firmat tamen ſtatim; quod putaret, brevi
adfuturos alios, qui rem iſtam certiùs
edocturi eſſent: neque aliter ſanè acci-
dit. etenim mox advenere Hamburgen-
ſes, ac cum his præpoſitus eccleſiæ Ro-
ſchildienſis, regis Valdemari nomine. qui,
quantumvis literas nullas, quas prædones
in itinere interceperant, exhiberent, ta-
men acriter Valdemarum incuſabant;
quod vocatio, minimè ſuffragiis ſufficientibus, CIↃ CC VII.
planè illegitima eſſet. quippe conſtitutum olim,
à Suenone uſque Eſtritio, Daniæ rege, anno
CIↃ XLIV, *ut eccleſia Hamburgenſis ad Bre-*
menſem adjungeretur; & antiſtitem ſibi utra-
que æquo jure, ac conſenſu, conſtitueret. tum
perfidiam quoque ejus manifeſtam argue-
bant; *quod juratam pridem fidem non ſervaſſet.*
etenim ſe obſtrinxiſſe, nunquam ibi loci actu-
rum, ubi rerum novandarum aliquam ſuſpicio-
nem concitare regi poſſet. Bremâ vero, nullum
locum aut ſuſpectum meliori jure eſſe, Cimbriæ-
ve infeſtandæ magis etiam opportunum. qui-
bus pontifex auditis, *abſtinere Valdemarum*
cathedrâ Bremenſi jubet; *dum aut rex aſſen-*
tiretur, aut vacaret alia ſedes. verùm ille, clan-
culum ſe ex Italiâ proripiens, ad Philip-
pum Imperatorem, cui ſacris à pontifice
interdictum, proficiſcitur. ſiquidem ſcie-
bat ipſum animo in regem planè infeſto
eſſe, ob contractam cum Othone Brunſ-
vicenſi, itidem tunc Imperatore, & hoſte
ſuo, affinitatem, ac ſubmiſſa item auxilia.
Imperator Valdemarum, blandè excep-
tum, ſtatim cum armatâ manu in Bremen-
ſem archiepiſcopatum mittit; vim factu-
rum, niſi ultro admitteretur. ſed Bremen-
ſes, qui elegerant, accedente etiam aucto-
ritate Imperatoris, minimè exſpectandum
rati, donec vi compellerentur, promptè
eum receperunt. Eâ re offenſus pontifex,
ſacris Valdemarum prohibet; literaſque
per Germaniam totam mittit, ædium ſa-
crarum valvis affigendas: quibus perfidum
pronuntiat, & rebellem. Iſtæ literæ Bre-
mæ ſeriùs promulgatæ, nullo temerè illud
auſo: donec, feſto quodam die, quidam,
in confertâ turbâ ſacra munera offeren-
tium, interdictionem ſcriptam in altari
collocaret, aliaque exemplaria toto paſ-
ſim templo ſpargeret. quâ re cognitâ Val-
demarus, Cæſaris patrocinio fretus, nihil
animo angebatur. nec moratus, ſitas trans
Albim provincias, quæ ad regem pertine-
rent, bello invadit, Stadiumque per vim
capit. & ulteriùs in Dithmarſiam obja-
centem arma prolaturus erat, ni, coactis
properè copiis, rex Hamburgum accur-
riſſet; ac Burchardum, eccleſiæ præſu-
lem, quem nonnulli è collegio Bremenſi,
& ex Hamburgenſi omnes, unanimiter
elegiſſent, etiam Bremenſium tunc præ-

CIↃ CC VII. ſulem conſtituiſſet. qui, accepto mox exercitu, Albim tranſiens, Stadium recipit: &, ereptum denuò à Valdemaro, iterum capit, ac majore curâ munit. Quia verò comites etiam Suerinenſes, Guncelinus, & Henricus, paullo antè Ioannem Ganſium, virum è primis ejus loci, invaſiſſent; &, injuriâ ſummâ affectum, arce inſuper Graboviâ ejeciſſent; ac nunc quoque adjuviſſent Valdemarum, rex Alberto Orlemundio, quem Holſatiæ præfecerat, dat mandatum, ut infeſtas copias in ipſos duceret. iſque, imperata exequens, Artelburgum, ac Beuceburgum, capit, diripit, & evertit: hinc, vaſtatâ univerſâ ditione,
CIↃ CC VIII. Bremam fugere ipſos cogit. Mox, Philippo Imperatore Babebergæ, quo ſeceſſerat, corporis curandi cauſâ, interfecto ab Othone Vitelsbachio, & Othone Brunſvicenſi procerum communibus votis ſubrogato, graviter ejus rei nuntius Valdemarum perturbavit, & ſpem aſſerendæ deinceps dignitatis planè eripuit. Neque fruſtra metus fuit. quippe rex, continuò datis ad Othonem affinem literis, Valdemari electionem illegitimam exaggerans, poſtulabat, ut Burchardum confirmaret: & perſequebatur pontifex; qui non ita pridem ſacris, juſſa ſua contemnentem, prohibuerat. Otho, qui occaſionem unâ operâ regem pariter & pontificem demerendi datam ſibi lætabatur, ſede Valdemarum dejicit, ac Burchardi electionem ratam facit: tum inſigni comitatu in urbem quoque, & dignitatem, coram regio oratore, introducit. Inter iſta, Sueciæ rex, Suercherus Hacco, Caroli filius, quem Canutus, regnum affectans, interfecerat, contra filios Canuti, patris ſui cædem ulturus, arma ſumit. Magnæ utrinque vires erant; atque illis clam auxilia è Norvagiâ mittebantur: tum & Sueci catervatim illorum partes ſequebantur. pro Suerchero, Folco erat, dux militiæ egregius; ac familia Folchingorum univerſa, eo tempore totâ Sueciâ celeberrima. & Suercherus, quo par eſſe hoſti poſſet, opem à Valdemaro petit; & ſororem quoque ejus, filio Erico uxorem. Valdemarus, & concedit matrimonium, & auxilium, milites decies octies mille; præficitque epiſcopum Roſchildienſem, & Ebbonem Knar-

derupium, ac Laurentium, & Iacobum, CIↃ CC
Sunonios, fratres. qui, ingreſſi fines Sue- VIII.
ciæ, cum Canuti illic filiis juxta Lenam, Gothiæ occidentalis urbem, infeliciter manum conſerunt. etenim cum magnâ parte copiarum cadunt & Sunonii duo: quorum corpora, inde in Daniam reportata, in avita monumenta inferuntur. In flumine Albi, pons corruerat; quem refecit Valdemarus: ac tranſgreſſus, ſolo æquato
Viteburgo, Harburgum inſtaurat. & mox CIↃ CC
etiam Lubecâm; adeò vaſtatam incendio, IX.
ut vix ſolæ quinque domus remanerent: cujus rei in memoriam hodiè item vicus urbis appellatus. quin &, ut calamitatem ſolaretur, civiumque in extruendis rurſum ædibus ſtudium magis excitaret, vectigalium, cenſuumque, immunitatem in annos multos admodum benignè indulſit. tum Guldholmiam monaſterium, ad Sleſvicum urbem ſitum, monachorum impuritate, & abbatis in his maximè, irritatus, Riam tranſtulit, in Cimbriam: archiepiſcopo, & pontifice, factum iſtud approbantibus.
Hinc in Sembiam, ac Boruſſiam, novâ ex- CIↃ CC X.
peditione inſtitutâ, Miſtovinum, regulum Poloniæ citerioris, ad obſequium coëgit: & Gedanum, à parente Valdemaro ante annos ſex & quadraginta conditum, ac per vim à Sobiſlavo occupatum, recuperavit. Verùm nec victoriâ tantùm eum annum Valdemarus lætum habuit, ſed dupliciter quoque feſtum; matrimonio Rigizæ, ſororis ſuæ, quam Erico, Sueciæ regi, per legatos ambienti, elocabat; & natali item filii, Valdemari, poſteà regis: nuptiæque luſtrico infantis die celebratæ. quâ occaſione uſi, Guncelinus, & Henricus, Suerinenſes, adjuvantibus principibus, qui frequentes tunc convenerant, gratiam, amiſſam pridem, reparârunt; filioſque, obſides datos, receperunt. Straleſundiam, pridem ad littus Pomeraniæ condi cœptam, juſſerat per Iarimarum, Rugiæ principem, porrò exædificari: quam dynaſtæ, Caſimirus, & Boguſlaus, cùm irruptione ſubitâ occupaſſent, miſſis illicò ſuppetiis, recipitque, & reſtituit Iarimarum, ac tuendam dein-
ceps urbem illi tradit. Anno proximo, CIↃ CC
iterum Pomeraniam petit; &, Niburgum XI.
illic arcem demolitus, Deminum inſtaurat: filioque item augetur, quem Canutum

cIↃ CC XII. appellavit. Sed lætitia minimè diuturna
fuit; ac mox luctus, mortuâ reginâ uxore,
occupavit: quæ in Cimbriæ urbe Ripâ
fato ſuo functa erat. ejus corpus, in Selan-
diam tranſlatum, cùm Ringſtadii condi-
diſſet, ut affectum in defunctam teſtare-
tur, & memoriam quoque ejus conſerva-
ret, arcem in Cimbriâ Droningholmum,
ceu *Reginæ inſulam* dicas, juxta Arræ la-
cum ſtruit. neque ſemel annum hunc fu-
neſtum habet: nam affinem item amittit,
Gulielmum Luneburgicum: & Iarima-
cIↃ CC XIII. rum, Rugiæ principem. Sed viduitatem
lecti vere proximo reparare animum in-
ducens, Berengariam, quam Bregnildim
alii dicunt, Sanctii I, Luſitaniæ regis,
filiam, uxorem capit. quæ, immitis animi
fœmina, multa eum, præter morem, &
modum, facere compellebat: ita ut Been-
gierda vulgo, quo vocabulo mulieres mali
animi, atque linguę, etiamnum Dani appel-
lant, diceretur. Ex hac tres ſuſcepit filios,
Ericum, Abelem, & Chriſtophorum: qui
in regno omnes ordine ſucceſſerunt. Inter
cIↃ CC XIV. hæc, imperio exuto Othone, & electo
Friderico, ejus nominis II, Valdemarus,
temporis habendam ſibi rationem arbitra-
tus, per legatos Friderico & Imperium
gratulatur, &, ut diuturnum illi eſſe poſſet,
atque felix, comprecatur. tum *Vandaliam,
& Nordalbingiam, dari* petit; *ac diplomate
etiam donationem confirmari. olim ſic S. Canuto
Cæſarem Lotharium has indulſiſſe: ac Frideri-
cum quoque* I, *patri ſuo Valdemaro, in comitiis
Metenſibus, pontifice Alexandro* III *approbante.
tum Canutum quoque fratrem, cui ipſe ſucceſ-
ſiſſet, armis ditiones eas ſubegiſſe.* Quam pe-
titionem ejus poſtquam Cæſar cum prin-
cipibus contuliſſet, dat diploma, quo
teſtatur; *ſe cum ipſo amicitiam ſempiternam
colere velle: tum & ditiones illas, quas Canu-
tus* VI *frater, atque Valdemarus pater, armis
ſibi ſubjeciſſent, ſemper deinceps poſſidendas in-
dulgere: neque his à quoquam unquam contra
quicquam dici velle.* His peractis, Guliel-
mus, & Henricus, Suerinenſes, militiam
Valdemari amplexi, fidem ei obſtrinxere,
*ſe, ſi ita uſus ferat, citra maris Balthici littus,
præter juſtum peditatum, equites etiam cata-
phractos ſexaginta ad obſequium adducturos.*
Dani etiam Stetinum, in Pomeraniâ, &
Mutam arcem, in Marchionis Brandebur-
gici ditione, ac tres item alias munitiones, cIↃ CC XIV.
expugnârunt. Et Burchardo, archiepiſco-
po Bremenſi, per id tempus vitâ functo,
ac Gerhardo Oſnabrugenſi à pontifice
ſubrogato, Bremenſes, qui admittere eum
in ſedem nollent, nuntium mittunt in Ita-
liam, ad dejectum pridem adeò Valdema-
rum, admonentque; ut, paratis quàm ci-
tiſſimè auxiliis, properanter Bremam pe-
teret: ſe & recepturos ipſum, & Gerhar-
dum dejecturos. atque is, re intellectâ,
recipit ſe ad Othonem Brandeburgicum.
qui, adductus regis odio, quod hic pridem
Mutam arcem, & munitiones alias, occu-
paſſet, coactas ocyùs copias tradit. neque
deficit Otho Cæſar: qui, percuſſus ana-
themate, uti ſe ulciſceretur, omnibus mo-
dis connitendum exiſtimabat, ut reduci
Valdemarus in Bremenſem ſedem poſſet.
idem factum ab Henrico Palatino, fratre
Othonis. quippe is, Gerhardo expulſo,
& reſtituit Valdemarum, & in poteſta-
tem quoque ejus redigit ditionem uni-
verſam. ſed id ægrè ferens pontifex,
Valdemaro, ac qui eum adjuviſſent, &
Bremenſibus, ſacris ſtatim interdicit.
quin rex etiam, ſuâ intereſſe ratus, ne po-
tentem adeò hoſtem ſibi tam propinquũ
haberet, claſſe inſtructâ Albim ingreſſus,
Stadium obſidet: ſed, Henrico Palatino
propugnante, mox diſcedit. Otho quoque
Imperator, datam ſibi occaſionem belli
Daniæ inferendi exiſtimabat. & Albertus
Brandeburgicus incitabat; mortuo tunc
Gulielmo Luneburgico, qui ſororem Val-
demari uxorem habuerat. accedebat,
quod jam regis prima uxor, Gulielmi &
Othonis ſoror, fatis item conceſſiſſet: ut
jam nullum amplius affinitatis vinculum
eſſet, quo diſcordes, odioque laborantes,
animi obſtringerentur. nec Othonem be-
neficia, quæ à rege pridem acceperat,
retinebant. non auxilia in Philippum nu-
per miſſa cogitabat; non ſuppeditatam
claſſem profligato, profugoque, quâ in
Angliam veheretur. itaque exercitum pa-
rat; ac conjungunt copias Henricus fra-
ter, & Albertus Brandeburgicus, cum
epiſcopo Valdemaro: caſtraque ad Ham-
burgum ponunt. quod ſe dedit, quanquam
rege ad ſuppetias veniente, cum ingenti
omnino manu. Verùm Otho, qui ſe ſciret

CIↃ CC XIV. à pontifice proſcriptum, & infeſtis armis perſequi Imperatorem Fridericum; tum & regem imminere; properè præſidio illic conſtituto, urbe exceſſit. ac, cùm deſeri ſe videret à principibus Germaniæ, in Fridericum inclinatis, abdicato mox imperio, vix triennio ſuperſtes, diem obiit Brunſvigæ. Etiam Stedingi arma pro epiſcopo arripuerant; ac Minzovio, Schuſioque, & Sturboo, quæ in illo tractu arces ſatis validæ, expugnatis, & everſis, loca proxima devaſtabant: donec eos Henricus Hoienſis profligaret, ac compeſceret.
CIↃ CC XV. Anno inde inſequuto, glacie conſtricto Albi, iterum rex Valdemarus in Stormarios arma vertit: &, ingreſſus primò Stadium, illinc in Saxoniam inferiorem copias ducit: & Henrici Palatini, quas extare ibi ſciret, terras vaſtat. tum in Hamburgenſes ducit: & ſat acriter repugnantes, intercepto commeatu, fame preſſos, ad deditionem cogit. Hinc in Daniam regreſſus, in Samſoâ procerum conventum indicit, filiumque Valdemarum regno inaugurari facit. inde Viburgum digreſſus, urbem Cimbriæ, ibi quoque pronum om-
CIↃ CC XVI. nium favorem eſt expertus. Nec multo poſt Erico etiam filio auctus, ducem eum Sleſvicenſem appellavit; & Lalandiam Canuto aſſignavit: nothum verò, Nicolaum, comitem Hallandiæ dixit. qui cùm Idam ſibi uxorem adſciviſſet, Guncelini & Henrici Suerinenſium ſororem, & in dotem æquam comitatus partem accepiſſet, mox ſuſcepto ex eâ filio, ſui nominis, diem obiit. Per id tempus Orlemundius, regis juſſu, in crepidine Travemundæ arcem ſtruit: & Bocleburgum in Dith-
CIↃ CC XVII. marſiâ, anteà everſum, inſtaurat. Hinc conveniunt Sleſvicum, Henricus, comes Palatinus, & Gebhardus, archiepiſcopus Bremenſis, ac cum rege Valdemaro pa-
CIↃ CC XVIII. cem faciunt. qui, diſſidiis externis ſic compoſitis, ut domeſtica etiam magis confirmaret, eâdem in vrbe, anno proximo, ad viceſimum quartum diem menſis Iunii, filium ſuum Valdemarum, regno pridem inauguratum, inſuper coronâ ornat. Summâ id ſolemnitate actum fuit; aderantque epiſcopi quindecim, duces tres, & comites totidem. tum & proceres; ac nobilitatis cæteræ, populique, multitudo longè
maxima. Viſum id ſenatui fuit, uti, in CIↃ CC XVIII.
eventum omnem, implicato ſemper bellis rege ſuo, ſi quis caſus eum eriperet, nihilominus haberent, quem & regno admovere, & oſtendere hoſti poſſent. Præter hæc, Alberto quoque Orlemundio Valdemarus Hamburgum tradit; & jus ſuum univerſum, quod in illam urbem habebat: eâ lege, ut quotannis ſelibras argenti puri quinquaginta regno penderet; & obſequium, ſi res poſceret, militemque, exhiberet. Vix in Daniam reverterat, CIↃ CC XIX.
cùm Livonos tumultuari nuntiatur; qui, vocatis in auxilium Boruſſis, Lithuanis, Semigallis, ac Ruthenis, Danos illic univerſos, tum & omnes Chriſtianos, aut ejicere ſedibus ſuis, aut occidere cupiebant. itaque, ut ſubveniret in periculo tam ingenti conſtitutis, claſſem navium mille ducentarum parat, militemque properè imponit. addit item ſuas copias Vratiſlaus, Pomeraniæ tunc princeps. cumque in terram exſcendiſſet, hoſtium conſpecto exercitu, magnitudine ejus territus, retrocedere cupiebat: *multo ſatius eſſe* ratus, *ſuos integros reducere, quàm immenſæ barbarorum multitudini temerè in lanienam quandam objicere.* inſuper, ſic exiſtimabat, *ſi in prælio ſuccumberet, fore, uti victor hoſtis acriùs Chriſtianos premeret; ac, fortunâ belli elatus, arma etiam promoveret: itaque victoriæ cujuſdam ſanè inſtar eſſe, aleam periculoſæ adeò pugnæ non tentare, neque irritare hoſtem.* Ita animo fluctuantem, epiſcopus Arhuſienſis adhortatur; *fortiter faceret, neque quicquam dubitaret, adfuturum certò Deum, & eventum item proſperum conceſſurum; modò & confideret ipſi, ac deinceps pietatem exerceret, & erepta pridem bona eccleſiaſtica ſuis uſibus, quibus deſtinata eſſent, reſtituere; tum benigniùs etiam habere ſubditos, quibus, conjuge Berengariâ impellente, juſto gravior fuiſſet, animum induceret: & in iſta ſummo Deo tacito ſe voto obſtringeret.* Ac hortantem hunc in modum Arhuſienſem, Lundienſis ſtatim excepit, addiditque; *bona ſacra, quæque Deo dedicata, ſi quis intervertere auſit, ei ferè infeliciter illud cedere: neque fructum, quem ſperaſſet, provenire.* Poſt quæ cùm rex ſe facturum, quæ ſuaderent, promiſiſſet, petit inſuper Lundienſis; *ſi victoriam daret Deus, ut deinceps ſingulis annis eo die, qui Auguſti nonus erat, in*

memoriam

CIↃ CC XIX. *memoriam rei geſtæ, ac divini beneficii, totâ*
Daniâ ſupplicatio, & jejunium, ageretur: homi-
nesq́, omnis ſexus, ordinisq́, & ætatis, nempe
uſque ad duodecennes pueros, pane ſe, & aquâ,
tantùm ſuſtentarent. Inde, cùm in genua
omnes provoluti deum ſupplices rogaſ-
ſent, ut pro gloriâ nominis ſui contra ho-
ſtem infidelem pugnaturis victoriam lar-
giri vellet, alacres certamen ineunt. diu
prælium anceps erat, ſed vicere tandem
Dani: oppidumque, juxta quod pugna-
tum fuit, Valdemaria, de victoris Valde-
mari nomine, dictum. Poſt victoriam, rex
obire illic terram; &, imperio confirman-
do, arces paſſim, atque oppida, inter quæ
Revalia, Nerva, Veſenberga, exſtruenda
ordinare: monaſteria item condere, Chri-
ſtianæ fidei ſtabiliendæ; &, pietati exer-
cendæ, etiam epiſcopatus conſtituere,
cùm Revaliæ, tum Dorpati, atque Piltæ,
in Churlandiâ: & epiſcopos, qui ſubeſſent
Lundienſi, ac ſenatui quoque regni accen-
ſerentur. inſuper decreto edicere, ut pro-
fectiones quædam in has oras identidem
quotannis inſtituerentur: quo gens, rudis
adhuc fidei, ex Danorum conſuetudine
indies confirmaretur, moribuſque Chri-
ſtianis aſſuefieret. Per id tempus, cùm ge-
ſtarum rerum fama in Italiam perferretur,
Honorius III, qui pontificatum ſummum
tunc tenebat, miſſis literis, VII Id. Octo-
bris datis, magis etiam Valdemarum exci-
tabat, ut alacriùs opus inchoatum urgeret,
populoſque circumjectos porrò armis
edomaret: datâ item poteſtate, quicquid
terræ de paganis illis caperet, id ut ſibi
CIↃ CC XX. vindicaret. At lætitiam victoriæ, tam in-
ſignis, annus proximus gemino funere per-
turbavit. nam & conjux Berengaria, &
Richiza quoque ſoror, regis Sueciæ pri-
dem uxor, diem ſuum obiere, ac Ring-
CIↃ CC XXI. ſtadii ſunt ſepultæ. Inde, pietatis ſtudio,
monachos Prædicatores, quos dicebant,
à Dominico, poſteà in ſanctis habito, in-
ſtitutos, intrà regnum ſuum admiſit. Com-
mendabat eos pontifex, ordiniſque auctor
Dominicus, exaratis literis ad Valdema-
rum, & Andream, Archiepiſcopum Lun-
dienſem. Pontifex, quo rem magis etiam
promoveret, legatum addebat, Gregorium
Creſcentium, cardinalem; & interpretem
adjungebat, Salomonem, gente Cimbrum,
domo autem Arhuſienſem: qui, profeſſi- CIↃ CC XXI.
one monachus, cùm Dominicum Veronæ
aliquandiu audiviſſet, ſuaſerat ſodalibus
ſuis, ut adire Daniam vellent. itaque locus
illis Lundiæ datus fuit: ubi monaſterium
ſibi, opibus piorum hominum liberaliter
adjuti, brevi tempore exſtruxerunt. Ac CIↃ CC XXII.
Creſcentius, cùm à rege, quod petierat,
impetraſſet, inde ſe Sleſvicum confert.
quippe ita pontifex mandatum dederat;
ut, concilio epiſcoporum convocato, cæ-
libatum ſacerdotum conſtitueret. etenim,
cùm ille pridem per epiſcopos quoſdam
Daniæ iſthoc ageret, ipſi, ſubterfugientes,
ad concilium generale provocaverant.
hâc de causâ id præceperat, ac ſtatutum,
uti vitam ſacerdotes cælibem deinceps
agerent, liberique hæreditate planè omni
excluderentur: qui parere detrectarent,
illi ordine, munereque, ſi quod gererent,
moverentur. Rex, qui porrò res Eſtoniæ
confirmatas cupiebat, illuc denuò profi-
ciſcitur; comiteſque ſecum trahit, Canu-
tum filium, & Albertum Orlemundium,
ac Thuonem, epiſcopum Ripenſem: inde,
fide Chriſtianâ inter gentes propagatâ, &
eccleſiis conſtitutis, ac præfectis, qui cu-
rarent, ſacerdotibus, filium Canutum ibi
cum imperio relinquit; additâ non parvâ
manu militum fortiſſimorum: qui, equiti-
bus ordinis Teutonici ſe conjungentes,
magnam ſæpe hoſtium ſtragem edide-
runt: ipſe in Daniam regreditur, cum Al- CIↃ CC XXIII.
berto Orlemundio, & Thuone. ubi dum
defeſſum animum recreare paulum inſti-
tuit, & venationem agitat, ipſe capitur, ab
Henrico Suerinenſi. Ille, cùm in Palæſti-
nam, voti reus, cogitaret, ditiones, con-
jugemque, Valdemaro commendaverat.
qui, jam viduus, mortuâ pridem Berenga-
riâ, fæminæ amore captus, eâ abutitur ad
libidinem. idque cùm Henricus redux ac-
cepiſſet, animo offenſam occultans, ultio-
nem hunc in modum meditatur. Impe-
trato commeatu, ad Liutham, aſſitam
Fioniæ inſulam, ubi rex venationi intentus
erat, unico navigio appellit. & egreſſus,
ſimulatâ animi demiſſione, regem accedit;
gratiaſque ingentes agit, pro defensâ per
abſentiam ditione. tum quotidiè venatum
exeuntem officiosè comitatur: aliquando,
ut ſuſpicionem omnem inſidiarum amo-

 veret,

CIƆ CC XXIII. veret, etiam ſolus, parvo utentem ſatelli-
tio. Quod cùm aliquoties jam factum
eſſet, Valdemarus die quodam, parvo iti-
dem progreſſus, uti antè, comitatu, circa
veſperam, è labore multo feſſus, in tugu-
rio, non tam longè à portu ſito, in quo
navem ſuam Henricus applicuerat, locum
pernoctandi capit. ac, nil minus, quàm
inſidias, illic metuens, blandè ipſum ad
cænam invitat, & potationem quandam
largiorem. ipſe verò, qui occaſionem eam
exſpectaret, datam ſibi minimè negligen-
dam ratus, ocyùs parare ſuos vela jubet:
& ex his promptiſſimum quemque, manu
pariter, animoque, ad id facinus præſto
eſſe. cùm potatio longiuſculè proceſſiſſet,
rexque ipſe, & qui circa eum erant, vino
graves, lectum omnes petiiſſent, ille ſuis,
ex inſidiis evocatis, imperat, vincirent pro-
perè, ſomno altiore preſſum; ac cum eo
filium quoque Valdemarum, ſucceſſorem
deſignatum. Statim compedes utrique
injicientes, ora etiam obturant, ne clamore
auxilia excitare poſſent; & ad navem ra-
ptim abducunt. inde avehunt Suerinum,
ac mox item Dannebergam. Certè crimi-
ne deteſtando Valdemarus ſe obſtrinxe-
rat, qui uxorem Suerinenſis, ſuæ fidei com-
miſſam, violaverat: & oſtendit iram ma-
nifeſtam Deus, qui dynaſtam, multo ſanè
inferiorem, contra eum excitavit; ut in
ſuo eum regno, quando bello inferendo
impar eſſet, aſtu adoriri auderet, & abdu-
ceret captivum, teneretque in triennium:
nec dimitteret, ne in Cæſaris quidem gra-
tiam, principumque aliorum, niſi magno
liberationis pretio. Certè Deus, ſicuti for-
tunam regum in faſtigio excellenti collo-
cavit, atque eo modo ipſos magis ad vir-
tutem obſtrinxit, ita etiam peccantibus
CIƆ CC XXIV. multo graviùs iraſcitur, & delicta ſeve-
riſſimè vindicare item ſolet. Ad abducti
regis famam, ſtatim ſenatores regni, de
redemptione ejus conſulturi, convenere.
placuitque per legatos petere ab Impera-
tore, ut auctoritate ſuâ id negotium adju-
varet. iſque ipſe, ſive filius Henricus, cum
Germaniæ principibus aliis, & in his anti-
ſtite Colonienſi, Bardevicum, in vicinam
Pomeraniam, ſe recipiens, cùm nequic-
quam rem tentaſſet, mox receſſit. etenim,
cùm regem ſibi, & Imperio, ſubditum
vellet; tum Henrico Suerinenſi ut Van- CIƆ CC XXIV.
daliam, Nordalbingiamque, traderet;
reſpuens conditiones tam indignas Valde-
marus, ut excelſo erat animo, maluit ma-
nere in carcere, ſalvo regno, ac majeſtate,
quàm damnoſam adeò ſibi, ac probroſam,
liberationem admittere. Inter iſta Sueri-
nenſis, ut res ſuas ſtabiliret, cum finitimis
principibus, urbibuſque, fœdus init. inſu-
per Adolphum quoque Scouwenburgi-
cum exſtimulat, ut tam bonâ occaſione ad
recuperandam Holſatiam, patri Adolpho
ante annos circiter viginti & unum, per
captivitatem extortam, uteretur. qui, cùm
ſolus non ſufficeret, ejus operâ adjutus, ac
Gerhardi, archiepiſcopi Bremenſis, tum &
Henrici Verlenſis, aliorumque, rem ag-
greditur, & Alberto Orlemundio bellum
infert. quem, cum manu raptim armatâ
occurrentem, ſtatim vincit; &, in vinculis
abductum, Valdemaro comitem cuſtodiæ
addit. inde Holſatiam pervagatus, univer-
ſam, adeoque ipſum Hamburgum, mini-
mo negotio in poteſtatem ſuam redigit.
Atque ſic ſubactâ Holſatiâ, & Stormariâ,
ceu jam nulla ultra metus cauſa eſſet, ar-
ma Adolphus, & Henricus, deponentes,
militi dant miſſionem. Sed nec hîc for- CIƆ CC XXV.
tuna deſiit Valdemaro adverſari. nam
Eſthonii, ac Livoni, eodem tempore, poſt-
quam captum audiviſſent, milites Teuto-
nici ordinis, quos Enſigeros appellatos ſu-
pra dixi, & epiſcopus Rigenſis, Revaliæ
occaſionem invadendæ ſibi datam exiſti-
mârunt. & exemplo quoque eorum Oſi-
lienſis excitatus, libertatem item vindi-
candam ſtatuit. ad hos Vandali, Sclaviæ-
que populi, præſertim occidui, ditioque
Suerinenſium, ac Verlenſium, ab obſequio
diſceſſere. inſuper Barnimus quoque, &
Vratiſlaus, Pomeraniæ tunc principes,
Rugiam & Deminum, & Loſitium, alia-
que quædam loca, extorſerunt. denique
Danſvicum etiam Suentepoldus occupa-
vit. atque ita Sclavia tota, multis expedi-
tionibus difficillimis vix ſubacta, facili
admodũ negotio Valdemaro ſe ſubduxit.
Inter iſta proceres regni, ut captivum re- CIƆ CC XXVI.
gem ſuum liberarent, quidvis tentant. In
Germaniam aliquos ſuorum mittunt, prin-
cipeſque paſſim prenſant; ac, muneribus
non exiguis inter illos diſtributis, eò tan-

cIↃ cc xxvi. dem rem perducunt, ut Albertus, dux Saxoniæ, principeſq́ue item alii, cauſam ſibi hanc agendam exiſtimarent. itaque, eorum operâ, id effectum eſt, *ut rex, filiuſq́, ejus, libertati redderentur; pretiumq́, illius darent ſelibrarum argenti puri quadraginta quinque millia: tum trecentas quoque alias, ad exuſtum pridem templum Itzchoæ, cùm infeſta illic arma circumferret, inſtaurandum. ipſe inſuper, filiuſq́, interpoſito jurejurando promitterent, nunquam ſe captivitatem ulturos eſſe: nec deinceps comitatum Suerinenſem, aut Holſatiæ, oppidumve Hamburgenſe, ſive alia circa flumen Albim loca, jam Adolpho occupata, armis, aut quocunque modo alio, repetituros. partem quoque comitatus Suerinenſis, quam ſorori ſuæ Idæ Guncelinus, & Henricus, dotis nomine attribuerant, cùm hæc Nicolao nuberet, notho fratri, comitique Hallandiæ dicto, compenſatione factâ, reſtitueret: ut nimirum totam eam ditionem ſuâ in poteſtate haberet; nec cujuſquam Danicæ proſapiæ principis, à quo ſemper meritò metueret ſibi, dominatum illic pati cogeretur. pro argenti verò ſummâ, donec ea ſolveretur, duos filiorum obſides Valdemarus exhiberet.* His conditionibus liber, cùm in Daniam rediiſſet, nihil ſibi prius duxit, quàm ut fidem, obſideſq́ue, liberaret. hâc de cauſâ, quam promiſerat pecuniam, ocyùs repræſentavit: filioſq́ue mox recepit, & nonnullos ordinis equeſtris viros, qui cum illis ibi manſerant. ac Nicolao, Nicolai fratris nothi, uti dixi, ex Idâ Suerinenſi filio, cui ipſe à defuncto jam parente tutor conſtitutus fuerat, pro ereptâ comitatus Suerinenſis portione, tractum Hallandiæ borealem, ab amne Edrâ juxtà Falckenbergam, tradit. Cupiebat porrò etiam liberatum Orlemundium: verùm iſtud eo tempore minimè
cIↃ cc xxvii. impetrare potuit. Vix redierat in regnum, & componere res inceperat, per abſentiam turbatas, cùm Dithmarſi in tumultum concitantur: ſed præfectus Sleſvicenſis, comprehenſis ſtatim auctoribus, & occiſis, in initio repreſſit. ac mox multo graviùs turbatum eſt à Lubecenſibus; qui, afflicto Valdemaro, & potentiâ item ejus vehementer imminutâ, ipſi quoque jugum Danicum, aliquot jam annis grave, indignati, aſtu quodam excuſſere. Ablegant ad Fridericum Imperatorem, qui exponant; *urbem ſuam, olim Imperio accenſam, à parente quoque ejus, Friderico Barbaroſſâ, privilegia, & immunitates multas, accepiſſe: at* cIↃ cc xxvii.
nunc aliquanto tempore, armis Valdemari victâ, dominationi Danicæ ſubjacere. itaque orare ipſum, ut ſuſciperet patrocinium, & antiquam libertatem vindicare cupientes adjuvaret: ſe viciſſim obſequium, quod conſueviſſent, præſtituros. Audit Cæſar oratores perbenignè, ac promittit poſtulata. tum Gerhardo, archiepiſcopo Bremenſi, & Alberto, Saxoniæ duci, comitibus Suerinenſi, Megapolitano, & Oldenburgico, mandat ſeriò; *ut, ſi ita uſus ferat, atque Dani Lubecenſes armis petant, ipſi illis ad auxilium præſto eſſent.* Hoc reſponſum læti referunt, & acceptum Lubecenſes in occaſionem celant. Nec multo pòſt, cùm feſtum quoddam, celebrari ad Kalendas Maji ſolitum, adveniſſet, conſules, & ſenatores, arcis regiæ præfectum extra urbem aſtu edúcunt; ceu Meigravium, quaſi Maji comitem dicas, electuri. Inter iſta, ſicut conſtitutum erat, cives quidam, arcem ingreſſi, occultatis ſubter veſtes armis ſuis, eam capiunt: ac, præfectum, mox in urbem revertentem, rei ignarum, in cuſtodiam abducunt. inde arcem, quatenus obverſa urbi, demoliti, quod ſupererat, in cœnobium convertunt; & pullatis illud monachis ſacrum faciunt. Sic exuto regis Valdemari obſequio, ad Saxoniæ ducem Albertum, principeſq́ue item alios, oratores ſuos mittunt; qui & literas, quas à Cæſare impetraverant, exhiberent; & auxilium, ſi res ferret, contra Danos poſtularent: tum ad bellum, quod timebant, propulſandum ſeſe parant. Valdemarus, cujus animum vehementer commovebat partim carceris contumelia, partim & extorta Vagria, ac Nordalbingia, magis hâc defectione Lubecenſium irritatus, illud ſecum reputabat, quo ſe modo ulciſci poſſet. quia verò juramento tenebatur, ad pontificem Honorium III ablegat aliquos, qui exponerent; *ſe in carcere ſummâ cum iniquitate ad conditiones longè indigniſſimas compulſum eſſe: petereq́, ne quid his ulterius obſtringeretur.* iſque, odio Friderici Imperatoris, à quo graviter diffidebat, fidem ejus ſtatim liberat. neque mora; illicò conſcribit militem, & per Cimbriam ocyùs in Holſatos ducit. aderat Otho Luneburgicus, ejus ex ſorore

CIↃ CC XXVII. Adelhedâ nepos; item à Dithmarſis copiæ: quîs ſuccinctus, primo impetu Itzehoam, aliaqùe Holſatiæ oppida, flammis vaſtat. hinc Bornhoviam regreſſus, obvium Adolphum Scouwenburgicum habuit, Holſatiæ, armis iterum vindicatæ, comitem, cum Gerhardo, archiepiſcopo Bremenſi, & Saxoniæ duce Alberto, Suerinenſi, Megapolitano, Oldenburgico, ac nonnullâ Lubecenſium item manu. Grave prælium, Iulii viceſimo ſecundo die, ad Bornhoviam committitur; adeoque tanta ſtrages hominum, equorumque, fuit, ut in ſanguine occiſorum ſcuta pariter, galeæque, quodam modo innatare viderentur. ipſe quoque Valdemarus, animosè inter confertiſſimos pugnans, altero excuſſo oculo, iterum in poteſtatem hoſtis vivus perveniſſet, niſi quidam è militibus, equo impoſitum, à periculo præſentiſſimo liberaſſet. ac, ſubducto quamvis rege, nihilominus acriter pugnabant Dani; donec tandem, ingens ad cladem momentum, & adverſum ſibi ſolem habuerunt, & Dithmarſi, ita pacti, quòd præfectus Sleſvicenſis rebellantes paullo antè repreſſiſſet, ad Adolphum Scouwenburgicum tranſierunt. capti, Otho Luneburgicus, & Ripenſis epiſcopus, Thuvo; ac Suerinum ſtatim abducti. quorum hic, argenti ſelibris ſeptingentis libertatem mox redemit: iſte verò, vivo Henrico Suerinenſi, nunquam liberari potuit. Memorabant Lubecenſes, divæ Magdalenæ effigiem eo die, ipſi ſacro, viſam in cælo adjuvare præliantes: ideoque, quòd victoriam ejus maximè beneficio, ut putabant, reportaſſent, ſtatuebant; ut quotannis hâc de cauſâ, in memoriam tantæ rei, illum diem ſummâ pietate colerent: ac, peractis ritè ſacris, eleemoſynæ in egenos omnes diſtribuerentur.

CIↃ CC XXVIII. Ita pœnas violati juramenti cùm dediſſet Valdemarus, & in Daniam rediiſſet, ultionem tantæ cladis, & nepotis Luneburgici liberatjonem, cogitans, iterum conſcribit militem. ac, Holſatiâ repetitâ, urbem Itzehoam obſidet. Occurrebant Lubecenſes, cum Adolpho Scouwemburgico, & Henrico Suerinenſi, aliiſque fœderatis: & ad caſtra Valdemari ſua proximè metabantur, amne Storâ interjecto: qui utroſque, ne conſerere manus poſſent, prohibebat. quâ de cauſâ Valdemarus, CIↃ CC XXVIII. neque urbem expugnare, neque etiam propulſare hoſtem potens, ab obſidione abit; copiaſque in Dithmarſos, qui, ad hoſtem prælio ſuperiore tranſeuntes, magna cladis cauſa fuerant, maximè infeſtas ducens, terram eorum ferro, ac flammâ, populatur: ac captivos quoque multos, ad vindictam nuperæ defectionis, inde abducit. Hinc regreditur Itzehoam, iterumque eam obſidet. ſed, Holſatis ad auxilium occurrentibus, aliquam ſuorum ſtragem rurſum paſſus, in Holſatiâ borealem arma vertens, eam vaſtat, & in Daniam revertitur, ut majoribus mox copiis bellum hoc proſequeretur. Adolphus autem, & Henricus, metuentes, ut reſiſtere ipſi poſſent, incitant Albertum Saxonem, uti Molnam, Louwenburgum, Razeburgum, ac Saxoniæ oppida cætera, item arces, vi à Valdemaro captas, nunc recuperare velit. quod ſi animum induceret, operam ſe collaturos. atque ille, validâ coactâ manu, capit Molnam, & Razeburgum, aliaque aliquot loca, quæ obſeqnium Valdemari ad id tempus retinuerant. ſed, cùm tandem Louwenburgum obſideret, fortiter præfectus reſtat, & è Daniâ denuò Valdemarus adeſt, ut Albertum dimoveret. verùm, eo in inceptâ obſidione perſiſtente, loca circumjecta diripit, & incendit. porrò etiam coërcendo Segebergo munimentum quoddam objicit: &, id aliquandiu molitus fruſtra, veritus, ne univerſas Germanorum in ſe vires concitaret, pedem refert. Inde principes interveniunt; & præfecto, ſi ſe dedat, liberationem Alberti Orlemundii, qui Suerini in cuſtodiâ ſervabatur, curaturos pollicentur. quod cùm is ad Valdemarum perſcripſiſſet, atque ejus quæſiviſſet voluntatem, mox reſponſum ab illo accipit: *quanquam vix adduci poſſet, ut in arcis, quam tenebat, deditionem conſentiret, nihilominus, ut clienti, anteà fideli admodum, libertatem procuraret, id permittere.* Ac Albertus Orlemundius, hunc in modum liberatus, cùm à Danis deinceps ſeſe deſtitutum animadverteret, graviterque etiam ab Holſatis premi, jus in urbem Hamburgenſem, quod à Valdemaro acceperat, puri argenti ſelibris mille, & quingentis, venum oppidanis dedit.

CIↃ CC XXVIII. atque hęc eſt prima cauſa libertatis,quam
prætendunt. ſed & ipſi Holſatiæ comites,
uti anteà, ſic deinceps agnovere: & Al-
bertus, qui dominium beneficio Valde-
mari obtinebat, quod ex annuâ penſione,
& clientela, ſatis manifeſtum erat, quod
ipſius minimè foret, neque vendere item
CIↃ CC XXIX. poterat. In Sueciâ,dejectus regno Ericus
Blæſus, per ſororium Canutum, & Fol-
chungos, ſocioſque factionis, qui Canu-
tum evehebant,poſtquam fugâ vix in Da-
niam evaſiſſet, opem à Valdemaro petit;
atque, eâ impetratâ, regnum repetit,reci-
pitque: & Canutum, prælio ad Sparſe-
thram captum, çapite truncat. Sicut au-
tem in Sueciâ Ericum juvit, caritate erga
regem amicitiâ conjunctum, & juſtitiâ
cauſæ motus; ita,pietate ductus, in Livo-
niâ monachis Dominicanis etiam benignè
dedit, ut Revaliæ juxta arcem, quo dein-
ceps tutiores eſſe poſſent, monaſterium
ſibi ſtruerent. ac, quo id faciliùs his lar-
giretur, fecerat Romanus pontifex: qui
epiſcopo Mutinenſi Gulielmo ablegato
inter alia illud poſtulandum injunxerat.
Nec contentus caritatem, & pietatem, in
extraneis exercere, domi etiam ſuorum
commodis proſpiciendum exiſtimavit.ita-
que è Luſitaniâ filio ſuó Valdemaro,prin-
cipi pridem deſignato,uxorem petit Leo-
noram, Alphonſi II filiam: nuptiaſque
Ripis celebrat, ad viceſimum quartum
diem menſis Iunii. In his nuptiis, labora-
tum à principibus, qui intererant, ut pax
inter Valdemarum, & Adolphum, inire-
tur. eaque ſic conſtituta eſt; *ut Adolphus
& Holſatiam, & Stormariam, ditiones hære-
ditarias, retineret; &, ſi quando uſus foret,
Valdemaro, ſuo ſtipendio, milites ducentos mit-
teret: ac viciſſim Valdemarus Adolpho trecen-*
CIↃ CC XXX. *tos, ſuo itidem ſtipendio.* Anno proximo,
ſacra,eorumque ritus,Valdemarus ad Ro-
manæ Eccleſiæ morem toto regno emen-
davit: dirigente id negotium Othone
quodā cardinali,quem Gregorius IX pon-
tifex ob hanc cauſam ablegaverat. Hinc
ſequuta ingens peſtis, totam Daniam per-
graſſata, magnam hominum, pecudum-
que, ſtragem dedit. &, ut domi graviter
detriti ſubditi, ita foris. nam,amiſſo quan-
quam Vagriæ Nordalbingiæque tractu,
cùm obſequium tamen ejus in Vandaliâ
retinerent Rugiani, Trebezani, aliique il- CIↃ CC
lic populi,magnum quoque detrimentum XXX.
maximæ eorum urbes, civibus vel Strale-
ſundiam, vel Roſtochium, vel Hambur-
gum, vel Lubecam commigrantibus, ac-
cepere. Quam jacturam ut negligeret; CIↃ CC
mors effecit,primùm nurus,Leonorę;tum XXXI.
ipſius quoque filii,Valdemari. Atque Le-
onora quidem,in puerperio, III Id. men-
ſis Maji,exſpiravit; unà cum filiolo,quem
enixa erat. Valdemarus,recreare animum
cupiens, nimio dolore preſſum, ex uxoris
caræ obitu,dum venatur ad Reſneſam, in
propinquâ illic ſilvâ, fortè ab aliquo crus
ſagittâ ſauciatur: & ex vulnere item mo-
ritur, IV Kal. Decembris. ac utrique fu-
nus factum eſt Ringſtadii. Luctuoſus cer-
tè regi, adeoque toti regno,obitus Valde-
mari fuit: cùm de eo, ſi vixiſſet, ſumma
ſibi unuſquiſque omnia polliceretur, pro-
pter animi, ac virtutis, quæ in ipſo enite-
bat, magnitudinem. His funeribus regis
animus adeò percuſſus fuit, ut deinceps,
externorum abjectâ curâ, regni terminis
contentus, in quiete vitam agere conſti-
tueret. itaque, quam diu inde ſupervixit,
ſummâ in tranquillitate regnum tenuit;
maximâ cum æquitate juris dictionem ex-
ercens, ſine ullâ perſonarum exceptione:
tum tributa, oneraque quævis alia,partim
à ſe,partim item à majoribus,bellis variis,
cùm neceſſitas poſtularet, introducta,mi-
tigavit: quædam, etiam univerſa abolevit.
Porrò, ut quietem regni in futurum ſtabi- CIↃ CC
liret, partem ejus cuique filiorum ſuam XXXII.
aſſignavit: quâ, cùm vitâ functus foret,
continere ſe deberent. ac Ericum, ex Be-
rengariâ Luſitanâ natu maximum, proce-
rum conſenſu unanimi, ſucceſſorem ſibi
ſtatuit; alteri verò, Abeli, Cimbriam au-
ſtralem tribuit, ducis titulo regendam:
tertio verò,Chriſtophoro, Langelandiam
conceſſit. quam Canutus cùm teneret,
filius ex Margaretâ,primâ uxore, natu mi-
nimus,ejus loco huic Blekingiam deinceps
poſſidendam dedit. Iſtâ diſtributione,cùm
ſe pacem filiis poſt mortem ſuam relictu-
rum exiſtimaret, nihilominus, quod &
plures prævidebant, fruſtra id conſilium
fuit. Vti verò magis animos in concordiâ
confirmaret, proceres regni ad ſe vocat,
& exponit; *prævidere ſe diſſidia, inter filios*

CIↃ CC XXXII. *oritura: quæ ut prohibere poſſit, ipſos iſthuc convocaſſe, ut conſilio adjuvarent, & poſt mortem quoque ſuam hujus curæ teſtes eſſent.* inde, ad filios converſus, adhortatur; *uti pacem, ſibi honeſtam, regno utilem, ſemper colerent: etenim, ſi diſſiderent, id damnoſum regno fore, ac pernicioſum ipſis. Ita ditiones ſe unicuiq; diviſiſſe, ut exiſtimet, non majore æquitate fieri id potuiſſe. quare porrò animis conjunctis eſſent; neque ſe, ac ſubditos ſuos, perditum irent.* Quæ quantumvis proni acciperent, mortuo tamen Valdemaro, nullo modo tenuere.

CIↃ CC XXXIII. Poſt hæc, uti aliud ſuæ pietatis monumentum apud ſubditos exſtaret, Franciſcanos iterum in regnum induxit; conceſſitque, uti Ripæ ordini ſuo monaſterium extruerent: qui deinde, in majorem modum aucti, alia quoque, & in ſingulis penè oppidis, condiderunt. utque Daniæ novum monachorum ordinem, & cœnobium item, dedit, ita in Vandaliâ ſuâ novam ipſe urbem accepit, Gryphiſwaldiam, exſtruente eam abbate monaſterii Eldenovii: ut collatum in homines religioſos beneficium, per eorum alio in loco præſulem, iſto modo compenſatum videretur.

CIↃ CC XXXIV. Mox incendio graviſſimo triſte ſanè regnum habuit; Lundiaque, urbs in Scaniâ; & Roſchildia, in Selandiâ; hæc epiſcopi, illa archiepiſcopi ſedes, penè totæ conflagrarunt. Per hoc tempus, cùm Eſthonia, dum in carcere ab Henrico Suerinenſi detinetur, Daniæ ſe ſubduxiſſet, Valdemarus hanc repetere armis ſtatuit. Variè hactenus id tentaverat; per legatos, literaſque: ſed contemptus, tandem bellum in illam parat. quod Simplicius, eo tempore ſummus pontifex, poſtquam impeditum cuperet, adjuvante Friderico Imperatore, in hunc modum rem compoſuit; *ut Eſthoniam univerſam, inſulaſq;, ac provincias, ad hanc ipſam pertinentes, & eccleſiaſticam quoque juriſdictionem terræ Curolandiæ, Valdemarus poſſideret: ipſam verò Curolandiam, & trans Dunam amnem tractum, Semigalliam, Lithuaniam, Rigæ antiſtites, & Enſigeri, obtinerent.* Verùm illi, cùm conditiones iſtas, quanquã æquas, recuſarent, neque etiam ignorarent, impares ſe Valdemaro, ordinem Teutonicum amplexi, in ejuſdem per Boruſſiam magiſtri poteſtatem tranſierunt. Rex per iſta in Vandaliam arma movet: atque varia illic loca ad obſequium reducit, Rugiamque ad novum ſacramentum adigit. ac, commercia Lubecenſium ut deinceps infeſtaret, Travæ amnis oſtium utrinque munit. CIↃ CC XXXIV.

Poſt hæc quies illi aliquantiſper fuit; & adſpexit filiorum matrimonia: quorum Abel, quem auſtralis Cimbriæ ducem conſtituerat, ut Adolphi, Holſatiæ comitis amicitiã compararet, filiam ejus Mechthildam uxorem cepit: ac Sleſvici nuptias ingenti pompâ celebravit. CIↃ CC XXXV. CIↃ CC XXXVI.

quod cùm ideò factum ab eo videretur, ut majorem fratrem Ericum, quem à patre in ſucceſſione regni antelatum ringebatur, ſoceri adjutus armis, meliùs invadere poſſet; atque ipſe tum Ericus planè ſic exiſtimaret; etiam ille, ut ſubſidium in hunc caſum promptum haberet, Iuditham, Alberti Anhaltini filiam, ſive, ut alii, Saxonis, aut Luneburgici, matrimonio ſibi junxit; diſpenſante, propter conſanguinitatem, Gregorio IX. Hęc conjugia, quæ contracta magno regni detrimento prævidebat, ægrè admodum ferebat Valdemarus; maximè autem Abelis cum Mechthildâ: docuitque mox eventus, non injuriâ doluiſſe. Per hoc tempus etiam apud Scanoram cum Norvagis dimicatum prælio navali traditur: ſed, quæ cauſa belli fuerit, quomodò, aut quàm diu geſtum, quando item terminatum, incerto eſt. CIↃ CC XXXVII.

Porrò Eſthoniam rebellantem, nec pontificis ſententiæ, à triennio jam latæ, acquieſcere cupientem, vindicare Valdemarus ſatagebat: ac parabat etiam claſſem. cùm magiſter ordinis Teutonici, Hermannus Falcus, cui Enſigeri, arma regis, uti dixi paullo antè, metuentes, ſe ſubjecerant, capto in Daniam itinere, adjuvante Gulielmo, Mutinenſium epiſcopo, & pontificis legato, pacem orat, impetratque; & Revaliam, quæque ad eam pertinebant; item Gerviam, Hariamque, & Virriam, reddit: tum promittit, arcem ſe Revalienſem traditurum, ſimul arma ſua Equites, ſupellectilemque omnem, atque cæterum commeatum, huc convectum, abduxiſſent. inſuper paciſcitur quoque, *quicquid deinceps regionum, aut locorum, Valdemarus barbaris ereptum iret, id tranquillè poſſideret, ſine ullâ Equitum incurſatione; qui auxilium in tutelam tenerentur exhibere,* CIↃ CC XXXVIII.

CIↃ CC XXXVIII. *bere, niſi cùm in Chriſtianos fortè arma ſumerentur. in hoc caſu, ſi non pontifex concedat, liberi forent. contra item, ſi quid ipſi unquam barbaris eriperent, ſibi haberent; Daniaq́; ad auxilium itidem obſtricta eſſet. denique, quam junctis armis terram hoſtilem ſubjugarent, ejus duæ partes regi, tertia verò illis cederet.* utq́ue affectum in Equites ſuum rex oſtenderet, Gerviam donat; eâ ſolâ exceptione, *ne munitionem illic, niſi ſe conſentiente, ullam ſtruant.* Lundienſis quoque præſul, adhortante Mutinenſi, juriſdictionem omnem eccleſiaſticam, quæ in eam epiſcopo Eſthonienſium competebat, elargitur; rege illud ratum habente. qui præterea patrocinium illis ſuum, ac eorum item rebus, quandocunq́ue uſus foret, pollicetur: quæque nunc decreta eſſent, ſarta tecta habiturum. etiam promittit de Oſiliâ inſulâ. &, ut certa inter partes deinceps amicitia eſſet, oblivio præteritorum conſtituitur: quique in pacta hæc committeret, is pontificis cenſuræ ſubjaceret. ad hæc omnia Mutinenſis, uti ſuum quoque in Equites beneficium conferret, decimas, quæ è provinciis controverſis legebantur, epiſcopis aſſentientibus, ceu legati pontificii poteſtate, his remittit. Atque hæc Stenbyæ acta, die VII Id. Maji; coram rege, filiiſq́ue, Erico, Abele, & Chriſtophoro; archiepiſcopo Lundienſi, & epiſcopis, Mutinenſi, Roſchildenſi, Arhuſienſi, Borglumenſi: Ioanne etiam Arnfredo, Prædicantium, qui vocantur, monachorum; ac Regnero, & Alberto, ordinis Dominicani antiſtitibus: tum comitibus Glicenſibus, Alberto, & Erneſto: ac Hermanno quoque Falco, ſummo Teutonicorum equitum, & Enſigerorum item, per Livoniam, & Boruſſiam, præfecto. Receptâ hunc in modum Eſthoniâ, ac Revaliâ, territorioq́ue ejus univerſo, rex ingentes copias Equitibus mittit: quibus illi Iſſeburgum in Ruſſiâ expugnavere, & Torpati tractum totum, ejectis Moſchis, ſuam quoque in poteſtatem redegerunt: tum Pleſcoviam, quam Gerpoldus, è dynaſtis Ruſſiæ unus, cum præſidio tenebat, obſidentes, ſibi etiam ſubjecerunt. Et hæc geſta ſunt auſpiciis filiorum regis, Abelis, ac Canuti. Per id tempus Adolphus Holſatus, qui *majorem gratiam deberi ſibi à Lubecenſibus, quàm referrent; quòd adverſus Valdemarum maximoperè adjuviſſet,* CIↃ CC XXXVIII. arbitrabatur, *nec ſemiſſem vectigalis, quem parenti pependiſſent, indulgente Friderico Barbaroſſâ, ullo modo denegandum,* diffidere ab ipſis cœpit. illi autem reſpondebant; *poſt victoriam, quam de rege Valdemaro reportaverant, hanc donationem exſtinctam: & exemptione item, pridem adeò renovatâ à Friderico II Cæſare, abolitam eſſe. tum, quod beneficium collatum objiceret, jam Bornholmienſi prælio gratiam ſe retuliſſe; & auxilia ſubmiſiſſe, quanta ipſi contra regem accepiſſent.* Quæ dum mutuâ inter ſe contentione agitantes animis exaſperantur, mox in bellum prorupere. & Adolphus, qui infeſtum Lubecenſibus Valdemarum eſſe ſciret, quòd, exuto ejus obſequio, Cæſari ſe ſubjeciſſent, inito cum ipſo fœdere, ac diviſo, ſi fortaſſè potirentur, urbis inter ſe obſequio, terrâ pariter ac mari oppidanos oppugnabat. Valdemarus, & terreſtres copias è Cimbriâ illi ſubmittebat, &, navales mari ducens, Travam invectus, ripam utramq́ue, nuper à ſe communitam, valido præſidio munit. neque ſatis illud ratus, ut obſtrueret amnis oſtium, & commercia impediret, plenas ſaxis naves mergit: inſuper catenis ferreis, ex utrâque ripâ ductis, oſtium claudit. Poſt hæc, claſſem poſtquam ipſe ad Varnum flumen, hoſtium conſilia exploraturus, reduxiſſet, dilatare amnis alveum oppidani incepere, ut educere merſas illic naves poſſent. Inter quæ Revalia adveniens claſſis mercatorum, ſeu Revalienſium ea, ſive Lubecenſium erat, ſive etiam Suecorum, plenis velis vento proſpero invecta, ruptis magnâ vi catenis, portum aperit. quibus navibus auctis Lubecenſium viribus, animiſque, illi ſuas iſtis addunt, & in regiam claſſem mittunt, uno prælio mox devictā. Hinc, conſilio mutato, Daniam Valdemarus repetit: & Adolphus, oppugnationis irritus, milite exauctorato, ab obſidione abit. Inde Ericus, regis filiorum maximus, CIↃ CC XXXIX.
ac rex Daniæ deſignatus, nuptias, de quibus paullo antè dixi, celebravit. Valde- CIↃ CC XL.
marus, ordinatis univerſi regni rebus, cùm confuſam nimiùm dicendi juris rationem animadverteret, emendare hanc inſtituit. pars enim, civili Romanorum jure, tunc promiſcuè recepto, porrò utendum exiſtimabant;

CIƆ CCXL. mabant; alii autem, veteres regni conſuetudines, ac ſtatuta item regia, legibus Valdemari I comprehenſa, retineri oportere contendebant. itaque, conſilio certè laudatiſſimo, ut diſſidium iſtud tolleret, convocato Vortingburgi regni totius ſenatu, leges Cimbricas, concinnatas operâ potiſſimum Gundii, Viburgenſium epiſcopi, hodieque uſitatas, & in quas jurare reges, cùm inaugurantur, ſolent, omnium conſenſu ſancit. Scanicas, ac Sialandicas, â parente Valdemaro I latas, à Canuto fratre auctas, etiam deinceps ratas eſſe cupit: quæque conſtitutiones veteres adverſarentur, eas omnes aboleri, & exuri igne jubet. Res profectò præclariſſima; & quâ unâ uti maximè regnum obſtrinxit, ita ſummam quoque gloriam reportavit. Inde ad Revalienſem diœceſin ordinandam animum vertit; & Torchillo, epiſcopo â ſe electo, cùm non ita pridem decimas Vortingburgi tribuiſſet, mox, profectus Eresburgum, octoginta jugera agrorum donat; aliaque item quadraginta addit, ex Vironiæ territorio: verùm ea iſtâ lege, ut illius loci epiſcopo, poſteà conſtituendo, ſine exceptione ullâ redderentur. tum electionem epiſcopi ſibi, ſucceſſoribuſque, ceu fundationis jure, propriam deinceps ſtatuit: ac, ſi fortè aliquando contra quicquam tentaretur, ſe donationem eam velle irritam pronunciat. CIƆ CCXL. Poſt hæc moritur, v Kal. Apriles, anno regni quadrageſimo, vitæ ſeptuageſimo primo: & Ringſtadii ſepelitur. CIƆ CC LXI. Erat princeps, cùm ampliſſimo dominatu, tum victoriis multiplicibus, propter quas Victorioſi cognomentum acquiſiverat, nulli anteà Daniæ regum poſtponendus. nam Eſthoniam ſubjugaverat, & Livoniam, Curolandiam, ac Boruſſiam; inſuper & Pomeraniam, ac Megapolin, cum Holſatiâ, Stormariâ, & Dithmarſiâ, Vagriâque: etiam Lubecam urbem, & Louwenburgum. ſed hanc tam ingentem gloriam adulterio offuſcavit: cujus Deum ſatis manifeſtum ultorem eſt expertus. cùm, rex longè potentiſſimus, filiuſque Valdemarus, jam ſucceſſor deſignatus, à Suerinenſi comite, qui nequaquam viribus cum illo comparari poterat, ſuo etiam in regno, ad opprobrium multo majus, aſtu capitur; & abductus, ſub cuſtodiâ detinetur: nec dimittitur, niſi maximo, quod à nobis anteà commemoratum eſt, liberationis pretio. nec conſilia ejus ulla ferè inde eventum proſperũ habuere. quin in prælio ad Bornholmiam, altero amiſſo oculo, vix evaſit.

IOANNIS MEVRSI HISTORIÆ DANICÆ LIBER II.

In quo res Erici VI, Abeli, Chriſtophori I, & Erici VII.

CIϽ CC XLI. RES Danorum, quæ erectæ hactenus ſteterant, bello fratrum inteſtino labefactæ, cecidere, nam, diviſo inter filios principatu, quam concordiæ cauſam fore exiſtimabat Valdemarus, odiis dediſſe anſam, ac graviſſimo inde bello, res oſtendit. Id portendit & eclipſis quædam ſolis, mortem regis Valdemari ſubſequuta eodem anno, ad triceſimum diem Octobris, adeò ingens, ut meridie quoque ipſo circa ſolem ſtellę clarè apparerent. Rex Ericus, mortuo patre, regnum adiit, annum ætatis quintum & viceſimum agens. Prima illi cura fuit, Nordalbingiam, Vagriamque, regno Daniæ, unde eæ avulſæ erant, reſtituere. quam ad rem cùm fratrem Abelum hortaretur, ut conjungere operam vellet, & ulciſci contumeliam, quæ, illata pridem patri, ad ipſos etiam pertineret; is, infeſto in fratrem animo, & neceſſitudine affinitatem multo potiorem habens, cùm adverſum ſe oſtendit, tum & fœdus cum Gerhardo, archiepiſcopo Bremenſi, Guncelino Suerinenſi, aliiſque, patris olim hoſtibus, ferit. Duxerat uxorem Abelus, uti ſupra à me dictum, filiam Adolphi Holſati; qui, monaſtico ſumpto habitu, filios Abelo ſuos, tum Lutetiæ in Galliâ ſtudiorum cauſâ abſentes, commendaverat: itaque, ſupremam ſoceri voluntatem ſibi exequendam ratus, ſuam his hæreditatem, ſibi creditam, vindicare
CIϽ CC XLII. animum induxit. Et in bellum anno proximè inſecuto res erupit, incitante etiam Machtilde uxore; initio à Lubecenſibus, uti quidam volunt, facto. qui, in Daniâ piſcaturam dum exercent, comprehenſi, CIϽ CC XLII.
ac mox dimiſſi, poſtquam domum rediiſſent, claſſe raptim comparatâ, Hafniam, Selandiæ metropolim, petunt; atque arcem expugnatam ſolo æquant: ac Lubecam, prædâ onuſti, ſe recipiunt. alii tradunt, Abelum, ſubinde ab Erico monitum, *ut officii, quo obſtringeretur ſibi, atque regno item Daniæ, meminiſſet; ac neceſſitudinem quoque cogitaret, & paternam ignominiam, quâ affectus pridem ab Adolpho eſſet: ea ſiquidem pariter utrunque tangeret, animum, ac vires, jungeret:* illum tamen nihilominus, & conſilia ſeparaſſe, & ſuaſiſſe Lubecenſibus, *quando de eorum quoque libertate, quam minutam frater cuperet, ageretur, uti claſſe ipſa regni penetralia infeſtarent:* at Ericum, magno exercitu coacto, cùm ad promontorium, Coldingæ adjacens, Eldeneſum appellatum, copias expoſuiſſet, obvium Abelum ſibi habuiſſe, cum inſigni admodum manu, ex Holſatiâ, ac finitimâ Germaniâ. &, cùm res in eo eſſet, ut committeretur prælium, principes Germanos quoſdam interceſſiſſe; atque bellum, graviter fratres colliſurum, pace factâ terminaſſe. etenim metuiſſe ipſos, ne Ericus, ſi viciſſet, & Holſatiam ſubjugaret, & Adolphi liberis ereptum iret: cùm potiſſimùm Otho quoque Luneburgicus, & Saxoniæ dux Albertus, aliique, arma ſua pro Erico collaturi dicerentur. itaque ſic conveniſſe; *uti fratres mutuo inter ſe animo deinceps agerent; & è Galliâ, ubi tunc commorabantur, duo filii Adolphi vocarentur, regimenq; Holſatiæ ſuæ ipſi caperent.* Ita conſtitutam pacem, ac firmatam ſacramento, etſi minimè conſtantem, auctores produnt. ac, conciliatis fratribus, principes iidem etiam

CIↃ CC XLII. Guncelinum Suerinenſem, & Burevinum item Megapolitanum, qui Abeli partes juverant, in Erici gratiam reſtituerunt; eâ lege, *uti ſe illius ipſi dederent in clientelam, beneficioq́; ejus principatum quiſque ſuum retinerent: atque ille ſe patronum his benignum exhiberet.* ac deinceps certè in fide permanſere: quin & filiam Erici Margaretam Burevinus paullo pòſt uxorem accepit; filioſque ex eâ ſuſtulit, Henricum, Ericum, & Valdemarum. Poſt conciliationem, ductus pietate Ericus, cùm Naſchoviæ in Lalandiâ forte ageret, epiſcopo Revalienſi cenſum auget, præcipitque; ut ad morem Torpatenſis erga ſubditos ſe gerat, idque in adventū ſuum in Eſtho-
CIↃ CC XLIII. niam. Mox duorum monaſteriorum incendia, unum Holmiæ in Fioniâ, alterum Roſchildiæ in Sialandiâ, iterum accenſum iri inter duos fratres bellum, clarè præſignificârunt. etenim, ducatum Ericus Sleſvicenſem Daniæ regum beneficio obtineri cùm contenderet, ideoque fidem obſequii, ac jusjurandum in hoc ipſum poſtularet; ac negaret id Abelus, & hæreditarium ſibi à parente datum obtende-
CIↃ CC XLIV. ret, iterum ad arma ventum eſt. Erant ſua utrique auxilia; & Ericus, Ripæ, aut Coldingæ, agens, inde Cimbriam auſtralem excurſionibus infeſtabat: ac viciſſim Abelus Daniam, inſulaſque objacentes, invadebat. Verùm iſte quoque motus per vicinos principes non multo pòſt compo-
CIↃ CC XLV. ſitus fuit. Vere novo ſynodum Othoniæ indixit Vffo, archiepiſcopus Lundienſis, convocatis regni Daniæ epiſcopis, & eorum ſuffraganeis; ac, præter Othonienſem, cujus diœceſis erat ad conventum hunc electa, advenere Roſchildienſis, Viburgenſis, Arhuſienſis, Borglumenſis, Ripenſis, Sleſvicenſis. accedebat & Ioannes Placentinus, à pontifice legatus. hîc, quod Leo olim ſanxerat, & Gregorius quoque IX apud Danos itidem valere juſſerat, conſtitutum; *qui per vim eccleſiæ bona occuparet, aut per fraudem interverteret, quive etiam cæremonias contemneret, is ut ſacris, nullo etiam reſpectu dignitatis, atque ordinis, arceretur. atque hoc diebus feſtis quibuſcunque, per presbyteros, aut eccleſiarum antiſtites, linguâ Danicâ populo proponeretur.* Erant, qui exiſtimarent, hoc decreto etiam notari prin-
cipes; & Ericum item regem, & Abelum CIↃ CC XLV.
fratrem inprimis; quod, dum mutua inter ſe exercent odia, multa ipſi, militeſque, in res ſacras commiſiſſent; inſuper hominibus eccleſiaſticis onera impoſuiſſent: quæ cùm ferre minimè epiſcopi poſſent, neque tamen prohibere, opem tandem hunc in modum à pontifice imploraſſe. Illud conſtat, poſt hanc ſynodum, cùm Roſchildienſem epiſcopum rex graviſſimè divexaret, ipſum, munere abdicato, in Norvagiam, atque inde porrò in Galliam, in cœnobium Clarævallis, ubi quartò exilii voluntarii anno diem obiit, ſeceſſiſſe: regem verò, omnes diœceſeos reditus mox in fiſcum redegiſſe. quâre cùm invidiam ſibi maximam conciliaſſet, ei deinde Lundienſis archiepiſcopus etiam ſacris interdixit. qui & ipſe, indignationem metuens, cùm ſe ei declinandæ ad tempus aliquod regno excedens ſubduxiſſet, poſteà revertit tamen, & gratiam recuperavit. Inter iſta, cùm Concilium Lugduni Galliarum Innocentius IV pontifex indixiſſet, & Ericum quoque regem, ac epiſcopos regni Daniæ, advocaſſet, is, cùm, bello adverſus fratrem jam exorto, nec adeſſe ipſe poſſet, nec epiſcopos item mittere, præpoſitum illuc Lundienſem, & archidiaconum Arhuſienſem, qui & ſuam, & illorum, ibi vicem ſuſtinerent, ablegavit. ubi amoto ab Imperio Friderico, ſucceſſorem ei Ericum, ſi in Galliam adveniſſet, conſtituere voluiſſe Innocentius memoratur. quod Gregorius quoque IX ante eum, vivo etiam Valdemaro, &, ob principum diſſidia, dehortante, animo agitaſſe traditur. Eo ipſo quoque tempore Eſthoniæ præfectus regius, cum legatis equitum Teutonici ordinis, in Daniam appellens, nuntiat, Neogardiæ Ruſſicæ ducem Alexandrum & Pleſcoviam occupaſſe, &, præſidio poſtquam eam muniiſſet, nihil amplius conatum, receſsiſſe: nec prudentis arbitrari, hoſtem, ultro ad quietem abeuntem, inconſultè perſequendo revocare. id cùm regi, & Abelo, probaretur, copias dimittere placuit. militemque Abelus ſuum illicò Sleſvicum ducit; & rex legionem unam, per Eſtholmiæ limitem diſtribuendam, ad arcendum, ſi excurreret fortè, hoſtem, ordinis magiſtro

mittit.

CIↃ CC XLVI. mittit. Hinc Ericus, qui iraſcebatur graviter Lubecenſibus, quod in bello contra Abelum claſſe Daniam infeſtaſſent, ultionem, quando factâ pridem pace minimè comprehenderentur, animo agitans, quotquot ex his intrà regni ſui fines verſarentur, manum univerſis injici, & abduci in cuſtodiam, atque naves detineri, ſine exceptione jubet. tum, quo commeatum illis interciperet, miſsâ claſſe, Travæ amnis oſtium claudit, & utranque ripam munit. illi contra, mari Balthico diſcurrentes, oras Daniæ maritimas vehementer infeſtabant. ac jungebat ſe Holſatus, copiaſque à Bremenſi archiepiſcopo auxiliares procurabat. ſed hoc bellum, per inducias compoſitum, vix deſierat, cùm ſe-
CIↃ CC XLVII. quente rurſum anno inchoatum inter fratres eſt diſſidium. nam Ericus cupiebat, ut ducatum Sleſvicenſem ſuum Abelus beneficium, velut cliens, non hæreditatem haberet: nec Blekingiam Canutus jure alio poſſideret; nec Chriſtophorus Falſtriam, Lalandiamque. Abelus inſuper, qui plus cæteris accepiſſet, etiam Suineburgo cederet, quod hæreditarium erat. ſed reſpondent univerſi, ſe à patre Valdemaro has provincias non ut beneficium quoddam, regno obnoxium, ſed hæreditatem certam, liberâmque, accepiſſe: itaque oratum cupere, ut omitteret controverſiam, nec quietem poſſidentium perturbaret, aut ſupremam patris ſui voluntatem irritam faceret. ſe paratos, fratri regi cultum omnem, quem debebant, exhibere; mutuamque amicitiam illibatam conſervare. ac, Erico renitente, fœdus ineunt, arma parant, & non paucos è nobilitate regni adjutores belli habent. neque deerant epiſcopi; quorum animos malè habebat, cùm exilium Nicolai, antiſtitis Roſchildienſis, tum redacta in fiſcum bona eccleſiaſtica. Abelus autem, factâ in Fioniam impreſſione, cùm Othoniam, urbem inſulæ primariam, exuſſiſſet, atque Suineburgum ſuum muniiſſet, obvium Ericum habuit: qui & captum itidem Suineburgum incendit, & Chriſtophoro ereptam Falſtriam, Lalandiamque, regno adjecit; ipſo pulſo, profugoque ad Abelum. hinc regreſſus in Blekingiam, etiam illam redigit in poteſtatem; & Canutum, in Mo-

Ericvs vi.

nam inſulam deportatum, Stegæ inclu- CIↃ CC
dit. qui à Lubecenſibus tamen paullo XLVII.
pòſt in libertatem, captâ arce, reſtituitur. atque, ut illi ſtrenuè Abeli partes adjuvabant, ita regis è Vandaliâ Guncelinus, aliique illic principes, in auxilium, quod debebant, advocati: &, irruptione factâ in Holſatiam, expugnatâ Oldeſloâ, ſpolia opima admodum abduxerunt. Abelus verò, fratres profugos ſecum ducens, Cimbriâ auſtrali ferè universâ occupatâ, Ripam capit, & in eâ Eſchillum epiſcopum, ac domeſticos regis aliquot: item duas ejus filias, Sophiam, & Ingeburgam. quas abductas in Holſatiam, Segebergæ totos novem menſes ſervat. Vetlam inſuper, Randerhuſiamque, exurit: ac vicina quæque loca populatur. at Ericus, qui Lalandiâ Chriſtophorum, Falſtriáque, jam exuerat, ac Blekingiâ Canutum, retrò flectens in Fioniam, Arreſchoviam expugnat; &, in Cimbriam porrò ducens, Ripam recipit: plurimosque illic nobiles, qui Abelo militabant, comprehendit, & in Sialandiam mittit, in cuſtodiam aſſervandos. mox ducatum Sleſvicenſem graviter vexat: & Coldingam, Haderſleviam, Abenradam, aliaſque illic urbes, vicos item, atque arces, circumjectas, pariter igne, & ferro, vaſtat. quæ utrinque dum aguntur, tandem anno exeunte, ad diem duodecimum Kal. menſis Ianuarii, pax ſtatuitur; ac captivi, & in his Erici filiæ, obſideſque, dimittuntur: placuitque demum Erico, uti Petrus, eccleſiæ Arhuſienſis archidiaconus, eo ipſo epiſcopatu, quo non ita pridem illum, ob gentilium potentiam, ſtudiumque in Abelum, prohibuerat, potiretur. Sed non diu pax hæc ſtetit. CIↃ CC
quippe vere anni proximi denuò bellum XLVIII.
inchoatum eſt, cum ingenti partis utriuſque clade. Lubecenſes, quique illis fœderati, terrâ pariter marique incurſantes, urbem Hafniam incendunt. ac Vandaliæ rurſum principes, qui Ericum ſequebantur, in Holſatiam irrumpunt: ſed, Abelo illis ſe objiciente, & Ioanne, Holſatiæ comite, pedem referunt. quæ dum fiunt, rex Ericus agrum Sleſvicenſem invadit: & Chriſtophorum, cum exercitu occurrentem, cædit, ac captivum abducit. inde opprimit Flensburgum; &, injecto igne,

vaſtat:

CIↃ CC XLVIII.

vaſtat: ac ducatum penè totum populatur. hinc, duobus captis fratribus, & ob id nobilitate quoque adverſâ, ut occurreret invidiæ, alteri ex his Chriſtophoro, ſi redire ad obſequium, ac tueri ſuas partes animum induceret, reddere libertatem ſtatuit: quin, ut magis eum obſtringeret, inſulæ Fimbriæ præfecturam, nuptiaſque Margaretæ Pomeranæ, filiæ Sambirii ducis, pollicetur. nec difficilis Chriſtophorus, accipit conditionem; & in fratris, tam honeſtè invitantis, partes tranſit. inde, cùm allatum eſſet, ab Holſatis conveniri Vapenfeldiæ, illicò Ericus ipſe cum Chriſtophoro huc contendit, oppidumque inopinatò oppreſſum evertit, ac nobilium primarios in captivitatem abducit: quibus tamen libertatem, pretio dato, mox reſtituit. Dum hæc fiunt, Lubecenſes regni oras infeſtare, & ingentem prædam abigere, nuntiantur. itaque retrò copias ducens, hos ad Oreſundam invadit, diſſipatque; & onuſtas ſpoliis ſuorum naves quatuor capit. Hinc ad Fimbriam adnavigans, eam, ejectis Holſatis, ſuam in poteſtatem redigit, ac Chriſtophoro fratri tradit: & cùm eâ, ut promiſſum, anteà commemoratum, adimpleret, evocatam è Pomeraniâ filiam Sambirii ducis, Margaretam: nuptiaſque magno apparatu celebrat. Per id tempus in Holſatiæ ipſo limite arcem adhuc Rendesburgum regis nomine cum præſidio tenebat Henricus Meldorpius; vir Dithmarſus natione, animo, & manu, promptus. huic clam Ericus mandat, ut Sleſvicum, dum Abelum ipſe alibi diſtineret, intercipiat. iſque, uti juſſus erat, noctu Rendesburgo egreſſus, cum militibus expeditis, improvisò, antequàm arma cives caperent, urbem invadit, occupatque. Inerat Abeli filia; quæ, dum cuncta miles diripit, cùm ſe ægrè aliquandiu occultaſſet, poſteà, mutatâ veſte, ac penè nuda, vix evaſit. Rex, Sleſvicum captum intelligens, eò properè contendit: & ejecto epiſcopo Eſchillo, atque bonis item ejus publicatis, ex arbitrio cuncta ſtatuit, ordinatque. Hic Eſchillus & epiſcopatum acceperat, ſine regio conſenſu; ac, quod majus, à Bremenſi archiepiſcopo ſe inaugurari paſſus, alium dominum capiendo, multo graviùs iram Erici provocaverat: inſuper, Abeli etiam partes ſequens, perduellem ſe oſtenderat. CIↃ CC XLVIII. Abelus, cùm Sleſvicum urbem amiſiſſet, ut auxilia compararet, ad Gerhardum, archiepiſcopum Bremenſem, proficiſcitur; qui & copias ſubminiſtrat, & ſe comitem expeditionis præbet. adjuvabat quoque Simon, epiſcopus Padebornenſis; tum Ioannes, ac Gerhardus, Holſatiæ comites, ambo affines: aliique item principes, è Saxoniâ vicinâ: &, qui nunquam deſeruerant, Lubecenſes. horum ope cùm Sleſvicum recepiſſet, Cimbriam quoque totam vaſtat, & Coldingam validè munit. ſed, adveniente Erico cum exercitu ingenti, mox auxilia diffluxere: ac, ſororio potiſſimùm Brandeburgico, item Saxone, & Ioanne quoque Holſato, ſedulò rem adjutantibus, denuò tandem bellum pace commutatur. Anteà illi per legatos, literaſque, aliquoties id tentaverant; verùm, obnitente Erico, & jus ſuum porrò urgente, fruſtra fuerant. itaque ipſa Brandeburgici uxor Sophia, quam non rectè Iuditham nonnulli dicunt, gravida tum, ac propinqua etiam partui, ut conciliaret fratres, iter in Holſatiam capit: & Flensburgum vix attigerat, cùm in partu vitam, ac conatum, perdit. nihilominus, qui cum eâ venerant conſiliarii, à marito ipſi adjuti, ac legati principum quoque aliorum, adjutante rem Vffone, archiepiſcopo Lundienſi, atque regni ſenatoribus, tandem in hæc capita conventum fuit; *ut ducatum Sleſvicenſem Abelus Erici beneficio retineret, cum perpetuâ obligatione obſequii; ac Blekingiam Canutus eodem modo poſſideret: quæque ereptæ utrobique urbes eſſent, ſive arces, aut munitiones aliæ, redderentur. inſuper, qui in partibus fuerant, & inprimis Lubecenſes, comiteſq; ambo Holſatiæ, pace iſtâ fruerentur.* quam deinceps ratam fore, pariter rex, & Abelus, mutuo ſe juramento obſtrinxere: etiam viginti obſides è nobilitate dantes, qui, alterutro turbante, paci addictum junctis armis tuerentur. Res hæc geſta in fine anni; qui, ut pace conſtitutâ lætus fuit, ſic initium ſequentis Sophiæ ſponſalia exhilararunt. Hanc Ericus, filiarum
natu maximam, deſponſavit Valdemaro, Sueciæ regi: CIↃ CC XLIX.
cui nupſit poſteà anno CIↃ CC LXII. ac ſponſalia celebravit

CIↃ CC XLIX. Ienecopiæ, permagnifico apparatu, & frequentiâ gentis utriuſque ſummâ: dosque dicta, Treleburgum, ac Malmogiatum, quę alia ex paternâ hæreditate deberentur. Inde Ericus, cùm Roſchildiam regni proceres convocaſſet, aperit conſilium ſuum, de Eſthoniâ inviſendâ. *etenim religionem ibi propagandam eſſe; tum negotia item alia pertractanda. inſuper, curandum quoque, uti loca, à majoribus occupata, quò in fide meliùs retineantur, ampliùs communirentur. neque ſibi committendum, uti ſuâ negligentiâ hoſtium in poteſtatem ea aliquando redeant. præter hæc & diſceptandas ſubditorum controverſias, longo tempore agitatas: ſiquidem triceſimus jam annus eſſet, ex quo pater Valdemarus rebus inde ordinatis rediiſſet: qui conſtituiſſet tamen, id quotannis faciendum: & in hanc rem à pontifice crucem albam, quam nunc inter regni inſignia conſpicentur, accepiſſe: ideoque haud parum item iſto nomine ſe teneri. quâ de cauſâ, cùm id planè decreviſſet, vacuo per bella inteſtina ærario, poſtulare, uti ſibi in negotio, planè ſancto pariter & neceſſario, extra ordinem, nummum unum ex aratro unoquoque concedentes, ſubvenirent.* Faciles petitioni huic regis proceres ſe præbuere; verùm plebs tumultuata: & epiſcopi, quanquam id largito anteà, adjuvandæ pietati, Innocentio pontifice, ægrè partem decimarum eccleſiaſticarum quartam permiſere. ac, cùm recuſare ipſi non auderent, plebem clanculum ad obſequium, & tributum, denegandum, concitârunt: quæ & regem per contemptum Plochpenningum, ceu Aratri-nummum dicas, appellabat. Itaque quæſtores regii, cùm in Scaniam, ad tributum exigendum, acceſſiſſent, peſſimè ab illâ habiti, vix proterviam evaſerunt. quin & rex, cùm, his acceptis, ocyùs ipſe trajeciſſet, Lundiamque ingreſſus eſſet, aliquid majeſtatem ſuam ad tumultum componendum valituram arbitratus, itidem protervè exceptus, ſe periculo ſubducere, clanculumque Elſingburgum petere, coactus fuit. ſed nec illic ſtetit furor; nam & obſedere eum, & redigere in poteſtatem voluere: cùm, per noctem clàm elapſus, in adverſam Sialandiam vix evaſit. quâ re ipſi intellectâ, obſidionem omiſere. ac cum magnis copiis mox revertenti occurrentes, acri prælio decertant: quo

inferiores facti, Lundiam, vbi rex conventum indicebat, quoſdam è ſuis mittere juſſi, mox tributum, & argenti quindecim ſelibrarum millia, mulctæ nomine imperata, pollicentur. Inde rex cum juſtâ claſſe, copiiſque, in Eſthoniam proficiſcitur: quò cum poſteà appuliſſet, ad res omnes ordinandas animum vertens, leges condit: quibus pariter eccleſiæ, atque urbes, uterentur. tum nobilitatem quoque loci vocans, fidem poſcit, & in illam jusjurandum. hinc ſignatis cruce mandat per Boruſſiam, *ut Eſthoniam, quæque in Livoniâ ipſe poſſideret, ſuæ deinceps curæ, ac tutelæ, traderent.* ad quæ illi reſpondere; *gnarum ſibi, nihil juris in Eſthoniam ſe habere, nec prætendere item quicquam: quod Livoniam attineret, quæ ipſius illic eſſent, ea itidem permittere; dum adverſus barbaros hæc tueatur: ac provideat, ne quid orbis Chriſtianus detrimenti iſtic capiat.* Ordinatis ita rebus, cùm in Ruſſiam rex ducturus putaretur, nocte quâdam aſtitiſſe dormienti Venceſlaus memoratur, dux Bohemiæ; quem Bohemi, à fratre Boleſlao Sævo interfectum, ob virtutem, inter ſanctos tunc colebant: ille autem, fratris nomine compellatum, bonum habere animum juſſit; nam ſe Venceſlaum eſſe, quem colendum ſibi deinceps conſtitueret: ideoque acceſſiſſe, ut moneret; ſicuti à fratre ſuo è medio ſublatus eſſet, ita fore, ut & ipſe tolleretur. cupere vero, uti ſibi monaſterium illic conderet. & Ericus, mox è ſomno excitatus, viſum animo reputabat; ac, cùm id epiſcopis expoſuiſſet, quiſnam eſſet Venceſlaus, inquirebat. quibus & virtutem viri, atque cædem, referentibus, ſibi quoque metuendum ab Abelo fratre ſtatuit; & Padiſium cœnobium, quod mandaverat, ſine morâ ad Revaliam condi jubet. ſed incœptum, haud exſtruxit; prohibentibus negotiis, quæ in Daniam revocabant. ac reverſus, III Id. Septembris, dat diploma; quo teſtatur, *ſe largiri epiſcopo Revalienſi octoginta agri jugera; eaque è ſeptem villis, urbi proximè adjacentibus. tum & alia quadringenta, in Vironiâ; quæ Vironienſi epiſcopo, poſteà conſtituendo, ſine ullâ contradictione traderet.* Inter ea, quæ Ericum ab Eſthoniâ revocabant, maximum erat Rendesburgum; quod Holſati, ceu ex nuper conſtitutæ pacis lege,

CIↃ CC XLIX. lege, quæ jubebat ſuum unicuique reddere, repetebant. verùm recuſare Ericus; *& negare, eâ lege, quæ ſuperiore tantùm bello capta intelligebat, ſe teneri: illud autem, multo antè à Canuto rege, patruo, Daniæ adjectum eſſe.*

CIↃCCL. Et, utrinque in ſententiâ perſiſtentibus, denuò bellum eſt inceptum. in quo cùm epiſcopi, Paderbornenſis, & Bremenſis, uti etiam Lubecenſes, pro Holſatis arma ferrent, Abelus, ceu in alienâ controverſiâ, pacis ſtudium ſimulabat. ac jam præceps æſtas erat, cùm Holſati obſidere arcem parant, quam Meldorpius tuebatur. & Ericus ad auxilium accurrebat: ubi eam liberaſſet, ducere in Friſios certus; & exigere illic cenſum, per ſuperiora bella denegatum. inde autem, in Dithmarſos cogitabat: qui, tranſgreſſi ad Bremenſem, ſe obſequio ſubtraxerant. cùmque ad munitionem Danewircam, ceu *Danorum opus* dicas, perveniſſet, ac poſtridie prælium conſtituiſſet, ad Abelum è propinquo interviſere, proximamque apud eum noctem agere, animum inducit. &, quantumvis ſemper viſum, quod objectum in Eſthoniâ retuli, obverſaretur, tamen, fratri jam conciliato fidens, fato impellente, pergit. & Abelus venientem, vultu ad benevolentiam comparato, blandè excipit. inter cœnam, *queritur, invitum ſe in bellum trahi: & optare, quicquid vitæ ſupereſſet, id in pace potiùs agere, atque à ſanguine Chriſtiano effundendo deinceps abſtinere, poſſe. itaque rogatum cupere, ut ſe arbitrum controverſiæ componendæ interponeret; & affines ad colendam porrò ſecum amicitiam hortaretur. id ſe cupere enixè; & diſcedere ab armis, quæ invitus accepiſſet.* ac promittit operam Abelus ſuam; &, finitâ inde cœnâ, ad latrunculos invitat, cum Hermanno Kerckweidero, aulæ ſuæ ſectatore, ſceleris patrandi gnaro. hinc, provectiore nocte, litem incipit; & expoſtulat, de illatis bello præcedente damnis: tum improperat, *quod, Sleſvico occupato, filiam præfectus eò redegiſſet, ut & occultare ſeſe inter virgines plebejas aliquandiu cogeretur; & mox, vili induta amiculo, pedibus diſcalceatis, vix evaderet.* ad quæ cùm Ericus diceret, *ne tam iracundè ageret: etenim, per Dei gratiam, eſſe ſibi, unde filiæ calceorum pretium repræſentaret: atqui,* inquit, *non hoc volo; ſed efficiam, ne deinceps tale aliquid admittas.* inde, comprehendi juſſus, in conclave quoddam abducitur: atque illinc mox in cymbam, à Tychone quodam Boſtio, Abeli cubiculario. qui vix ſolverat, cùm Lago Gutmundus ſequitur, eques Danus, ſed Erico infeſtiſſimus, profugusque ad Abelum. hic, cùm ſequuturus eſſet, ex Abelo percunctatur, *quid Erico factum velit*: atque, eo reſpondente, *Ageret, quod videretur*; aliâ conſcensâ cymbâ, præcedentem in Sliæ amnis freto aſſequitur. rex, cùm cymbam inſequentium, & ad properandum voces exhortantium, exaudiret, ex præſentibus, ecquem ſequi exiſtimarent, quæſiviſſe memoratur: ac, cùm hi Lagonem dicerent, quem ſciebat admodum infenſum ſibi; *quæſo*, inquit, *facite copiam ſacerdotis, cui me ſupremùm expiem: etenim, ut mortem evadam, fieri non poſſe video.* ſimul Lago, cymbam applicans; *Nunc, Erice, moriendum tibi puta.* & is, ſtatim advocato è propinquo ſacerdote, animæque curâ habitâ, circumſtantibus; *Minimè*, inquit, *ignorabam, mortem mihi ab Abelo impendere; verùm, eum adeò feſtinaturum, nullo modo arbitrabar. equidem, ob peccata mea, non injuriâ nunc morior: ſed nec ille, niſi ſcelus tempeſtivâ pœnitentiâ emendaverit, meliorem vitæ finem eſt habiturus.* quibus dictis, eum Lago gladio feriri jubet; ac cadaver, ſicut erat ferro onuſtum, additâ ſaxorum mole, quo demergeretur magis, ſtatim in ſubjectum Sliam præceps dari. id patratum eâ nocte, quæ præceſſit diem decimum Auguſti. ac bimeſtre ferè tempus prætererat, cùm cadaver cæſi emergit, & natare in amne incipit, capite cervici ſuæ è pelliculâ adhærente: quæ res parricidium prodidit. nam facinoris pudore Abelus ductus, falſo in vulgus rumore ſpargi juſſerat, trajecturum multâ nocte ad exercitum, cùm in ſcapham temerè plures inſilirent, eâ everſâ, periiſſe. Ferunt regem, jam cervicem percuſſori præbiturum, inquirenti nomine Abeli cuidam, *Vbinam theſaurum haberet*, reſpondiſſe: *eum ſe in ciſtâ quâdam, ferro validè munitâ, in cœnobio Roſchildienſi, quod Minorum Fratrum dicerent, abdidiſſe, & inventum illic iri.* idque creditum Abelo; quòd Ericus & fundaſſet hoc cœnobium, & reditibus plurimis locupletaſſet. verùm, eâ mox apertâ, nil inventum, præter veſtem

ↄ cc l. veſtem monachalem : in quâ ſepeliri ſe omnino velle, in appoſitâ illic ſcheda teſtabatur. ea autem ſcripta erat, & ſigillo quoque ipſius confirmata, anno cIↄ cc xli, ipſis Nonis menſis Iunii, coram conjuge reginâ, & in id conſentiente; ac Vlrico, ejus loci cœnobitâ; & Petro, ſacerdote ſuo. Sic Abelus, poſt Ericum ſummo ſcelere interfectum, pro theſauro, quem ſperaverat ingentem, nihil repperit, præter veſtem, quam jam dixi, monachalem; ac ſepulcro deſtinatam. nam ærarium, per tot bella, & munificentiam ſummam, erat certè adeò extenuatum, ut pecuniæ ſignatæ, præter ſelibras quadraginta, aureoſque item duos, nil Abelus inveniret. verùm opes facilè contemnere poterat, qui mox, nimium parricidii ſui præmium, regnum accepit; quod haud diu tamen tenuit: uti ſolent, qui quid malè paravere. Neque defuit percuſſoribus ultor Deus. quippe Lago, cum coronâ regiâ Abeli profugus, aliâque ſupellectile pretioſâ, ab Holſatis interfectus, vitam, admodum ſceleratam, miſerè finiit. Kerckweiderum, dum venatur, ruſticus quidam obtruncavit. Aderant Abelo item duo epiſcopi; ſceleris, ut ferebatur, incentores. ex his etiam Iacobus, Othonienſis, ab Erico pridem in exilium actus, haud multo poſt mœrore animi, ex facinoris conſcientiâ, diem obiit: & Eſchillus, Sleſvicenſis, per Abelum paulo antè ab exilio revocatus, à Gerhardo Holſatico captus, & incluſus Segebergæ, vitam illic ipsâ morte triſtiorem deinceps egit. denique & ipſe Abelus, poſtquam regnum haud biennium tenuiſſet, ab inconditâ ruſticorum multitudine plurimis vulneribus confoſſus cecidit: avibusque aliquandiu inſepultus eſca fuit. Erici corpus fluitans, à monachis in terram attractum, in ædiculâ monaſterii properè ſepultum fuit. ſed mox, ubi id innotuit, Sleſvicum adduci juſſum ab Abelo, ibi in S. Petri æde tumulatum; inde, poſt exceſſum ejus, à Chriſtophoro ſucceſſore in Selandiam tranſlatum eſt: & Ringſtadii, digno rege apparatu, inter cætera regum monumenta conditum. Erat princeps, in quo plurima prædicares; probitate, & juſtitiâ in ſubjectos, juxta clarus: odiumque, & invidiam, apud plures, quîs inviſæ leges erant, comparaverat. bis Imperio deſtinatus; niſi & conſilium patris, cIↄ cc l. & fortuna quoque ſua, tenuiſſet. in ordinem coëgit fratres: quique ſummum in terris ſuis dominatum affectabant, fecit, uti ſat haberent, ſi clientes regni eſſent. Filios habuit, in ætate primâ mortuos, Chriſtophorum, & Canutum; filias quatuor, Agnetam, Sophiam, Ingeburgam, Iudithamque. quarum Agneta, virginum cœnobium Roſchildiæ condidit, divæ ſui nominis ſacrum: in quo ipſa etiam ætatem exegit. Sophia, Suecorum regi, Valdemaro; Ingeburga, filio Haquini Magno, Norvagiæ regi; nupta fuit. Iuditha verò, apud Agnetam aliquandiu commorata, cùm in Sueciam ad ſororem Sophiam ſe contuliſſet, ipſo ſtuprum offerente Valdemaro, pudicitiam amiſit; filiamque, ſuo nomine appellatam, eſt enixa.

ABELVS

igitur, fratre Erico per infandum ſcelus cæſo, regnum occupat. quippe ille, nullos liberos reliquerat: & hic, fratrum natu maximus, regno proximus cenſebatur. inſuper metuebatur, ſi excluderetur fortè, quod meruerat parricidio, ne ducatum Sleſvicenſem, quem tenebat, ſepararet; atque regni majeſtatem, hoc detracto, vehementer imminueret. etiam in ipſo regno, in Sialandiâ, Scelfiſcoram; in Fioniâ, Suineburgum, jure hæredis poſſidebat: quæ conjungi eâ ratione iterum regno poſſe videbantur. arces item, oppidaque, quæ utrinque capta eſſent, ita reſtitutum iri ſperabantur. denique, cùm ſibi Holſatos vinculo affinitatis conjunxiſſet, & externos regno hoſtes concitaſſet, nemo bello componendo magis aptus credebatur. ac prætereà, datis ad ſenatum literis, cauſam ipſe ſuam agere, & de multis fratrem Ericum accuſare: tum teſtari, illum nullo ſuo ſcelere, verùm caſu, pluribus in ſcapham ejus temerè inſilientibus, periiſſe. Hæc cùm reputarent proceres, regem ſibi neceſſarium potiùs, quàm dignum, creant, ipſis Novembris Kalendis. quod dum agitant, ille, ut faciliùs electionem impetraret, à Bremenſi ac Padebornenſi epiſcopis, & comitibus item Holſatiæ, poſtulat, uti diſcedant Rendesburgo, quod obſidione cinxerant, & ad ſe Hol-

CIↃ CC L. ſatiæ comites pertinere contendebant. atque iſti, qui hunc maximè regem vellent, ut negotium inchoatum promoverent, haud gravatè ab obſidione abeunt, ac duodecim ordinis equeſtris viris controverſiam permittunt. Abelus autem, ſimul rex electus eſſet, viros ex equeſtri ordine, maximæ auctoritatis, numero viginti quatuor, ſibi adſciſcit: & his juramento affirmat, nullo modo à ſe fratris cædem imperatam eſſe: ſed ignaro, & invito, perpetratam. Hinc, comitia Roſchildiæ ad natalem Chriſti habens, fidem procerum ſibi juramento obſtringit; & iiſdem ſua quoque privilegia, & immunitates, firmat: ac inſignia regni accipit ab Vffone, archiepiſcopo Lundienſi. tum indulget multa urbibus, ac cœnobiis; & imprimis Ebeltoftæ, & Eſrumo, in Sialandiâ: quæ in uſum, pridem abrogata, revocat. Vehæ etiam, in Scaniâ, ordinat tributum ſuum, pro agrorum ratione. ac Roſchildiæ dum moratur, in depoſitum Erici, quod is in minorum fratrum monaſterio reliquiſſe ſe Lagoni percunctanti verbis ultimis reſponderat, dicitur inquiſiviſſe: atque ciſtam quidem illic inveniſſe, benè ferro communitam; & in eâ pro theſauro veſtem quandam monachalem, cum appoſitâ illi chartâ; quâ ſe ſepeliri velle in hâc ipsâ, vitâ functum, teſtabatur. itaque deluſus, doluit; magis etiam, quod interfeciſſet fratrem: quem & regno ipſi cedere, & in veſte monachali vitam agere, ſtatuiſſe deprehenderet.

CIↃ CC LI. Auxit hunc dolorem caſus alius, mox ſubſequutus; Deo regnum, parricidio paratum, ipſo ſtatim in principio ſat apertè caſtigante. Valdemarum, filium ſuum, quem Lutetiam ſtudiorum causâ miſerat, cùm ſub illud fortè tempus revocaſſet, ut ducatum Sleſvicenſem, quem Chriſtophorus tunc frater ambiebat, illi traderet; isque jam in reditu eſſet, & Coloniam adveniſſet, manum injicit archiepiſcopus, detinetque, unà cum Trugillo Vittio, quem addiderat inſpectorem: nec dimittitur, niſi exacto quadriennio, ipſo jam à Friſiis cæſo, liberationem ejus procurante Ioanne Holſato. Præter filium, quem è Galliâ, uti dixi, infeliciter revocaverat, Eſchillum quoque, Sleſvicenſium epiſcopum, ex Italiâ, quò profugerat, ab Erico pridem ejectus, CIↃ CC LI. quòd impensè partibus ejus ſtuduiſſet, illicò redire jubet: ac, cùm mox reverſus eſſet, admodum benignè excipit, priſtinumque locum reddit. Evocat etiam Sleſvico Henricum Meldorpium; qui & oppidũ occupaverat pro Erico, & Eſchillum ejus item juſſu ejecerat. ſed is, ſibi ob hæc metuens, literas priùs commeatus, & ſtipendium militibus, quod jam pridem debebatur, dari petit. atque literas quidem, ipſi ſtatim mittit; de ſtipendio, quòd exhauſtum ærarium eſſet, ſic paciſcitur; uti ei Suineburgum in Fioniâ velut pignus traderetur; parſque aliqua anno proximo ſolveretur: atque, niſi iſtud fieret, adderetur Scelfiſcora in Sialandiâ: & utroque eo oppido, quoad debitum univerſum accepiſſet, potiretur. Vt verò conciliaret ſibi populi favorem, priſcam regni conſuetudinem, ipſi gratam, ſed per bella diuturna exoletam, revocare apud animum conſtituit. ea erat, ut comitia Neoburgi, in Fioniâ, oppido ad Balthim ſito, veluti in ipſo Daniæ meditullio, quo tantundem undecunque univerſis viæ eſſet, anno unoquoque tertio, ſine morâ ulteriore, haberentur, itaque comitia indicit illic; proceresque, ad conſilia de republicâ capienda, eò vocat. quæ dum agit, leges condit, ad communem regni pacem confirmandam pertinentes: quæ relatæ inter Cimbricas, etiamnum in earum codice reperiuntur. ſtatuit quoque, ut Lalandiam Chriſtophorus, Falſtriamque, quam utramque pater Valdemarus dederat, porrò item poſſideret; Fimbriam verò, Holſatiæ comitibus redderet: tum Canutus præfecturas ut reciperet; ac Blekingiam, cæteraque, ad id temporis poſſeſſa, retineret. inſuper, ad liberandum ære alieno regnum, item arces, prædiaque oppignorata redimenda, omnibus tributum imponit. cumque bello, inter ipſum, & Ericum, pridem geſto, multæ inter Danos, Suecos, Norvagosque, controverſiæ ortæ eſſent, quibus limitum præfecti, parum rectè poteſtate ſuâ uſi, & illata Suecis, Norvagisque damna, occaſionem præbuiſſent, rejecto in ſequentem annum hoc negotio, diem ſtatuit, locumque, quo legati è tribus regnis, ad rem totam componendam, convenirent.

CIↃ CCLI. rent. denique petit, ut Chriſtophorus frater regni exſpectatione cederet, filiiſque hanc tranſſcriberet: adeò ut, ſi natu maximus ſine prole ullâ maſculâ diem obiret, frater illi proximus eligeretur. ac Chriſtophorus, territus Erici cęde, atque idem, ſi negaret, ſibi metuens, refragari non audebat: proceres verò, ſicuti offenſa Abeli, quam prudenter declinandam exiſtimabant, aſſentiri compellebat, ita virtus Valdemari, ejus filii majoris, quamvis etiam adoleſcentis, jam tum nota, permovebat. verùm etſi, omnibus conſentientibus, ſat familiam muniiſſe videretur, non eſt tamen conſequutus, quod volebat; ac, detento apud Vbios, uti dixi, Valdemaro, mox Chriſtophorus nihilominus ſucceſſit, quem excludere conabatur: ſat aperto documento, principatus fato dari; & faciliùs ſcelere parari regna, quàm tranſmitti ad hæredes. Poſt hæc etiam Hermanno, epiſcopo Oſilienſi, ſuo antè Cancellario, ideoque ob perſpectam fidem charo, omne jus, ac poteſtatem, in hanc inſulam, concedit. inſuper præfecto ordinis Teutonici factam olim à parente Valdemaro Gerviæ donationem, propagandæ ultra fidei Chriſtianæ inter homines infideles, ratam velle ſe pronunciat: tum jus in Alempoënſes, Northundenſes, & Mothenſes, Vaglioſque, omne in eundem transfert. denique, quæcunque item inter patrem, ordinemque illum, acta, ea certa, & inviolata, porrò eſſe jubet. Vti verò in comitiis, quæ jam dixi, regno cenſum impoſuerat, ita quoque Sleſvicenſi territorio, ſibi ſubdito, imperare animum cùm induxiſſet, recuſantes eum Friſii mox rebellionem incipiunt, obtendebant, *agrum ſibi, ad vim maris, à quo non fortunis tantùm, ſed & vitæ, ſummo jure metuebant, propulſandam, ducto aggere, quem objicerent, muniendum; itaque, ob eam cauſam faciendam gratiam tributi eſſe: aut, ſi obtinere id nequeant, certè minui oportere. etenim, quòd pridem Erico, bello cum Abelo geſto, ad direptionem agrorum avertendam, aliquam pecuniæ ſummam tribuiſſent, gravius aliquanto ipſis imperatum cenſebatur.* ideoque, cùm pertenderent, irâ motus, aliiſque eam magis incitantibus, bello reluctantes perſequi, & exſtinguere univerſos, rebus omnibus militi in prædam datis, tandem ſtatuit. quâ de causâ, copiis contractis maximis, etſi anno jam pręcipite, in hos tendit. illi verò, cùm ſe impares eſſe ſcirent, producentes Chriſtiani, divi ſui tutelaris, ſimulacrum, quod è ligno factum habebant, votum nuncupant, ſi ſuperiores fierent, auro ſe id obducturos. moxque, ortâ tempeſtate, cùm diſſolveretur glacies, ac veſtigia lapſarent in uliginosâ terrâ, ideoque nec inire prælium poſſet, retrò copias Sleſvicum ducere coactus fuit. itaque victores Friſii, ſine ullo ſuo ſanguine, domum læti repetentes, nuncupatum paullo antè votum ſolvunt.

Per hæc exeunte anno, cùm comitiis poſtremis controverſiam de Rendesburgenſi oppido dirimendam arbitris duodecim ſepoſuiſſet, revocare eam voluit. CIↃ CCLII. quam ob rem adeſſe juſſis ſex è comitatu Holſatiæ, totidemque è ducatu Sleſvicenſi, cauſam ipſis cognoſcendam demandavit. atque illi mox pronuntiant; *etſi rex Canutus oppidum, filiuſq; Valdemarus, armis ſuis ſubjugatum tenuiſſent, magnâ impensâ in munitionem ejus, Daniæq; ex hoc tempore adhæſiſſet, tamen illud ad Holſatiam pertinere.* Hinc in Friſios, & Dithmarſos, bellum renovat, hieme ſuperiore infeliciter tentatum. antè tamen, repetit tributum prius: ceſſaturus, ſi concederent. cumque iterum negarent; ac, quæ antehac, obtenderent; primâ æſtate in eos ducit. Magnas copias coëgerat juxta Teiam; inde movens, amnem Mildam vado tranſit: moxque, Eidorâ devectus, Otteſcelii exſcendit, atque caſtra juxta Oldeſverdam ponit: ſeque vallo, & foſsâ, munit. Friſii objiciunt foſſam, à pago Ippenbulio ductam uſque ad fluentum Eidoram, ſeque ante illud locant: vim, ſi Abelus intentaret, repulſuri. ille verò, ſex continuis diebus, quæ deveherentur amne, invadebat univerſa: accolaſque facere imperata cogens, recuſantes vitâ, & bonis exuebat. eorumque pars profugiens, cùm ſe Friſiis adjunxiſſet, mutuò ſe exhortati, hoſtem adoriri ſtatuunt: vitam potiùs amittere, quàm tributum dare, certi. protinuſque, in ſeptem ſigna diſtributi, circa noctem caſtris ejus appropinquant. quo Abelus explorato, minimè conſultum ratus, ut cum hoſte deſperato dimicaret, cedere

CIↃ CC LII. furori parat; navibuſque imponere copias, & tranſmittere in ulteriorem ripam. ſed, dum exſpectare cogitur, donec Eidora reflueret, die oborto, multitudinem conſpicatus, territuſque, è veſtigio, rebus omnibus relictis, fugam capit. quam cum Friſii animadverterent, irruentes, primo impetu trecentos ex his cædunt: alii, in amne Eidorâ, tranſnatare cupientes, periere. cumque veterem eâ regione arcem Harreblecum attigiſſet, ſiſtit ſeſe; &, obvertens frontem hoſti, fortiter cum eo pugnat. ſed, urgentem multo fortiùs cùm non poſſet ſuſtinere, iterum coactus fugere, Ippenbulium ſe recipit: quo & Friſii boreales perſequuti. illic tamen fatigati, cùm deſiſterent, & ad caſtra regia diripienda retrò cederent, mox auſtrales cum Vdholmiis, prælium redintegrantes, ſucceſſerunt: & ad Iementoum uſque porrò etiam propulsârunt. ubi cùm & hi deſererent, ſuos agmine ordinato repetentes, præter Eidoram aggere Etzenio tendens, poſtquam paulùm proceſſiſſet, novam ſibi obviam cohortem habet, ex Coldenbyttelienſi territorio. quæ cùm ipſum, quàm fortiſſimè dimicantem, aliquot horis impugnaſſet, famâ pugnæ revocati Eidorani, & Vdholmii, revertuntur: ac, cohorte quâdam nauticâ, quæ objicere ſe auſa, profligatâ, in apertum ejus latus irruentes, non exiguam ſtragem edunt. ipſe, ſe ad incitas redactum videns, miſſo equo, cum quibuſdam fugæ ſociis, in propinquum Mildę aggerem pedes properè evadit: ſperans, ſe non latum amnem facilè tranſmiſſurum eſſe. ſed, dum vadum ejus tentat, hoſtis irruens, multis ſaucium vulneribus contrucidat; & exercitum univerſum internecione delet. idque factum ad viceſimum diem Iunii: poſtquam regnum, maximo paratum ſcelere, annum unum, & octo menſes, tenuiſſet. ac cadaver interfecti, poſtquam aliquanto tempore inter cætera inſepultum, feris, avibuſque, præda jacuiſſet, inducias pacti Sleſvicenſes, tandem abductum, in majore æde ſuâ, S. Petro dedicatâ, condiderunt. ſed, lemuribus eum locum infeſtantibus, rurſum effoſſum, in paludem ad Gottorpium demerſerunt: palo impacto, ne emergere unquam poſſet. Iuſto

ABELVS.

certè ſummi numinis judicio, qui occiſum pridem fratrem, ne pateret ſcelus ſuum, CIↃ CC LII.
flumine profundo merſerat, alligato grandi ſaxo, nunc viciſſim, cœno obrutus, fundo etiam affigitur: ut infami hoc ſepulcro omnibus vindicta Dei manifeſta appareret. utque templum paullo antè, ſic paludem lemures quoque infeſtabant: & auditi inconditi clamores quidam, hominum ad opus aliquod mutuò ſe exhortantium; quales Lago, cùm Ericum occidendum inſequeretur, uti dixi, excitaverat. Reliquit autem filios duos; Valdemarum, & Ericum; qui ducatum Sleſvicenſem, eo mortuo, poſſederunt: poſthumumque item unum, itidem Abelum dictum: cui Suineburgum oppidum, aliaque, obvenere. inſuper, & filiam habuit, cujus nomen ignoratur; pòſt Bernardo, comiti Berneborgenſi, elocatam. Vidua verò Machtildis, cùm præterito filio ſuo Valdemaro, regni proceres in Chriſtophorum propendere intelligeret, ut injuriam, quam putabat, vindicaret, quæ diplomata, ad donationem Holſatiæ, regibus Daniæ variè factam, pertinentia, in archivis ſervabantur, igne univerſa exuſſit. etenim animo reputabat; Friſiam, Dithmarſiamque, ideò à marito rege infeſtatam, quòd utramque varii olim Imperatores Daniæ regibus conceſſiſſent: idque ei vitâ adeò conſtitiſſe. hâc de causâ metuens, ne mox Chriſtophorus, quique ipſum ſecuturi eſſent reges, fratres ſuos, & eorum ſucceſſores, armis denuò invaderent, documenta, huc ſpectantia, velut mali incentiva, abolenda ſibi duxit. ac perierant certè cuncta; niſi eorum exemplaria in epiſcoporum manibus, procerumque aliorum, conſervata permanſiſſent.

CHRISTOPHORVS I.

Cæſo hunc in modum Abelo, etſi is caviſſet ſedulo, ſicut ſupra memoravi, ut in regno ſucceſſores ſibi filios haberet, tamen, capto apud Vbios Valdemaro, filiorum ejus maximo, proceres Chriſtophorum legunt, juſto parricidæ odio; Eſchillo, Sleſvicenſi epiſcopo, regni inſignia exhibente: ſiquidem Vffo, Lundienſis archiepiſcopus, cujus iſtud munus eſſet, diem paullo antè obierat. moxque, ſub Decembris finem, privilegia, & immunitates omnes,

nes,

CIↃ CC LII. nes, ad eccleſiam Lundienſem pertinen-
tes, non duntaxat confirmavit, ſed & to-
tum ordinem eccleſiaſticum, quique huic
ſubjecti eſſent, neque vectigalia ſolvere,
CIↃ CC LIII. neque militare voluit. Anno proximo, ad
nepotum ex Abelo fratre tutelam obeun-
dam ſe componens, Henricum Meldor-
pium, cui oppida, Suineburgum, & Scel-
fiſcora, illis ex hæreditate patris debita,
nuper pignorata erant, ad præſtandum
juramentum veluti tutori evocat: ac mox
cogere recuſantem armis parat. verùm il-
le, ut militiæ vetus erat, ita animi impa-
vidus, oppidum utrunque munit milite, &
commeatu. inde adventantem excipit, ac
propellit: multis è nobilitate, aliisque,
interceptis. & Chriſtophorus, poſtquam
fugâ evaſiſſet, Hafniam intrare cupiens,
à Roſchildienſi epiſcopo prohibetur. ac
Meldorpius, aucto ex victoriâ animo, in
vicina loca erumpens, omnia depopula-
tur. ſed, cùm regem, maximis collectis
copiis, redeuntem intelligeret, neque pa-
cem habiturum ſe putaret, capto properè
navigio, ſe ſubduxit. ac Chriſtophorus,
acto in fugam hoſte, victor, cùm utrun-
que oppidum in poteſtatem redegiſſet,
munitiones, quas Meldorpius excitaverat,
ſolo æquat, & præſidiarios aliquot gladio
ferit. inde, cùm auſtralem Cimbriã etiam
adminiſtrandam, veluti nepotum nomine,
ſibi caperet; idque avunculos Holſatos
in ſuſpicionem adduceret, quaſi aliud ipſe
animo agitaret; illi primùm per legatos
intercedere, & orare; ut communibus
nepotibus debitam hæreditatem reſtitue-
ret, ac ducatum Sleſvicenſem traderet in
clientelam. verùm, cùm id recuſaret, &
obtenderet; hunc ducatum regni bene-
ficium eſſe, liberisque regiis conferri ſoli-
tum; ac nec ipſi acquieſcerent, neque hic
remittere de jure ſuo quicquam vellet,
mox ad arma eſt deventum. Per id tem-
pus etiam comitia habuit; & effecit, ut
Ericum, filiorum ætate maximum, tres
duntaxat annos natum, ſucceſſorem pro-
ceres renunciarent; quoſque ipſe aliquan-
do liberos habiturus eſſet, uti ordine
ſuccederent, excluſis Abeli poſteris. inde
Alſiam claſſe petit, & expugnat Sunder-
burgum; ac munitiones dejicit, quæ ad
terram objectæ eſſent. Ex Norvagiâ rex
Haquinus, claſſe inſtructâ circiter ſex- CIↃ CC LIII.
centarum navium, juxta Hallandiam ex-
ſcendit: ac, vaſtatâ magnâ regionis parte,
hominumque ſtrage editâ non exiguâ, do-
mum repetit, filio relicto Haquino, cum
exercitus parte maximâ: ut, quæ integra
ſupereſsent, porrò ipſe devaſtaret. ſed is,
cùm, inſtante hieme, ad affinem Valde-
marum, Sueciæ regem, conceſſiſſet, primo
vere mox reverſus, ubi prædam antè ha-
buit, vitam amittit: & Anſloæ, in S. Al-
vardi fano, ſepelitur. Quæ dum fiunt, bel- CIↃ CC LIV.
lum Holſati, adjuvantibus Brandeburgi-
cis, in Chriſtophorum moverunt. ac jun-
gebat ſe Meldorpius, Suineburgo, & Scel-
fiſcorâ, pridem ejectus à Chriſtophoro,
profuguſque. afferebant & auxilia Lube-
cenſes, ac Vandalicæ civitates adjacen-
tes. In principio, facto in Sleſvicum im-
petu, id expugnant, ad XXIV diem Fe-
bruarii: & Eſchillum inde epiſcopum, item
clerum univerſum, ac primores civitatis,
captos Segebergam abducunt. Hinc Hol-
ſatiæ comitatum ferè totum redigunt in
poteſtatem; & Othoni Brandeburgico,
pretium auxilii ſui, urbem Rendesbur-
gum tradunt: iſque eam annos aliquot re-
tinuit. Lubecenſes, ac Vandalicæ civita-
tes, littus Scanicum infeſtabant: &, com-
miſſo ad Scanoram acri prælio, ſtragem
maximam edebant. parte aliâ Meldorpius
Sialandiam invadebat: &, aggreſſus Mo-
nam inſulam, arcem in eâdem Stegam ex-
pugnabat. nec contentus hâc victoriâ, in
propinquam Falſtriam traductis copiis,
etiam Nicopiam illic ſubigebat. Sed, Chri-
ſtophorum dum ſic undique hoſtes pre-
munt, quidam principes Germaniæ, pacis
cauſâ intercedunt; & componunt con-
troverſiam, eâ lege; *ut Chriſtophorus nepo-
tibus, poſtquam annos pubertatis attigiſſent, &
ducatum Sleſvicenſem reſtitueret, & quæ bona
item in Daniâ ex hæreditate habebant, ea dein-
ceps poſſiderent: inſuper, accepti pariter, ex-
penſique, rationes ipſis redderet. illi contra, quod
prætenderent jus in regnum, ex comitiorum
actis, Neoburgi ſub Abelo patre ſuo habitorum,
id Chriſtophoro tranſſcriberent: qui ducatum
Sleſvicenſem, dum minori in ætate ipſi agerent,
nomine ipſorum regeret. atque pacis conſervan-
dæ, Pomeraniæ dux Sambirius, & Vandaliæ
principes alii, vades eſſent.* Poſteà, cùm Ia-

CIↃ CC cobus Erlandus è Roſchildienſi epiſcopo
LIV. Lundienſis archiepiſcopus factus eſſet,
idque rege inconſulto, & ignaro, ea res
offenſæ fuit. quippe uſus per id tempus
obtinebat; ut epiſcopus nullus eſſet, niſi
ratam electionem rex haberet: quin & ad
militiam obſtringebatur, niſi ipſi oneris
iſtius gratiam, ſingulari indulgentiâ, idem
faceret. ſed Erlandus, gratiâ pontificis
fretus, in concilio Lugdunenſi pridem
partâ, & contemnere confirmationem re-
gis, & eccleſiæ Scanienſis priſcis legibus,
ac ſtatutis, immutatis, nova quædam in-
troducere auſus fuit. quæ, cùm itidem re-
ge inconſulto fierent, animum ejus porrò
etiam commoverunt. qui cùm claſſem per
id tempus inſtruxiſſet, in Holſatiam con-
tendens, copiis ad Sliæ amnis ripam expo-
ſitis, alteram exercitus partem, quæ ad
oppidum Coldingam, pergere Sleſvicum
jubet, & adventum illic ſuum exſpectare.
quò cùm omnes adveniſſent, in vicina
loca immiſſi, Gaſenburgum, ac munitio-
nes alias, everterunt. hinc Huidingæ ter-
ritorium, collocatis in adverſam partem
caſtris, eſt ingreſſus. ubi cùm majores co-
pias, quàm neceſſe putaretur, circumdu-
ceret, ac plus juſto moraretur, res nepo-
tum, ut videri cupiebat, adminiſtrans, ſub-
ditiſque id moleſtum planè eſſet, Abeli
vidua Mechtildis deferendam ſibi auſtra-
lem Cimbriam exiſtimavit: ac, quantum-
vis anteà perpetuam viduitatem epiſco-
po Othonienſi datâ dextrâ promiſiſſet,
tamen, incitante Erlando, nuptias cum
duce Sueciæ novas iniit, & in Sueciam
conceſſit, filioſque ſecum abduxit; te-
nuitque, uſque ad Chriſtophori mortem.
& ut rectè id feciſſe videretur, cauſam
obtendit, odium in ſe reginæ, quæ mariti
regis animum alieniorem redderet. Inter
hæc Abeli filius, Valdemarus, è cuſtodiâ
dimiſſus, in quâ annos quatuor detentus
fuerat, in Holſatiam revertitur. cùm avun-
culus Ioannes apud regem intercedit,
ut ducatus Sleſvicenſis prçfecturam, juxta
pacta, illi redderet; ac, dum frater ado-
leſceret, curam ejus, regimenque, retine-
ret. & Chriſtophorus, haud gravatè ac-
quieſcens, mox vexillum, ut in talibus uſi-
tatum, ei tradit; illâ lege, *uti regno fidem
obſtringeret; & obſequium, atque opem, cùm*
res poſceret, præſtaret: tum & locum inter re- CIↃ CC
gni ſenatores obtineret, ac magnatum numero LIV.
*accenſeretur. item ab ipſo, uti & Ornatum
foro, provocatio ad tribunal regni eſſet: ſub-
ditique etiam ejus, quæ rex imperaſſet, face-
rent.* His in modum hunc ſtatutis, è cu-
ſtodiâ liberatus eſt Eſchillus, pridem epi-
ſcopus Sleſvicenſis; quique anteà cum ip-
ſo, captâ urbe, Segebergam abducti erant.
ſed is, paullò pôſt decedens, vix receptâ
libertate frui potuit. In Hallandiâ boreali CIↃ CC
diem obierat ejus comes, Nicolaus; quam LV.
cùm pater, Valdemarus, ceu hæredita-
riam ipſi conceſſiſſet, ac Iacobus, ejus fi-
lius, retinere illam vellet, & ſenatus quo-
que peteret, non id paſſus eſt Chriſtopho-
rus; ſed, tributo loco alio viliore, partem
nuper ſeparatam regno iterum conjunxit.
Inde, mortuo Innocentio pontifice, poſt-
quam Alexander IV ipſi ſubrogatus eſſet,
miſit Romam, qui, ſucceſſionem primò
gratulati, etiam Vandaliæ donationem,
Valdemaro ab Imperatore Friderico pri-
dem factam, confirmari poſtularent. at-
que illi poſtquam domum, compotes le-
gationis, rediiſſent, quies paſſim, ipſo
maximè Valdemaro eam amante, ſpera-
batur. ſed eccleſiaſticus ordo, & ab eo CIↃ CC
incitata plebs promiſcua, turbas dedit. LVI.
quippe arces, ac munitiones regni, & no-
bilium item prædia, magno impetu inva-
dens, diruebat. quâ de cauſâ arma capere
rex coactus, in Sialandiâ acri prælio, apud
Lethræ pontem inito, ſtragem non exi-
guam dedit. verùm tamen, cùm haud pro-
fligare poſſet, adnitentibus Lundienſi &
Roſchildienſi epiſcopis, atque minuenda
onera, quibus hactenus temporum iniqui-
tate preſſi eſſent, & juſtitiam exercen-
dam, pollicentibus, ipſo quoque hęc Chri-
ſtophoro, datis literis, rata velle ſe teſtan-
te, tandem res compoſita fuit. quanquam
mox diffidia recruduere. nam Erlandus,
cùm eccleſiæ Lundienſis, cui præerat,
Scaniæque univerſæ, leges, ac ſtatuta
quævis, pro libidine immutaret, &, edicto
promulgato, rex occurreret, iterum exor-
tæ turbæ. Hinc comitia, Neoburgi in
Fioniâ celebranda, cùm Chriſtophorus
indixiſſet, & Holſatiæ illuc comites, ac
Vandaliæ item duces, cum nobilitate re-
gni universâ, evocaſſet, Lundienſis, velut

CIↄ CC LVI. in contemptum regis, omnium epiſcoporum Vedelæ conventum indicit. ac, propoſitum ne mutare nimis temerè videretur, auſus eſt à rege petere, ut ſuſpenderet comitia, in eccleſiæ honorem, dum conventum ipſe ſuum habuiſſet. ſed Chriſtophorus, id indignum arbitratus, cùm perſtaret in propoſito, ipſe etiam perrexit, ſtatuitque; *quando Danicæ eccleſiæ graviter perturbarentur, ac majorum quoque metus impenderet, ſi epiſcoporum aliquis, juſſu regis, aut permiſſu, aut cujuſquam è nobilibus, captus unquam abducatur, verberave, aut injuriam qualemcunque patiatur, uti ſacris toto regno ſacer ordo abſtineret. idem quoque extra Daniam faciendum, ſi & iſthic idem perpetratum foret: niſi fortè, quæ commiſſa, ab epiſcopo ejus loci, aliiſve, rex commonitus intrà menſem correxiſſet.* In hæc omnes, qui convenerant, juravere: ac conſtituere etiam; *qui delinqueret, is ut ſibi interdictum ſacris ſciret.* pontifexque Alexander rata mox hæc ipſa habuit. Quæ cùm ita acta eſſent, Lundienſis, & epiſcopi item alii, cæterique ordinis eccleſiaſtici, ad comitia, necdum etiam tum ſoluta, propter principum abſentiam, qui, exceptis cùm Holſatiæ comitibus, tum & duce Sleſvicenſi, propter hiemis incommoda, nulli advenerant, tandem quoque acceſſere. atque Lundienſis quidem, poſtquam regem, excuſandi ſui causâ, adiiſſet, ille, valdè indignatus, cum contemptu eum excipit, ac poëtæ iſtis verbis,

—— *tardè venere bubulci.*

quo reſponſo, ſatis contumelioſo, anteà infeſtus admodum, majus etiam odium capit. ſed Chriſtophorus alia non multo pòſt comitia Vortingburgi indicit; quò mox principes Pomeraniæ, Rugiæque, item alii, Neoburgicis hieme, uti dixi, excluſi, advenere. Hîc Chriſtophorus de variis ipſum rebus accuſare; ad quas ille, hactenus ferox, cùm non reſpondere poſſet, principes, affines regi, admodum demiſsè prenſans, interceſſionem eorum, atque opem, implorabat. ſed rex durus accuſationis capita, ſcripto publico comprehenſa, recitari in conſeſſu procerum juſſit. *quod, poſt datum ſibi, ac filio, fidei obſequiique jusjurandum, neutrum tamen coronare voluiſſet; adeóque, coronationi qui interfuiſſent, iis ſacra omnia interdixiſſet. tum & ipſe, ſe ignaro, & invito, archiepiſcopatus ſedem invaſiſſet; & epiſcopos quoque alios itidem inauguraſſet: & oblatos à ſe viros ordinis eccleſiaſtici, etiam in iis locis, quibus jus patroni haberet, rejeciſſet: ac clientes quoque ſuos, à pontifice abſolutos, denuò ſacrorum uſu arcuiſſet; nec epiſcopis permiſiſſet, ſicuti receptum erat, ut militiam ſequerentur. inſuper, conventibus intempeſtivis, quos differre noluiſſet, regni commoda vehementer perturbaſſet; & in iſtis multa contra leges regni, & antiquas conſuetudines, ſtatuiſſet; & hæc ipſa à pontifice confirmari, ſine ullâ juris publici ratione, procuraſſet: literáſque clam dediſſet ad Norvagiæ regem Haquinum, regni hoſtem. arces item condidiſſet; & emporium, in eccleſiæ ſuæ ſolo: ac vectigal, ſibi deinceps perſolvendum, imperaſſet: tum & forum invaſiſſet; ac ſe judicem dediſſet controverſiis, quæ ad regem pertinebant: quem & literis ad pontificem, coactis ſubſignare epiſcopis, traduxiſſet, & prædonem appellaſſet; Hafniáque, poſt conflictum cum Meldorpio, excluſiſſet. denique, quod limitem Hallandiæ, ad Nitzam amnem, communitum ægré etiam tuliſſet; & in regem magnam ruſticorum manum concitaſſet: ac ſubſellia quoque ejus, & reginæ, quæ in ſummâ Lundienſi æde erant, diruiſſet.* Operam navabant principes, ut placarent iram regis; verùm is non audiebat: & urgebat, uti ad objecta crimina Lundienſis ſingulatim reſponderet. itaque negotium dilatum fuit. & rex anno inſequenti ad Erici CIↄ CC LVII. fratris funus ſe convertit: quem, Sleſvici tumulatum, perilluſtri apparatu mox Ringſtadium traduxit. Inde in Scaniam trajiciens, Lundiam petit; illic ſocerum Sambirium, ac reginam item uxorem, Margaretam, è Germaniâ adventantem, excepturus. Inter iſta, dat mandatum loci præſidi, & nonnullis ordinis eccleſiaſtici, ut de causâ Lundienſis judicarent. verùm, poſtquam conſediſſent, mox ad regem, præter exſpectationem, evocantur; ac, Sambirio & reginâ adjutantibus, res componitur. quanquam hæc conciliatio, Lundienſi paullò pòſt matronam nobilem à communione ſacrâ excludente, nec recipere cupiente, etſi intercedente rege, iterum dirempta fuit. & rex, Lundiam reverſus, advocari in curiam jubet; ac, pro tribunali ſedens, ſi cum eo jure agere

CIↃ CC LVII. quiſquam vellet, iſtud liberum pronuntiat. cumque multa variè prolata eſſent,& ſententiam rex dicturus putaretur; *minimè judicio ejus ſe teneri, neque ideò reſpondere quicquam velle*, teſtabatur. qui, ſummopere indignatus, & ad majeſtatem ſuam pertinere illud cenſens,quotquot aderant, à meridie convenire in ſummam urbis ædem jubet: ac præſentibus inde prælegi, quæ ſancita inter reges,& epiſcopos,olim eſſent, eaque perpendi etiam, an his ſtandum exiſtimarent. ad quæ ille; *eſſe, quæ probare haud poſſet, juri canonico, ac decretis patrum, adverſa: quæ admittere ſalvâ conſcientiâ poſſet, in his refragari nolle: ſed de cæteris, ad pontificem provocandum arbitrari.* ac, cùm regii reſponderent; *ſi abnueret, nec epiſcopis ullas decimas, quas conſenſu tamen darent, exhibendas item eſſe*; hic regerere, *illas, etſi non expreſſas, jure communi deberi.* Quæ cum ita acta eſſent, paullò pòſt à Lundienſi rex petebat, *quos in Wenâ inſulâ miniſtros ſuos, alibique, ſacris omnibus interdictos voluiſſet, eos uti execratione abſolveret.* quod cùm ille ſe facturum eſſe diceret, *ſi pollicerentur ipſi, ſe acturos ex eccleſiæ præſcripto*; rex iratus, quæ priores Daniæ reges privilegia Lundienſi archiepiſcopo, atque toti ejus clero, conceſſiſſent, revocare: ſimul etiam mandare, ut deinceps ad antiqua miniſteria, regi debita, & regno, evocati præſto eſſent. inſuper imperare aliis, qui ſubjecti diœceſi Lundienſi, uti omnes intrà diem decimum quintum fidem juramento obſtringerent. atque rurſum Lundienſis, eum, qui hæc regis juſſu nuntiabat, veluti in jura eccleſiæ delinquentem, ſacris abſtinere voluit. Inter iſta, plebs, in Lundienſem prona, arma capit: ſed à rege funditur, & coërcetur. inde iterum ab eccleſiaſticis concilium indictum Hafniæ; & excluſi item ſacris, quotquot actis Vethelanæ ſynodi obniterentur: maximè cùm ſummus pontifex, etſi reluctante rege, ea rata habuiſſet. idem & pronuntiatum in quoſcunque, qui in regem propenderent. Per hoc tempus rex Norvagiæ Haquinus, ſeu vocatus à Chriſtophoro, ad conſtituendam pacem, ſive, uti alii tradunt, ut hæreditatem cerneret, quæ à matre obveniſſet, claſſe Oreſundam appellit; unde Hafniam contendens, illic regem opperitur: qui, non multo pòſt adveniens, eum perbenignè excipit. inde, CIↃ CC LVII. damnis, quæ utrinque accepiſſent; condonatis, fœdus ictum, in hanc legem; *ut communes poſt id tempus hoſtes eſſent, alterique laboranti alter ſtatim opem ferret.* ac, quo firmiùs porrò eſſet, conſtitutæ item nuptiæ, inter Magnum, Haquini filium, & Chriſtophori ex Erico fratre neptem, Ingeburgam. Cupiebat & Haquinus Lundienſi gratiam Chriſtophori conciliare: ſed conatus non ſucceſſit. itaque, muneribus, viciſſim datis, inter quæ Haquini navis,magnitudine admiranda, diſceſſere. Re cum Norvago tranſactâ, etiam cum Sueco agere viſum fuit. &, ut coràm illud fieret, quod præſtare putabatur, loco Atorpiæ,in finitimâ Hallandiâ, deſignato, placuit Birgerum iſtuc,Sueciæ principem, ad colloquium invitare. qui cùm poſteà adveniſſet, etiam cum illo pax, & amicitia, conſtituta eſt. Aderat ibi Lundienſis, uti Daniæ, ita Sueciæ quoque primas; quem, convivio finito, cùm Chriſtophorus accuſaret, *quod antiquas Scaniæ conſtitutiones, à tot regibus, & epiſcopis, confirmatas, immutaſſet*; ille pro ſe reſpondere: *pridem iſtam controverſiam à Sambirio Pomerano, & reginâ Margaretâ, terminatam. ex hoc tempore nihil à ſe in hanc rem admiſſum eſſe; ac deinceps etiam cupere, ut jus Scanicum maneat inviolatum; quatenus eccleſiæ decretis illud, in quæ jusjurandum dederat, minimè adverſaretur: ea verò integrâ ſe conſcientiâ, & pontifice inconſulto, neutiquam migrare poſſe.* Rex volebat, ut huic juri univerſim ſubſignaret; ideoque denuò res delegatis mandaretur. atque ipſe, dat negotium comiti Glicenſi, Erneſto; Lundienſis verò, mittit Esbernum Magnum, & Andream Erlandum, fratrem, alioſque è collegio: qui accederent ad regem, & inquirerent, quam negotii componendi rationem hic putaret. cumque illum adiiſſent, is, per fratrem Lundienſis, Nicolaum, ejus urbis tunc præfectum, mox reſpondet: *cupere ſe, ut renuntiaret juri, quod prætenderet & in bona naufragorum, & eorum, qui hæredem non haberent; item cauſas, quas vocabant ſelibrarum quadraginta: etiam in ſacerdotia; quæ à regibus ſicut inſtituta erant, ita quoque conferenda exiſtimaret. inſuper, ut à naucleris, qui obſtricti aliis*

CIↃ CC LVII. *ſorent, abſtineret, nec ad miniſterium eos ſuum cogeret: néve ſuos item homines liberos pronuntiaret. tum & mulcta quæ hoc nomine ſolvi ſoleat, ut ad regem referretur. denique quæ jure Scanico conſtituta, ea uti rata vellet.* Ad hæc rurſum Lundienſis; *juriſdictionem illam univerſam ad eccleſiam Lundienſem pertinere: neque ampliùs ſibi hîc licere quicquam, quàm quod pontifex concederet; cujus voluntati ſe ſubjicere neceſſe haberet.* Capita accuſationis rex Birgero in manum tradit; atque idem Lundienſis quoque facit: qui viciſſim criminari, *quòd inceſtus, adulteria, atque ſtupra, aut diſſimularet planè, aut ſupplicio leviore, nec eccleſiæ uſitato, caſtigaret: etiam, quòd pœnitentiam vili penderet: &, exemplo ejus, alii. homicidiis, quorum pœna capitis ſolebat eſſe, tantùm mulctam irrogari: quique ſacris arcerentur, iis hominum conſuetudinem indulgeret.* præter iſta, pernegabat; *eos, qui eccleſiæ juri ſubſcripſiſſent, leges Scanicas ullo modo admittere poſſe: niſi conſcientiam ſuam, cujus potiorem haberi rationem æquum eſſet, lædere vellent. nec earum tantam auctoritatem fore, niſi rex ſic ſtatuiſſet, & auxilium obſequentibus promiſiſſet. inſuper & ſacerdotes, rege ſibi jus patroni vindicante, minus audientes eſſe, atque ſacris interdictos ad eccleſias admittere: decimaſque, ad epiſcopum pertinentes, etſi nulla in hanc rem ſententia unquam lata foret, retinere.* denique, & exprobrabat; *in comitiis Neoburgicis, cùm in templum acceſſiſſet, nudo capite, moram excuſare cupiens, cum ludibrio exceptum, etiam bubulci nomine compellatum, tardè adveniſſe dictum.* Quæ cùm pluribus protuliſſet, ac permulti ad diſſidium componendum ſe offerrent, ingerit ſe dux Birgerus, &, *negotio finem imponi poſſe*, ait, *ſi admitteret, quæ per fratrem Nicolaum rex proponi imperaſſet.* ſed reponere Lundienſis; *ea eſſe eccleſiæ ſuæ privilegia, ut aſſenſum hîc præbere, niſi de pontificis Romani voluntate certus, nullum poſſet.* Quo reſponſo graviùs rex indignatus, eum Lundiâ prohibuit, dum ad crimina, aliquoties objecta, reſpondiſſet. atque ille; *minimè ſe hîc teneri, cùm regina Margareta, ac Sambirius, ejus pater, antehàc negotium compoſuiſſent.* tamen poſteà de quibuſdam reſpondere, in hunc modum. *quod primatum attineret, quem ignaro rege pridem ſuſcepiſſe diceretur, id deciſum à pontifice, coram iis, quibus ambo cauſam ſuam procuran-*

CHRISTOPHORVS I.

dam commiſiſſent. neque oblationem item, ubi CIↃ CC LVII. *regi hæc competeret, recuſare, modo digni offerrentur: ſed interdum evenire, ut aut loco alieno, aut non ſatis aptos offerat; quos recipere, ratione muneris prohibeatur: uti etiam, denuò arcere ſacris, à pontifice abſolutos; niſi novi quid admiſerint, quod hanc pœnam mereatur: idq́ ipſum ad pontificem, non ad regem, pertinere. nec abſolvere univerſos, quos rex cupiat, item poſſe; ſi eccleſiæ diſciplinam, & illius dignitatem, ſalvam velit. nec comitiis aliquod impedimentum objeciſſe; ſed duntaxat petiiſſe, uti ea differrentur: cùm, ob hiemis incommoda, minimè omnes illuc adventuros ſciret. nihil quoque contra regem, juſve ejus ſtatuiſſe; quæ ſtatuerit, ad eccleſiam pertinere: atque iſtud, ſui ſanè muneris eſſe. nullam amicitiam cum regni hoſtibus contraxiſſe, nec ad eos literarum unquam aliquid dediſſe. etenim de rege quod Norvagiæ objiceretur, eum ſibi veterem amicum eſſe, neque inter regni hoſtes referendum. denique nec arces novas, neve urbes, condidiſſe; ſed collapſas vetuſtate, aut per bella devaſtatas, inſtauraſſe. quod ad bona naufragorum, ea omninò, ut & cauſas ſelibrarum quadraginta, foro eccleſiæ Lundienſis, ſubjacere: ſe in cauſis ſecularibus nunquam judicem ſediſſe. at colonos militare vetuiſſe: idq́ jure, eccleſiæ Lundienſi proprio, factum eſſe: neque ideò regiis præfectis ſuum eripuiſſe.* Quo reſponſo, paſſim regno univerſo motus magni excitati. nam in partes itum fuit; ac Roſchildienſis epiſcopus, uti & Othonienſis, & Ripenſis, aliiq́ue, dignitate in eccleſiaſtico ordine eminentes; item comites Holſatiæ, Rugiæ princeps, quiq́ue amicitiâ his, aut fœdere, juncti, Lundienſem ſequebantur: regi verò, tres epiſcopi, Sleſvicenſis, Viburgenſis, Burglanenſis, ac magnates alii plures, adhærebant. Inter iſta, Valdemarus, dux Sleſvici, vitâ excedit: morſq́ue ejus bellum movet. etenim, cùm hunc ducatum ipſe acciperet, minimè in literis exprimebatur, ad hæredes perventurum: & adire tamen eum, ceu hæreditarium, Ericus frater cupiebat. quod Chriſtophorus, concedendum non exiſtimans, armis prohibere ſtatuit. ac Sleſvicum poſtquam cum non parvâ manu adveniſſet, impar viribus Ericus, in interiorem Holſatiam ſeſe recipit, univerſâ ditione regi cedens. qui, ſubactâ ſtatim eâ, ac præſidio communitâ,

CIↃ CC LVII. munitâ, & præfectis paſſim novis conſtitutis, domum repetens, comitia Othoniæ indicit, in principio ipſo anni inſequentis celebranda: quibus filius Ericus, pridem princeps deſignatus, etiam coronâ regni
CIↃ CC LVIII. ornaretur. Vbi tempus adveniſſet, Lundienſis, neque ipſe tantùm emanſit, ſed & alios accedere nullos voluit: & edixit, *qui adeſſent, ac coronam in Ericum, regis filium, conferrent, uti ſacris interdictum ſibi ſcirent.* acceſſere nihilominus, præter proceres regni alios, ex epiſcopis, quos fideles illi dixi: licet tamen nemo eorum coronare Ericum auderet. quod Novembri menſe factum, cùm comitia Hafniam rex transtuliſſet, à fidiſſimis ſenatorum, nullo epiſcopo præſente. quo peracto, rex prætereà ad ſenatum referebat; *pro comperto ſe habere, Lundienſem Romæ anniſum ut pontifici perſuaderet, regnum ſe per fas & nefas, excluſis Abeli filiis, quibus illud deberetur, invaſiſſe. ſe, epiſcopoſq; alios, ſanctè promiſiſſe Abelo, & chirographo caviſſe, liberos ſuos ipſi ſucceſſores, fore. præter hæc, adverſum illi, ordiniq; eccleſiaſtico univerſo, ac decretis pontificiis, graviter vexare clerum, quique ad eum pertinerent. porrò, petiiſſe item, uti ex Abeli liberis, ceu legitimis ſucceſſoribus, ſe exuto, ſubſtituere aliquem vellet. denique Mechtildem quoque, Abeli viduam, impuliſſe; uti, quànquam epiſcopo Othonienſi, datâ fide, viduam ſe permanſuram promiſiſſet, tamen cum Suecorum duce matrimonium contraheret.* quibus rebus intellectis, viſum ſenatoribus fuit; *non conſtare majeſtatem regi ſuam, nec ſecuritatem, poſſe, niſi primo quoque tempore Lundienſis, & epiſcopi nonnulli, aliiq;, qui in partibus ejus eſſent, comprehenſi in cuſtodiam ducerentur.* neque deſtitit Chriſtophorus in quancunque occaſionem ejus intercipiendi excubare. verùm nec idoneus locus, neque tempus opportunum ullum erat; ac metuebatur populus, in hunc pronus: ac præfectus Elſingburgi, ejus frater. quanquam ſanè alter frater, Nicolaus, Lundienſium præfectus, animi vir moderati, ad conſilia ſaniora, atque pacem amplectendam, hortaretur. quæ cùm ita ſe haberent, non evadere tamen potuit,
CIↃ CC LIX. quin initio Februarii, cùm, exiguo comitatu, Gilſebergam, Scaniæ pagum, propè Landeſcronam ſitum, adveniſſet, frater ipſum, quem jam dixi, Nicolaus, & Hen-
ricus Meclenburgicus, noctu aggreſſi, CIↃ CC LIX.
comprehenderent, Hagerſcoviamque abducerent, arcem in Fioniâ, munitam valdè. eo capto, juſſi etiam prehendi, qui impenſiùs faviſſent, in eccleſiâ illâ ipsâ, archidiaconus, ac præpoſitus. idem & epiſcopo Ripenſi factum. Roſchildienſis, pariter atque Othonienſis, ſeſe fugâ ſubducentes, mox propoſito edicto, ex decreto Vethelano, totum regnum abſtinere ſacris jubent: & pontificis confirmationem addunt, hanc in rem Viterbii factam. cumque in Scaniâ id edictum, & Sialandiâ, ac Fioniâ, obtineret, tamen Cimbria contempſit. & rex contra ad pontificem provocavit; adhortatus, *ut perpenderet, quàm iniquum certè eſſet, homines eccleſiaſticos ſuam cauſam agere, & judicare. inſuper, nec juſtum eſſe, ut, unius ob delictum, hominum tam multa millia à communione ſacrâ arcerentur.* Poſt hanc provocationem, ut conſilia adverſariorum eluderet, aut tantiſper moraretur, dum cognoſceretur cauſa, ipſe publico edicto *omnes paſſim ſacerdotes, quotquot Daniam habitarent, ſacra celebrare* jubet: *quique illud detrectaret, is reditibus univerſis mulctaretur.* Inde, ubi intellexit, à Roſchildienſi epiſcopo, ſicut & Othonienſi, arma in ſe comparari; & Ericum, Cimbriæ auſtralis ducem, ac Gerardum, & Ioannem, comitem utrunque Holſatiæ, Rugiæque item principem, Iarimarum, de ſuppetiis compellatos; ipſe quoque à Norvagiæ rege, Haquino, & Birgero, Sueciæ duce, opem, ex compacto debitam, poſtulavit: quam & illi promiſere. & in bellum res apertum erupiſſet, ni, ſublato mox Chriſtophoro, vidua ejus, Margareta, prudens fæmina, conſtitutis aliquot annorum induciis, dum Ericus ſibi filius ad maturam regno ætatem perveniret, animos adverſæ partis tranquillaſſet. De Chriſtophori autem morte, variè auctores tradunt. ac pars, placidè obiiſſe; pars, quîs melior hîc fides, Ripam Cimbriæ digreſſum, ut conſilia cum captivo ibi epiſcopo, aliiſque ordinis eccleſiaſtici, quos faventes ſibi nôrat, de pacando regni ſtatu, agitaret, inter ipſa menſæ hoſpitalis ſacra, ab Arhuſienſi epiſcopo, Arnefaſto, quem ad eam dignitatem, contra voluntatem ſuam, Lundienſis pridem evexerat, interfectum: ſive,

ut non-

CIↃ CC LIX. ut nonnulli volunt, pane dato euchariſtico, quem veneno imbuiſſet. quod profectò, ut omninò eſt horrendum, ſic hiſtoriæ, propter ſceleris magnitudinem, derogari fides poterat, niſi poſteà Bernardinus eam monachus in Henrico Imperatore, nominis iſtius ſeptimo, ſuo exemplo adſtruxiſſet. Erat princeps bonus potiùs, quàm felix; & ærarium cùm exhauſtum, regnum autem perturbatum accepiſſet, ſuis quoque ipſe turbis involutus, neque illud locupletius, neque hoc tranquillius, relinquere ſucceſſori potuit. Liberos ex Margaretâ Pomeranâ habuit quatuor; quorum duo, Nicolaus, & Valdemarus, in infantiâ obiere: tertius verò, Ericus, regnum tenuit. filia, Mechtildis dicta, in Alberti, marchionis Brandeburgici, matrimonium conceſſit. Margareta, uti dixi, poſt exequias Chriſtophori, ut amoliretur bellum, quod inſtabat, pacem, rebus filii ſui, tum decennis, neceſſariam, procuravit. Hinc Norvagiæ regi, Haquino, ac Birgero, Sueciæ duci, qui auxilia, à Chriſtophoro poſtulata, jam paraverant, literis miſſis, gratias agit; indicatque, *morte regem inexſpectatâ obiiſſe; atque eâ re coactam, donec filius adoleſceret, animum ad pacem vertere*. Et Haquinus, qui biennio ante egerat cum Chriſtophoro, ſuper nuptiis filii Magni, ac ipſius ex Erico fratre neptis, Ingeburgæ, nunc eaſdem per legatos à materno ejus avo, Saxone Electore, petit. qui cùm illos ad paternos ſponſæ amicos remiſiſſet, iſti, in Daniam regreſſi, animum Ingeburgæ tentant, & benignũ experiuntur. quæ Haquino poſtquam ipſi nuntiaſſent, ille mox ad ſponſam accerſendam excurrit, & eandem filio ſuo in Norvagiam adducit.

ERICVS VII.

Poſt Chriſtophori exceſſum, regnum traditum eſt Erico, ejus filio, regi pridem coronato: cum quo Margareta mater, ſupra ſexum prudens fæmina, aliquandiu reipublicæ clavum rexit. Prima initia Iarimarus Rugianus, quanquam cliens, perturbavit. Inſtigaverat per literas Alexander VI pontifex; ac promiſerat, ſi cuſtodiâ Lundienſem liberaret, initurum à ſe gratiam, & à Deo ipſum cælum in mercedem habiturum. nec Roſchildienſis

Ericvs vii.

deerat, paullo antè ad ipſum profugus: & CIↃ CC LIX. conſtanter, ut pareret, hortabatur. itaque, ſic incitatus, claſſem parat, & invadit Sialandiam: ubi adjunxere ſeſe, qui captivum Lundienſem liberatum cupiebant. Margareta copias, quas poteſt, colligit; objicitque, ad Neſtwedium: initoque illic prælio, victi Dani, decem millia ſuorum amiſere. ac victoriâ iſtâ ferox Iarimarus, vicos paſſim, municipiaque, diripit, & exurit. Hafniâ quoque expugnatâ, arcem evertit: quâque parte urbem invaſit, etiamnum *Iarimari foſſa* dicitur. Roſchildienſis, cùm in regnum rediiſſet, ſtatim interdictum renovat: & in pugnâ ad Neſtwedium ſub vexillis Margaretę interfectos, ceu profanos, impioſque, ſepeliri in ſacratis locis vetat. Inter hæc, Holſatiæ comites Cimbriam auſtralem invadunt; atque tractum eum totum ferro, ac flammâ, populantur: dum regina cum Erico in Fioniâ interjectâ commoratur, militemque in eâ inſulâ, Cimbriâque boreali adjacente, ſibi parat. Iarimarus, non contentus Sialandiam devaſtaſſe, etiam Boringholmum invadit: ac redactâ in poteſtatem eâ inſulâ, uti item Hammershusâ, arce illic munitiſſimâ, militem præſidiarium partim occîdit, partim in cuſtodiam ducit, pretio mox redimendum. ſed, dum Rugiam ſuam repetit, & in Scaniâ vicum quendam populatur, clarè Deo latrocinium, ac perfidiam, vindicante, interficitur: idque ignominiosè, manu fæminæ, adacto in abdomen cultro. Margareta, ita hoſte Iarimaro liberata, Roſtochium evocat Albertum, marchionem Brandeburgicum; &, compoſitâ controverſiâ, de Sophiæ uxoris dote, etiam conſilium petit, de adminiſtrando regno, accipitque. Mox, ſub ipſum anni initium, in CIↃ CC LX. comitiis rex Ericus, undecim tunc annos natus, coronatur. utque auſpicium regni ſui lætum faceret, viſum fuit ſenatoribus, ut dimitteret Lundienſem, liberumque in diœceſin reſtitueret. ſed is, admodum præfractè, ut capeſſeret diœceſin, aut conditioni ulli acquieſceret, animum inducere noluit, antequam rem totam pontifex Alexander cognoviſſet. itaque in Sueciam abiit; è quâ regem, datis ad pontificem literis, de illatâ ſibi injuriâ criminari non

nari non

CIↃ CC LXI. nari non ceſſavit. At Ericus, uti porrò ordinem eccleſiaſticum ſibi obſtringeret, reliquos itidem epiſcopos, è cuſtodiâ dimiſſos, ſuæ quoſque ſedi reddidit. ſed, cùm illi nihilo æquiores forent, mortuo tunc Alexandro, & Vrbano, itidem IV, in pontificatu ſummo ſubrogato, ut conciliaret gratiam, per legatos novam illi dignitatem gratulatur, poſtulatque; *uti regnum ab Erlando, homine ſibi infeſtiſſimo, liberum præſtare velit: ſimul etiam operam dare, uti regno, & eccleſiæ in illo, tandem ſua pax reddatur.* inſuper delicta indicat, quæ cùm ipſe, tum Othonienſis præſul, ac Roſchildienſis etiam, admiſiſſent. & inprimis de Roſchildienſi queritur; *poſt exhibitum Chriſtophoro, patri ſuo jusjurandum, Hafniam cum regni hoſtibus invaſiſſe, atque arcem dejeciſſe: tum & diœceſeos reditus, ac pecuniam qualemcunque, quam colligere potuiſſet, Iarimaro, Rugiæ principi, & Holſatiæ comitibus, aliiſque regni hoſtibus, perfidè ſuppeditaſſe; uti iſto adminiculo regnum, atque regem ipſum, eo acriùs infeſtarent. & armatâ quoque manu ſuam Roſchildienſem diœceſin divexaſſe; editâque immani ſtrage, quæ à perduelle illic Iarimaro acta eſſent, approbaſſe: hominumque decem millia, eâ pugnâ in obſequio regis ſui occiſorum, locis ſacris ſepeliri vetuiſſe: ac ſolis hoſtibus, qui pro ipſo dimicantes cecidiſſent, hunc honorem conceſſiſſe. etiam cum Lundienſi obſtitiſſe, quo minus coronam acciperet: edixiſſe quoque epiſcopis, ne inaugurationi quiſquam intereſſe vellet: ac, ſi quis auderet tamen, ille ſibi ſacris omnibus interdictum eſſe ſciret. denique, in literis ſuis nuſquam regem, aut reginam, nominare, vel agnoſcere.* Idem ferè crimini Othonienſi datum fuit, additumque; *conſcium fuiſſe cædis, in Chriſtophorum parentem, regem ſuum, perpetratæ. tum & brachio ſeculari, & Abeli fratricidæ ope, adjutum, diœceſin occupaſſe. item in comitiis Othonienſibus, cùm ornare pater ſe inſignibus regni ſtatuiſſet, ſuo ex eâ urbe abitu, quæ propoſuiſſet ipſe, impediiſſe: redituſque diœceſeos transtuliſſe in Holſatos, ut ad regnum oppugnandum illis ipſis uterentur. denique in Alsâ arce, in Holſatiâ, conſilia cum hoſtibus communicaſſe*, Lundienſi, præter ea, quæ jam antè in Chriſtophori rebus dixi, improperatum; *quod, cùm fidem, & obſequium, juramento obſtrinxiſſet, nihilominus Iarimarū, & Holſatos, contra regem adjuviſſet: inſuper*

confeſſus eſſet, milites ducentos circiter, è præſidio Boringholmi, ſuo ſuaſu à Iarimiro, & Andrea item fratre, interfectos: alioſque aut ſupplicio affectos, aut abductos in compedibus: arcem ipſam, everſam eſſe. etiam impediiſſet, ne coronâ ornaretur; ac per literas à pontifice petiiſſet, uti regnum in Abeli liberos conferre vellet. milites quoque, pro ſe fortiter pugnantes, cùm in acie cecidiſſent, jure cæſos, & indignos ſepulturâ in locis ſacris, ſtatuiſſet. denique & pietatem regis ſui, ceu hæretici, ad pontificis tribunal traduxiſſet. Poſt hæc, reverſa è Sueciâ Mechtilda, quæ poſt obitum Abeli in Birgeri, Sueciæ ducis, uti dixi, matrimonium conceſſerat, filium Ericum inſtigat, *ut ducatum Sleſvicenſem, morte Valdemari vacuum, ſine liberis defuncti, poſtularet; ac paulatim ad ipſum: adeò regnum Daniæ gradum ſtrueret.* ſed exiſtimare Ericus, & regina Margareta, *eum jure excidiſſe; quod & ipſe, atque Valdemarus frater, hoſtibus ſe conjunxiſſent; & ad regnum infeſtandum arma ſua, ac conſilia, commodaſſent.* velle tamen; *ut majores habuiſſent, ita ipſe quoque acciperet: & agnoſceret, beneficium, non hæreditatem, eſſe.* In Ericum, incolæ omnes propendebant; & avunculi item ejus, Holſatiæ comites: qui nepotem, viriumque mediocrem, quàm potentem nimis regem, potiùs vicinum ſibi habendum eſſe ſtatuebant. itaque auxilia addunt ipſi, aliique principes, quibus ſimilis affectus. ac ſubnixus his Ericus, bellum infert, & ducatum per vim occupat. rex, & mater, obviam eunt, copiaſque adverſas ducunt: & in campo, quem Loheidam incolæ dicunt, manus conſerunt. Summam belli rex commiſerat Petro Findio, regni equitum tribuno; & Ivoni, peditatui præfecto: Ericus, ſuis ipſe præerat. acre ſanè prælium erat, & Holſati jam cedebant; cùm tribunus, clam corruptus, item Ivo, prælii fortunam produnt: ac, cum ſuis recedentes, aliis quoque fugæ occaſionem præbent. capitur rex, & regina item mater: & hic Alſam, in cuſtodiam; illa verò, Hamburgum abducitur. captus etiam Nicolaus, Sleſvicenſium epiſcopus: & Ioanni, Erici avunculo, aſſervandus demandatur. Ad victoriæ hujus famam, Lundienſis ocyùs è Sueciâ in Scaniam redit. neque diu hîc moratus, CIↃ CC LXII. Cimbriam auſtralem petit; ac victo-

CIↃ CC LXII. rem Ericum incitat, ut regina Margareta, & epiſcopus Sleſvicenſis, anteà benignè habiti, ſub cuſtodiâ arctiore tenerentur. efficitque, ut reginæ mox excubiæ adderentur; & epiſcopus in catenis, ac compedibus, haberetur. Inter iſta, rex Suecorum Valdemarus Sophiæ, Erici VI, ut dixi, filiæ, ante annos ampliùs duodecim jam deſponſatæ, matrimonium perſequitur. quod regina cùm captiva minimè expedire poſſet, dat negotium id Alberto Brunſvicenſi, avo Sophiæ materno, ut in Daniam accederet, & ex eâ ſponſam abduceret, ad Suecorum regem ſponſum; ſimul ageret, quæ ad liberationem ſuam, filiique regis, pertinere exiſtimaret: tum amicos imploraret, qui conſilia, operamque, hîc conjungerent. & is, dicto morem gerens, illicò in Daniam venit; Sophiamque inde abductam Enecopiæ ſponſo tradit: ac reverſus, captâ in Holſatiâ Plonâ, cum comitibus ejus terræ, aliiſque, de reginæ, filiique ejus regis, liberatione agit. cumque illud effeciſſet, ut regina libertati redderetur, hæc viciſſim regnum ipſi nomine tutoris tradit; hactenus adminiſtrandum, dum Ericus, è cuſtodiâ liberatus, adhiberi iterum poſſet. & Albertus, poſtquam illud admiſiſſet, regni curam in ſe recipit: & oſtendit, illos ſe habere hoſtes, qui Erico pridem genero, ac Chriſtophoro, ejus fratri, filioque ejus Erico, nunc captivo, adverſari auſi eſſent. Margareta, cùm in regnum rediiſſet, Ingeburgam, Esberni Snarei filiam, Petri Strangii pridem uxorem, quod conſiliis hoſtium communicaſſe diceretur, regno expellit. quæ dum fiunt, Ivo, de quo ſtatim dixi, Nicolaum, Sleſvicenſium epiſcopum, domo, in quâ ſervabatur, ex inſidiis occupatâ, libertati reſtitutum, hinc in Tream, prædium quoddam ſuum, abducit. jamque ſolus rex reſtabat; quem & ipſum Margareta liberatum maximoperè cupiebat: & obtinuit, hâc conditione tamen, ut Othoni Brandeburgico aſſervandus traderetur: iſque intereà Rendesburgum, in ſex millia ſelibrarum, quæ Ericus reſtituere teneretur, pignoratum, Holſatis redderet. ita liberato rege, clàm Ivonem, Findiumque, comprehenſos Neoburgum abduci jubet; ac, ſenatu convocato, agi in eos, ceu proditionis reos: qui pronuntiat; *turpiter deſeruiſſe regem, ac reginam matrem, plurimoſq́; è nobilitate regni; & captivitati eorum, ac calamitati publicæ, ex hâc ipsâ conſequutæ, occaſionem præbuiſſe: ideoque excidiſſe bonis ſuis; ac prætereà meruiſſe, ut ſuſpendio, in exemplum, punirentur.* ad ſupplicium & hoc additum eſt; *ut arx Findii, Areſchovia, funditus dirueretur.* Hæc cum ita acta eſſent, dux Albertus Brunſvicenſis, cùm adminiſtrandum regnum, ex reginæ Margaretæ voluntate, ſuſcepiſſet; concitato ruſticorum in ſe odio, & obſeſſus Helſingburgi, atque, arce expugnatâ, vix naviculâ elapſus, regno quoque ipſo excedit. Rex Ericus, uti dixi, ſub Othonis Brandeburgici poteſtate tenebatur; ſed, cùm poſteà Hamburgi nuptiæ celebrarentur à Ioanne, ejus fratre, cum Gerhardi Holſati filiâ, atque iis Margareta intereſſet, mox negotium tranſactum eſt; *uti ipſe liber eſſet, & Alberti Brandeburgici, alterius Othonis fratris, ſimul annos pubertatis attigiſſet, filiam uxorem duceret, imputatis dotis nomine puri argenti ſelibrarum ſenis millibus, quæ pro liberatione Otho frater pridem Holſatis remiſiſſet. inſuper Ericum etiam patruelem in ducatum Sleſvicenſem ſub clientis fide admitteret.* Rex, jam libertati ſuæ reſtitutus, cùm Erlandum, ſe captivo in Holſatiâ, omnia molitum adverſa comperiſſet; ac non tantùm operam in id dediſſe, ut & mater, & epiſcopus Sleſvicenſis, ſub cuſtodiâ arctiore haberentur, verùm etiam liberationem ſuam ſedulò impediiſſe, iterum dat literas ad pontificem, Vrbanum IV, poſtulatque; *uti, publicæ pacis causâ, quæ conſtare regno ſuo aliter nullo modo poſſet, removere Erlandum velit: quod ſi faciat, ſe viciſſim ad obſequium qualecunque promptum fore.* inde ad inſulam Boringholmum, & in eâ arcem quoque Hammershuſum, in poteſtatem reducendam, animum vertit, copiaſque illuc mittit. Inter hæc Vrbanus pontifex, qui Erici literas jam accepiſſet, ſeriò ad Erlandum ſcribit, admonetque; *ut ſe ultro diœceſi Lunditenſi abdicaret. etenim compertum habere, eam eccleſiam, anteà florentem maximè, ac præ cæteris excellentem, nunc ambitione ſuâ, & avaritiâ, adeò detritam eſſe, ut, quæ annua ſelibrarum Sterlingenſium ſena millia nuper admodum habuiſſet, nunc vix ſolas centum redderet. inde*

CIↃ CC LXII.

CIↃ CC LXIII.

CIↃ CC LXIV.

CIↃ CC LXIV. *violatum ipſi aliquoties ſacramentum, ac con-*
ſilia contra regnum ſæpe habita, fœderaque ad-
verſa icta. ſuaſiſſe etiam Iarimaro, Rugiæ prin-
cipi, ut ducentos, ab Erico Hammershuſæ in præ-
ſidio collocatos, trucidaret, atque arcem ipſam
everteret. tum & regi, omnium conſenſu electo,
item ſuo, ſe ferociter objeciſſe: atque, regem eum
eſſe, aut futurum, impudenter pernegaſſe: mox-
que etiam coronatum, quique ipſum coronaſſent,
aut conſilium in rem iſtam, atque opem, contu-
liſſent, univerſos à communione ſacrâ, arcuiſſe.
poſteà, ab hoſte captum, cum reginâ item matre,
& epiſcopo Sleſvicenſi, læto animo accepiſſe: ac
epiſcopo, ſuo quidem in Chriſto fratri, tunc ho-
neſtè ſatis habito, ſacri ordinis reverentiâ, com-
pedes injiciendas procuraſſe. inſuper, ſtatuta
eccleſiæ pro libidine permutaſſe; & Arnfaſtum
in Arhuſienſem pridem diœceſin induxiſſe: id-
que contra voluntatem ut reginæ, ſic & regis;
cujus patrem, dato inter ſacra veneno, ſuſtuliſſe
diceretur. quibus rebus uti deum, regem, ac
reginam matrem, quàm graviſſime offendiſſet,
ita tandem ſe reſpiceret, & placare omnium of-
fenſam vellet: atque munus, quod invito quo-
que rege occupaſſet, traderet Halmſtadienſis
monaſterii antiſtiti: quem eccleſiæ Lundienſi
CIↃ CC LXV. *hâc de causâ commendatum item cuperet.* Sed,
Vrbanus cùm non multo poſt excederet,
& Erlandus id acciperet, ſubrogato mox
Clemente, item ejus nominis IV, ſperans
ſibi hunc benigniorem fore, ad eundem
CIↃ CC LXVI. ſalutandum, Romam excurrit. Quæ dum
fiunt, cùm obſidione longâ Hammershu-
ſam rex in arctum redegiſſet, tandem
etiam ad deditionem cogit: & Andream,
Erlandi fratrem, illic capit. Sub id tem-
pus cardinalis Sabinenſis, ab Vrbano paul-
lo ante obitum legatus, venit; ut tranquil-
litatem regno, regis, & epiſcoporum, ani-
mis conciliatis, procuraret. Excipit adve-
nientem honorificè rex Ericus, edocet-
que rerum ſtatum: atque ille pollicetur,
ſe ex æquo, atque bono, omnia acturum
eſſe. quanquam mox, promiſſi oblitus,
parti adverſæ ſe permiſerit. etenim, in ejus
gratiam, paullo pòſt Sleſvicum adeſſe, re-
gem, & reginam matrem, ſine exceptione
jubet. quam cùm inſtitueret Ericus, ta-
men, & objiceret; *anteà jam conceſſiſſe,*
ut, conſtituendæ paci, loci optio ſua eſſet, ideo-
que demirari, cur, ſententiâ mutatâ, ita pro
auctoritate imperium exerceret vellet: tum ex-
poneret, *locum ſibi, quem indiceret, nullo mo-* CIↃ CC LXVI.
do tutum eſſe; in quo ipſe, cum reginâ matre
ſuâ, pridem per proditionem captus foret, &
Ericus item patruus ſummo ſcelere interfectus:
denique ad pontificem ipſum provocaret;
indignatus Cardinalis, illicò Lubecam
abit. quo cùm inſequuti eſſent regni epi-
ſcopi, Roſchildienſis, Ripenſis, Sleſvicen-
ſis; & Erlandus item ipſe, qui, adventus
ejus famâ, iter inchoatum omiſerat, ac-
curriſſet; ſtatim regi, & qui alii Sleſvicum
convenire recuſaſſent, ſacris omnibus
interdicit: etiam mandat, ut in totâ diœ-
ceſi Burglanenſi, ob patratam præſulis
Olai cædem, interdictum ſervaretur: ac
ſeorſim item regi; uti ſcelus, ne partici-
paſſe ipſe videatur, vindicaret. inde ſcri-
bit ad epiſcopum Lubecenſem, imperat-
que; ut Ericum, Regem Daniæ, ac regi-
nam Margaretam, ejus matrem, aliosque
è ſacro ordine, ceu adverſos interdicto,
nominatim indicatos, totâ ſuâ diœceſi ſa-
cris arceat: &, ni faciat, muneris ereptio-
nem comminatur. quibus actis, Romam
petit: & cum eo quoque Erlandus, om-
nium malorum auctor. Annus proximus, CIↃ CC LXVII.
nil Hiſtoriâ dignum dedit; regi per quie-
tem actus. qui ſequenti arcem Coldin- CIↃ CC LXVIII.
genſem munit; obicem in regni limite, ad
auſtralium Cimbrorum irruptionem pro-
hibendam, amnem quoque, qui, è proxi-
mis paludibus oriundus, urbem ipſam ad
meridiem præterlabitur, & in mare ſe
exonerat, ponte ſternit: quo excurrere
in ducatum Sleſvicenſem, quoties vellet,
ac redire in regnum, poſſet. Hinc Fau-
rendaliam contendit: atque cum Succo-
rum rege Valdemaro collocutus, de ne-
gotiis, quæ ad regnum utriuſque pertinere
viderentur, domum redit. Moxque Al- CIↃ CC LXIX.
bertus Brandeburgicus, ut Erici amiciti-
am, & per hanc potentiam quoque du-
plici affinitate ſibi firmiorem redderet,
Mechtildam, ſororem ejus, per legatos in
uxorem dari petit, obtinetque. Inde ad CIↃ CC LXX.
condendas leges, populo ſuo profuturas,
animum Ericus vertit: cumque nuntia-
tum eſſet, Novogardios, Lithuanos, Mo-
ſchos, & Semigallenſes, in Eſthoniam ir-
rupiſſe; oppidiſque eorum aliquot inter-
ceptis, vix Revaliam ſe tueri, copias mit-
tit, & Mathiam his præfectum: qui gra-
viſſimè

CIↃ CC LXX. viſſimè laboranti opem ferret. is, cum
claſſem appuliſſet, hoſte ſe objiciente,
prælium init, acriterque diu pugnat, ac
victoriâ potitur. ſed, dum fugientes ur-
get, & incautiùs perſequitur, ipſe cadens,
CIↃ CC LXXI. gaudium ſucceſſus minuit. Inde nuptiæ
Alberti Brandeburgici, cum ſorore Erici
regis, à biennio jam petitæ, maximo cum
apparatu celebratæ: & lætitiam paullo
pòſt exortum bellum, inter regem,& Eri-
cum Sleſvicenſem, patruelem, perturba-
vit. Offendebat animum regis, ſuos in
ducatu illo ruſticos vexari graviùs, ac pe-
tentibus jus negari: & Ericum, evoca-
tum, comparere noluiſſe. tum de Alſiâ,
inſuliſque adjacentibus,controverſia item
erat. etiam de Ripenſi limite, & paternis
in ducatu illo bonis; quæque liberi Abeli
itidem in regno haberent. ad hæc carce-
ris memoria, pridem offenſum, in vindi-
ctam incitabat. itaque cum magnâ manu
in ducatum rex invadens, captam primò
Tunderæ arcem ſolo æquat: inde Ha-
derſleviam ducens, ac Flensburgum, ur-
bem utranque, cum ducatus parte maxi-
mâ, nullo ſe objiciente, ſuam in poteſta-
CIↃ CC LXXII. tem redigit. Inde, mortuo Erico, ſummo
ſemper adverſario, & uxore, filiis relictis
tribus, Abelo, Erico, & Valdemaro, cùm
tutelam eorundem in ſe ipſe devolutam
ſuſcepiſſet, ac Sleſvicum ideò Ioannem
Wittingium, cum præſidio præfuturum,
ablegaſſet, ea res occaſionem motuum
novorum dedit. nam Ioannes, & Adol-
phus, Holſatiæ comites, filii Ioannis I, &
Erici tunc defuncti conſobrini, quique
alii ex eâdem domo erant, ſuum id nego-
tium eſſe arbitrati,arma capiunt; ac, trans
Eidoram progreſſi, copias in regem du-
cunt. qui propoſitum tamen urget, per-
ficitque: ac ducatus præfecturam, quo
Holſati acquieſcerent, filio Erici maxi-
mo, fratribuſque, ſi ſic fortè uſus ferret,
CIↃ CC LXXIII. ſe daturum pollicetur. Hinc Agnetam,
Alberti Brandeburgici filiam,ante decem
annos pactam,uti ſupra memoratum,con-
jugem Sleſvici ducit: nuptiaſque inter
ludos, & equeſtria exercitia, magno ap-
CIↃ CC LXXIV. paratu peragit. Poſt hæc, cùm Grego-
rius X tunc pontificatum gereret, & con-
cilium Lugduni apud Gallos indixiſſet,
huc ablegat, qui negotio Erlandi,necdum
etiam quieſcentis, ſemel tandem finem CIↃ CC LXXIV.
imponerent. & hi referunt, id pontifici
placuiſſe; ut, in gratiam reſtitutus, inſu-
per argenti puri ſelibrarum millia quin-
dena acciperet. verùm ille, reditum in
Galliam parans, cùm adire in itinere Ru-
giam conſtituiſſet,diem illic ſuum obiens,
magno regem, iſto quoque inimico libe-
ratum, gaudio afficit: ſed quod clades, in
Oſiliâ mox accepta, temperavit. nam
cum illam Lithuani, ac cum his Semigal-
lenſes, vi invaderent; & magiſter equi-
tum Teutonicorum Sigefridus, qui Reva-
liam cum præſidio iſtuc temporis tenebat,
& epiſcopus Torpatenſis Fridericus, ac
Hermannus Lealenſis, ſe in glacie oppo-
nerent, cecidere equites quinquaginta
duo, & ſexcenti ex militibus cæteris deſi-
derati, ſauciuſque Lealenſis, ita ut victo-
ria hoſti, quamlibet cruenta, cederet.
Hinc conventus omnium eccleſiarum in- CIↃ CC LXXV.
dictus fuit: in quo regnum interdicto,ſub
quo annis novem fuerat,abſolutum; deci-
mæque, ad gerendum contra Saracenos
bellum, poſtulante id pontifice, in ſexen-
nium conceſſæ. Inter hæc, cùm princi- CIↃ CC LXXVI.
pum in Sueciâ fratrum odia jam exarſiſ-
ſent, nec exſtingui, Valdemaro univerſis
dominari cupiente, ulla ratione poſſent,
Magnus, dux Nicopienſis, imparem ſe illi
videns, & in Daniam profugiens,opem ab
Erico petit; iſque eam, icto Sunderburgi
fœdere, pollicetur: Magno contra, pro
ſuppetiis, ſexies argenti puri mille libras
promittente. itaque contractæ copiæ;
cùm è Daniâ, tum Germaniâ: addiditque
rex è ſuis equites cataphractos centum.
quîs præfecti, Iacobus,Hallandiæ comes,
& Stigotus, regni equitum tribunus. His CIↃ CC LXXVII.
auxiliis comparatis, Gothiam occidenta-
lem Magnus petit; aut in pugnâ fortiter
cadere,aut depellere Valdemarum regno,
certus. neque defuit ſucceſſus. quippe
victor,fratrem victum huc adegit,ut,con-
tentus Varmelandiâ, Gothiâque, quam-
libet haud universâ, regnum ipſi deinceps
poſſidendum traderet. nempe ita evenire
ferè ſolet, ut, qui aliena bona detinere
injuſtè cupit, ſua etiam, referente vicem
Deo, juſtè amittat. Quæ dum fiunt, rex
Ericus, cùm comitia Neoburgi indixiſſet,
filium, cognominem ſibi, trimulum tum,

CIↃ CC LXXVII. ſucceſſorem deſignari ſibi curat. ac conſentiebant proceres; niſi quod Stigotus ſolus minimè aſſenſus fuerit: ſive etiamtum abſens, belli causâ, cui cum Hallandiæ comite anteà præfectum dixi, ſive ob ætatem pueri, nimis teneram; ſive quod uxori ſtuprum, nam & illud memoratur, rex Ericus per abſentiam intuliſſet. Bello Suecico finito, cùm auxilia Magnus à ſe dimiſiſſet, nec ſtipendium, ut videtur, exſolviſſet; eaque in reditu ſuo, pagos aliquot populata, damnum Sueciæ intuliſſent, mutuæ hæc res offenſæ inter regem utrunque fuit: magis etiam irritatum, cùm promiſſa ſena ſelibrarum millia rex Ericus poſtularet, neque Magnus exhiberet. itaque reſciſſum fœdus; & quæcunque Sunderburgi anno ſuperiore acta. atque Magnus prior etiam arma capit; &, in Scaniam irrumpens, obvia quæque loca vaſtat: ſed, repreſſus ab Vffone, regni equitum tribuno, quem Ericus cum delectâ manu objecerat, pedem refert. & Ericus, ut ulciſceretur damnum, clam ad Valdemarum mittens, ſi obſequium præſtaret, regni reſtitutionem pollicetur. isque, apud animum reputans, ſe, Danorum ope victum, regno pridem excidiſſe; ac, iiſdem adjutantibus, ſe recuperare quoque poſſe ſperans, in Erici partes tranſit: & denuntiat mox Magno, *minimè placere ſibi diſtributionem regni, quam inſtituiſſet nuper, itaque omnino ſibi certum eſſe, vel redigere univerſum in poteſtatem, vel amittere etiam partem, perinique aſſignatam.* inde, loca multa vaſtans, ac ne ſacris quidem abſtinens, ferro, & igne, pergraſſatur. inter quæ cùm copiæ è Daniâ novæ advenirent, eas improvisò adortus Vffo Carolus, Suecici exercitus ductor, fundit, & in fugam agit, ducibus ipſorum captis. Ex quâ ſtrage cùm elapſus Valdemarus ſe in Daniam recepiſſet, cum Erico ſe conjungit; &, acceptâ magnâ manu, Gothiam occidentalem totam invadit, diripitque: nihil prohibente Magno, & hanc Valdemari terram dictitante. quibus cladibus moti proceres, auctores fuere Magno, ut ſtipendio, quod debebat militi Danico, perſoluto, amicitiam cum Erico, pridem initam, & diremptam imprudenter, repararet. quod & fecit; redditiſque Valdemaro, quas habuerat, ditionibus, pacem accepit. quæ dum fiunt, mater regis, Margareta, dat Revaliæ poteſtatem eligendi ſibi epiſcopi; inconſulto Lundienſi, cui ſuberat, archiepiſcopo; atque ipſo Daniç rege. quam illius indulgentiam etſi quidem rex Ericus, ſive matris reverentiâ, ſive pietate ſuâ, approbaſſe videatur, tamen ejus ſucceſſores nullo modo conceſſerunt. Poſt CIↃ CC LXXVIII. hæc graviter rex Norvagiæ, & Ericus, diſſedere: quæque in principio ſimultas primò erat, dum paulatim invaleſcit, bellum evadit. cauſa fertur; quod ſuſpectum ſibi Ericum haberet Magnus, quaſi bona uxoris ſuæ, Ingeburgæ, filiæ Erici VI, in hoc regno hæreditaria, interverteret: cùm Ericus id negaret, & à duce auſtralis Cimbriæ ea ipſi poſtulanda eſſe oſtenderet. prior occupavit Magnus; Scaniamque claſſe appellens, poſtquam copias ad Scanoram eduxiſſet, & occurrerent indigenæ, pugnam iniit: quâ ſuperiores Dani, quinque millia Norvagorum cecîderunt. ac repreſſus iſtâ ſtrage, retro ceſſit, & reliquias reduxit. ſed, identidem revertens, ſiquidem extremam Cimbriam borealem variâ incurſione divexaret, tandem, principum interventu, quanquam admodum difficulter, atque poſt Erici cædem, pax eſt facta. At Ericus, profligato ad Scano- CIↃ CC LXXIX. ram urbem hoſte, cùm Suecorum regis filios adjuviſſe intelligeret, ut ulciſceretur factum, in Gothiam occidentalem copias infeſtas ducens, eam univerſam vaſtat. ve- CIↃ CC LXXX. rum Magnus, pacis amans, & conſulere regno cupiens, fœdere ſe arctiore cum Erico mox conjungit. Conveniunt uterque in limite Gothiæ occidentalis, & Sconingiæ; tranſiguntque, in hunc modum: *uti Magnus è ſex millibus ſelibrarum, quæ debebat, propter damna, quæ à Danis accepiſſe querebatur, duo tantùm exhiberet. quod dum fieret, arx Lodoſia pignori Erico cederet; qui Suentoni-Ploco traderet, equiti Sueco, ſeu Boruſſo, uti alii ſunt auctores, cum præſidio tenendam: iſq; ſelibras ipſi centum, donec ſummam univerſam exſolviſſet, annuas repræſentaret.* Egit etiam Ericus, uti Magnus Valdemarum, fratrem ſuum, & in gratiam reciperet, & tributam antè terram reſtitueret: iſque, hâc contentus, deinceps vitam ageret privatam. Ita demum conſtitutâ amicitiâ, magno populus

CIↃ CC LXXX. populus utrinque gaudio affectus fuit.
Hinc, ut domi res componeret. Neo-
burgi procerum conventum indicit; one-
raque, quibus illi ſe gravari querebantur,
minuturum pollicetur. etiam decretum
edit, quod ad calcem legum Sialandica-
rum mox adjectum. litis verò, inter ſe ac
Valdemarum Sleſvicenſem, ſuper Alſiâ,
aliiſque item inſulis, atque locis, dat arbi-
trium decemviris, in rem illam conſtitu-
tis: qui pronuntiant, *regi in hæc loca omnia*
jus, ac poteſtatem, eſſe; & obnoxios ejus ſacra-
mento incolas: tantùm excipi, quæ ſeorſim uni-
cuique filiorum Valdemarus, ejus nominis ſe-
CIↃ CC LXXXI. *cundus, in hæreditatem certam aſſignaſſet.* In-
ter quæ dum conquieſcit, ſubditorum
animos perturbavere viſi in aëre draco-
nes duo igniti, inter ſeſe concertantes; ac
graviſſimam regno peſtem, & incendia
frequentiſſima, quę mox ſequutura eſſent,
CIↃ CC LXXXII. portendentes. quippe proximo ſtatim an-
no tanta fuit peſtilentia, ut è medio tolle-
retur ingens hominum, pecorumque om-
nis generis, multitudo. paſſim etiam ædes
plurimæ, ſacræ pariter ac profanæ, & in
iſtis urbis Lundienſis ſumma, conflagra-
runt. adeò ut ignis ille, quem dracones
præ ſe tulerant, modis omnibus in quæ-
cunque ſive loca, ſive item animalia, ve-
hementer graſſaretur. obiit quoque re-
gis mater, Margareta: quæ prudentiâ ſin-
gulari annis tribus ac viginti filium, & re-
CIↃ CC LXXXIII. gnum ejus, gubernaverat. Cujus morte,
hactenus repreſſi ab ipsâ, ſurrexere in
Ericum, Valdemarus, dux Sleſvici; & Ia-
cobus, Hallandiæ comes; ac Stigotus,
regni equitum tribunus; aliique. atque
Valdemarus quidem, non duntaxat Sles-
vicenſium ducatum, ſed & alia quædam
bona, veluti ex patrimonio ſibi debita,
poſtulabat: ac Iacobi, eadem querela
erat. & Ericus, ut priores iſtos duos de-
nuò conciliaret, Valdemaro Cimbriam
auſtralem tradit, & Hallandiam Iacobo,
idque clientelæ nomine: verùm neutri,
alia etiam exigenti, ſatis facit. Stigotum
verò, cæteroſque, velut coërceri faciles,
inſuper habet. Inter hæc Revalienſes na-
tam de ſolutione decimarum controver-
ſiam ad tribunal regis deferunt; iſque, ubi
cognoviſſet, ſic pronuntiat: *ut Eſthonii, qui*
clientum regiorum terras ullas poſſiderent, mo-
dios epiſcopo frumenti duos exhibere in jugera
quæque tenerentur. Atque vix hæc conſti- CIↃ CC LXXXIV.
tuerat, cùm Haquinus, rex Norvagiæ, in-
choatum à parente Magno bellum, dotis
Ingeburgæ causâ, uti paulo antè dixi, pro-
ſequendum arbitratus, oram Daniæ mari-
timam quàm graviſſimè infeſtabat: & in
Cimbriâ boreali Scagâ exuſtâ, damnum
accolis magnum inſuper inferebat. ite-
rumque ab aliâ parte in auſtrali turbas da-
bat Valdemarus, eam deinceps ſine clien-
telæ nomine, & hæreditariam, concedi
cupiens. atque rebus, ut putabat, fœdere
cum variis principibus icto, confirmatis,
palàm apud Lundienſem archiepiſcopum
teſtabatur; *quando Ericus, ac Chriſtophorus,*
ejus pater, & regina Margareta, ab Abeli avi
morte illud egerint, uti liberi, & nepotes, arctè
habiti, porrò ſemper premerentur; ac ducatum
Sleſvicenſem, ex hæreditate debitum, cæterum-
que patrimonium, per injuriam retinuerint; cer-
tum ſibi, quod in Daniæ ipſum regnum, aliaque
territoria, jus haberet, vindicare. Præter hæc,
petebat item; *ut in acta hæc referret; &*
hanc ſibi, fratribuſque, gratiam faceret, ut pon-
tifici indicaret, quàm indignè ab Erico, ac re-
ginâ Margaretâ, in hoc tempus habiti eſſent.
Sed Ericus ſic tumultuantem opprimit; ac, CIↃ CC LXXXV.
trajicere in Norvagiam cupientem, ut
cùm rege nova illic fœdera paciſceretur,
Helſingoræ comprehenſum, in Sebur-
gum arcem includit. Sicut verò rex Nor-
vegiæ Daniam, quo modo dixi, infeſta-
bat, ita Alphus Ellingſonius, cognomento
Ferus dictus; qui, piraticam exercens,
magno nominis terrore totam regionem
impleverat: &, in maris Balthici ingreſſus
ſinum, ſitum illic Callenburgum, oppidum
munitum valdè, expilabat. Valdemarus CIↃ CC LXXXVI.
Sleſvicenſis, in cuſtodiâ aliquot jam men-
ſes habitus, tandem, principum variorum
interventu, liberatur; ſcripto publico
priùs faſſus, *ſe errore juvenili, ac conſilio per-*
verſo, temerè adductum eſſe, uti Alſiam, aliaque
item loca, in ducatu Sleſvicenſi, quæ ad regnum
pertinebant, ceu hæreditatis jure, uſurparet:
itaque ſe illis cedere, & permittere cuncta regi.
tum moneta Sleſvicenſis uti regis quoque nomi-
ne cuderetur. ſanctè inſuper pollicitus, non re
ullâ, aut conſilio, regis ſui ſive cædem, ſeu ca-
ptivitatem aliquam, adjuturum; neque operam
collaturum, uti regiæ ditiones, oppidave, aut

CIↃ CC LXXXVI. *municipia, item arces, regi unquam eripiantur: neque moliturum quicquam, quo in regiam majeſtatem deliquiſſe meritò cenſeri queat. contra verò, fidem porrò intemeratam, & obſequium, ſummâ curâ habiturum. bellum quoque, ſi vel propulſandum ullum, ſive inferendum erit, rege ita exigente, operam paratam fore; ac comitiis, quandocunque indicerentur, niſi causâ ſonticâ prohibeatur, affuturum. fœdera cum nullo quæquam, regi adverſa, ſive regno, initurum: quæ iniverit, ab his diſceſſurum eſſe. neque bona, quæ pertineant ad Erici* VI *filias, Ingeburgam, Sophiamque, & ſorores, autheredes, retenturum; verùm ea, ſi quæ in ducatu ſuo ſita fuerint, haud gravatè traditurum: ac, ſi controverſia aliqua inter regem, ſe, ſuoſve, oriatur, eam non vi defenſurum; ſed inprimis curaturum, ut ſecundùm leges patrias, in comitiis, coram iis, quorum hoc negotium erit, decidatur.* Huic ſcripto manu ſuâ non ſubſcripſerat duntaxat Valdemarus, ſed ſigillo quoque ſuo id firmaverat; item principes, quorum precibus ipſi pax hæc impetrata, jusjurandum exhibuere, *ſi quid contra aliquando moliretur, illud ſe prohibituros: nec conſilio, operâve, unquam adjuturos eſſe.* Iſtis ita conſtitutis, poſtquam pacem demum certam habiturum ſe putaret, miſerè occiſus periit; cùm vixiſſet annos ſeptem & triginta, regnum ſeptem & viginti tenuiſſet. Conjurârant in ipſius cædem novem, ex proceribus ipſis regni; inter quos Iacobus quoque, Hallandiæ comes. atque hunc exſtimulabat, quòd, captivo Valdemaro, ejus nominis II, cùm is liberandus eſſet, comitatum Suerinenſem, factâ permutatione, pro Hallandiâ tradere coactus eſſet; & nunc etiam ſub clientis illam fide poſſidere cogeretur. cæteros, injuria ſua impellebat; quâ affecti in uxoribus, ſive filiabus, erant: quarum honorem per libidinem minuiſſet. inſuper & dominatum in ſubjectos præferocem, neque tolerandam ultra avaritiam, incuſabant. itaque cùm conſpiraſſent, tempus cædis illud exſpectandum cenſent, quo in Cimbriam borealem ad dicendum jus abire conſueviſſet. idque poſtquam adveniſſet, illuc ſe recipientes, nocte quâdam Finderupæ, extra oppidum Viburgum, feſſum à venatione, & in lecto dormientem, oppreſſere. Extra pagum, in medio campo, collis erat; ad quem ubi conveniſſent, denuò inter ſe jurant, *& patrare cædem certos; &, quæcunque eventura inde eſſent, forti item animo pati.* hinc in regem contendentes perſonati, ne cognoſcere quiſquam poſſet, ſomno obrutum invadunt; adjuvante eos Rannone, qui Erico à cubiculo, & conſiliorum conſcio. Ita miſerè Ericus ad viceſimum ſecundum Novembris diem trucidatus, quinquaginta ſex vulneribus, vel, ut alii commemorant, ſeptuaginta, vitam finit. Diu verò auctores cædis latuere; neque cogniti fuiſſent, niſi ſanè, conſcientiâ facinoris, nullum ſibi locum tutum in Daniâ exiſtimantes, ad Norvagiæ regem Haquinum, regni hoſtem, fugientes, & recepti in Congellam illic arcem, ipſi ſeſe prodidiſſent. Finderupæ, ubi perpetrata cædes, tenue ſacellum ſtructum, pridem etiam, ſed ruinæ ſuæ proximum, viſebatur. Funus regis, mox Viburgum deportatum, in ſupremâ illic æde, cui antè inſulam Leſoam dederat, terræ demandatum fuit. Erat princeps minimè certè contemnendus, niſi gloriam ipſe ſuam avaritiâ, ac libidine, maximis, potiſſimum in rege, vitiis, corrupiſſet. Liberos ex uxore Agnetâ Brandeburgicâ quinque ſuſtulit; Ericum, Pium, & Menvidum, appellatum, ſucceſſorem; Valdemarum, in ætate primâ mortuum, in aulâ avi Brandeburgici; & Chriſtophorum II, item regem; Martham, conjugem Birgeri, Sueciæ regis; ac Margaretam, Nicolao Verlenſi nuptam.

IOANNIS MEURSI HISTORIÆ DANICÆ LIBER III.

In quo res Erici VIII.

CIƆ CC LXXXVI. POst Ericum interfe-
ctum, filius ejuſdem
nominis, Pius cogno-
mento dictus, & Men-
vidus, regnum accipit,
vix duodecim annos
natus. Principium con-
ſilio mater, & ſenatus, dirigebant; addi-
tuſque item tutor, Valdemarus Sleſvicen-
CIƆ CC LXXXVII. ſis. Prima ei cura fuit, convocare regni
proceres Schelfiſcoram: ac de morte Eri-
ci patris vindicandâ conſultare. quæ mox
ubi conjurati accepere, inter ſe conſilium
capiunt invadendi novi regis; atque, eo
comprehenſo, regni quoque occupandi:
uti ſimul peregrini, quem vocabant Sleſvi-
cenſem, dominatum evadere poſſent; fa-
cinuſque etiam ſuum ignoratum impunè
haberent. ſed, in tuto collocato inde re-
ge, & excubiis diſpoſitis, cùm conſilium
fruſtra eſſe animadverterent dilabentes,
urbe ipſi exceſſere. Milites autem Valde-
mari, rei ignari, & in ipſum à reginâ ali-
quid tentatum rati, captam ſiſtunt: ſed is,
facto excuſato, mox dimittit. Hinc di-
greſſi in Fioniam, Cimbriamque, coërcere
inſolentiam talium conſtituerunt. Viſa
etiam prodigia, tres in cælo ſoles ſimul, &
hi iride coronati: qui diſſidia, & ex his
calamitates, pòſt futuras, nuntiabant. Pau-
lo pòſt, ſub ipſum Pentecoſtes feſtum,
Neoburgi habitus conventus fuit; ade-
ratque, præter regem, & reginam, pro-
ceresque regni omnes, etiam dux Valde-
marus. Diſquiſitum de parricidarum pœ-
nâ; in quâ cùm vix convenirent, ob nobi-
litatem generis, ac familiarum decus, tan-
dem placuit; uti Otho Brandeburgicus,
regis avunculus, princeps Rugiæ Vitiſlaus,
comiteſque item Holſatiæ, aliique è no-
bilitate Danicâ, numero viginti ſeptem, CIƆ CC LXXXVII.
dato in id juramento, & inquirerent per-
cuſſores, & compertos, indicarent. inde,
teſtibus auditis, publiceque recitatis, quæ
habebânt, documentis, Iacobum, Hallan-
diæ comitem; Canutum Stigotum, regni
equitum tribunum; Nicolaum Hallands-
farium, Petrum Porſium, Petrum Iaco-
bum, Nicolaum Canutum, Agonem Ca-
cium, Rannonem Ionam, & Arvidum Be-
nedictum, reos eſſe parricidii pronuntiant;
ideoque regni hoſtes judicandos, & ex-
torres porrò habendos; bonis omnibus
publicatis. Quibus actis, Valdemarus,
Alſiam, Arram, Fimbriamque, & quas in-
ſulas prættereà pater ejus tenuiſſet, omni-
um conſenſu accipit; &, electus paulo
antè, uti dixi, à reginâ regni, atque regis,
tutor, donec rex ad juſtam ætatem per-
veniſſet, nunc à cunctis declaratur: &
Ericus item ipſe, quanquam vivo etiam
patre rex electus, ab avunculo Othone
eques factus, omnium ſuffragiis inaugura-
tur, & equeſtrem dignitatem itidem in
Valdemarum ducem confert. Inde pro-
fugi in Norvagiam percuſſores, poſtquam
regi, Daniæ tunc inimico, fidem ſuam, &
obſequium, promiſiſſent, arcem ab eo
Congellam, opere, & loco, firmam, acce-
pere. & Hunelshalſam, in Hallandiæ bo-
reali parte ſitam, ac Varbergam, aliaque
quædam loca, ad Iacobum Hallandiæ
comitem pertinentia, contra impetum
quencunque validè munire inſtituunt. &
hoc belli inter Danos, Norvagoſque, ini-
tium fuit: quod, inſigni partis utriuſque
damno, annos ferè novem tenuit. nam
Haquinus, rex Norvagiæ, anno ſtatim in- CIƆ CC LXXXVIII.
ſequente bellum indicit; cauſam obten-
dens, matris ſibi denegatam hæreditatem,

CIↃ CC LXXXVIII. & injuriam proſcriptorum, qui indictâ
cauſâ omnes patriâ ejecti eſſent. Exeunte
Februario claſſe ad Helſingoram appulsâ,
eam igne injecto exurit; inde Hafniam
contendit. ſed, exſcendere non auſus, in-
ſulam adjectam Amagriam, ac propin-
quam item Venam, populatur, & incen-
dit. poſt quæ in Scanoram mittit aliquot
myoparones, ſub Cortenio Crutero: ſed
is, cum ſuorum ſtrage, mox revertitur.
Parricidæ, itidem infeſtâ claſſe in Balthi-
cum invecti ſinum, variè regnum divexa-
runt. ac Stigotus, poſt deſtructum Bra-
tingburgum, etiam Samſoam aggreſſus,
prædam abducit. hinc Corſoram vela fle-
ctens, Torneburgo ubi rex Ericus agere
ſæpè ſolitus, ignem injicit; & mox quo-
que Scelfiſcoræ. unde in Falſtriam con-
verſus, etiam Nicopienſem urbem vaſtat,
arcem obſidet. Norvagique, partem claſ-
ſis ad Lalandiam adjacentem appellentes,
ubi prædam cogitabant, capti ferè uni-
verſi, aut occiſi, ſtragem referunt. ac Sti-
gotus, miſsâ arcis, quam nunc dixi, obſi-
dione, cum Othone Heſtecornio ad Ha-
quinum, maximâ cum claſſis parte ad
Amagriam commorantem, ſeſe confert.
unde, viribus conjunctis, in Gronſundam
contendentes, oppugnatâ arce Stegâ, Stu-
becopiam adnavigant: eâque exuſtâ, in
Norvagiam revertuntur. Rex Ericus, uti
ſanguini ſubditorum parceretur, per le-
gatos, pacem petit; poſtulatque, *ne par-
ricidarum cauſam ſuam faceret: neve eorum pa-
trocinium, bono principi pudendum, in ſe teme-
rè ſuſciperet.* in hanc rem maternam ei hæ-
reditatem, quam petebat, quæ in poteſta-
te quidem ſuâ foret, pollicetur. etenim à
Valdemaro, Cimbriæ auſtralis duce, par-
tem quoque poſſideri: & ab illo hanc
omnino ſibi exigendam eſſe. ſed, com-
munem cùm Haquinus pacem iſtam etiam
parricidis vellet, mox legati, re infectâ,
redierunt. Hinc Ericus Helſingburgi, in
natali ipſo Chriſti, regiam coronam acci-
pit, more regni uſitato. & regina cum Sue-
corum rege Magno de connubio ejus agit;
inter ipſum, & Ingeburgam, ejus filiam,
contrahendo: dote dictâ argenti puri ſe-
librarum ſenis millibus. ac viciſſim, quo
neceſſitudo utrinque arctior foret, filiam
ſuam Birgero, Magni filio, dat uxorem,
dotem parem habituram; modò pontifex CIↃ CC LXXXVIII.
gratiam propinquitatis ſibi faceret: quod
curandum ipſi foret, intra proximum tri-
ennium. Poſt hæc rex Revalienſi diœceſi CIↃ CC LXXXIX.
quas immunitates pater anteà largitus fue-
rat, ratas facit. Menſe Iunio rex Norva-
giæ, exuleſque, qui ſe junxerant, claſſe
inſtructâ excurrentes, impetum in Cim-
briæ Alburgum vertunt, & Fioniæ Suine-
burgum. quîs direptis, & incenſis, cùm
Lalandiam partim ad tributum dandum
adegiſſent, partim etiam vaſtaſſent, in
Norvagiam rex revertit; remanentibus
exulibus, & in ſinu Balthico inſulas, Spro-
am pariter ac Hielmum, munientibus: ut
ex iis regni incolas pro libidine divexa-
rent. Sed nec diu rex quievit; &, regreſ- CIↃ CC XC.
ſus anno proximo, ad Corſoram claſſem
appulit. quâ tentatâ, cum ſe fruſtra eſſe
cerneret, in Nicopiam, & Holbecam, ar-
ma vertens, captam utramque populatus,
mox exuſſit. hinc Norvagiam repetiit;
ſeu negotiis regni ſui revocatus, ſive filiæ
Margaretæ novâ quâdam hæreditate. nam
maternus ejus avus, Alexander, rex Sco-
torum, vitâ functus, regnum vacuum reli-
querat: idque adeundum erat. Interim
exules perduelles Middelfurtum, aliaque
quædam loca, populantur, & incendunt:
ac Stigotus, dux eorum, per hoc tempus
ita Hielmum communierat, ut perfugium
illic ipſis tutum eſſet. nam hæc inſula, etſi
parva, tamen firma loci genio; &, quòd
altiùs emineret, vim quamcunque inva-
dentium quàm facillimè propulſabat. quia
verò excurſiones Norvagorum identidem
metuerentur, Hafnia tunc communita
eſt, & præſidio firmata. Elapſo inter hæc CIↃ CC XCIII.
biennio, ampliuſque, in principio ipſo an-
ni perduellium dux Stigotus vitæ ſuæ fi-
nem habuit: morienſque, vetere Sciluri
exemplo, dato ſagittarum faſce, ad con-
cordiam ſocios eſt cohortatus; egregiâ
oratione, in re malâ. *Scitis, ſocii, quis noſtra-
rum rerum ſtatus. inter hoſtes, tam potentes,
hactenus concordiâ incolumes ſumus: ac ſuc-
ceſſum ſemper proſperum, quæ tentavimus, ha-
buere. ea propter, cùm à vobis mihi nunc ſit
diſcedendum, hoc ſupremum nunc obteſtor, ut
concordes porrò ſitis. me defuncto, ducem alium
eligite; & huic morem omnes gerite: animoſq;
ita planè comparate, ut diſſungi nullâ unquam*

CIↃ CC XCIII. *arte poſſint : ac ſcitote, robur veſtrum univerſum in hoc uno ſitum eſſe. & exemplum in hoc ſagittarum faſce vobis dedi; quas conjunctas, frangere vi ſanè nullâ potuiſtis: at disjunctas, quàm facillimè.* Hinc comitia ad Varbergam conſtituta; quo, de pace ſanciendâ, rex uterque, Daniæ Norvagiæque, conveniret. ſed omninò nihil actum eſt: Norvaguſque, denuò paratâ claſſe, quartùm in Danos proficiſcens, magnum illis damnum infert. nuſquam quidem in terram exſcendens, ſed in mari obvias quaſcunque naves invadendo, merces rapit: &, vectoribus interfectis, ignem mox in na-

CIↃ CC XCIV. ves injicit. Nec multo poſt è perduellibus Ranno Ionas, in Roſchildienſi urbe comprehenſus, rotâ frangitur. Is antiſtitis Lundienſis, Ioannis Grandii, ex ſorore nepos erat; & Erico interfecto, hujus patri, à cubiculo. cumque eum conjuratis prodidiſſet, dignum tandem ſcelere ſupplicium dedit. ac deinde ipſe quoque Lundienſis, regis juſſu, in cuſtodiam conjicitur: & cum eo, etiam Iacobus Langius, diœceſeos præpoſitus. qui elapſus, cùm ſe Romam contuliſſet, animum pontificis propenſum nactus, variè regem criminatur. atque comprehenſi quidem Lundienſis, cauſa erat; quòd, propinquus perduellibus, etiam conſilia communicaſſe crederetur; nec deſiſteret, quibuſcunque rebus poſſet, adjuvare. idem Langii crimen erat. Captis iſtis, rex collegii univerſi patrocinium in ſe ſuſcipit; & edicit Idibus Iuliis; *ſi quis ei vim inferre qualemcunque au-*

CIↃ CC XCV. *ſus foret, ſe ultorem habiturum.* Inde cum Holſatiæ duce, Valdemaro, lis exorta. proceres enim, cùm tutela illi regni traderetur, Alſiam, Arram, Fimbriamque, & nonnullas inſulas alias, attribuerant: quod & nimium Erico, & ſufficere partem à patre aſſignatam, videbatur. Non neglexit rex Norvagiæ; qui, diſſidium hoc ſuum commodum arbitratus; uſus eſt occaſione: initoque fœdere cum Valdemaro, rurſum Daniæ incubuit. ac ſe fratri Valdemaro adjungebat Langelandiæ dux Ericus. Inter iſta Lundienſis, arce Seburgenſi elapſus, in quam pridem rex incluſerat, primò Borneholmum evadit, inde Romam. Valdemarus, qui jam bellum imminere exiſtimaret, disjectum anteà Gottorpium, denuò ſtruit, ac communit: cum CIↃ CC XCV.
Hinſgavelæ rex ageret, illic Norvagum exſpectans, ad comitia, ibi indicta, adfuturum. In his actum; *ut per hiemen univerſam induciæ forent; proximoq; rurſum anno Egeholmiam, ad negotium ſemel tandem certâ pace terminandum, convenirent. per induciarum tempus, integrum utriq; foret, ad defenſionem cauſæ teſtimonia conquirere: & per utriuſque regna liber commeatus eſſet, niſi ſolis perduellibus. tum negotia quiſque ageret, ac commercia, nullo uſquam impedimento, exerceret. rex Norvagiæ, ut maternam hæreditatem poſſidebat, ſic deinceps poſſideret: quæque ultra ad ſe pertinere cenſeat, de his, juxta leges regni, jus daretur. Iacobo, comiti Hallandiæ, Nicolao Canutio, Petro Iacobo, Nicolao Hallindsfario, aliisq; eorum ſociis quibuſcunque, qui profugerant in Norvagiam, tum hæredibus mortuorum, intrà Daniam commorari liberè concederetur. ſolùm parricidii rei à conſpectu regis pariter atque fratrum; abſtinerent: ac ſi fortè incidiſſent, tum duodecim conſanguinei, imprudenter illud factum, juramento teſtarentur. quod ni fieret, capite luerent. bona eorum, publicata, redderentur. nec munitiones ullæ unquam fierent: neque vectigalia inuſitata poſcerentur. Langelandiæ dux Ericus, Sophiæ uxoris bona, in Daniâ ſita, quæ ex Iudithæ, & Agnetæ, regis Erici ſororum, hæreditate obveniſſent, omnia recuperaret: ac ſi quis prætenderet quicquam in hæc ipſa, is cum eo jure ageret. Et Hallandiæ dux, Ericus, ſua tutò poſſideret: ſi quæ controverſa eſſent, in hæc arbitri darentur. ſi quis regi, de hæreditate Sophiæ, olim Sueciæ reginæ, litem intentare vellet, id, ſecundùm leges regni; liberum cuiq; fore.* In hæc fidem obſtrinxerunt, ex præſulibus, Nidroſienſis archiepiſcopus; tum Bergenſis epiſcopus, & Opſloënſis: ex equeſtri verò ordine, Bernerus Berkerius, Thoro Haquinus, Ioannes Bonolphus, Iſaacus Gautenius, Erlandus Amundus, Vedmundus Erlandus, aliique. Seorſim etiam actum eſt cum Valdemaro Sleſvicenſi: placuitque, *ut is Alſiam, Arram, ac Fimbriam, regnò redderet; & ſententiæ, ab Erico* VII *latæ, morem gereret. quæque inſuper inter regem, atque ipſum, & Ericum, ejus fratrem, controverſiæ ſupereſſent, arbitris, & in his Gerardo, comiti Holſatiæ, potiſſimùm permit-*
terentur. Poſt hæc cum Suecorum regis CIↃ CC XCVI.
Magni filiâ, Ingeburgâ, matrimonium, à triennio

CIↃ CC XCVI. triennio per legatos, comitem Glicenſem,
Henricum, ac Wernerum item Bronc-
kium, præparatum, Elſingburgi conſum-
mavit; & Birgero, patris tunc in regno
Sueciæ ſucceſſori, conjugem ſororem de-
dit, Margaretam; pari utrinque ſenûm
millium ſelibrarum dote dictâ. ſed rex
bonus, qui affinitatis iſtud duplex vincu-
lum magnum ad concordiam robur habi-
turum exiſtimabat, mox contrarium eſt
expertus. Hinc conventus trium regum,
Daniæ, Sueciæ, ac Norvagiæ, de conſti-
tuendâ pace inter Daniam, & Norvagi-
am, Sommerſtadii circa deſinentem men-
ſem Iunium habitus. ſed tam bonæ volun-
tati finis: quem optabant, defuit: niſi quod
induciæ prioris anni in biennium proro-
gatæ. Eodem tempore Ioannis Grandii,
archiepiſcopi Lundienſis, & præpoſiti
item Langii, apud pontificem Romanum,
Bonifacium VIII, cauſa acta; & à rege,
ac Chriſtophoro quoque duce, miſſus eò
Cancellarius Martinus: ac legationis ſo-
cius datus eſt præpoſitus Ripenſis, Guido.
& Martinus mox Georgium Interamnem,
celebrem in curiâ Pariſienſi per id tempus
advocatum, magno ſumptu ſurrogavit;
qui negotium, dum abeſſet, ſummâ curâ
promoveret. verùm pontifex, poſtquam
cauſam aliquot è cardinalibus cognoſcen-
dam commiſiſſet, mox pronuntiat; *regi,
ac regno, ſacris abſtinendum eſſe*: tum & qua-
draginta novem millium argenti puri ſeli-
brarum mulctam indicit, Lundienſi ex-
CIↃ CC XCVII. ſolvendam. Hinc diſſidium inter regem,
& Chriſtophorum fratrem, natum eſt, ex
iſtâ cauſâ. rex Callundeburgũ ibat; quod
Chriſtophorus, cùm Holbecâ, & Samſoâ,
titulo comitis tenebat. cumque ad urbem
adveniſſet, milites Chriſtophori prẹſidiarii
portam occludunt. quod cùm rex æger-
rimè ferret, repetito mox itinere, ultio-
nem offenſæ parat. & confeſtim manu ar-
matâ illuc redit; certus urbem obſidione
CIↃ CC XCVIII. in poteſtatem ſuam cogere. ſed, Chriſto-
phorus quanquam ſeriò teſtaretur, ſe igna-
ro, & invito, id eveniſſe; neque in con-
temptum ejus, contumeliamve, factum;
tamen regis haud placari ira potuit, niſi
unus, atque alter, ex præſidio, quod ex-
cluſerat, in exemplum cæterorum, capitis
ſupplicio afficerentur. Hinc ſententia,

quam in regem à pontifice Bonifacio la- CIↃ CC XCVIII.
tam dixi, ab Iſarno, qui ſacello ejus præe-
rat, tandem affertur. ac Lubecæ dum
ſubſiſtit, moritur Iacobus Langius, in Eri-
co accuſando pridem Lundienſi ſocius:
qui & ipſum, antequàm in Daniam iret,
compellavit. Vbi verò in Daniam venit, CIↃ CC XCIX.
ſub principium ipſum anni, interdictum
pontificium mox Othoniæ promulgat. in-
de Olburgum proficiſcitur; ac per literas
regem monet, *uti Grandio, archiepiſcopo Lun-
dienſi, tria millia ſelibrarum perſolvenda pro-
curaret, bonorum, quæ is amiſiſſet, compenſa-
tionis nomine; tum ſex alia item adderet, pro
accepto detrimento, & uſurâ: denique, & qua-
draginta, pro cuſtodiæ ignominiâ. id pontifici
placuiſſe: &, ni pareat, aut quocunque alio mo-
do Lundienſi ſatisfaciat, fore, ut, excluſus ſacris,
regno quoque ejiceretur, idque in alterum trans-
ferretur.* Sed his literis nihil aliud ab Iſar-
no eſt effectum, quàm ut Hafniam, quo
conventus jam indictus, Lundienſi, ad
negotium componendum, commeandi li-
bera poteſtas fieret. Verùm ille non com-
paruit; & negotium, delegatis demanda-
tum, cùm protractum diu foret, tamen fi-
nem non accepit. Itaque Iſarnus tandem
fert ſententiam; & adjudicat archiepi-
ſcopo civitatis, atque monetariæ item
officinæ, tertiam partem: tum quæcun-
que bona rex in Borneholmiâ teneret.
etiam in diœceſi Lundienſi urbes, pagos,
quæque alia regis eſſent: muniaque, &
præfecturas, poſſeſſoribus ereptas, pro
arbitrio dividebat. ſed, obnuntiante rege,
præter jus Iſarnum facere, nemo admit-
tendas duxit: & Ericus, provocatione
factâ ad pontificem, totam cauſam ei co-
gnoſcendam dedit. Et eodem fere tem-
pore denuò cum Norvagiæ rege actum
fuit; ac comitiis locus dictus in Hallandiâ
Preſteholmia, ſed excluſis perduellibus:
quibus non ultra Helgoam progredi con-
ceſſum fuit. tum Stocholmiæ celebratæ
quoque nuptiæ à Birgero, Sueciæ rege,
cum ſorore Erici regis, Margaretâ. Inter
hæc, pontificis interdictum manſit; neque
ſacra annis aliquot uſquam facta, ubicun-
que rex diverteret. Nihil tamen eo ter-
riti Lubecenſes, per legatos regem orant,
ut recipere in tutelam eos velit; quam, con-
ſilio cum ſenatu regni habito, in decen-

CIↃ CC XCIX. nium pollicetur: eâ lege, *ut quotannis ſeptingentas quinquaginta argenti ſelibras ipſi penderent, nec auxilia hoſtibus ſuppeditarent. commercia apud vicinos libera eſſent; ac, ſi quando uſus foret, mutuò ſe Lubecenſes, atque Dani, ceu conjuncti amicitiâ, adjuvarent. tum, ſi fortè inter iſta ante tempus rex excederet,*
CIↃ CCC. *pacta cum ipſius vitâ finem haberent.* Non multo pòſt ſolutæ induciæ, Sommerſtadii pridem factæ, ante tempus conſtitutum, perduellium, ut ajebant Dani, culpâ: verùm Danos rex Norvagiæ incuſare. ſed mox Langelandiæ dux Ericus ſeſe interpoſuit; ac, profectus in Norvagiam, ad Haquinum, uxoris ſuæ conſobrinum, cum Henrico Clerico, & Canuto Mulenio, equite, negotium pacis Fenecolbiæ inſtauravit: & effecit, ut Corſoram ad decimumquintum diem Auguſti ambo reges convenirent. & addebat hoc Haquinus, *ſi Erico videretur, ſe paratum rei univerſæ arbitrium paucis aliquot è proceribus demandare. fidem priùs juramento obſtricturis, nihil ſe aut gratiæ, aut odio, daturos eſſe. & eorum ſi quem mori, ante pacem conſtitutam, contigiſſet, ejus loco ſubſtitueretur alius, itidem in rem eandem jusjurandum præſtiturus. ac, negotium dum tractatur, rex Norvagiæ, & Hallandiæ item comes, aliique, Daniâ exules, ſeu eorum quoque hæredes, bonis ſuis fruerentur, quem in modum ante bellum fruiti eſſent.* In hanc rem Norvagiæ regi commeatum dat Ericus; ac permittit, *uti Scelſiſcoram ipſe, centum hominum comitatu, liberè veniat, ac recedat Engelholmiam, ubi claſſis ſubſiſtebat; idque ipſi ſine fraude, aut noxâ, fore.* illud excipit; *ne ex patris percuſſoribus comitem haberet quenquam: quem omninò in conſpectum non admittere certus eſſet.* Sed, negotio inchoato, cùm non conveniret arbitris in Norvagiæ regis cauſâ, exulumque perduellium, & accederet item nuntius de reginæ Agnetæ morte, Erici matris, nullo operæ ſuæ fructu, diſceſſere. Sub id tempus orta quoque controverſia inter equites Teutonicos, & epiſcopum Rigenſem: qui, cùm illis, jam Livoniam univerſam populatis, imparem ſe animadverteret, cùm Erico fœdus icit, iſto pacto; *ut epiſcopatus bona; mortuo qui poſſideret, is in poteſtate haberet, & in quemlibet transferret. ita tamen, ut, qui hæc nanciſceretur, ſibi jusjurandum daret. idem jus in ea*

foret, quæ, ſubducta ab Equitibus, diæceſi, cujus CIↃ CCC.
ipſa olim fuerant, ab utroque redderentur. denique, urbs ipſa Riga, quæque in agro ejus arces, in obſequio regis eſſent: nec epiſcopus unquam quicquam cum Equitibus paciſci, rege inconſulto, auderet. Pontifex, cùm animadverteret, rem turbari Chriſtianam in Livoniâ, mittit eò, quem commemoravi, Iſarnum. iſque ſeſe interponens, diſſidium, exortum pridem, adjutantibus epiſcopis, Revalienſi, ac Varcenſi, & Eſgero item Iulio, qui negotium ibi regis procurabat, aliiſque, ita tollit: *archiepiſcopus Rigenſis, Equiteſque, pariter accepta damna novæ paci condonarent. magiſtro ordinis, quæ per bellum in Rigenſi ditione erepta eſſent, uti etiam Valdemari Roſæ domus, redderentur. tum & San-Georgii fanum, quod in urbe, Equitum in poteſtatem, pietati exercendæ, traderetur; ſed hâc lege, ne frequentes nimium ingrederentur, neve in urbe plures decem remanerent: tum ne publicè, aut privatim, unquam eò convenirent: neve turres, aut munitiones aliquas, intrà urbem, aut ſubjectum illi agrum, excitarent. ponſque, quem ſtruxiſſent cives, permaneret, etiam in Equitum uſum; quorum navibus, uti civium, tranſitus daretur liber: liberaque itidem commercia utrinque forent: neque vectigalia exigerentur, niſi priſtina. tota regio, ſicut pridem, ita porrò etiam pontificis eſſet: iſque eam tueretur, traditam equitibus quidem, ſed ut ſanctam in Chriſtum fidem propagarent. bona, quæ Equitibus erepta eſſent, in Rigenſi diæceſi, quæque civibus, in Livoniâ, ac Curlandiâ, de his ad Romanam ſedem referretur: & hæc jus pronuntiaret. denique Rigenſis præſul, quique illi ſucceſſuri, tam in urbe, quàm ſuburbio, jura, & ſacra, ſicut anteà, niſi aliter pontifex parteſve cenſeant, procuraret.* Brunſvicenſis, ac Luneburgenſis, varia in Daniâ bona ad id tempus obtinebant; in Fioniâ, Aumelbiam, & Staverbiam, tum Laugebiam, ac Stegam; Varſyſſeliam in Cimbriâ; in minore autem Friſiâ, Gierdingam, & Grethuſam; quæ Gerhardo, Holſatiæ comiti, poſtquàm ipſi vendidiſſent, rex venditionem eam ratam habuit. ac permiſit novo emptori, ſicut illi tenuiſſent, poſſidenda, ſine onere, ac tributo: niſi quod in duas libras territorium Oſterenſe, ac Scatenſe, in militiam obligatum retineret. Atque, uti paulo ante Lubecenſes in Erici clientelam ſeſe

cIↃ ccc dederant, ita quoque nunc dynaſta Ro-
ſtochienſis, ac Verlenſis, Nicolaus, metu
Brandeburgicorum : quorum poſtquam
cum ſorore jam ſponſalia peregiſſet, mox
contemnere eam cœpit. illis verò id in-
dignantibus, & parantibus manu armatâ
contumeliam vindicare, cùm reſiſtere non
valeret, ut auxilium impetraret, oppidum
Roſtochienſe, quod tunc ſolus poſſide-
bat, & ſubjectum illi agrum, in Erici ma-
num tradit: accipitque aliquam pecuniæ
ſummam; & in Daniâ territorium, in quo
cIↃ ccc I. tutus habitaret. Quo peracto, rex Ro-
ſtochium, aliaſque item urbes, olim etiam
collocatas ſub majorum poteſtate, & nunc
quoque denuò ex pacto hoc recuperatas,
cogere ad obſequium ſtatuit. itaque, in
Vandalos exercitum ducens, ut Roſtochio
potiretur, occupatum Varni oſtium ſta-
tim munit, & appellat Danoburgum.
cIↃ ccc II. Iamque in arctum res Roſtochienſium
adductæ erant, intercepto commeatu,
exituque in mare Balthicum intercluſo,
cum Erico, & Henrico, duci Megapoli-
tano, Brandeburgici controverſiam per-
miſere. moxque ipſi, & auſtralis Cimbriæ
dux Valdemarus, tum Ericus Langelan-
dicus, Vitiſlaus Rugianus, Henricus Me-
gapolitanus, Gerhardus, Ioannes, Adol-
phus, Holſati, tum Verlenſis Nicolaus,
cum Erico, & Chriſtophoro, ejus fratre,
in perpetuam amicitiam fœdus ineunt; ac
conſtituunt, *ſi diſſidium inter illos, cujus ipſi
ſint auctores, oriatur, ut Ericus id componeret:
ſi delinqueret Ericus, arbitrium negotii viciſſim
penes ipſos foret: denique hoc cuncti agerent,
ut Roſtochium, atque ejus territorium, ſi beni-
gnè id non poſſent, vi armorum in Erici ma-
num cogerent.* quod cùm civibus gnarum
eſſet, illi, arma tot potentium adverſario-
rum veriti, ad obſequium tranſierunt. rex-
que, in fidem ſuam acceptis, mox Henri-
cum Megapolitanum imponit; priùs ta-
men ſcripto publico teſtatum, ſe hanc ur-
bem, & adjunctum territorium, ſolo ejus
beneficio, ac præfecti tantùm nomine,
poſſeſſurum: ſeque, & hæredes ſuos, po-
ſtulanti illud regi, aut qui ſucceſſuri eſſent,
reddituros. Inter hæc tædere Ericum,
ſacris ſeſe, ſubditoſque, tanto tempore
prohiberi. itaque amandat Romam Io-
nam Litlium, qui negotium procuraret.
ERICVS VIII.

iſque anno inſequenti, impetratâ à pon- cIↃ ccc III.
tifice reſtitutione, redit: rexque eccleſiæ
Lundienſi bona quædam, in Scaniâ, &
Boringiâ inſulâ, ſita, tradit; Grandioque
archiepiſcopo, propter damnum, quod
dediſſet, carceriſque contumeliam, de-
cem millia ſelibrarum argenti pendit. qui
tamen, in gratiam regis, à pontifice ſede
motus, ſubſtituto in hanc Iſarno, diœceſin
Lundienſem cum Rigenſi commutare eſt
coactus. atque ita Neoburgi, ante diem
feſtum Paſchatis, interdicto, quod quin-
quenniũ jam tenuerat, rex abſolvitur. qui
Chriſtophoro quoque fratri, præter præ-
fecturam Holbecæ, Callemburgi, ac Sam-
ſoæ, pridem datam, mox Eſthlandiam
concedit, in ſexennium; eâ lege, ut adver-
ſus barbaros eam, & hoſtilem quemque
impetum, tueretur: tum & milites quin-
quaginta regi aleret; &, ceu cliens, fidem
obſtringeret. Inde cùm Norvagiæ rex, & cIↃ ccc IV.
perduelles, Daniam rurſus infeſtarent, ip-
ſe, inſtructâ item claſſe, obſidenſque Hu-
nelshalſam, ac Varbergam, & munitiones
alias, arma eorum mox coërcuit: & con-
ventus inſtitutus Cnederudæ, quamquam
ſine ullo fructu. ac Iacobus, Hallandiæ cIↃ ccc V.
comes, cùm obſeſſa ab Erico rege loca
minimè liberare poſſet, omnem Hallan-
diam borealem in Norvagiæ regem trans-
fert, ſemper deinceps poſſidendam; ſeque,
liberoſque ſuos, ejus gratiæ committit:
poſtulatque, ſi benignâ aliquâ tranſactio-
ne eam terram etiam à rege Daniæ obti-
nere fortè poſſet, ut ſuorum liberorum
meminiſſe, & alicui eorum præfecturam
impetrare, ipſe velit. accipit quoque ab
auſtralis Cimbriæ duce ſelibrarum argenti
puri duo millia, Norvagiæ rege in hæc
fidem obſtringente. Cùm conventus, Cne-
derudæ inſtitutus, planè irritus fuiſſet,
alium Ericus ſtatuit; procereſque regni
ſui Elſingburgum adeſſe jubet. quin &
perduelles vocat; datque ipſis commea-
tum, uti coram cauſam dicerent, quod
Norvagiæ rex volebat, &, ſi poſſent, ſe
inſontes parricidii approbarent. ſed, cùm
nulli comparerent, ceu convicti conſci-
entiâ, & abſentiâ crimen ſuum confiten-
tes, rei omnes ſceleris pronuntiantur. In cIↃ ccc VI.
Eſthoniâ, qui fiduciarii regis, habito inter
ſe conventu, leges condunt, rei ſuæ pu-
blicæ

CIↃ CCC VI. blicæ utiles, approbante epiſcopo Revalienſi: nihil tamen valituras, niſi ratas rex haberet. Mox in Sueciâ cùm exortæ turbæ eſſent, ac Birgerus, regno à fratribus dejectus, & elapſus è cuſtodiâ, cum uxore Margaretâ ad Ericum affinem profugus acceſſiſſet, perbenignè eſt exceptus. & Ericus, uti eum reſtitueret, copias parat: quas in Sueciam cùm duxiſſet, & ad limitem Gothiæ occidentalis perveniſſet, obvium ſibi ad Boſundam exercitum hoſtilem habet. ſed, inſtructâ quamlibet utrinque acie, non conſerta tamen manus: &, Erico varia conſtituendæ pacis media proponente, ut deliberare de his fratres perduelles poſſent, induciæ in annum pactæ. per quas cùm Finlandiæ dux Valdemarus, alter fratrum, in Germaniam trajeciſſet, ceu cujuſdam voti reus, equites conſcripſit ibi octingentos. quibus mox in Sueciam ductis, impetum in Scaniam fecit: atque eam populatus, Chriſtophorum, Erici fratrem, cum præſidio præfectum, ut nonnulli ſunt auctores, captum abducit. Per id tempus inter Ericum, & auſtralis Cimbriæ duces, lis exorta eſt, ſuper bonis perduellium, in ipſorum terrâ ſitis. ac Gerhardus, Holſatiæ comes, lectus arbiter, ea epiſcopo Ripenſi permittenda eſſe cenſuit, ut ſententiam regni proceres inde ferrent. iique mox ſecundum regem, in quem illi deliquiſſent, nullo modo læſis ducibus, jus dixerunt. Tum & Norvagi denuò in Danos arma commovere inceperunt: & in terram circà Torneburgum egreſſi, à præſidio limitaneo propulſati, receſſere. ac Iacobus quidem Olaus, regni equitum tribunus, claſſe eos perſecutus, cùm in navem inſilire hoſtilem vellet, neque eâ potiretur, decidit in mare, & perit. In Eſthoniâ, Equites, quos anteà Enſigeros dictos memoravi, regionem eam totam epiſcopo Revalienſi, ceu vicario Erici, tranſſcripſere: verùm illâ tamen lege, ne à Daniâ, ad quam ea pertinebat, unquam alienaretur. iſque, ſimul accepiſſet, ſcriptas in rem iſtam literas, ad Ericum, fidei in ipſum ſuæ mo-
CIↃ CCC VII. numentum, mox tranſmittit. Hinc Ericus iterum in Suecos tendit; auxilia trahens Valdemari Sleſvicenſis, & Erici, ejus fratris; tum Chriſtophori quoque ducis, principumque aliorum: verùm neque tum pugnatum eſt. CIↃ CCC VII. nam & hiemis tanta inclementia erat, ut ſub dio vix durare quiſquam poſſet; &, cùm propè Lingebyam rex veniſſet, Sueci mittunt, qui conditiones pacis æquas peterent; ac promitterent, eas ſeſe accepturos. itaque & denuò induciæ pactæ, & conditiones dictæ, etiamſi non ſervatæ. initio, obſidibus Erico datis, pollicentur, *ſe ad pacem ſanciendam Orcuelundæ affuturos, ad natalis Chriſti feſtum. rex, & duces, modico utrinque comitatu, quique numerum ducentorum non excederet, comparerent: rexque octiduo ante feſtum ibi loci præſto eſſet; arbitroſque pro ſe, ac Birgero affine, quatuor caperet, Danos pariter & Suecos, ex utrâque gente binos: totidem ſibi duces legerent. quæque illi, dato priùs juramento, conſtituerent, ea rata haberentur.* quo deinde ita facto, hi pronuntiant; *ut Birgerus rex Borcholmiam, Stegeburgum, Gothiam orientalem, Verendiam, Gotlandiam, Olandiam, & Moream, aliaque in diœceſi Lincopenſi, ac Verienſi, territoria poſſideret: ac ducatus ſuos duces, aliaque, ad Sueciæ regnum pertinentia, præter ea, quæ Birgero ex paternâ hæreditate obveniſſent, quæque dotis nomine reginæ attributa eſſent, retinerent.* Actum quoque de negotio Norvagico; placuitque, *ut in proximum S. Michaelis feſtum induciæ eſſent; ad quod tempus dux Chriſtophorus, ſociique, ſed non etiam parricidæ, bonis totâ Daniâ hæreditariis fruerentur. hâc conditione tamen, ne Chriſtophorus è ducatu ſuo pedem, niſi rege permittente, aut jubente, quoquam efferret.* Sed hæc non obtinuere: ac recepta ſtatim arma, quibus tota Gothia occidentalis miſerè vaſtata fuit. Hinc Chriſtophoro, anteà Eſthoniæ duci, fratri ſuo, rex Ericus inſulam Samſoam tradit, & Hallandiam auſtralem, ſemper deinceps poſſidendam, *ipſi, & ſtirpi maſculinæ; ſed, deficiente eâ, rurſum Daniæ annectendam: interim in omnia clientis munia teneretur. neque unquam clam, palamve, in perniciem regni, aut regis, quicquam adeò moliretur: ac, ſi faceret, beneficio mox excideret. inſuper, ſi inter ipſum, & nonnullos regiorum, controverſiæ fortè quædam naſcerentur, eas regio tribunali omnes traderet. tum quæ jura, & privilegia, diœceſi Lundienſi, atque item Arhuſienſi, in ducatu ſuo forent, hæc utrique ſarta tecta conſervaret.* in quæ, dato

CIↃ CCC. VII. ſacramento, cùm & ipſe fidem obſtrinxit, tum pro ipſo pariter Otho, & Hermannus, Brandeburgici; Nicolaus Verlenſis, Henricus Megapolitanus, Gerardus, Holſatiæ comes, Cimbriæ dux Valdemarus, & epiſcopi, quique inter ſenatores eminerent. Per id tempus rex in Fimbriam trajecit, ut Holſatiam pacaret; cujus proceres in Gerhardum, & Ioannem, ejus ditionis comites, inſurgebant: tum in partes ſuas traxerant Lubecenſes, & Albertum item Saxonem. Advocavit ad negotium etiam vicinos principes, qui conſilium conferrent. ac pax tandem conſtituta eſt, ſed
CIↃ CCC. VIII. non multo poſt dirempta. Hinc in Sueciam animum, & arma, vertit; validamque manum ducit, uſque ad ſexaginta millia. aderatque Henricus Megapolitanus, Henrici filius, à viginti ſex annorum apud Saracenos carcere pridem reducis: inſuper & Valdemarus Sleſvicenſis, & Ericus Langelandicus, cum Nicolao Verlenſi, & principibus germanis, ac dynaſtis multis aliis. præter militem domeſticum, lecti è Germaniâ equites quinquies mille, & quingenti. cum his copiis Gothiam ingreditur occidentalem, & Nicopiam illic obſidet. dux Ericus, cùm opponere ſe non poſſet, ut conatum regis frangeret, illud unum operam dabat, ut tam magnæ multitudini commeatum interciperet. ad quã rem cùm mala quoque inteſtina ſe conjungerent, ſcilicet diſcordia ducum, ac corrupta diſciplina militaris, poſt trimeſtrem obſidionem, & deſiſtit ab incepto, & inducias paciſcitur. Poſt quæ ubi dux Chriſtophorus, regis frater, dum exercitum reducit, pagos quoſdam igne exurit, Suecis contra pacta iſtuc factum eſſe quiritantibus. id Ericus ægrè ferre; & Hallandiæ ducatum, quem non ita pridem dederat, rurſum adimere: ac Chriſtophorus, jam exutus, in Sueciam, ad affines duces, quanquam læſos proximâ vaſtatione, fugam capere. moxque Ericus eum porrò criminari; *quod, ducatum poſtquam Hallandiæ accepiſſet, qui clientes regni eſſent, eos ad ſe pertraxiſſet: & cùm illos, tum qui regem offendiſſent, atque in iſtis item Thorium, apud ſe retinuiſſet. inſuper, quod provocationem ad regem, in causâ Laccii, atque aliorum, factam, contempſiſſet; & agricolis quoque Hallandis, ad eccleſiam Lundienſem pertinentibus, haud immunitates ſuas permiſiſſet.* CIↃ CCC VIII. *pacta quoque, inter ſe, & Sueciæ duces, violaſſet; equiteſque, ab expeditione Suecicâ redeuntes, cùm veniſſent in Hallandiam, ubi tutos ſe putabant, ſicut eſſe debuiſſent, equis ſuis ſpoliaſſet. denique, odiſſet omnes, quos amicos ſibi ſciret, & amaret inimicos: adeoque in caput ſuum cum quibuſdam conjuraſſet.* Ac Chriſtophorus, datis literis ad judiciale forum, quod in Sialandiâ tunc habebatur, ſe omninò excuſare, conquerique; *quòd calumnia hominum malevolorum animum regis planè à ſe alienum reddidiſſet; cùm haberet teſtem Deum, ſe illius dignitati promovendæ ſemper operam dediſſe: quin nunc quoque pro eâdem mori promptum. tertiùm jam ablegaſſe, qui curaret commeatum ſibi dari, quo accedere tutò poſſet, ſui defendendi causâ: quod ſi minimè præſtaret, atque noxa appareret, etiam paratum ad pœnam ſubeundam indicaret: verùm nihil impetrare potuiſſe. immò accepiſſe contrà, eſſe quendam ſenatorum cum exercitu in Sueciâ, qui id agat, ut vel vivum in poteſtatem ſuam redigat, vel occidat. itaque orare omnes maximopere, uti pro ſe apud regem intercedant; & efficiant, ut poteſtas ſui in comitiis publicis defendendi ſibi detur: ac vel inſons fratris gratiam recuperet, vel ſupplicium nocens ferat.* Nec oratio, ut videtur, fruſtra fuit: &, conciliatus fratri, conventui Helſingburgenſi mox interfuit: ubi pacem, inter regem Sueciæ Birgerum, & duces, ejus fratres, cum Erico ipſe fratre, ac principibus item aliis, adjutavit. Sub id tempus, accuſare Ericum Haquinus, rex Norvagiæ, & diremptam ſæpiùs pacem exprobrare; atque ille reſpondere: *nullam in ſe culpam eſſe; ſed, quæ quereretur, omnia parricidis imputanda: qui, à pace alieni, factas pridem in decennium inducias, quæq; alia pacti eſſent, variè interturbaſſent.* eaque omnia ſingillatim demonſtrare. *in primis verò comitem Hallandiæ eſſe; qui in reditus, regno debitos, manum ipſe injeciſſet; graviterq; agricolas regios, ſubditoſq; item alios, cædibus pariter, ac rapinis, divexaſſet.* Quæ dum ita agitantur, lis exorta eſt inter Haquinum, Sueciæque ducem Ericum: quæ occaſionem novæ inter Daniam, & Norvagiam, ſanciendæ pacis dedit. Etenim Congellam Haquino, ac Varbergam, quæque alia loca Erico dederat in clientelam, repetente; & Erico, ſpe cum

cIↃ ccc VIII. filiâ illius matrimonii, retinere cupiente; rex Ericus, tempore utendum ratus, agere cum Haquino cœpit, uti Magnus, Birgeri Sueciæ regis filius, Ingeburgam, Haquini filiam, uxorem duceret; paxque etiam inter Danos, Norvagoſque, ſempiterna ſanciretur: ac negotium iſtuc porrò Iſefiordæ, qui tunc quidam Sialandiæ locus erat, tractaretur, ad undecimum diem Iunii. ſed, mutatâ mox ſententiâ, Hafnia pro Iſefiordâ ad conventum deſtinata. quin prolatum etiam conveniendi tempus fuit, ac rejectum in octavum menſis Iulii. quo deinde pax æterna conſtituta; & filio Birgeri, Magno, Ingeburga, Haquini filia, deſponſata eſt: quæ pronuntiata hæres, filio deficiente. additæ conditiones; *ſi nec Magnus prolem ex eâ maſculam gigneret, ut acciperet in dotem ſelibrarum argenti puri ſena millia. pro quâ ipſe aut tantundem exhiberet, aut poſſeſſiones ſuas pignoraret. ac, ſi regnum hæredem acciperet, bina millia adderentur: quorum nomine Haquinus fidem Erico obligaret. iſque efficeret viciſſim, ut, Birgero reſtituto, filius Magnus hæres regni proximus declararetur: ac Birgerus procuraret, uti pontifex gratiam cognationis ſibi faceret. inſuper Haquino Ericus, pro maternis ejus bonis, quæ in Daniâ ſita eſſent, terras alias in Hallandiâ boreali, ultra Etheram, aſſignaret: cæterum verò in ducatu iſto tractum, ſub clientis ſacramento Haquinus itidem acciperet. Quod ad percuſſores regis, de his ita conſtitutum; ut, in gratiam Haquini, cui Ericus illud dabat, conjuges, & item liberi, eorum novem, qui convicti parricidii, ac pronuntiati rei, in materna reſtituerentur bona, ſed vendenda intrà proximum triennium, ac deinceps etiam regno emanerent: ita tamen, ut Erico integrum foret conſtituere, quibus horum regnum ſuum, ac bonorum in eo uſum, indulgere ipſe vellet. alii verò, immunes criminis, ſed dumtaxat ſanguine parricidis juncti, quîs bonorum, ante fugam in Norvagiam, præſtitumque ejus regi juramentum, uſus fructus indemnatis permanſiſſet, iis etiam porrò eſſet, dum idoneos Erico vades darent. at conjuratorum principes, bona ſua venum dare tenerentur; &, accepto eorum pretio, porrò item extorres forent. utque magis etiam pax firmaretur, rex Haquinus omnibus maternis bonis, in Daniâ ſitis, Erico cederet, ſimulatque terræ illæ in Hallandiâ boreali traderentur. Inſuper, Ericus arma ducibus Sueciæ inferret; neque pacem cum iiſdem Haquinus ullam, invito ipſo, conſtitueret: ac, ſi fortè inducias facere, gravi cauſâ impellente, cogeretur, eæ admodum breves eſſent, & Ericum comprehenderent. nec cum ducum item ſociis aliquod iniret fœdus, niſi quod & ipſi pariter, & Birgero, utile eſſet. in quæ capita ſi alteruter delinqueret, Haquinum quidem, epiſcopus Roſchildienſis, at Ericum, Anſloënſis judicaret, & obnoxium ſacris omnibus prohiberet.*

cIↃ ccc X. Itaque pace in hunc modum cum Norvagiâ conſtitutâ, biennio pòſt affini ſuo, Vratiſlao, Rugiæ principi, mediam Gnojenſis territorii partem rex permiſit, pro bis mille ſelibris argenti puri pignoratam; ac redimendam, quandocunque illud ipſi, poſteriſve, commodum foret. ac viciſſim Vratiſlaus Monam inſulam, quaſque terras alias item tenebat, præter eas, quas in pignus accepiſſet, reſtituebat. præter hæc, concedere quoque Vratiſlao rex Ericus, uti alteram territorii, quod jam memoravi, partem à Verlenſi, cui pignorata erat, debitâ pecuniâ repræſentatâ, & redimeret, & munitiones ibi novas ſtrueret: hâc conditione tamen; uti, ſimul ac pecunia debita exhiberetur, & impenſæ Vratiſlao, quas feciſſet, ſolverentur, rex Ericus repetendi jus haberet. iſque ſubditis illic ſuis, ac clientibus, imperaverat, ut obſequium Vratiſlao, ceu legitimo præfecto, promptè omnes exhiberent. ſeorſim etjam pollicitus, ſeſe ipſum, ceu clientem, quandocunque uſus foret, defenſurum. ac promittere inſuper quoque Vratiſlaus, bona ſua, ſi decederet ſine prole, ad Ericum, ceu hæredem, perventura. Poſt hæc animum Ericus ad pacandam Sueciam vertit; in quâ graviter jam dudum rex Birgerus, atque duces, ejus fratres, Valdemarus, & Ericus, diffidebant. In hanc rem conventum Helſingburgi fuit; aderantque, qui negotium adjutarent, dux Chriſtophorus, regis frater, & Gerhardus, Holſatiæ comes, ac Henricus Megapolitanus. Hi rem totam hunc in modum tranſegere; *ut Helſingiam Birgerus, & Verendiam, ac Veſtmanniam, Strangeneſam, Gothiamque orientalem, inſulamque item Gothiam, & in eâ urbem Viſbium, aliaſque Sueciæ terras, uſque ad tertiam ejus univerſæ partem, poſſideret: duæ cætera Erico, ac Valdemaro, traderentur. ita tamen, nequis unquam ſuæ ditionis arces, oppidave, venderet,*

CIↃ CCC X. *deret, aut pignoraret. tum injuriarum ut oblivio*
eſſet; ac captivi, obſideſve, illicò dimitterentur:
& immunitates ſubditis, privilegiaque cuncta,
ſarta tecta permanerent: neve alterius juriſdi-
ctionem quiſquam aut invaderet, aut turbaret.
denique, communes uti hoſtes forent, ac conjun-
ctis eos viribus propulſarent. in quod ipſum
rex Ericus, principeſque item alii, quot-
quot aderant, etiam ſe obſtrinxerunt. Nec
multo pòſt Holſatiam Ericus itidem tran-
quillavit, nobileſque conjuratos comiti
conciliavit, iſto pacto; *ut nobilibus bona ſua,*
qualia tunc ea eſſent, redderentur: ac majorum
ipſis jus, immunitaſque, integra permitteretur.
comes verò, quam majores poteſtatem habuiſ-
ſent, eam ipſe retineret. ſi quid deinceps contro-
verſiæ naſceretur, jure inter ſeſe agerent: quod
ſi inſuper haberent, regem arbitrum advocarent.
Actum quoque, *quæ munitiones dirui, quæ*
deberent reparari, quæve item novæ fieri. Vix
hæc acta, cùm in Sueciâ Valdemarus, &
Ericus, novum pacis, inter Daniam, Sue-
ciam, Norvagiamque, ſtatuendæ, modum
proferunt; nempe, *ſe daturos operam, ut diſ-*
ſidia inter reges univerſa tollerentur: Daniæque
rex Erico, Sueciæ duci, borealem Hallandiam
daret, ſolo præfecturæ nomine, ceu Iacobus pri-
dem eam tenuiſſet, poſſidendam: atque is viciſ-
ſim regi milites quadraginta aleret. inſuper, con-
jugium item, inter filiam Haquini Ingeburgam,
& Burgeri filium Magnum, inſtitutum, quan-
tum in ſe promoveret: ita tamen, ut Verlenſis
filia Sophia conjux ipſi traderetur. qui captivi,
obſidesve, è cuſtodiâ liberi dimitterentur. Si Nor-
vagiæ rex Haquinus ratam hanc conciliationem
haberet, ſe Congellam, & captivos, redditurum:
ſin autem, illam, atque iſtos, retenturum. neque
id invito rege Daniæ fore; quem ſat ſciret mi-
nimè adverſaturum, ſi antiquum Sueciæ limi-
tem tueretur, atque eo parricidas prohiberet.
Hæc cùm rata rex Ericus, ac Chriſtopho-
rus item frater, dux Hallandiæ auſtralis,
Henricus Megapolitanus, ac Gerhardus,
Holſatiæ comes, habuiſſent, jamque idem
ab Haquino exſpectarent, mox allatæ ab
eo literæ, quîs teſtatur; *ſe, quæ Helſingburgi*
acta, ita demum rata habere, ſi, quæ literis
prioribus inter ipſum, & Chriſtophorum, conſti-
tuta, abrogentur: ac Norvagiæ, Sueciæque, li-
mites intelligi velle, qui Norvagiæ ſub rege Ma-
gno IV, *Sueciæque Valdemaro, exſtitiſſent. in-*
ſuper, ſi rex Ericus, quod promiſerat, id effice-
ret, ut Ericus, Sueciæ dux, matrimonio Inge- CIↃ CCC X.
burgæ filiæ renuntiaret. controverſiæ, ſi quæ fortè
obvenirent, ſalvâ pace, ex legibus componeren-
tur: literiſque de tranſlatione Hallandiæ borealis
in Ericum, Sueciæ ducem, caput hoc de matrimo-
nio Sophiæ, Verlenſis filiæ, itidem inſereretur:
tum id quoque adderetur, nihil his, quæ Helſing-
burgi acta eſſent, per hæc ipſa derogari. Itaque
in hæc ſic conventum; *ut Haquinus Hallan-*
diæ borealis tractum, qua ad Etheram ſe exten-
dit, titulo præfecti acciperet; & dux Sueciæ Eri-
cus ſuo in Norvagiam juri, ac conjugio Ingebur-
gæ, Sophiâ, Verlenſis filiâ, contrà acceptâ, re-
nuntiaret. Inter hæc rex Middelfarti, arbi-
ter captus, controverſiam inter Othonem
Stetinenſem, ac Roſtochienſem urbem,
ſic compoſuit; *uti Otho, quas habebat literas*
Roſtochienſium, de quingentis quinque ſelibris
puri argenti, ſibi traderet, cum Molſanis, civita-
tem infeſtantibus, civibuſque tranſacturo: atque
ipſe, datâ in obſequium fide, & obſtrictâ jura-
mento, regi deinceps cum militibus quinquagin-
ta, quovis bello, præſto foret; niſi contra Valde-
marum Brandeburgicum, Gerhardum Holſatum,
Henricum Megapolitanum, Vitiſlaum Caſſubien-
ſem, & Nicolaum Verlenſem, illud fortè gerere-
tur: ita tamen, ſi conditiones pacis intrà men-
ſem illi admittant. Tum Molſanos quoque
eoſdem, & Roſtochienſes, Valdemaro,
Cimbriæ auſtralis duci, conciliavit: qui
obſequium tunc ſuum etiam regi appro-
bavit. Apud Eſthones, urbs Revalia ha-
ctenus ſe ſolâ arce, & externis aliis muni-
tionibus, tuebatur: itaque per Ioannem
Canum, in hâc orâ tunc legatum, pomæ-
ria Ericus auget; item vallo, ac foſſâ, cin-
git. Inde ad ludos animum vertit; quos CIↃ CCC XI.
Roſtochii, convocatis è Germaniâ princi-
pibus, permagnificos inſtituit. & ſexcenti
cataphracti inter ſeſe concurrerunt. alii
exaugent numerum; ac ſex mille & ſex-
centos eos dicunt. ac virtutis ſuæ ergò
equites creati illic, præter cæteros, dux
Chriſtophorus, ejus frater, & Valdemarus
Brandeburgicus. Rex, qui urbem, ſibi ſub-
ditam, ac paratam ad obſequium, onerare
tanto comitatu nollet, in vicino illi loco,
quem Roſarium appellabant, ſub tentoriis
eum habuit. Paullo pòſt Henricus Mega-
politanus, cùm Viſmariam, quæ excluſe-
rat, nuptias ibi celebrare cupientem, bello
peteret, ab Erico auxilium orat, impetrat-
que,

cIↃ ccc xi. que.& is primò ſcribere Roſtochienſibus, *ne Henricum Megapolitanum, præfectum apud illos ſuum, armis uſquam infeſtarent: quod ſi facerent, ſcirent, pœnam in promptu fore: ac ſe bona, quæ in Daniâ poſſiderent, univerſa amiſſuros.* cumque obſequium denegarent, illicò inſtructâ claſſe, magnum in Vandaliam exercitum transfert. Accedebant in auxilium, Valdemarus Brandeburgicus, Henricus Megapolitanus, & vicini principes alii; & Roſtochium arctâ obſidione cingitur. Rex à mari, principes terrâ illud urgent. cumque obſidio, ob munitionem urbis, diuturnior futura videretur, rex ad Varni fluminis oſtium claſſem applicat; copiaſque item ſuas illuc Valdemarus transfert. inde ripam utranque muniunt; & præſidium, ad defenſionem idoneum, iſthic ponunt: tum & oſtium, merſis navibus, ſaxis grandibus repletis, item obſtruunt. ac, ſimul id perfeciſſent, ſatis arctè obſideri urbem rati, domum quiſque ſuam repetunt. Vix receſſerant, cùm egreſſi oppidani, utranque hanc munitionem ſummis viribus oppugnantes, capiunt, & demoliuntur; &, ad portum defendendum, turrim ſtruunt: oſtiumque, eductis navibus, quas Ericum demerſiſſe memoravi, rurſum aperiunt. inde regi, quod intulerat, bellum referunt; viribuſque cum vicinis civitatibus ſociatis, claſſe Daniam invadentes, Scanoram, Falſterboam, Amagriam, & Helſingoram, aliaque item loca adjacentia, igne exurentes vaſtant: &, abductâ ingenti prædâ, domum ſeſe mox recipiunt. Et Ericus, ut ulciſceretur cladem, claſſe inſtructâ, eam iterum in Roſtochienſes ducit. nova item cum principibus fœdera init, & Othone Stetinenſi inter iſtos: cui etiam offenſæ, ob Molſanos divexatos, gratiam facit: eâ lege, *uti ſibi cum equitibus cataphractis quadraginta militaret; adeoque, ſi neceſſitas poſtularet, omnes itidem clientes, ad hoc bellum adjuvandum, exhiberet. quin & ei literæ Roſtochienſium, anteà commemoratæ, ſi conciliationem recuſarent, redderentur.* Quin & lis, exorta pridem cum Verlenſi, ſuper nummis, qui reſtabant pro Roſtochienſi agro perſolvendi, ab Henrico Megapolitano, & epiſcopo Ripenſi, arbitris in hanc rem captis, eſt compoſita. Rex Ericus, Varno ſtatim occupato, poſitis ad turrim caſtris, paulo antè à Roſtochienſibus ſtructam, eam poſt trimeſtre expugnat; ac reductam in poteſtatem etiam validiùs munit vallo, ac foſsâ: & propugnacula ex adverſo quatuor addit, prioribus munitiora. inde arma, atque commeatum, infert, longo tempore ſuffecturum. tum præſidium imponit, ſatis validum, quod tutetur; & prohibeat portu quemvis, ſeu exire ille vellet, ſive ingredi: & Henrico Megapolitano mandat, ut à terrâ is Roſtochienſes premat. quæ dum facit, dux ad eum Ericus Sleſvicenſis venit; obituque fratris ſui Valdemari nuntiato, ut ducatum eum ſibi largiatur, ſupplex petit, obtinetque. inde rex in Daniam cum claſſe redit. Interim Roſtochienſes, undequaque interclusi, cùm viderent, ſe commerciis prohiberi; & accederet quoque fames, quâ graviſſimâ vexabantur; tandem pœnitentiâ ducti, quod obſequium pridem regis excuſſiſſent, iram in ſenatum vertunt: clamitantque, portum eo connivente obſtructum eſſe; ideoque ſe nunc malis adeò gravibus conflictari. itaque totâ paſſim urbe diſcurſantes, veluti in rabiem acti, quoſdam illicò cædentes, ſicut eos nacti erant, quoſdam item capientes, ac mox rotæ imponentes, crudeliſſimè graſſantur. pauci quidam, clanculùm ex urbe ſe proripientes, ad Henricum Megapolitanum elapſi,
opem contra eos petunt. Hoc furore in- cIↃ ccc xii.
teſtino aliquamdiu agitati, cùm tæderet tandem cædium, mittunt ad Ericum regem, qui rebellionis veniam admodum demiſsè orarent. atque ille, ut naturâ facilis erat, & in ſupplices benignus, quique arma nunquam niſi invitus ſumeret, cùm à regno per id tempus commodè abeſſe haud poſſet, id negotii Megapolitano mandat, territorii præfecto: qui de ſtatu univerſo & cognoſceret, & in ſontes animadverteret. iſque, regis voluntate intellectâ, cùm armato urbem ingredi non liceret, currus duos, velut aliquem commeatum ſubvecturos, noctu mittit. qui cùm intromitterentur, mox, armatâ manu irrumpens, portam occupat, fruſtra civibus prohibentibus. ac progreſſus uſque in forum, aciem ibidem inſtruit. Vbi increbuit, & in urbe eſſe hoſtem, & jam forum occupaſſe, ocyùs armati cives ſe objiciunt. verùm,

CIƆ CCC XII. cùm ſignificaſſet, regis ſe mandato adeſſe, omnibuſque ſine armis jus dicturum; ac pacem urbi, & quietem, redditurum; mox ab armis univerſi diſceſſere: &, compoſito tumultu, priſtinam tranquillitatem recepere. Pœna indicta eſt, uti regi, & marchionibus Brandeburgicis, item Megapolitano, ac Verlenſi, millia ſelibrarum argenti quatuordecim tripartitò ſolverent intrà trimeſtre: ac, pecunia ſi deeſſet, ejus vicem aut coccineos illis pannos, aut ejuſmodi merces alias, exhiberent. quod ad templum, apud Varni oſtium ſtructum, quod protervè demoliti ipſi fuerant, de hoc in id convenere, uti ligneum reponerent. Inter iſta, cùm nonnulli cum Erico Langelandico conſilia in regis caput iniiſſent, res detecta eſt. Conjurationis literas, manu omnium, & ſigillo, confirmatas, Sophia, Erici uxor, cùm fortaſsè poſt mariti ſui mortẽ inveniſſet, mox à rege evocata, ut ſuſciperet è baptiſmo natam illi recens filiam, ſecum defert, & oſtendit. rexque acceptas cùm legiſſet, & conjuratorum nomina percepiſſet, rem diſſimulat; ac, ſenatu Vortingburgi adeſſe juſſo, etiam conjuratos vocat: qui adveniunt univerſi. poſt negotia quædam regni, indicare rex ſenatui, eſſe qui in caput ſuum conjuraſſent. ad quæ poſtquam ſenatores obſtupeſcerent, alterumque alter tacitus, ut in talibus, adſpectaret, tandem, animis confirmati, qui ſe tanti criminis expertes ſcirent, regem orant, ut eorum nomina edat; ac pronuntiant, ultimo ſupplicio dignos, qui id ſcelus auſi eſſent. poſt quę cùm proferret literas, conjurationis indices, & conjuratorum nomina apparerent, principes nefandi criminis, Andreas Hogbius, atque Nicolaus Ranno, comprehenſi, ac damnati omnium ſuffragiis conſentientibus, rotis apud Vorthingburgum ſunt impoſiti, & conſiliis ſceleratis finem dignum habuere. cæteris verò, inter quos epiſcopi erant, Roſchildienſis, Othonienſis, Viburgenſis, Burglanenſis, & Sleſvicenſis, ordini parcendum ratus, gratiam delicti fecit; exacto à ſingulis denuò jurejurando, nunquam ſe deinceps ipſi adverſaturos: tum communes quoque hoſtes, & amicos, habituros. ac ſeorſim fidem obſtringere Sleſvicenſis, nunquam ſe cum Torpatenſi dioeceſi ſuam mutaturum eſſe. Paulo pôſt CIƆ CCC XIII. Roſtochienſibus rex Ericus literas mittit, quibus ipſe teſtaretur, ſe eorum privilegia ſarta tecta eſſe velle, & commercia item civibus libera utrinque dare. ac Verlenſis, bona uxoris, quæ Erici ſoror erat, ut & ſelibrarum argenti quatuor millia, quæ reſtare perſolvenda exiſtimabat, Erico donat: & promittit, dato in hanc rem chirographo, filiam ſe ſuam, Sophiam, nulli viro, ipſo inſcio, tràditurum. Inde etiam Helſingburgum convenere, rex Ericus, cum Birgero, Sueciæ duce, ac Chriſtophoro, item duce, & Nicolao Verlenſi; tum Haquinus, rex Norvagiæ, cum Erico, & Valdemaro, Sueciæ ducibus: ac ſtatutum inter eos, *uti pacem certam colerent. duces Sueciæ, qui Ericum, & Chriſtophorum, atque item Nicolaum, ſpretâ Sophiâ, ab Erico deſponſatâ, offendiſſent, ſolverent Erico mulctam quatuor millium ſelibrarum Colonienſium; Nicolao, duorum millium: tum & jusjurandum darent; ac cum ipſis, ordinis equeſtris viri centum alii: non ullius probri causâ, aut contumeliæ, Sophiam à ſe deſertam. ſed divinam tantùm legem, vinculumque ſanguinis, propinquum nimis, conſcientiam tenuiſſe. inſuper & Nicolao per trimeſtre militarent, quandocunque ipſe illis indicaret: ita tamen, ne aut in Ericum arma, aut in fœderatos ſuos, ſive ſanguine conjunctos, caperentur. & Ericus, comitatum Hallandiæ ſeptentrionalis, juxta tabulas, in rem eam jam confectas, ducibus viciſſim cederet. ac ſi controverſia quædam aliquando inter Ericum, Daniæ regem, & Birgerum item Sueciæ, Chriſtophorum ducem, & Nicolaum Verlenſem, oriretur, ea Megapolitani, & Roſchildienſis epiſcopi, arbitrio componeretur. at Norvagiæ rex Haquinus, & cum illo duces Sueciæ, lites ſuas Gerhardo Holſato, ac Gerhardo itidem Rendesburgenſi, arbitrandas deinceps traderent. denique duces, ad Septembris diem octavum, Ethrebiam uſque Sophiam ducerent; ac jurarent, uti pactum, non ullius probri causâ eam à ſe ſpretam eſſe.* Ad hæc etiam ſeorſim dux Ericus regi ſe Coldingæ obſtringit, ad ferendam contra quoſvis hoſtes opem. Ericus inſuper Sleſvicenſis, qui jam pridem patri Valdemaro ſucceſſerat, rege in caſtris ad Roſtochium commorante, jure ceſſit, quod in Langelandiam ſibi, & minorem item Friſiam, vindicabat: tum impenſas condonabat, quas in Suecicâ antè

CIↃ CCC XIII. tè expeditione pater Valdemarus fecerat, atque ipſe nuper in Roſtochienſi obſidione. Actum quoque, *uti bona, ad clientes regios quæ pertinerent, iis cuncta reſtitueret; utq́; regni inimicos toto agro Sleſvicenſi prohiberet: & captivos, dignitate eminentes, ſicubi nanciſceretur, ſive reos parricidii, regi traderet. denique ſtipendio ſuo milites regi quinquaginta, ubicunque uſus poſceret, exhiberet: rexq́; ipſum, ceu clientem, contra hoſtem qualemcunque, tutaretur.* Inter iſta, in boreali Cimbriâ tumultuatum eſt; ruſticiq́ue & tributa, & obſequia item cætera, denegabant: & in facinus incendebant quidam è nobilitate non poſtremi. quo cùm rex præfectum aulę, & nonnullos è nobilibus, ad eorum inſolentiam compeſcendam, ablegaſſet, illi, ſe objicientes, miſſos omnes cædunt, aut in fugam vertunt. atque inter cæſos fuit comitis Glicenſis filius. id cùm rex indignaretur, copias in eos duxit. quâ re illi intellectâ, ſe ſubjiciunt, & auctores item indicant: in quos mox eſt animadverſum. ruſtici, mulctati bonis; ac tributum quoque novum, Guldecornum nuncupatum, dare juſſi. tum, ne deinceps commovere ſe auderent, propugnacula quatuor ponit; unum, Horſenæ; alterum verò, Coldingæ; tertium, ad ſinum Lymicum; quartum denique, Viburgi. Ex nobilibus, qui tumultum excitaverant, ſunt proſcripti, Nicolaus Brocquius, Ioannes Papæus, Nicolaus Laurentius: Petrus Porſius, in gratiam receptus fuit; eâ lege, *uti denuò fidem ſacramento obſtringeret, ſeque ab inimicis regis ſepararet; & transferret domicilium in Daniam, intrà proximum biennium.* ac pro eo viri aliquot primarii, hiq́ue ex equeſtri ordine, fidem interpoſuere. In Eſthoniâ, eo tempore conſtitutum eſt; *ſi qui ſine hærede eſſent, ac res ſuas venum darent, illo animo, ut in aliâ regione bona ſibi alia quædam compararent, & intereà morte interciperentur, ut pecunia ea omnis fiſci eſſet.* & mandabat Bernovero, ſuo illic tunc legato, rex Ericus, uti eam, ſi fortaſsè uſus ferret, vindicaret.
CIↃ CCC XIV. Mox Roſchildię conſtitutum; *uti controverſiæ omnes, quæ exiſterent inter regem, & Ericum, Cimbriæ auſtralis ducem, intrà annum proximum deciderentur: interim amicè agerent, & inter ſe pacem colerent, neque in alterius damnum quicquam alter moliretur: & clientis hic obſequium, is auxilium patroni, ubi opus, exhiberet.* Tum CIↃ CCC XIV.
diſſidium quoque ortum eſt, inter regem, & Brandeburgicos, quod non longè à bello aberat. in causâ erat Straleſundia; quæ, infeſtans Vitiſlaum, Rugiæ principem, ab eodem repugnante itidem divexabatur. & Ericus, minimè clientem ſibi deſerendum arbitratus, mox ſuppetias illi mittit. contrà autem, Straleſundiam tuebantur Brandeburgici: &, adſcito Vratiſlao Pomerano, Loïſitzam, aliquot obſeſſam dies, ac deinde expugnatam, Rugiano eripiebant. & ulterius progreſſurum eſſe malum videbatur, cum pax facta: quâ ſtatutum, *uti Straleſundienſes fœderi renuntiarent, quod cum Brandeburgicis fecerant: quaſque in Rugiâ, proximâve continente, munitiones exſtruxiſſent, illicò demolirentur: dominumque item agnoſcerent Vitiſlaum Rugianum. qui viciſſim ſemper eos, ceu clientes, contra vim quamcunque externam tueretur: & immunitates ipſis, atque jura, ſarta tecta conſervaret. capti etiam, obſideſque, libertati redderentur.* His peractis, Vitiſlaus Rugianus Loïſitzam, & adjunctas alias munitiones, ut à rege ſub præfecti titulo acceperat pridem, ita reddit. ac, receptis ſeptem millibus ſelibrarum Sclavicarum, quarum nomine velut pignus obtinuerat, etiam Morlaviam, ac Syltam, & Gnojam. contrà rex Scaprudam tradit, cum adjecto territorio, in unius anni fructum. Dum hæc fiunt, natæ quædam in Eſthoniâ controverſiæ, de diviſione limitum, inter regis & Teutonici ordinis ſubditos. verùm eæ mox compoſitæ, à præfecto Revalienſi, & clientibus regiis tribus, item viris ex equeſtri ordine quatuor: quibus id negotium permiſſum erat. confirmatę item literæ, olim ordini ſuper Harrię territorio à rege Valdemaro datæ. tum & porrò, habito Viburgi ſenatu, in auctores Cimbricæ ſeditionis, de quâ paulo antè egi, inquiſitum. ac damnati capitis, & fortunarum, viri equeſtris ordinis decem; totidemq́ue è nobilitate cæterâ. Per id tempus & Dithmarſi fidem regi, & obſequium, niſi quando in epiſcopum Bremenſem arma capienda forent, offerebant. & è Sueciâ aliquot equeſtris dignitatis viri, ab Erico & Valdemaro illic ducibus deſciſcentes, regis ſeſe clientelæ commiſere: iſq́ue acceptis, contra eos, qui inferre

ↀ CCC XV. vim tentarent, patrocinium eſt pollicitus. Paulo poſt munitionem, quam ad Varni fluminis oſtium anteà communi ſumptu excitatam memoravi, uti tota ſuâ in poteſtate eſſet, rex à Brandeburgicis redimit, 5000 ſelibrarum. inde Loiſitzam arcem, ac ſubjectum territorium, Vitiſlao Rugiano ſub clientis nomine tradit. vixq; id actum, cùm diſſidium ecce quoddam novum oritur, inter Straleſundienſes, & hunc ipſum Vitiſlaum. etenim, cùm privilegia illos ſua nimium extendere exiſtimaret, ideoq; reſtringenda, ſicuti Viſmarienſibus, ac Roſtochienſibus, factum, ipſi, ope Brandeburgici, qui in partes etiam Pomeranum traxit, impetratâ, Rugiam infeſtis armis invadentes populantur. atque Brandeburgicus quidem, non contentus Loiſitziorum partem, ac Grimmenſium, & Trebeſanorum item, ſubegiſſe, cùm & fines Megapolitani carperet, is, coactâ ocyùs manu, agrum quoque Brandeburgicum ferro, atque flammâ, vaſtat. itaque, cùm bellum grave exardeſceret, Vitiſlaus regem ad ſuppetias vocat. iſque ſtatim ablegato ad Brandeburgicum Ioanne Olao, viro è primariâ nobilitate, officii eum ſui monet. qui reſpondet; *non ſe jura Vitiſlai, aut telonia, quicquam imminutum ire; ſed duntaxat urbis Straleſundienſis libertatem propugnare: ac, quæ ipſi inter ſeſe pacti eſſent, integra, & illibata, ea fore.* Inde ſcribit ad Ericum Vitiſlaus; *ſe diſſidii, & exorti inde belli, componendi plenam poteſtatem dare: quod ni faceret intrà diem menſis Martii duodecimum, mitteret auxilio ſexcentos milites. ſe viciſſim ſemper deinceps contra quemvis ejus hoſtem copias juncturum eſſe.* Rex, & operam, quam petebat, & auxilium, promptè offert; ac promittit, *apud Brandeburgicum ſe effecturum, ut pacem habeat, & recipiat Straleſundiam, Rugiamque.* Eodem tempore Vitiſlaus etiam regi Monam reddit, & Coagium, aliaque territoria; quæ ab ipſo dotis nomine, pignoriſve, pridem accepta poſſidebat. Inter iſta Vratiſlaus Pomeranus procurare, quæ ad pacem ſanciendam pertinerent; &, mandato Brandeburgici, conventum indicere Broderſtorpii, in ſecundum diem Iunii: ubi rex, cum Vitiſlao Rugiano, & Henrico Megapolitano, ac cum Brandeburgico ipſe, controverſiam dirimerent. quanquam iſtud, ſiquidem non convenere, fruſtra fuit. ſed à rege conſtitutæ tunc induciæ, inter Bernhardum, comitem Rendesburgenſem, ac Dithmarſos, uſque in diem Ianuarii menſis ſextum: ad quod tempus, & in Daniam tutò commeare ipſi, & commercia illic ſua exercere quævis poſſent. tum & litis, quæ intercedebat regi cum Bernhardo, conſtituta eſt oblivio: ac ſancitum, *uti regem ipſe ſemper viribus ſuis univerſis adjuvaret, rexque ipſum, ceu clientem, tueretur.* Etiam Anhaltinus comes ſe in clientelam dedit; & urbes, Brucam, Askeſlevam, & Hatskerodam: item arces, Hojam, Kuetingam, Vedeſtorpium, & Anhaltum: rexque illi in quingentas ſelibras annuas Sialandicas ſe obſtringit. Actum etiam contra Brandeburgicos fuit; & in eos ictum fœdus à Cracoviæ tunc duce Vodſelao, quo rex etiam comprehenſus; ut & Suecus, Norvaguſque, Rugianus, atque Megapolitanus. Etiam cum Luneburgicis actum fuit, uti regi contra quoſvis, ſolo excepto Brunſvicenſi, opem ferrent. ac potiſſimùm contra Brandeburgicos obſtringebantur; ne cum illis, ipſo ignaro, aut invito, pacem facerent: ac viciſſim nec paciſceretur ipſe etiam quicquam cum iiſdem, ſine eorum voluntate, & conſenſu: tum ad diem S. Michaëli ſacrum mille his argenti ſelibras exhiberet. In Livoniâ, cùm res perturbatæ eſſent per hoc tempus, rex epiſcopum Torpatenſem, dato commeatu, evocat, & adeſſe ad feſtum S. Michaëli diem jubet, quo de rebus univerſis pleniùs cognoſceretur. præter iſtud, recipit in gratiam Revalienſes; & immunitates omnes, quæque privilegia largitus erat, rata habere, datis literis, ſe teſtatur. ac de mœnibus, ita ſtatuit; ut inſpicerentur illa per legatos: &, ſi arci, ac defenſioni ejus, nil obeſſent, integra relinquerentur. Etiam auſtralis Cimbriæ dux turbabat: cumque rex hanc invaſiſſet, & jam præſto cum auxiliis etiam Sueciæ duces eſſent, qui advenerant in Fioniam, mox induciæ Neoburgi conſtitutæ: duxque fœdere arctiore ad auxilia, contra Brandeburgicos ſuppeditanda, ſe obſtrinxit. Inde ad jus animum Ericus vertit; & feudale in Eſthoniâ ordinavit, atque leges Sialandicas in majorem modum auxit: quique tres duntaxat

cIↄ ccc xvi.

libri ante illud tempus fuerant, tunc ſex facti. Poſt hæc, ſub initium anni, Margareta, Nicolai Verlenſis vidua, ſuo nomine, & Eliſabethæ filiæ, in Erici manum tradit urbes dotales, Sultenam, Rubenitſam, & Morlaviam; inſuper clientes etiam, ſibi obſtrictos in his locis, juramento liberatos, in obſequium ejus transfert: tum promittit, ſe Eliſabetham filiam, ſine ipſius voluntate, minimè elocaturam: ac, ſi faceret, dote, quam pollicitus eſſet, caſſam fore. rexque ei, quas debebat, ſelibras Sclavicas mille ſolvit; præficitque bonis omnibus, quæ marito pridem ſuo in Blekingâ, & Lalandiâ, Cimbriaque, dotis nomine conceſſerat: idque ceu in compenſationem juris, quod in territorium Roſtochienſe, & ſuarum ditionum urbes alias, filia Eliſabetha, ob ſelibrarum duo millia, quæ quotannis, quoad viveret, ipſi perſolvenda erant, vendicare ſibi poſſet. Per id tempus, quidam è nobilitate Brandeburgicâ, poſtquam principes offendiſſent, ad Ericum profugêre; oppidaque illi ſua, atque arces, & munitiones alias, obtulere: rexque eos in tutelam ſuam accepit, & promiſit patrocinium; ac daturum item operam, ut in gratiam redirent. Cum Erico etiam fœdus iniere, epiſcopus Magdeburgenſis, Rugianus, Suerinenſis, Megapolitanus, & Holſatus; & auxilium inter ſeſe promiſere contra quoſvis: niſi quod epiſcopus Magdeburgenſis Fridericum, Miſniæ marchionem, exciperet; cæteri, Rudolphum Saxonem, & Othonem Luneburgicum. Eodem tempore regis quoque ſe tutelæ tradidere, Ericus Saxo, & Nicolaus, ac Ioannes, Verlenſes, fratres: & viciſſim operam ei quiſque ſuam contra hoſtes qualeſcunque addixere. Sed mox ortæ inter principes fœderatos ſimultates; ac potiſſimùm, inter regem, Megapolitanum, & Verlenſes item fratres: adeò ut alter alterum comprehenſum ſub cuſtodiâ detineret. verùm tamen denuò conciliati, operâ inprimis regis, Rugiani, principumque aliorum. Inter iſta, in Tranſiſelaniâ Daventrienſibus, in Gelriâ Hardervicenſibus, locum amplum, liberumque, in mercatu Scanorenſi, ſemper poſſidendum, donat. Lubecenſibus, privilegia vetera firmat, & largitur item nova; ut præfectum Falſterboæ, ac Scanoræ, civium cauſas cogniturum, conſtituerent: & navigia, ſimul atque appuliſſent, illicò exonerarent. neque diſſimilia Roſtochienſes Tranekerę beneficia acceperunt. Quæ dum fiunt, archiepiſcopo Lundienſi, Eſgero Iulio, lis cum rege interceſſit; ac rejecta ad pontificem ea fuit: cumque propiùs cognita eſſet, ſententia ſecundùm regem ferebatur: *uti ipſi Lundienſis quinque millia ſelibrarum intra annos decem ſolveret; nec deinceps quicquam auderet, ſive domi, ſive in pontificis aulâ, quod cum ejus detrimento junctum foret. denique, ne Borneholmiæ, ipſo ignaro, aliquem præfectum imponeret: quemque impoſiturus eſſet, hunc ut rex acceptum haberet: præſtitoque Lundienſi juramento, etiam polliceretur, quos extorres is egiſſet, nec ſe illos unquàm recepturum eſſe.* Paulo pòſt, Nicopiam cùm conveniſſent, regi, & Megapolitano, comites Holſatiæ auxilia contra Valdemarum Brandeburgicum promittentes, fidem ſuam in equites centum cataphractos obſtrinxere: rexque, & Megapolitanus, ſi quid ipſi, ſive item equitatus, damni illic paterentur, id ſe quoque intrà annum præſtituros promiſerunt: etiam viciſſim auxilia, quandocunque opus forent. Inter hæc, Chriſtophorus, Erici frater, & nonnulli è nobilitate profugâ, Brandeburgico ſe adjungunt: moxque, claſſe ad Straleſundiam comparatâ, in Fioniam excurrentes, Suinoburgum illic urbem in poteſtatem ſuam redigunt; obviumque ſibi Flepum, ejus inſulæ præfectum, cum collectâ raptim manu, protinùs in fugam agunt: retinentque captam urbem, dum induciæ inter regem, & Brandeburgicum, poſteà ſtatuerentur: per quas militem educere, & excedere inſulâ, coactus fuit. At Ericus, magnis copiis collectis, Glicæ comitem Hermannum, equitum tribunum, & cum eo manum militum ſeptem millium, in Germaniam transmittit, ad cingendam obſidione Straleſundiam: copiaſque item addit à Birgero, Sueciæ rege. abiere & eodem, Vitiſlaus, Rugiæ princeps; & Saxoniæ Louwenbergicæ dux, Ericus; & Albertus Brunſvicenſis; Valdemarus, atque Sueno, Sleſvicenſes; Gerhardus, & Ioannes, Holſati; Henricus Megapolitanus; Prebiſlaus quoque Vandalus, & Adolphus Scouwenbur-

bur-

CIↃ CCC XVI. burgicus; Guncelinus Vittenburgicus, ac Guntherus Pœpinenſis: nec non alii quidam comites, ac dynaſtæ, è finitimâ Germaniâ. Louwenburgicus, jam prægreſſus, dum exſpectat ſequuturos, ad propinquum urbi lucum caſtra ponit; quæ mox oppidani invadunt, & captivum eum abducunt: atque Pomerano tradunt, qui deinde Brandeburgico. iſque in cuſtodiâ tenuit, donec, pretium libertatis, ſedecim argenti puri ſelibrarum millia repræſentaret. cæteri, cùm advenissent, ac fortunam Louwenburgici accepiſſent, arctè urbem obſedere, ut erumpere deinceps nuſquam oppidani poſſent. ſed, cùm ſtrenuè repugnarent, & rex, domi impeditus, ad exercitum non adeſſet, mox ab urbe obſeſſores diſceſſere. Pèr id tempus litem Ericus, inter comites Holſatiæ ſuper turri Travemundæ, ac Kiſhoâ item ſilvâ, dudum ortam, arbiter cum Megapolitano lectus, terminavit; &, occiſo poſteà ex his Adolpho Segebergæ, cùm Gerhardus quoque Holſatus, & Henricus, ac Ioannes, ejus fratres, vulgo criminis ſuſpecti haberentur, promulgato mox diplomate, ipſos, & clientes horum, inſontes pronuntiavit. In Sueciâ, Ericus, atque Valdemarus, ejus regionis duces, quorum ille filiam Norvagię regis, Haquini, iſte hujus ex Erico fratre neptem, uxorem habebat, ſibi quiſque auxilium à rege petunt; Ericus quidem, ſi Haquinus ſine prole maſculâ demoreretur, ut ad regnum vindicandum operam navare vellet; Valdemarus autem, Erico, liberiſque, ſe ſuperſtite, ſi id fortè uſus veniat, vitâ functis, uti itidem ad id regnum obtinendum ſe juvaret: ac pro iſto beneficio operam viciſſim ſuam, qualem arbi-
CIↃ CCC XVII. tri cenſerent, ad id lecti, pollicentur. Inde Ericus Neoburgi dat uxori Ingeburgę loco pignoris Lalandiam, Falſtriamque, atque adjacentes terras; nunquam à ſucceſſoribus ſuis, ſi decederet ipſe prior, repetendas, niſi perſolutis priùs duodecim ſelibrarum millibus. Annæ Megapolitanæ, Henrici uxori, ſi marito ſuperviveret, ſelibras annuas trecentas, ſicut illas à præfecto Fimbriæ is accepiſſet, itidem ſolvendas ſtatuit. Mox cum Valdemaro quoque Brandeburgico pacem facit, anteà commiſſam arbitris; ſed, quod illi principes ju-

rejurando obligare cupiebant, nullo exitu. CIↃ CCC XVII.
Megapolitano etiam, uti varia, quæ acceperat ſuâ causâ, detrimenta compenſaret, contulit Roſtochienſium, ac Sclavorum, præfecturam: & munitionum item, quæ hîc eſſent, quarumcunque, excepto ſolo ad Varni oſtium Daneburgo: quod Nicolao Olai, regni equitum tribuno, eodem modo conceſſiſſet. utque porrò benè de ſe meritis referret gratiam, Scanienſibus, & nobilitati inprimis, multa donat privilegia. tum Verlenſis filiam, Eliſabetham, ſuam ex ſorore neptem, Chriſtiano, comiti Oldenburgenſium, dat uxorem: & argenti mille ſelibras, anno pòſt, quàm initum eſſet matrimonium, perſolvendas, dotem addit. inde, verſo ad religionem animo, per Stolpenſem abbatem exſtruit in Eſthoniâ monaſterium Padicenſe, ſubjicitque epiſcopo Revalienſi. Quæ dum fiunt, Ioannes Verlenſis regi fidem, & obſequium, pollicetur contra quoſvis; præter patruum Ioannem, & Othonem Stetinenſem, affinem ſuum: & viciſſim rex addicit patrocinium, niſi contra patruum, quem ipſe quoque excepiſſet, & Henricum Megapolitanum: quod & illi fœderati ſibi eſſent. In negotio Vratiſlai Pomerani, qui conſilia contra regem proximo cum Brandeburgico bello junxerat, arbiter ipſe Brandeburgicus, quem adjuverat, conſtitutus. iſque fœdus cum Erico rege init; *ſi adverſi quid accideret, & in bellum lis erumperet, quæ cum Lundienſi ipſi, & Erico Sleſvicenſi, intercederet, ſe in partibus ejus fore, atque arma conjuncturum. ſed Chriſtophorus, regis frater, quia pace, pridem inter ipſos factâ, comprehendi noluiſſet, medius relinqueretur: neque regem contra ipſum Brandeburgicus, neque illum contra regem adjuvaret.* Compoſitæ quoque ab utroque controverſiæ Holſaticæ; ac ſtatutum, *ut Chilonium Hennichius, mortuo Ioanne, haberet: tum uxorem quoque duceret Catharinam, Ioannis marchionis viduam, idque ſine ullâ dote.* Tradidit & marchio tunc Henrico Megapolitano territorium Stargardæ; ac viciſſim ſub clientis nomine ab eo accepit Verdenhagam, & Oldenburgum. atque illo ipſo tempore denuò rex, & Brandeburgicus, ad auxilia mutua ſe obſtrinxere. *Brandeburgicus, regi bello laboranti, intrà Daniam, cataphractos quadraginta, & ſagittarios decem,*

CIↃ CCC XVII. *mitteret, ſuo ære merituros: rex viciſſim Brandeburgico, in Bohemiam uſque ipſam, quinquaginta cataphractos, ſagittarioſque decem, in auxilium præberet. hâc conditione tamen, uti equi leviores, qui deficerent in itinere, intrà proximum ſemeſtre; cataphracti, intrà annum cuilibet rependerentur.* denique ipſi, non contenti ſuâ pace, aliis item fœderatis eam faciunt, ac conſtituunt; *uti Rugia, Straleſundia, aliæque urbes, ac munitiones, à Brandeburgico occupatæ, Vitiſlao redderentur: nec deinceps Brandeburgicus in has quicquam aut tentaret, aut prætenderet; verum potiùs contra impugnantes alios opem ferret. rex, quæ Straleſundienſibus promiſiſſet, uti rata haberentur, operam daret. qui è Daniâ profugiſſent, & ad Brandeburgicum ſe contra regem contuliſſent, iis venia facti eſſet: nec deinceps marchiones quenquam, in exilium à rege actum, ullo modo ad ſe admitterent.* id viciſſim marchionibus rex promiſit. cui iſtud quoque datum, *ut limitibus ditionum, quales anteà fuiſſent, fruerentur*: *atque ſuos marchiones illibatos poſſiderent: quod & ſociorum jus utrinque foret.* Denique, in fine anni, etiam diſſidium, quod regi erat cum Erico Sleſvicenſi, finem accipit: & Ericus, regem ſe pro domino deinceps habiturum eſſe; rex, Ericum, ceu clientem, defenſurum pollicetur. Actum quoque de commerciis, uti libera ea eſſent; tum ut obſides utrinque, ac captivi, liberi dimitterentur: quæque illata eſſent damna, ea ut reſarcirentur. ac poſtremò Hennichio Holſato, & Gerhardo Rendesburgico, tota in triennium Fionia conceſſa fuit: ut impenſas, quas feciſſent in auxilia, regi bello Brandeburgico ſubmiſſa, hinc reciperent.

CIↃ CCC XVIII. Poſt hæc Straleſundienſes in triennii tutelam rex accepit; ac promiſit, *nullam ſe facturum pacem, niſi quâ & comprehenderentur ipſi. inter quæ ſi bellum regno aliquod oboriretur, illi etiam viciſſim ad auxilia ſubmittenda tenerentur. tum & Daniæ hoſtes quoſvis urbe, ac portu, prohiberent.* Hoc Viſmariæ peracto, cùm in regnum rediiſſet, mox tributum ſuis imperat; & agricolis, pro aratro unoquoque, ſelibram unam; nobiles verò, & eccleſiaſticum ordinem, ſimul bonorum, ac redituum ejus anni, decimam exhibere jubet. quod Eſgerus, archiepiſcopus Lundienſis, cùm ferendum non putaret, neque impedire poſſet, metu regis, à quo dudum diffidebat, regno clanculum excedit. & in Sueciâ Birgerus, ut ſe gratum exhiberet, CIↃ CCC XVIII. pro acceptis ab Erico beneficiis, & auxiliis, contra fratres rebellantes, & deinceps ad hæc ipſa etiam præſtanda obſtringeret, tradit illi Viſingſoam, & Smalandiam univerſam; poſſidendam, dum impenſæ, quæque alia accepiſſet detrimenta, redderentur. additumque, ut liceret quoque ipſi duas hîc munitiones ſuo ſumptu, poſteà reſtituendo, excitare. Mox Slagloſiæ inter regem, & Ericum Sleſvicenſem, ſic convenit; uti controverſiæ omnes, quæ utrique intercederent, ante proximum Octobrem, Gerhardi Holſati & Henrici Megapolitani arbitrio, finirentur. Agitatæ & variæ aliorum cauſæ; placuitque, nt eaſdem illi ipſi quoque arbitri, ſeu quos alios ordinare viſum foret, judicarent. Hinc Birgero, Sueciæ regi, poſt occiſos fratres ſuos quàm graviſſimè laboranti, filium ſubmiſit Magnum, equiteſque in auxilium ſexcentos, ſed eventu infelici. Quibus hunc in modum actis, dux Chriſtophorus, poſt multiplicem offenſam regis fratris ſemper gratiæ reſtitutus, denuò relictâ Daniâ Sueciam petit: &, acceptis ab antiſtite Lundienſi ſelibris mille, & quingentis, pignori dat ipſi Halmſtadium, & ſubjectum territorium: efficitque apud uxores ducum Sueciæ; uti illæ, dum mariti à Birgero rege fratre ſub cuſtodiâ tenerentur, eum in tutelam admitterent. inde in Scaniam copias mittit, ſub præfecto Eſchillo Craquio: iſque arcem Orkeliungam, improvisò occupatam, diripit, & ſolo æquat. rex, ut nuntium accepit, ocius Nicolaum Olajum adverſum mittit; imperatque, ut Laholmum, & Falckenbergam, quæ Chriſtophori arces erant, in ſuam poteſtatem cogeret. atque ille, juſſa facit. deinde verò, ut pecuniam, belli nervum, compararet, ſelibras Scanienſes mille octingentas ſedecim capit à tribuno regni equitum, Ludovico Everſteinio; pignoratque ei arcem Helſingburgenſem, redituſque omnes Scaniæ, præter ſolum jus monetæ. Hinc Mathias Chetelmundus, regni Suecici præfectus, poſt Birgerum deturbatum, Scanienſes, quod ſuppetias tuliſſent, cum exercitu invadit. adjungebant ſe extorres, aliique Erici hoſtes: inter quos & dux Chriſtophorus, quem in Sueciam profugiſſe pridem dixi; & Eſgerus item

CIↃ CCC XVIII. Iulius, archiepiſcopus Lundienſis, qui ſequutus eum erat; ac Canutus quoque Porſius. Impetus in Falſterboam primùm factus, hinc obſeſſum Helſingburgum; copiæque, quas adverſum Ericus miſit, profligatæ: itaque, vaſtatâ ferè totâ Scaniâ, militem victorem abducit, ac captivos plus trecentos. Tandem induciæ qualeſcunque Helſingburgi inchoatæ, ac Roſchildiæ perfectæ: quibus illud conſtitutum, *uti inter reges Daniæ, Sueciæ, Norvagiæque, & Erici ac Valdemari ducum liberos, in triennium proximum pax firma eſſet. ſi quid Suecus inter iſta moliretur, illud Danus, Norvagusque, atque ducum Suecicorum item liberi, quantum in ſe, prohiberent; ac rex Sueciæ, Birgerus, dum induciæ haberentur, ipſe, liberique ejus, extra regnum verſarentur: niſi Gothi, quorum priùs explorandus eſſet animus, & conſenſus poſtulandus, habitationem darent. Magnus autem, ejus filius, in cuſtodiâ, in quâ eſſet, permaneret, ſed à vi quacunque immunis. qui patratæ in Ericum, & Valdemarum, Sueciæ ducum, cædis rei, ante induciarum initium ſolum verterent. qui captivi, his libertas redderetur. dux Chriſtophorus, & antiſtes Lundienſis, quique cum his profugiſſent, ac ſuperiore bello ducum occiſorum liberos adjutaſſent, ſi inferre bellum pergerent regi Daniæ, Sueciæve, ejusque liberis, iis neque ducum filii, neque aliquis Suecorum, opem ferret. Scanienſes, qui ſe Suecis conjunxiſſent, veniam delicti haberent. quæ reſtarent controverſiæ, eas ipſas octo arbitri, quatuor utrinque dati, Helſingburgum ad viceſimum quartum diem menſis Iunii conventuri, judicarent. ac ſi fortè quædam non deciderentur, tamen ſalvæ induciæ forent.* Pro induciis fidem interpoſuere, præter proceres indigenas utriuſque nationis, etiam externi principes, qui convenerant, Valdemarus Brandeburgicus, Ericus Cimbricus, Henricus Megapolitanus, & Hennikius Holſatus. Per id tempus Vitiſlaus Rugianus, & Henricus Megapolitanus, etiam fidem obſtrinxere, contra hoſtem qualemcumque, ſolo excepto Vratiſlao Pomerano. & rex quoque Nicolao, regni equitum tribuno, anteà commemorato, pro expenſis pignoravit Varnemundam, Stegeburgum, & Glambecam: ac promiſit, ſi quis loca obſidere hæc auderet, dum teneret ſuo nomine, ſe auxilium laturum. Multis quoque è Livoniâ, genere pariter & virtute eminentibus, ac præclarè de ſe meritis, uti gratiam re- CIↃ CCC XVIII.
ferret, bona plurima, jure clientum poſſidenda, eſt largitus. utque parens regum CIↃ CCC XIX.
primus urbem Hafniam privilegiis exornaverat, ita ipſe primus huic præfectum dedit; vectigalia, ac quæ porrò ad juriſdictionem ſuam pertinerent, curaturum. inſuper conceſſit & immunitatem vectigalis alicujus, tum indicti; eâ tamen cautione, ne peregrinorum mercibus ſuas unquam oppidani permiſcerent. Eodem tempore Boringholmia, quæ antiſtitis Lundienſis ditio erat, & incepta obſideri, poſtquam is ad Sueciæ duces tranſiiſſet, uti ſupra memoravi, expugnata à Ludovico Everſteinio, in regis poteſtatem venit: ac tributum toto regno; in aratrum unumquodque ſelibræ dimidiatæ imperatum. tum Malmogia, alio nomine Ellebogia appellata, magnitudine per hoc tempus Hafniæ proxima, in adverſo Scaniæ littore, anteà initiis quibuſdam urbis alio loco excitatis, eſt exſtructa: ac Revaliæ, ubi ex mandato regis ludus literarius apertus erat, ut in aliis diœceſibus, rex edixit, ne erudiendos alibi liberos ſuos incolæ regionis darent. tum minores ludos vetuit, & parere detrectantibus mulctam poſuit. Anni auctumno maxima annonæ caritas graviter afflixit Daniam: quam Erici mors excepit, cùm regina Ingeburga paulo antè deceſſiſſet. Vixerat annos quadraginta quinque Ericus, regnaverat tres & triginta. Erat princeps admodum obſervans æqui, & excellens pietate; unde Pius etiam cognomento dictus: aliis regum tanto major, quanto pauciores illi, qui virtutes iſtas habent. Imminente vitæ fine, proceres, qui circa ipſum, ſeriò eſt obteſtatus, ne Chriſtophorum, fratrem ſuum, quem inutilem regno ſciret, ſibi ſucceſſorem caperent. quod cùm poſteà negligerent, illo nihilominus electo rege, virtus ejus, adeò diſpari ſucceſſore, & conſpicua magis fuit, & deſiderata cunctis. Liberos reliquit nullos: quanquam eos ex uxore Ingeburgâ quatuordecim ſuſcepiſſet. Ringſtadii ſepulcrum ſibi ipſe elegit; ac cænobio multos ideò fundos, reditusque, dedit. nec amicos eſt oblitus; quibus largiter legavit aurum, argentum, & nummos quoſque rariores: tum & annulos, cyathoſque inauratos: ac quæ alia iſtiuſmodi.

IOANNIS MEVRSI

HISTORIÆ DANICÆ

LIBER IV.

In quo res Chriſtophori II, Erici IX, Valdemari III, & Olai VI.

CIↃ CCC XIX. POſtquam fama de Erici obitu increbuiſſet, dux Chriſtophorus, qui in Succiâ tum agebat, mox in Daniam contendit; & epiſcopos, ac ſenatū, in humilitatem abjectus, quaſi cliens, obteſtatur, uti regem ſe crearent. nec ſummates tantùm prenſans, infimorum quoque gratiam, ac favorem, quaſlibet immunitates pollicendo, comparare impensè ſtudet. Idem apud regni proceres comes Vagriæ Ioannes, frater ejus uterinus, agitabat; *unum illum regio Danorum genere natum dicens, neque alium ex eo quenquam ultra ſupereſſe: atque ita regno uſurum, uti, cunctis placiturum, certò polliceri habeat.* ac, quantumvis plures eſſent, qui Chriſtophorum præterire, monitu defuncti regis, ſtatuiſſent; & Ericum Slesvicenſem, quo ducatus ille regno denuò conjungeretur, ſurrogare; tamen pervicere
CIↃ CCC XX. iſti, qui coronam ipſi tradi cupiebant. Itaque initio ſequentis anni, ad viceſimum quintum diem Ianuarii, cùm Viburgum conveniſſent, dato in nonnulla capita ſacramento, regnum accipit, etiamſi non coronam: quæ dilata in aliud tempus. ea verò, in quæ jusjurandum dedit, hæc fuere: *ut epiſcopi, & quicunque ad eccleſiam pertinerent, bonis ſuis, ſubditiſque, ac conceſſo in illos jure, & conſuetis libertatibus, fruerentur: & eccleſiæ miniſteria nulli omninò, niſi gnaro ordine eccleſiaſtico, populoque, deferrentur: neve admoverentur illis peregrini; qui ut planè alieni à gente eſſent, ita linguam ignorarent. clerus item, etiam quancunque ob cauſam, ad eccleſiaſticum tantum forum in jus vocaretur, atque ibi cauſas ageret; neu tributis ullis regiis gravaretur. ne eccleſiæ quiſquam aliquem exhiberet,* CIↃ CCC XX. *aut præficeret, niſi cui jus patroni obtigiſſet. neque fas epiſcopo injicere manus, neu eundem relegare, ulli eſſet, niſi ſummo id pontifice imperante. idem nec in clericum liceret quenquam, niſi ſuo judice id decernente. monaſteria ne aut equos alere, aut canes ullos, cogerentur: juſque archiepiſcopo eſſet, rebus ſuis pro arbitrio providere. equites item, nobileſve, à convictis jure ſubditis, juxta regni conſuetudinem, trium quatuor ſelibrarum mulctam exigere ſinerentur. iidem neque extra regnum militare cogerentur. quod ſi tamen, domi, aut peregrè, ex mandato regis fieret, is captivos intrà annum liberare, &, quæcunque amiſiſſent, reddere illis, antequam militiæ ſe rurſum accingerent, teneretur. quam ſi detrectarent, tamen ſalva ipſis privilegia, & immunitates, forent. neque bellum rex inciperet, niſi ſenatoribus conſentientibus; neve peregrinus quiſquam arces, aut munitiones, præfecturas, territoriave unquam ulla acciperet. tum in Cimbriâ boreali quæ munitiones eſſent, præter Ripam, & Coldingam, ac Scanderburgum, omnes ſolo æquarentur. Proſcriptis, & eorum hæredibus, reditus in patriam permitteretur; quæque bona publicata præter jus, & æquum, eſſent, ſi recuperari poſſent, ipſis, liberiſve eorum, redderentur. Nulli crimini daretur, quod in regem jam defunctum fidem ſuam retinuerit: immò contrà, ſi negotium quis ei illo nomine faceſſat, huic promptum apud regem, jam electum, auxilium fore: excepto tamen Nicolao Olaio, regis anteà dapifero, cui regno interdictum. daret etiam rex operam, ut, quæ naſci controverſiæ inter regni incolas poſſent, eæ omnes tollerentur. item, ut captivi omnes, regis interfecti causâ, ſive in exilium acti, dimittantur, & in patriam revocentur.* Additum inde de præfectis regiis, & vectigalibus; placuitque, *ut commercia cives*

CIↃ CCC XX. *ſua ſine onere ullo haberent: niſi fortè aliter aliquando regi, & ſenatui, videretur. neve regii præfecti ruſticos tributo iniquo onerarent; neu compellerent ad ea, quæ conſuetudinibus regni, legibusque, adverſarentur. Comitia quotannis ſemel Neoburgi haberentur, legibusque Valdemari omnes ſtarent: quibus ſi deeſſet quicquam, à proceribus illud regni adderetur. nemo ad tribunal regis vocaretur; niſi cognitâ priùs causâ in privato uniuſcujuſque foro, aut provinciæ univerſæ. nemo morti addiceretur, neve bonis mulctaretur, niſi publicè, ac legitimè, accuſatus, ac convictus. qui de regni, aut provinciarum, legibus verba faceret, eum neque rex ſuſpectum, neque odio, haberet: oneraque, quæ impoſita poſt exceſſum Valdemari, abrogaret. in judiciis, ea ratio haberetur; uti cauſæ primo in foro diœceſeos cujusque expenderentur: inde provocatio eſſet ad provinciæ tribunal; hinc poſtremùm ad comitia. iſtâ cautione tamen, ne quis extra ſolum ſuum citaretur. æs, contractum à ſuperiore rege, præſens lueret; nec quis pignus exhibere, ante debitum univerſum perſolutum, teneretur: niſi fortè ea loca, aut munitiones, eſſent, quæ deberent ſolo æquari. neque novas leges ullas latum iri, niſi regni univerſi ordinibus conſentientibus, idque proximis comitiis: quibus ipſis etiam liceret regi iſta capita, jam prolata, vel augere, vel minuere: vel quocunque item modo, uti è re regni eſſe videretur, immutare.* In has leges mox Chriſtophorus regnum accipit, Paſchatis ſecundo die. quod, cùm illæ moderationem quandam præ ſe ferrent, & non tantùm Daniam inhabitantibus, verùm etiam proſcriptis, gratæ eſſent, ad tranquilliorem ſtatum rediturum cenſebatur. Atque ſtatim, de quibus conventum erat, arces dirutæ, velut quædam factionum munimenta. hæredibus quoque Hermanni Glikeni, & Ludovico Everſteinio, ejuſque fratri, debitum Erici fratris ſoluturum ſe pollicitus rex Chriſtophorus, chirographo obſtringit fidem; interim relictâ ipſis loco pignoris Blekingiâ. inſuper concedit alia; & in illis quoque cauſas quadraginta ſelibrarum: imminuto ita pignore; quod, cum anteà Scaniam complecteretur univerſam, ſicut in Erici rebus memoravi, unicam nunc ad Blekingiam eſt redactum. alios etiam, ordinis equeſtris viros, meritisque, & virtutibus, excellentes, magnâ gratiâ eſt dignatus. Inter iſta, cùm tumultuantes Sueci manus Magno, CIↃ CCC XX. filio Birgeri regis, contra fidem nuper datam, violentas intuliſſent, profugus Birgerus pater, cum uxore Margaretâ, ad Chriſtophorum ſororium ſe recepit. iſque exceptum, non eâdem quâ Ericus pridem frater fecerat benevolentiâ, urbi Holbecę præpoſuit. Mox Sileſiæ dux Henricus fidem ſuam regi obſtringit; & militiam, in quencunque demum hoſtem, pollicetur: quod & Fimbriani faciunt. Eſgerus Iulius, CIↃ CCC XXI. Lundienſis archiepiſcopus, qui, accepto de Erici morte nuntio, Romam abierat, operam pontificis imploraturus, paulo pòſt in Daniam redit, comitem legatum ducens à Ioanne XXII, tunc pontifice Romano. temere eum alii XXIII dicunt: cùm pontificatum ille demum adierit anno CIↃ CCCCX. ergo manifeſtus error. ac legatus, de quo dixi, poſtulabat, ut Eſgero apud regem gratiæ antiquæ locus, diœceſis Lundienſis, inſulaque Boringholmia, redderentur. quod & rex, Roſchildiæ conventu indicto, ut pontificem devinciret, coram cunctis regni epiſcopis, non gravatè eſt largitus. Nec multo pòſt, comitia Vordingburgi habens, CIↃ CCC XXII. uti regnum pridem acceperat, ita etiam coronam, regni inſigne. inſuper, ob provectam ætatem, & infirmam valetudinem, cùm Ericum ſibi filium, domi, ac militiæ, laborum ſocium adſciviſſet, à proceribus regni petit, impetratque, uti eum ſucceſſorem declararent. ita uterque, eodem tempore, ERICVS IX. imponente Lundienſi, regni diadema accipit. Inde Margaretam filiam Ludovico Brandeburgico, filio Ludovici Bavari Imperatoris, puero duodecenni, deſponſavit: procurante id negotium Hennebergico, qui cum magno comitatu hanc ob cauſam è Germaniâ accedebat. tum & Rugiam Vitiſlao, veluti clienti, tradit. Inde Stegæ, quod eſt inſulæ Monæ oppidum, cum Gerhardo Rendesburgico rex paciſcitur; *ut is milites triginta, ubi regi viſum foret conſcribendos, ultra Eidoram, & mare, vulgò Salſum nuncupatum, quotieſcunque juſſus foret, in auxilium ſubmitteret: tum munitiones item qualeſcunque, oppida, & loca omnia, poſtulanti aperiret: ſeu neceſſitas propulſandi hoſtis eſſet, ſeu voluntas perſequendi. & ab alterâ maris parte, quâ Germaniæ ſolùm patet,*

cIↄ ccc xxii. *totis viribus, quovis loco, atque tempore, in quencunque demum hoſtem, præter Megapolitanum, & Holſatum, adjuvare teneretur. exceptus quoque Scouwenburgicus; ne auxilia ei ulla intrà proximum triennium contra regem, liberoſve, exhiberet: ac finito denique eo arma etiam inferret. ſi, militiâ durante, quidam equi amitterentur, eos rex intrà ſemeſtre reſtituere, militeſque, ſi qui fortè caperentur, liberare teneretur. etiam literæ, quibus fidem Ericus frater ad æs ei alienum perſolvendum obligaſſet, penitus abolerentur.* Invicem âuxilium rex, quandocunque uſus foret, & tutelam, pollicetur.

cIↄ ccc xxiii. Indè in comitiis, Nicopiæ Falſtrorum habitis, fidem Megapolitanus regi obſtringit; & Roſtochium, quæque ad illud pertinebant loca omnia, titulo clientis accipit. Canutus Porſius, primæ in Hallandiâ nobilitatis, veterum meritorum ergo, Samſoæ, Holbecæ, & Hallandiæ auſtralis, dux creatur. Hinc turbare regnum ipſe ſuum cœpit; cùm, neglecto juramento, ad ſolvendum debitum Erici fratris, uti quidem obtendebat, maximum tributum petit, etiam à ſacro ordine: &, obſtante Lundienſi, præſtitumque paulo antè jusjurandum obvertente, ac proceribus regni aliis itidem ſe opponentibus, odio in eos capto, nunquam inde debitum fraternum ſolvit, & conceſſa pridem pignora mox retraxit. quâ re aſperatis animis, arma capit Nicolaus Olajus, paulo antè regni equitum tribunus. addit ſe Canutus Porſius, nuper dux Hallandiæ factus; & Eſgerus, archiepiſcopus Lundienſis, cum Ludovico Everſteinio, aliiſque è nobilitate Scanicâ, aut propinquis, aut amicis. trahit etiam auxilia è Vandaliâ, & Holſatiâ; & ex Pomeraniâ item Barnevinum, illic ducem: quem maternâ hæreditate, quæ in Daniâ ei obvenerat, denegatâ, rex Chriſtophorus item offenderat. Horum copiis ſubnixus, impetum in Scaniam facit, & ex eâ in Sialandiam; ferro, ac flammâ, cuncta vaſtans. cumque militem, quàm ocyſſimè comparatum, rex objiceret, in Boringholmiam ſe recipiens, Hamerenſem ibi arcem capit properè, & munit, ac præſidium imponit. inde, ſociis dimiſſis, unde venerat, regreditur. ac Chriſtophorus, poſteà horum quoſdam nactus, motum graviter eſt ultus. Anni finem tanta hiemis aſperitas excepiſſe memoratur, ut conſtrictum mare Balthicum, totos quadraginta dies, in Vandaliam, aut Boruſſiam, contendentibus, poſitis per viam hoſpitiis, iter opportunum faceret. cIↄ ccc xxiii.

Hinc Chriſtophorus, captam pridem à Nicolao Olajo ſociiſque, uti dixi, Boringholmiam, Hameramque illic arcem, cupiens recuperare, juſtas iſtuc, duce Petro Vendelbao, regni equitum tribuno, copias mittit. iſque, imperata faciens, quanquam acriter repugnante aliquamdiu Lundienſi, & Ludovico Everſteinio, illam, & iſtam, mox in poteſtatem redigit. cIↄ ccc xxiv. Inter iſta, uti filiam Margaretam Ludovico Brandeburgico, Ludovici Bavari filio, à biennio deſponſaverat, ita nuptias nunc celebrat Vortingburgi; ac duodecim ſelibrarum argenti millium dotem tribuit: & in pignus, quaſdam in Eſthoniâ terras; poſteà à Valdemaro filio, & ſucceſſore, dato pretio redemptas. Per id tempus etiam equeſter ordo apud Eſthones dat Chriſtophoro fidem ſuam, & obſtringit ſacramento: tum argenti duo millia ſelibrarum, jam promiſſa anteà Erico regi, pollicetur. inde ipſe, filiuſque item Ericus, quem adſcitum in ſocietatem regni memoravi, eccleſiæ Revalienſi, epiſcopiſque, & collegio univerſo, quæ à regibus defunctis privilegia, & immunitates olim accepiſſent, confirmavit. cIↄ ccc xxv. cumque in fata conceſſiſſet dux Ericus Sleſvicenſis, filiumque reliquiſſet Valdemarum, rex, tutelam ad ſe pertinere ratus, ditionem totam invadit, occupatque, præter unicum Gottorpium: quod dum obſidet, pueri Valdemari avunculus, Gerhardus, comes Rendeſburgicus, jus tutelæ ſuum putans, & hoc item agere regem, ut ducatum hunc regno denuò vindicaret, illicò coactâ manu, initoque ad Gottorpium acri prælio, regem cædit, & obſidionem ſolvit. Tum & obitus Vitiſlai, Rugiæ principis, turbas dedit. etenim is Rugiam inſulam, & oppoſitam Stralesundiam, tanquam cliens regni Danici obtinuerat: cumque vitâ exceſſiſſet, invadentibus vicinis in Vandaliâ principibus, vindicare rex conſtituit. itaque, gerendo bello, imperat tributum ſuis, in aratrum unumquodque ſelibram argenti: inde urbem, inſulamque, redigit in poteſtatem, atque rebellantes punit. Poſt hæc ex-

cIↃ ccc xxvi. exſtruit Cnarderupum, in Sialandiâ monaſterium; evocatque Sorâ monachos, & addicit facultates proſciptorum. Inde ſubditorum odium, hactenus occultum, erumpit; pariter eccleſiaſticis, aliiſque, indignantibus. nam *ademptam Boringholmiam*, Lundienſis; alii epiſcoporum, *minui immunitates*, querebantur. nobiles, *promiſſa non ſervari* ajebant, *neque patris debitum ſolvi*; tum *tyrannidem* accuſabant; *nimiiſque exactionibus exhauriri paſſim opes: nec in bona tantùm ſua, ſed & corpora ſæviri*. etiam cives, *gravia tributa eſſe, quæ indiceret: ac ſe minimè illis pares*. Hinc tumultus; à Laurentio Ionæo, & Ludovico Everſteinio, inchoatus. qui cùm ad ſe Lundienſem, atque ducem Hallandiæ, Canutum Porſium, alioſque è nobilitate plures, quos infenſos item ſcirent, attraxiſſent, de ejiciendo rege, ejuſque filio, nihilo illo, ut ajebant, meliore, fœdus ineunt, ac decretum mox promulgant. *ſiquidem imperium ejus planè non ferendum eſſet, ac compertum jam haberent, verè nimis prædixiſſe Ericum fratrem, regno ipſum detrimentum, ac perniciem, allaturum, ſe recedere ab obſequio, & id cæteris etiam interdictum cupere*. Quæ dum agitant, rex in arce Vortingburgi morabatur: iſque videns, Cimbriam in ſe, & Fioniam, Scaniamque commoveri; ac conjungi Sialandiam; filium adverſum mittit, ipſe mox ſubſequuturus; & negotium pace potiùs, quàm armis, ſi id poſſet, terminare conaturus. filiuſque, cùm veniſſet Torneburgum, illic ſibi ſubſiſtendum exiſtimavit; nec ducendum porrò in hoſtem, niſi copiis majoribus. ac morantem opprimentes Everſteinius, Porſiuſque, cum Scanorum, & Sialandorum, manu, obſedere: & poſt ſextum diem captum, Haderſleviam abduxere. quo Chriſtophorus rex accepto, imparem ſe hoſti videns, ocyùs theſaurum cogit, & evadit in Germaniam; Valdemaro, & Othone, filio utroque, comitatus. ubi primùm apud principes Vandaliæ, inde generum, Ludovicum Brandeburgicum, rei ſuæ ſtatum exponit. hoſtes verò, eo ita propulſato, ac reducto in poteſtatem ſuam regno, Valdemarum Sleſvicenſem, etiam duodecennem, & Gerhardum item Holſatum, arcto fœdere conſtringunt; & auxilia ſibi mutua ſtipulantur, ac promittunt. hinc ducatus Sleſvicenſis, regum Daniæ beneficio hactenus poſſideri ſolitus, cùm id illi deinceps nollent, maxima contentionis cauſa fuit. ac fœdus quidem, antea inchoatum erat, inter patrem Valdemari, ducem Ericum, & Ludovicum Everſteinium: eamque in rem literæ Flensburgi datæ Everſteinio à biennio, quibus ille auxilium ipſi, ac tutelam, ubicunque æquum foret, promittebat. atque eo conſtituto, mox Gerhardus Rendesburgicus, ducis Valdemari avunculus, eo tempore inter principes militiæ, evocatus, ut proceribus fidem ſuam approbaret, Vortingburgum, inter regni munimenta tunc præcipuum, unde in totam Daniam patebat aditus, ut Chriſtophoro interverteret, operam dedit. itaque præfectum arcis eò adduxit, ut is quatuor millium ſelibrarum pretio illud dederet; &, dum hæ exhiberentur, Segebergam contrà acciperet. Sed Chriſtophorus, illico paratâ claſſe, regnum repetens, & appellens, iſthoc recipit: quanquam tamen, ſtatim à Gerhardo obſeſſus, intercepto commeatu, non tenere diu potuit. &, è Falſtriâ occupatâ iterum fortunam experiri certus, illum quoque irritum conatum habuit: vixque obtinuit, ut Roſtochium, ubi poſteà cùm familiâ aliquamdiu ſedem fixit, ſe recipere daretur. Ac, depulſo ſic Chriſtophoro, quo recuperandi regni ſpem deinceps omnem eriperent, impellente maximè Canuto Hallandico, & Gerhardo Rendesburgico, Ludovico Everſteinio, ac Laurentio Ionæo, Valdemarus Sleſvicenſis à nobilitate totâ, Neoburgi congregatâ, ad diem decimum quartum Auguſti, rex eligitur. verùm tamen, etſi auctoritate regiâ omnia deinde egerit, quia ſolium præter jus, & fas, accepit, neque longum tempus tenuit, ſubſtituto poſtea Chriſtophori filio, Valdemaro, inter reges minimè cenſeri debet. Dum potitur autem regno, ut in ipſo ſtatim initio ſacrum ordinem devinciret, diœceſi Sleſvicenſi, & collegiis item aliis, ac cœnobiis, privilegia, quæ à regibus deceſſoribus accepiſſent, confirmavit: atque idem oppidis non paucis fecit. Rendesburgico avunculo, & hæredibus item ejus, Cimbriam auſtralem totam poſſidendam titulo clientis dedit; & id ipſum epiſcopis aſſen-

CIↃ CCC XXVI. tientibus,plurimiſque è proceribus:etiam,
in majorem fidem, Germaniæ finitimis principibus multis ſubſcribentibus. Canuto Porſio, jam Hallandiæ auſtralis duci, borealis item data, & Callemburgum in Sialandiâ, quæque illi objacet Samſoa inſula. Ludovico Everſteinio, præter ea, quæ in Scaniâ plurima tum poſſidebat, defuncti Erici beneficio, in Cimbriâ conceſſa Ripa, ac Coldinga, urbes claræ: tum & pagi, ac diſtrictus quidam alii: inſuper & præfectura Viburgenſis, cum dicendi per provinciam totam juris poteſtate. Laurentio autem Ionæo, Langelandia, atque Arra, obvenere: redditaque Lundienſi Boringholmia, quam Chriſtophorus eripuerat. Ioannes Vffo, judex Scaniæ conſtitutus. Ita regnum, factioſis partes ſibi vindicantibus, miſerè ſub rege puero eſt diſtractum. Ioannes Vffo, & Lundienſis, controverſiam de Rodnenſi territorio, inſulæ Boringholmiæ tractu, Ludovico Everſteinio arbitrandam permiſere. Et hæc intrà regnum acta. extra illud, Hardervico, Gelriæ urbi, privilegia, quæ in Scaniâ, & Scanorâ, anteà à Valdemaro, ejus nominis ſecundo, obtinuerant, novus rex continuavit: Staveramque, alteram in Friſiâ urbem, tunc commerciis florentem,
CIↃ CCC XXVII. ſibi beneficio eodem obſtrinxit. Canutus Porſius, jam ducatum Hallandię utriuſque nactus, uti novam dignitatem illuſtri aliquo matrimonio ſtabiliret, Ingeburgam, Sueciæ regis Magni matrem, & Norvagiæ Haquini filiam, uxorem ambit, accipitque: &, ex equite dux creatus, raro ſanè incremento, duorum regum vitricus pariter fit & gener. Valdemarus, non contentus variè adeò regni proceres obſtrinxiſſe, etjam devinciendas urbes ſibi exiſtimavit. itaque Lundiæ metropoli ad immunitates veteres addit novas. inde in comitiis Helſingburgenſibus controverſia, inter Ioannem Vffonem, ac Lundienſem, de quâ dixi, judicata eſt: & ſententia pro Vffone lata fuit; ut is Rodnekiobſtedium, ac Rodnenſe territorium, obtineret. Inter iſta, adeſt è Norvagiâ Ericus, Valdemari filius, Sueciæ regis; qui Norvagiæ regi Magno cùm à ſacris ad id temporis fuiſſet, nunc, mutato vitæ genere, & depoſito habitu eccleſiaſtico, bona in Daniâ materna repetitum veniebat. erant autem ea in Sca- CIↃ CCC XXVII.
niâ, Trelleburgum, & Malmogia inferior, cum triente ſuperioris; in Sialandiâ, Scelfiſcora, ac Sceppinga, quæque iſtuc pertinebant; in Fioniâ, Herritſloſgardia, Borrebya, Bogenſa, Hindesholmia, & Pertorpium: denique in Cimbriâ, Neſſum, territorium Ierloviæ, & minoris rei alia. rex, qui Neoburgi agebat, ita ſtatuit; uti, quæ ipſius eſſent, traderentur: ita tamen, ſi in ea aliis jus quoddam foret, ut hi nullum inde detrimentum caperent. ipſe verò, bona illa, quæ jam dixi, repetendi à poſſeſſoribus, qualicunque modo poſſent, dat negotium Ludovico Everſteinio, & Petro Brocquio. rexque, de conſenſu procerum, & avunculi Rendesburgici, ſumptis ab Erico Holckio, & Agone item Ivaro, mille ſelibris Lubecenſibus, pignori dat Vindebyam, Draugebyam, Boſcholholmiam, Elſemarkiam, Holmiamque, & Suartorpiam, Ebeltoftam, ac Grindaviam, & Kongſgardam. Paulo poſt hæc, cùm Gerhardus Rendesburgicus, regis tutor, & negotia regni omnia pro arbitrio adminiſtrans, novum aliquod tributum Sialandiæ colonis indixiſſet, atque illi, id negantes, jam in armis conveniſſent, aliquos adſciſcit ſibi, ſagittandi peritiſſimos; &, eorum magnâ parte telis fixâ, parte etiam aquis miſerè interceptâ, totum agmen profligavit. inde, ortâ controverſiâ, inter Megapolitanum, principeſque Rugianos, ac de Rugiæ territorio contendentibus utriſque, in minore tunc ætate conſtitutis Vratiſlai IV liberis, Gripſvaldenſes, qui eorum cauſam ſibi defendendam exiſtimabant, per legatos opem Valdemari implorant. iſque equites ſexcentos cataphractos illis mittit, ſub avunculo Gerhardo. qui cùm iſtuc trajeciſſet, ſtatim in fugam Megapolitanis actis, rem compoſuit, facto fœdere: quod deinde, poſtquam diſceſſiſſet, ruptum. At Chriſtophorus, ſemper de re- CIↃ CCC
cuperando regno cogitans, & momentum XXVIII.
in hoc non exiguum ratus, ſi Ioannem, Vagriæ comitem, fratrem ſuum uterinum, à Gerhardi Rendesburgici amicitiâ abduceret, eo ſe conſilio Lubecam recipit; &, quibuſdam hoc negotium adjuvantibus, efficit mox, uti, datis vicies mille argenti puri ſelibris Colonienſibus, contra rebel-

CIↃ CCC XXVIII. lantes Danos opem ferret: &,ejecto Valdemaro, regnum quoque, quo exciderat, reſtitueret. Atque in priores quidem decies mille, quia deerat pecunia, pignori dat Falſtriam, Lalandiamque; & jus in utramque regium, ſicuti uterque ejus parens pridem tenuiſſet, dum promiſſa illa ſumma exſolveretur: decies verò mille alteras, certo tempore diſtributas exhiberet. inſuper, monetæ jus intrà Saxcopiam haberet; & Monenſia quædam prædia, cum his quæ in Falſtrià eſſent, permutandi poteſtatem. Poſt hæc ſcribit ad epiſcopos, proceresque, & quoſcunque aliquid in regno poſſe gnarus eſſet. offert emendationem omnium, quæ admiſiſſet; ac promittit, nil deinceps, niſi ex decreto ipſorum, & voluntate, ſe geſturum. tum & in Imperio ſollicitat principes, adeoque ipſum Cæſarem; ac per vim ejectum regno, causâ indictâ, quiritatur: & auxilium implorat, contra ſubditos perduelles. Sedulò navabat illi operam gener Brandeburgicus apud patrem Imperatorem. iſque mox Chriſtophori filium, Valdemarum, in aulam recipit; iis artibus inſtruendum, quæ futuro regi, & regno, aliquando uſui eſſent. dat & ad Gerhardum literas, quibus monet; ut judicibus, neutri partium obnoxiis, rem committat. ad quam lecti, Saxo, Megapolitanus, Pomeraniæque duces, ubi cauſam cognoviſſent, reſpondere: *Gerhardum, pignus ſibi creditum vindicare; Valdemarum, regem electum juxta regni conſuetudinem: neque eam cauſam ad ſe, aut Imperium, pertinere.* Nihilominus Chriſtophorus, dum nil opis à Germanià experitur, porrò Daniam ſollicitans, efficit tandem, ut epiſcopi, Lundienſis, Arhuſienſis, & Ripenſis, plurimique è nobilitate regni, denuò affectum illi, ſtudiumque, nuntiarent.

CIↃ CCC XXIX. Interim, Canuto Porſio inſolentiùs ſe gerente, ac Verlenſium item bona, quæ in Sialandià ipſi poſſidebant, quod Chriſtophoro, ut affines, ita quoque amici eſſent, invadente, illi, ut ſe tuerentur, ac Chriſtophorum adjuvare magis poſſent, cum Suecorum rege Magno fœdus ineunt. Tum Chriſtophorus, adnitente comite Vagriæ, Ioanne, Henrico Megapolitano, & Verlenſibus, aliiſque, tranſmiſsâ claſſe in Lalandiam, Falſtriamque, illic obſidet Nicopiam, & obſeſſam ad deditionem cogit. CIↃ CCC XXIX. hinc contendens Vortingburgum, cùm exſcendere pararet, & coloni occurrentes prohibere conarentur, impetu in illos facto, univerſos profligavit. tum, propoſito publicè ubique ſcripto, iis omnibus, qui redire in gratiam vellent, veniam præteritorum pollicetur. jamque Danos dominorum externorum tædium ceperat; & urebat, *arces regni, oppidaque, & præfecturas, tribui indigenis ſolitas, à Germanis poſſideri: qui ampliſſimis beneficiis, undique excluſis ipſis, fruerentur.* ea propter, de Chriſtophoro, poſt exilium, & incommoda tolerata, cuncta ſibi meliora pollicentes, de reddendo illi regno agere inſtituerunt. Inter primos pacem ineunt Sialandi, Falſtriique, & Lalandi; tum epiſcopi Cimbriæ duo, Arhuſienſis, ac Ripenſis: quos ſequutus Lundienſis, cum præcipuâ Scaniæ nobilitate. Hi, relicto Valdemaro, & tutore ejus, Gerhardo, ad Chriſtophorum tranſeuntes, Haderſleviam, ubi Ericus, ejus filius, ſub cuſtodià tenebatur, improvisò invadentes, ipſum eripiunt, & in Sialandiam mittunt. Hinc Roſchildiam conveniunt; &, in gratiam à Chriſtophoro recepti, illi opem, ac viciſſim ipſe iis veniam præteritorum, & benignitatem porrò, pollicetur. Inde Hafniam obvium Inguarum ſibi Hiortum habet, ordinis equeſtris virum, itidem petentem gratiam, &, obſequii ſui pignus, urbem Hafniam dedentem. quò cùm frater uterinus, comes Vagriæ, Ioannes, milites quoſdam, qui deditionem acciperent, præmiſiſſet, hique mox vexillum comitis, cui urticæ folium intextum erat, in deditionis ſignum ſuſtuliſſent, & accedens id Chriſtophorus animadverteret, uſque adeò in fratrem, ceu is regnum affectaret, irâ excanduit, ut confeſtim & omitteret expeditionem inceptam, & in Cimbriam, atque arcem Scanderburgum, ſe reciperet. ubi dum ſubſiſtit paulum, in cœnobia circumjecta miſſus miles, ea graviter depaſcitur. Verùm proceres, qui diſceſſum hunc dolebant, maximè auctores erant, ut, cum fratre uterino reparatâ amicitià, contra Valdemarum aliquid, & Gerhardum, regno ſuo profuturum, moliretur. itaque, conſilio illorum uſus, advocato ad ſe fratri dat Lalandiam, Falſtriam-

cIↃ ccc xxix. ſtriamque, Sialandiam, & Scaniam, pignus in impenſas belli. ſed, cùm liberi Ludovici Everſteinii Scaniam ferè univerſam ſibi pignoratam haberent, & Canutus Porſius utranque Hallandiam poſſideret, ſic cum Porſio convenit; ut retentâ is Hallandiâ, territorio Asboënſi boreali, Callemburgo, & Samſoâ, quæ Verlenſium bona forent, ea illis reſtitueret. Inſuper Ioannes ipſe, cum hæredibus Everſteinii, & Alberto, ejus fratre, cùm is priùs juramentum in ſecuritatem regni præſtitiſſet, cum Chriſtophoro, & Erico, de tradendo in alterutrius manum Elſingburgo, atque toto illo tractu, mox tranſegit. rexque hinc Novembri menſe, cùm Tingſtadii apud Falſtrios moraretur, ſcripto publico teſtatur; *ſe, ac fratrem, quique partibus utriusque adhæſiſſent, pacem certam iniiſſe; traditamque illi Fimbriam, nomine clientis deinceps poßidendam: at Lalandiam, unà cum Alholmo arce, inſtar pignoris conceſſam, dum argenti ſelibrarum duo millia, quæ deberet, ſolverentur. eodem modo etiam permiſſam eſſe Scaniam, & Sialandiam; præter urbem Callemburgum, quæque ejus tractus forent; & ad Megapolitanos, ac Verlenſes, Porſiumque, pertinerent. cum antiſtite Lundienſi, cæteriſque ordinis eccleſiaſtici, poſt hanc promulgationem pacem fore: atque eam qui infringerent, mulctam, quæ expreſſa erat, ſoluturos.* Sic in comitis Ioannis poteſtatem Fimbria redacta fuit; iſque tum dynaſta Holſatiæ, ac Stormariæ, Fimbriæque, & Lalandiæ, Falſtriæ, Scaniæ; ac præfectus Sialandiæ, nominari inde voluit. Inter hæc, ſeorſim dat Ioannes operam, ut Gerhardum Rendesburgicum etiam Chriſtophoro conciliaret; efficitque, ut, induciis conſtitutis, is per illas, quæ habebat pignorata, retineret: rexque item bona regni, quæ reſtabant, poſſideret. quâ conciliatione, pax ad aliquod tempus fuit: ac Chriſtophorus, cum Erico filio partitus regnum, cùm in Cimbriâ ſedem ſibi Scanderburgum elegiſſet, Neoburgum in Fioniâ Ericus cepit. & uterque, ſatis durè poteſtate ſuâ uſus, adeò offendit populum, ut is diris, per quos reſtitutus eſſet, devoveret. Ac Chriſtophorus, Tychonem, epiſcopum Borglanienſem, quod aſperitatem ejus liberè reprehendiſſet, per Gerhardum duci in cuſtodiam jubet. qui elapſus, poſtquàm Romam profugiſſet, efficit apud pontificem, ut is regem, atque regnum, ſacris omnibus prohiberet: tenuitque interdictum annos ſeptem, menſes octo. Per id tempus etiam nobilitas Eſthonienſis, metu quodam, ne ducatum hunc Chriſtophorus itidem alienum faceret, literas ab eo impetrat, quibus nunquam id futurum teſtaretur. tum concedit item iſtud; *ut parentibus, ſine maſculâ prole ullâ vitâ functis, etiam ſuccederent filiæ: atque poſt illarum mortem, demum bona regis forent.* inſuper, *ut, de conſenſu cognatorum, genere proximus pupillorum tutor eſſet.* denique, *ut judices quoque, in ſententiis ferendis, priſtinam libertatem haberent.* Hinc nobilitatem Cimbricam concitat in Valdemarum Sleſvicenſem; quo devicto, facilè ſe & Gerhardum in poteſtatem redacturum exiſtimabat: atque eum, dum adverſus ipſum nihil moliretur, quieturum. Erant in illius partibus duo epiſcopi, Arhuſienſis, & Ripenſis: tum Abelus item patruus; nothus quidem, ſed militiæ uti vetus, ita clarus. ac, paratâ magnâ manu, mox Gottorpium arcem obſidet: cepiſſetque, ni Gerhardus, quem ab armis ceſſaturum exiſtimârat, quid is ageret animadvertens, Valdemaro ſuccurriſſet, & obſidione arcem ſatis arctâ liberaſſet. Quo peracto, cùm Ioannes, Vagriæ comes, arbiter à parte utrâque poſtulatus, judicaret, nullo modo expedire, uti duos Dania haberet reges, agitat cum Valdemaro, ut is, certo quodam pacto, regno cedens, in Chriſtophorum id transferret. ſed negotii omnis cardo in Gerhardo verſabatur; qui ducatum Sleſvicenſem, ſemper deinceps poſſidendum, titulo clientis ceperat: verùm etiam hoc effecit, ut is ſibi perſuaderi pateretur. itaque mox Ripæ actum, ut Fioniam titulo eodem acciperet; cIↃ ccc xxx. & Chriſtophoro cum equitibus quinquaginta, niſi ſi Ioanni bellum, ſeu auſtrali item Cimbriæ, inferretur, ejus ſumptu militaret: Valdemarus, regium deponens nomen, in ducatum Sleſvicenſem ſe reciperet. tum, quo majus vinculum concordiæ eſſet, filius Chriſtophori Ericus ſororem Gerhardi, viduam Erici ſenioris, Saxoniæ ducis, matrimonio ſibi jungeret, ac Chriſtophorus Scanderburgum, ut Ericus Neoburgum, cum adjecto territorio, dum reciperet Helſingburgum, retineret: &Ger-

ciↄ ccc xxx. & Gerhardus, pro impenſis, quas feciſſet, donec eæ redderentur, pignus ſibi Cimbriam borealem haberet; ſolo excepto Scanderburgo, regiâ Chriſtophori ſede. Sed hic annus, ut Chriſtophoro, pace factâ, & recuperato regno, lætus fuit, ita gaudium obitus reginæ Euphemiæ, menſe Iulio deſinente, perturbavit. Erat filia Brandeburgici, ſeptem liberorum mater, antequàm regina eſſet; Erici, Valdemari primi, qui Roſtochii diem obiit, & alterius, qui ſucceſſit, Othonis, Mettæ, Agnetæ, & Margaretæ. quorum duo, regnum item tenuere; natu maximus, Ericus, vivo patre, & cum eo: Valdemarus verò alter poſt utrumque. Otho, in Interregno captus, ac detentus aliquamdiu Segebergæ ſub cuſtodiâ; mox, potito rerum fratre, Valdemaro, libertati reſtitutus, &, receptus in Teutonicorum equitum ſodalitium, regno exceſſit, & ætatem in Boruſſiâ porrò egit: uti ſuo quodque loco ſum dicturus. è filiabus, duæ Brandeburgicis nuptæ; Metta, Alberto; Margareta, Ludovico, Ludovici Bavari filio: Agneta, innupta obiit. Mettam, quidam Helvigam dicunt; & expertem matrimonii, ut Agne-

ciↄ ccc xxxi. tam, vitam ſuam finiiſſe. Poſt hæc ad obſequium Chriſtophori, & Erici filii, rediit Stigotus Andreas Biorneholmius; in auctoritate cujùs plurimū momenti eſſe, ad aperiendam Cimbriam, rex cenſebat. Inde, poſtquam edixiſſet, ne quis populum convocare temerè ad arma auderet, Michaël Vrupius ruſticos in regem movit; ſed oppreſſus, ipſo ſtatim in principio, pœnas, quas meruerat, dedit. bona ejus publicata mox Stigoto, in comitiis Viburgenſibus, omnibus conſentientibus, rex largitur. Ioanni autem, Vagriæ comiti, mortuo per id tempus patre, cum Gerhardo, Holſatiæ comite, controverſia ex incertâ causâ orta eſt. è quâ natum inde bellum, Chriſtophorum, obnoxium Ioanni fratri, cujus ope in regnum reſtitutus erat, item involvit. qui dum arma cum Erico filio parat, ſtatuit Ioannes eum ad Oldeſloam opperiri; ut Gerhardi illic copias, è Germaniâ adventuras, interciperet. is, quo majus ſibi periculum imminere animadverteret, eo id majore curâ amoliri nitebatur. itaque miſerat in Bremenſem diœceſin, & Weſtphaliam, & ad comites Bronckhor- ciↄ ccc xxxi.
ſtios, conſanguineos, inde auxilia petituros. quibus Rendesburgum mox convenientibus, & ad pugnam ſe parantibus, operam Gerhardus dabat, ne Chriſtophorus, & Ioannes, copias conjungere poſſent: magnum, ut erat, hâc in re victoriæ momentum ratus. quâ de causâ in Gottorpienſi viâ eum adortus, poſt conflictum ſatis gravem, tandem fundit. diu acriter pugnatum eſt; & Chriſtophorus, cùm ſuperior videretur, externorum, à Gerhardo corruptorum, proditione, victus, & in fugam actus, vix Chilonium evaſit. inter fugam verò Ericus, ubi ſe Loheda porrigit, unde prælium iſtud vulgo Lohedenſe dictum fuit, equo effuſus, adeò graviter ſe afflixit; ut Chilonium ipſum famuli deportare cogerentur. captus, præter alios, Otho, alter filius Chriſtophori: ex adverſâ autem parte, ſauciatus & Gerhardus; ac, dejectus item equo, in diſcrimine non exiguo etiam ipſe verſabatur; ni colonus è propinquo illic pago, Butelâ, accurrens properè, laboranti ſubveniſſet. Eo prælio, prætèr Vandalos, atque Megapolitanos, etiam Ericus Saxo cum Chriſtophoro pugnabat: cum Gerhardo, Gulielmus Orlemundius, Burchardus Sualenbergius, Henricus Bronckhorſtius, Nicolaus, & Gunſelinus, Wittenburgici. Poſt hæc iterum Valdemarus Sleſvicenſis, cum avunculo Gerhardo, animum ad regnum vertit: & victorem maximè nobilitas Cimbrica ſequebatur. etiam in hâc Stigotus; qui Chriſtophori in obſequium nuper adeò conceſſerat, & ab eo Michaëlis Vrupii bonis, uti dixi, omnibus donatus erat, cum fortunâ animum mutans, Valdemari in partes tranſit; & ab eo regni equitum tribunus conſtituitur. quin in pignus quoque accipit territorium Sonderenſe, & Diurſſum, cum reditibus regalibus, pro argenti centum quinquaginta ſelibris. Paulo pòſt ciↄ ccc xxxii.
Chriſtophorus rex, & Ericus item filius, ac Ioannes, Vagriæ comes, cum Gerhardo convenere, *ut is pignori acciperet totam Cimbriam borealem; item jus in eam omne, reditusque, pro argenti puri ſelibris centum millibus: teneretque, donec ipſe, aut hæredes, ſummâ illâ perſolutâ, redemiſſent. Ioannes quoque, conſanguineus ejuſdem, Huneſgavelam redimeret, ac* dimi-

CIƆ CCC XXXII. *dimidiam Fioniam: & pecuniam exhiberet, cujus nomine utraque pignorata eſſet. inſuper, Gerhardo cederent omnes inſulæ, inter Cimbriam, & Oceanum; item Friſii, littori aſſiti, anteà in pignus dati. tum Ioannes, quæ in Cimbriâ, ac Fioniâ, poſſediſſet, omnia recuperaret. his peractis, liberi captivi eſſent; inter quos dux Otho inprimis, & epiſcopus Borglanenſis, eminebant. ac promitteret Borglanenſis, ſe, captivitatis causâ, nullam poſt id tempus litem ſeu Chriſtophoro, ſive aliis, unquam intenturum eſſe.* Actum etiam de Taſſingâ, hæreditate Alberti Saxonis; etiam de Langelandiâ, Arrâ, & Tranekierâ arce, Valdemaro Sleſvicenſi redhibendâ: eâ lege, *niſi Langelandia concederetur, ejus vicem ut daretur Scanderburgum, à conſiliariis illius deinceps aſſervandum.* Tum Gerhardus, & Ioannes, mutua auxilia pacti: inter Valdemarum autem, & Ioannem, conſtitutum; *ne alterius quietem alter unquam perturbaret: ac frumenti certa quædam multitudo Valdemaro pro reditibus, qui è Cimbriâ, & Fioniâ, debebantur, penderetur.* Eâdem pace fruerentur, ex Chriſtophori quidem parte, Ericus Saxo, Albertus Megapolitanus, Henricus Suerinenſis, & Burchardus Bremenſis: ex Gerhardi, Albertus Saxo, Valdemarus Sleſvicenſis, & Adolphus Scouwenburgicus. Hinc Chriſtophorus recipit ſe in Sialandiam; ac mox inde in Lalandiam. vixque advenerat, cùm Chilonii, ex commemorato caſu, filius Ericus obit. quo accepto, mittit, qui defuncti funus ad ſe transferant: idque advectum, & conditum aromatibus, tranſtulit in Sialandiam; atque Soræ, inter cætera regum illic monumenta, regiâ magnificentiâ ſepelivit. Per id tempus, cùm in Scaniâ nimium ſuperbè Holſati dominatum exercerent; eaque non ſuo more, ſed libidine alienâ, vivere jam cogeretur; indignati tandem indigenæ, de multiplici injuriâ, & extremâ præfectorum avaritiâ, apud comitem Ioannem conqueruntur. inter alios, maximè Eggerus Brochtorpius accuſatus, Helſingburgo tunc præfectus. qui, oppignoratam ſibi arcem habens, multo graviùs vexabat. quâ de causâ denique permittere comes Lundienſi, & proceribus ejus regionis cæteris, ut, ſolutis ſex argenti puri ſelibrarum millibus, in quam ſummam nempe datum pignus erat, libertatem ipſi ſuam vindicarent. ſed, pecunia quia non in promptu eſſet, concitati paſſim omnes arma capiunt: & Holſatos, quotquot ſibi obvios nanciſcerentur, interficiunt. adeoque in ipſo templo Lundienſi congregatos, ac conſilia de ſedando motu habentes, facto impetu, invadunt, & trecentos horum cædunt. Inde, cùm viderent regnum, penè totum oppignoratum, ceu in prædam datum eſſe, idque Holſatiæ duos comites ſuâ in poteſtate habere; nec Chriſtophorum, nuper etjam tam inſigni clade acceptâ, ſibi ipſi defendendo ultra parem; & nec ipſos ſatis ſe tueri poſſe; Magnum, Sueciæ regem, adeunt; ac ſe illi, omniaque ſua offerunt. iſque, propagandi regni ſplendidam occaſionem minimè negligendam ratus, mox Calmariam, dicto die, convenire eos jubet. aderat illic Lundienſis, aliique è nobilitate plures, & obſequium obſtringebant: atque ille, privilegia, & immunitates omnes, ſartas tectas; tum auxilium, ac tutelam, contra hoſtem qualemcunque, promittebat. quod Holſati ubi factum accepere, retineri ditionem deinceps poſſe deſperantes, eâ totâ mox excedunt. ac Ioannes quoque ipſe, imparem ſe tanto adverſario futurum videns, legi, quam neceſſitas dicebat, paret: & in Scaniâ, ac Hallandiâ, tum Blekingiâ, Lyſtriâque, quæ oppignerata habebat, ne amitteret, ſeptuagies mille ſelibris puri argenti Magno vendit: cùm triennium eas terras violento dominatu tenuiſſet. certo exemplo, & principibus univerſis obſervando, imperia immoderata, & æqui limitem excedentia, inter populos animi erectioris, ac munitam privilegiis libertatem poſſidentes, minimè diuturna eſſe. Inde, anno exeunte, Ludovicus Brandeburgicus cum Othone, & Valdemaro, Chriſtophori utroque filio, & affine item ſuo, contra quemvis demum hoſtem, maximè Holſatiæ comites, opem, & arma, pollicetur; eâ lege, ut ſtipendia ipſi præbeant; & navigia, quibus milites trajiciant: ſolum excipit, quem natura impugnare prohiberet, patrem ſuum, Ludovicum Imperatorem. Inter iſta, cùm Saxcopiam Chriſtophorus, in Lalandiam, parvo admodum comitatu, adveniſſet, duo ex nobilitate, Hennichius Bredius, ac Ioannes CIƆ CCC XXXIII.

CIↃ CCC XXXIII. nes Ellemoſius, rem Gerhardo gratam ſe
facturos eſſe arbitrati, nihil tale exſpe-
ctanti manum injiciunt, & captivum in
Aleholmum arcem abducunt. quod Ger-
hardus, ſimul factum accepiſſet, contrà
atque rati erant, indignatus, illicò dimitti
jubet. ac, vix libertati redditus, rerum ad-
verſarum tædio vitæ ſatur, Nicopingæ
diem obit. unde mox in Sialandiam tranſ-
portatus, Soræ conditur, apud conjugem
Euphemiam, filiumque item Ericum: poſt-
quam regnum tenuiſſet annos circiter
duodecim. Erat princeps, uti malus, ſic
infelix: & humillimè prenſando, ac pre-
cariò, regnum nactus, dum ſuperbè ad-
miniſtrat, id affligit, ſe evertit. biſque e-
jectus, tandem etiam filii Erici morte,
quem in regni ſpem eduxerat, ac jam ſe-
cum regem viderat, ærumnoſus, ægram
animam exſpirat. Nihil ex ampliſſimo re-
gno retinuerat, præter Scanderburgum
Cimbriæ, & Fioniæ Neoburgum, cum
quibuſdam parvis inſulis: cætera, oppi-
gnorata aliis erant. nam Hallandiam, &
Holbecam, Calemburgum, ac Samſoam,
Canutus Porſius tenebat; Scaniam, rex
Sueciæ, Magnus; Sialandiam, Falſtriam,
Lalandiam, Fimbriam, comes Vagriæ, Io-
annes; Cimbriam, Fioniamque, Gerhar-
dus Holſatus; Langelandiam, & Arram,
Laurentius Ionæus. manifeſto argumento,
Deum, uti bonos reges amat, evehit, ac
confirmat, ita malos contrà odiſſe, ac de-
jicere; & conſilia eorum, atque regna,
diſſipare. Inde

INTERREGNVM

CIↃ CCC XXXIV. fuit: ac duravit annos ſeptem. In hoc, ine-
unte anno, comes Vagriæ, Ioannes, qui
Lalandiam, inter cæteras regni inſulas, ſibi
pignoratam habebat, ne ad Scaniæ exem-
plum itidem ſe commoveret, arcem Ra-
CIↃ CCC XXXV. vensburgum ſtruit, ac communit. Sed in
regno, quanquam regem non haberet,
CIↃ CCC XXXVI. principumque multitudo facilè ſanè tur-
bas dare potuiſſet, ſumma tamen per trien-
CIↃ CCC XXXVII. nium quies fuit. poſt quod Otho, alter fi-
lius Chriſtophori, generoſo quodam im-
petu, ad recuperandum regnum animum
vertit. Legit militem è Lalandiâ, ac fini-
timâ Germaniâ, anteà parenti addictâ;
ſperans ſe, ſi Cimbriâ expellere Gerhar-
dum poſſet, facilem ad regnum aditum
habiturum. verùm ille, ut militiæ vetus CIↃ CCC XXXVII.
erat, non ſe præveniri paſſus, eum ad Ta-
phedam occupat; ac, conſertâ manu, ca-
pit, & abducit Segebergam. ubi per trien-
nium totum ſub cuſtodiâ detentum Val-
demarus demum frater, rex creatus, ipſo
ſtatim regni initio, liberavit. Operam qui-
dem Imperator, per legatum ad Lubecen-
ſes Hennebergicum, atque duos ordinis
equeſtris viros, ſedulò dabat, ut dimitte-
retur rurſum: & tentabant quoque illi,
ſed conatus non ſucceſſit. quin Gerhar-
dus, obſtinato in eum animo, poſteà pro-
miſit etiam Valdemaro Sleſvicenſi, mini-
mè ſe, ipſo ignaro, dimiſſurum. Mox epi-
ſcopus Borglanenſis, ac Gerhardus, inter
ſe conciliati; factâ gratiâ eorum, quæ vel
ipſe, vel epiſcopi, aliive, ſacri ſui ordinis
viri, aut equeſtris, vel in Cimbriâ boreali,
vel Fioniâ, ſive Arrâ, aut Toningâ, contra
ipſum, in captivitate ſuâ, admiſiſſent. ſed
excepti epiſcopi, Arhuſienſis, & Ripenſis,
contra quos ſe jure acturum Borglanenſis,
quod captivi reditus intercepiſſent, teſta-
batur. ita tamen, ut Gerhardo controver-
ſiæ componendæ jus, ac poteſtatem, da-
ret. Inde Magnus, rex Suecorum, quia CIↃ CCC XXXVIII.
Scaniam, uti dixi, nactus eſſet, Daniæ quo-
que univerſæ inhiabat: & à papâ, Bene-
dicto XII, per legatos poſtulabat, *uti Sca-*
nia, quæ ceu Sueciæ limen eſſet, & in poteſtatem
ſuam nuper adeò veniſſet, deinceps item ad ſe,
poſteroſque ſuos, pertineret: idque pontifex con-
firmaret. tum &, uti cæterum regnum, quod ty-
ranni tunc injuſtè poſſiderent, ſubjugandum ſibi
daret. non imperio Romano ſubditum unquam id
fuiſſe, ſed eccleſiæ vectigale: ſe deinceps in obſe-
quio ſemper fore, atque cenſum uſitatum ſolutu-
rum. verùm pontifex, ceu iniqua poſtulan-
tem, minimè audiendum cenſuit. Et ſic CIↃ CCC XXXIX.
Daniæ Magnus quidem imminere; ſed an-
nonæ ſumma caritas, & hanc conſecuta
peſtis, tum Ioannes, Vagriæ comes, gravi
impoſito tributo monaſteriis univerſis Sia-
landiæ, ac Lalandiæ, etiam premere. Nec CIↃ CCC XL.
hoc tantùm; verùm etiam Valdemarum
Sleſvicenſem, aliquamdiu quieſcentem, ut
invaderet denuò regnum, excitavit. *etenim*
Chriſtophorum jam, & Ericum, quis ceſſiſſet,
obiiſſe; & Othonem ſub cuſtodiâ, inde nunquam
liberandum, detineri: Valdemarum, qui tum
unus ſupereſſet, inde longius ſemotum, apud

cIↄ ccc XL. *Cæſarem quaſi honeſtè exulare. itaque repeteret regnum, ad quod pridem electus eſſet: ſe, quod poſſet, adjuturum.* Verùm Dani, quos Holſatici dominatus jam tædebat, animum ad Valdemarum, minimum Chriſtophori filium, quem in Imperatoris aulâ Deus ad reſtituendam regno majeſtatem ſuam ſepoſuerat, convertebant; ſeriò per literas eum obteſtantes, *ut auxilia amicorum, quos habebat in Germaniâ præpotentes, circumſpiceret: domi promptum omnium favorem eſſe*; *ac paratum unumquenque, quantam poſſet, opem ferre.* At Gerhardus, ne quibuſdam ipſe regnum affectare videretur, atque ut nepoti viam ad hoc deinceps occupandum redderet faciliorem, Cimbriam illi borealem pro ducatu Sleſvicenſi tradere induxit animum. moxque agi eâ de re inter ipſos cœptum fuit. & intererant negotio, dux Saxoniæ, Albertus; ac Gerhardus, comes Hojæ. quin Gerhardus, inſuper illud pactus fuit; *ne quod unquam Valdemarus Sleſvicenſis cum Chriſtophori hæredibus, aut Othone, tum captivô, fœdus faceret, neve cum ſorore eorum matrimonium contraheret: ſe viciſſim, neque dimiſſurum Othonem, nec affinitatem ullam cum eodem, ipſo ignaro, aut invito, initurum.* Et hi quidem inter ſe hæc agitabant; ſed conſilia utriuſque mors Gerhardi ſubſequuta, uti dicam, perturbavit: & oſtendit illis Deus, unum ſe auferre regna, ac conferre. Per id tempus, Cimbria ferè univerſa in Gerhardum, novos paſſim dominos imponere ipſi cupientem, adeo exaſperata eſt, ut tributa, quæ debebant, recuſaret: tum & arces, ac munitiora loca, quæ tenebat, obſideret. & Gerhardus, vindicare offenſam certus, militum decem millia ſcribit, è Bremenſibus, Weſtphaliſque, & Rheni accolis. quos in Cimbriam borealem ſtatim duxit: uti Valdemarum illic Sleſvicenſem, ſicut pridem pactus erat, conſtitueret. aderant filii; Nicolaus, & Henricus: quîs cum parte copiarum aliò miſſis, ipſe Randershuſium petit, paſſim omnia devaſtans. quæ dum facit, Sueno, Arhuſienſis epiſcopus, aliique, in Germaniam concedentes, Valdemarum ad avitum regnum armis repetendum exhortantur: ac ſe lætis, & adverſis, ſocios fore pollicentur. Inter iſta Nicolaus Noreriſius, vir proſapiâ, animoque, pariter clarus, non ferendum ultra ratus, tot jam annos Daniam ſervire Holſatis, quibus dudum imperaverat, miſerè oppreſſæ patriæ libertatem reſtituere, & ſi cum diſcrimine vitæ præſentiſſimo, fortiter ſtatuit: potius ducens, ſi conatum tam præclarum fortè eventus deſtitueret, morte glorioſâ cadere, quam acerbam inter mala ſervitutis vitam agere. magis etiam incitabat, quod Gerhardus controverſiam, pridem ipſi cum Stigoto Andrea natam, minus ex ſententiâ ejus diremiſſet. itaque ad generoſum animi motum odio item accedente, de tollendo è medio viro, patriæ gravi, ſibi etiam inimico, ſecum agitat. ac, priuſquam facinus aggrederetur, quo honeſtiùs patraret, ut caveret, veluti ab inimico, amicitiam renuntiat. inde noctu cum equitibus aliquot quadraginta ſeptem Randershuſium ingreſſus, ubi tunc Gerhardus erat, cùm excubias illic nullas deprehenderet, è ſuorum numero nonnullos ordinat, tympana, audito ſigno, quod dicebat, pulſaturos: ipſe, paucis comitatus, animo, & manu, promptis, irruens in Gerhardi hoſpitium, & cubiculum, eum obtruncat, cum cubiculario, & ſacerdote. ille quidem, excitatus per tumultum, ac, conſpecto inimico tam infeſto, conſternatus, quàm humillimè deprecari, & offerre item pacis quaſlibet conditiones. verùm animum in cædem Nicolaus obſtinaverat; atque ſic exiſtimabat, illo vivo, ſalvam eſſe Daniam nequaquam poſſe: ac dementiæ affine, ei parcere, qui mox perditurus eſſet. itaque, cùm occîdiſſet, pulſatis, ut mandârat, tympanis, & injecto in nonnullas ædes igne, maximo clamore urbem, ac terrore hoſtis animum implevere. nox, & tenebræ, trepidationem augebant; tum &, quod incertum foret, quantum hoſtium invaſiſſet. nec conſilii, neque animi, quicquam erat; donec mox, comperto, paucos eos eſſe, ac ductore Nicolao Noreriſio adveniſſe, tum Gerhardum interfectum, illico, arreptis armis, fugientem perſequuntur. iſque, imminentes videns, pontis, per quem tranſeundum, aliquot dejectis tabulis, eos ſiſtit: &, obverſus etiam ipſe, pugnam inſtituit. moxque, plurimis profligatis, & in his duobus item è nobilitate primâ, uno tantùm è ſuis deſiderato,

CIƆ CCC XL. lento gradu pedem refert. Certè facinus præclarum eſt, & omnino prædicandum; dormientem inter quatuor millia ſuorum hoſtem tam exiguo, uti dixi, comitatu aggreſſum eſſe, & è medio ſuſtuliſſe. Gerhardi filii, quos cum parte copiarum aliò miſſos memoravi, nuntiatâ patris nece, trepidantes, in Holſatiam recedunt; & abductum ſecum funus Itzehoæ tumulo majorum condunt. Milites, qui ſequebantur, partim à Danis invadentibus interfecti, partim variè dilapſi. at Holſati, qui tenebant arces Cimbriæ, ut Danorum in ſe impetum ſuſtinere deinceps poſſent, Lundeneſium, arcem ad Schernam flumen, muniunt. quo accepto, Nicolaus, ocyùs coactâ manu, prælio cum his commiſſo, plurimiſque profligatis, opus cœptum diſturbavit. inde in Scanderburgùm verſus, illud obſidet; ſed, præſidio pertinaciter repugnante, fame expugnare certus, caſtra repetit. poſteà, deficiente commeatu, cùm obſeſſi undique ſe premi cernerent, nuntium ad filios Gerhardi mittunt, indicatum, quem in locum res ipſorum adductæ eſſent. ſi auxilium ferre velint, illud maturandum eſſe. etenim obſidionem paucos tantùm tolerari dies poſſe: ac ni faciant, fore, ut ad deditionem mox cogantur. atque illi, ocyùs conſcriptis copiis, laborantes adjuturi, Cimbriam petunt. quos ut item propulſaret Nicolaus, objicit ſe; initâque ante arcem acri pugnâ, in Lunæ, quem appellant, monte, cùm non parvam hoſtium ſtragem edidiſſet, fortiter cadit: ipsâ tamen morte victor; patriæque, quod potiſſimùm cupiebat, liberator. nam hoc prælio debellati planè Holſati; Cimbriæque retinendæ neque animum deinceps, neque vires, habuere. atque ita Nicolaus, quanquam cæſus, tamen hoſte ſuo potior, Cimbriâ ſic liberatâ, Daniæ inde univerſæ ad repetendam libertatem gradum ſtruxit. & exemplum imitata Sialandia, itidem ad arma venit. quod cùm alter filius Gerhardi Henricus accepiſſet, qui poſt interfectum patrem arces aliquot, urbeſque, in hâc inſulâ poſſidebat, ut auxilium ſuis ferret, milite coacto, accurrit; ac, dum ibi commoratur, & in rebus componendis occupatur, ſubitâ contentione inter Danos, & Holſatos, ruri natâ, levi

admodum de causâ, arma utrinque rapiuntur: & è Daniæ primatibus, magnæ vir auctoritatis, in tumultu ab Holſatis interficitur. cujus morte magis irritati Dani, & ex inſulâ universâ concurrentes, ad Holſatos exſtirpandos impetum capiunt. ac reſiſtunt illi quidem ſatis fortiter; ſed Danorum, animoſè irruentium, vim nequicquam ſuſtinentes, cæſis circiter trecentis, tandem cedunt, & ſalutem fugâ quærunt. Henricus, locis, quæ tenebat, properè præſidio ſuo, quantum in hâc perturbatione potuit, communitis, in Holſatiam ſe recepit: neque poſthac proſperè in Sialandiâ quicquam geſſit. Tandem regnum, quod legitimo jam rege annum ſeptimum carebat,

VALDEMARVS III

eſt conſequutus. Is Chriſtophori filiorum, qui ſupererant, natu maximus, annum duodecimum jam apud Cæſarem commoratus, & inſtructus iis artibus, quæ futuro olim regi neceſſariæ cenſebantur, cùm ad regnum vocaretur, adjuvare hoc negotium cupiens Cæſar, Spandaviæ conventum indicit. in quo marchio Ludovicus Brandeburgicus, & Barnimus Pomeranus, tranſigunt cum Valdemaro Sleſvicenſi, & Holſatiæ comitibus, Henrico, Nicolao, ac Ioanne, ut imprimis Valdemari frater Otho è carcere dimitteretur; & affini Brandeburgico, aut fratri regi, traderetur: hâc conditione tamen, ut renuntiaret regno, nec deinceps ullum in id jus prætenderet. inſuper dux Sleſvicenſium Valdemarus novo regi conjugem ſororem daret; & in dotem vicies quater mille argenti puri ſelibras, detrahendas de centenis illis millibus, in quas Cimbria, & Fionia, pridem pignoratæ eſſent. excipi Alburgum tamen; & Venſyſſela, Himmerſyſſela, Thyeſyſſela, aliaque territoria: quæ confeſtim, pignorationi exempta, in compenſationem dotis, Valdemaro traderentur. ac paterent reliquæ item arces Cimbriæ, & Calloa ante omnes; inde Horſena, & Ripa, ac pars quarta adjacentis territorii, ſi redimere aliquando eas vellet. tum ſtatutum, ne Gerhardi percuſſores Valdemarus tueretur: ſed ſe ipſis, quique adjuvare cuperent, inimicum exhiberet. inde de agrorum cenſu, quem perſol-

CIↃ CCC XL. verent coloni, & exigerent partis utriuſque ſcribæ: tum de mutuis auxiliis, & exulibus revocandis, ac reſarciendis damnis, quæ illata per auxilii tempus eſſent, actum fuit. denique, quid ſponſæ ſuæ Hedevigę Valdemarus propter nuptias donaturus poſt peractas illas eſſet. in quam rem tunc nominata arx Ripenſis; ac moneta item urbis, molendinum, & telonium, quique huc ſpectarent reditus. moxque hæc Lubecæ etiam confirmata: ſed pro Ripâ, quam donandam propter nuptias viſum fuerat, ſi fortaſſe ante Valdemari obitum ea non redempta eſſet, placuit Alburgum dari. Et hæc quidem rata fore, fidem interpoſuere, pro rege, affinis Brandeburgicus, dux Barnimus Pomeraniæ, Vlricus, Lindaviæ comes, Guntherus Suartſenburgicus, & Albertus Megapolitanus: nomine verò Valdemari Sleſvicenſis, dux Saxoniæ Albertus; Henricus, Nicolaus, & Ioannes, Holſatiæ comites; Philippus Scouwenburgicus, Cunradus Oldenburgicus, Cimbriæque borealis arcium præfecti quatuor. ac ſeorſim rediere in gratiam cum Valdemaro rege comites Holſatiæ, Nicolaus, & Ioannes: rexque ipſis eſt teſtatus, *ſe Fioniam iis inſulam, quæque ad illam pertinerent, in argenti puri ſelibras ſemel & quadragies mille pignoratam reliquiſſe: neque, quod ad idem pignus, neque & ob Arram inſulam, quicquam unquam objecturum; donec illud, atque iſtam, liberaverit.* tum & addidit; *de exulibus, qui cum ipſo ſolum verterint, cogniturum Ioannem Holſatum: quæque hic pronuntiaverit, ea ſibi rata fore.* inſuper & *de auxiliis invicem præſtandis* actum; *utque Marquardus Roſtrupius, quive alii in Fioniâ, Cimbriave, bona pignorata habeant, dum redimerentur ea, poſſiderent.* etiam de fratre Othone conſtitutum; *ut, ſi quando libertati redderetur, hâc id cautione fieret, ne quid comites Holſatiæ in pignoribus uſquam detrimenti caperent.* Ac ſeorſim Valdemarus Sleſvicenſis cum comitibus Holſatiæ Sunderburgi ſic convenit; ut, redemptâ in uſum regis Cimbriâ ſeptentrionali, bona alia in auſtrali redderentur. Scaniæ, rex Sueciæ, Magnus, cui pridem ab Holſatis traditam commemoravi, ac ſeorſim archiepiſcopo Lundienſi, privilegia, & immunitates ſuas, per hoc tempus confirmavit. Idem Valdemarus fecit Danicæ nobilitati, uti ſacro CIↃ CCC XL. quoque ordini, cæteriſque regni incolis; ac præteritarum rerum, tam in ſe, quàm in parentem, admiſſarum, ſtatuit oblivionem: poſtquam, Stolpam pignoratam liberare cupienti, ac pecuniæ indigenti, in rem eam pariter matronæ, & virgines, mundum omnem muliebrem contuliſſent.

Inde, ineunte anno, Henrico ac Nicolao CIↃ CCC XLI. Holſatis Helſingburgi rex promittere; *ſi decederet ſine prole, aut hærede, Fioniam ipſorum fore: ſed, ſi proles aliqua, aut hæres, eſſet, integrum futurum ſibi, atque illis, quandocunque commodum foret, hanc, & adjacentes inſulas, liberare.* etiam obſtringere ſeſe; *ſi, quæ pacta Helſingburgi, ac Lubecæ, violaret, integrum iiſdem fore, arces regias Sialandiæ, Vordingburgum, & Corſoram, occupare; ac, dum ea impleviſſet, retinere: idemque juris in Fioniæ caſtella, Neoburgum, Orkelam, & Hinneſgavelam, ipſe haberet, ſi viciſſim illi fallerent.* Hinc Roſchildiæ confirmat Hafnienſibus privilegia, quę ſuperiores reges conceſſiſſent. & Arhuſii pollicetur Sleſvicenſis, *ni Ripenpenſes ante feſtum Pentecoſtes anni proximi juramento fidem ſuam regi obſtringerent, ſe, quod ſibi præſtitiſſent, remiſſurum, ac deinceps irritum habiturum eſſe.* Inde agitabat animo, ut redimeret ab Holſatis arces quaſdam; & in hanc rem calicem è quoque templo peti jubet. ſed conflatam hinc pecuniam in ſtipendium miles cepit, neque ulla arx redempta eſt. Poſt hæc bellum novum exortum, ex hâc cauſâ. Non putabat Valdemarus, *Callemburgum, ac Samſoam, à Chriſtophoro parente Canuto Porſio, ſed marito Ingeburgæ primo, Erico, Sueciæ duci, ſub clientis titulo datam: ideoque, eo mortuo, non jam ultra ad Ingeburgam pertinere: ſed in regis poteſtatem recidiſſe.* at Ioannes, Vagriæ comes, cui Sialandia oppignerata pridem erat, ſuum jus in arcem urbis Callemburgi obtendebat. hinc obſidione cingi oppidum à Valdemaro cœptum fuit. quo Ioannes intellecto, opem obſeſſis allaturus, militem confeſtim legit: & auxilia ſua addunt, Ingeburga, Holſatiæ comites, ac Vandalicæ quædam urbes. ubi omnes conveniſſent, mox obſeſſi, illud gnari, acriter erumpunt arce; &, in copias Valdemari imparatas invadentes, eas fundunt, ac profligant. Sic ſolutâ obſidione, placuit utrique parti,

CIↃ CCC XLI. *ut utrinque viri quatuor, fide, & prudentiâ, clari, legerentur; ac, Roſchildiam ſub Octobris menſis finem convenientes, controverſiam dirimerent. quorum arbitrio ſi qui ſtare recuſarent, tum hi jusjurandum darent, nihil ſibi aliud æquius, meliusve, viſum eſſe. at, ſi ipſi quoque arbitri inter ſeſe diſſiderent, nec quid conſtituere poſſent, evocato Helſingoram archiepiſcopo Lundienſi tota res permitteretur: quodque illi æquum, & bonum, videretur, ratum foret. Eodem modo, quod diſſidium inter regem, & Holſatiæ comites, exortum eſſet, Henricus Brochtorpius, & Henricus Sedelitzius, cum duobus quatuorve è conſiliariis regis, in Fioniam profecti, apud comites terminarent. ac, ſi neque inter illos conveniret, regi Sueciæ, & Saxoniæ duci Alberto, aut alterutri eorum, omne id negotium committeretur: &, quod hi conſtituiſſent, ratum utrinque haberetur.* Cum Ingeburgâ, rex ſeorſim ſic tranſegit; *uti ſibi Callemburgum ſtatim redderet: borealem verò Hallandiam, quoad viveret, retineret.* Per id tempus, luctus aulam Valdemari occupavit, mortuâ Margaretâ amitâ, olim regis Sueciæ Birgeri conjuge: quæ Ringſtadii, ad mariti ſui latus,
CIↃ CCC XLII. tumulata. Iam erigere ſeſe Dani, reſtituto Valdemaro, incepere; &, ſuperbum Holſatorum dominatum non ferentes, ſe paullatim objecere. tum præfecti arcium, qui Dani eſſent, & in Valdemari obſequio, duriùs cum illis agere, ut cum ipſis etiam viciſſim Holſati. quæ res cùm utrinque ſæpè cædibus occaſionem, ac rapinis exhiberet, factum tandem, uti Fridericus Lahenius, regni equitum tribunus, & Marquardus item Scanius, Vordingburgenſis præfectus, lecto undecunque milite, ac congreſſi, acri pugnâ decertarent: in quâ victor Fridericus, adverſarium fudit, & in fugam egit. Inde rurſum conſtitutum inter regem, & Holſatos, *ut deinceps regni arces, quæque alia territoria ſibi pignorata ha-*
CIↃ CCC XLIII. *berent, poſſiderent.* Mox Sialandia variè direpta fuit, ab indigenis, exteriſque; & Coagium, inter primas regni urbes, totum exuſtum: aliæque paſſim urbes quàm miſerrimè devaſtatæ. ac commiſſa inter Danos, & Holſatos, ad Flaſmollam, circa ultimum Septembrem, acris pugna: in quâ captus à victoribus Holſatis Boëtius Falcus, primi apud regem loci. quâ accenſi clade Dani, ubicunque convenire Holſatos vident, impetum in eos faciunt, & ad CIↃ CCC XLIII.
pugnam provocatos paſſim cædunt; ac, tumultu fortè exorto, ad trecentos contrucidant: paxque etiam, inter regem Sueciæ, & Valdemarum, conſtituta. Hinc Ringſtadium Valdemarus caſtra movet: inde etiam Slagloſiam. unde cùm Corſoram verſus contendiſſet, mox Liungam retrograditur: &, Ringſtadium poſtquam caſtra reduxiſſet, Roſchildiam itinere capto, militem in hiberna mittit. Per id tempus, Sueno, Arhuſienſis epiſcopus, ac Iacobus item Paulus, diaconus Roſchildienſis, in Roſchildienſi viâ comprehenſi, Padebornam, arcem quandam Sialandiæ, abducuntur: ac continuò hâc de causâ, ex ſtatuto Vedelenſi, toti regno ſacris omnibus interdicitur. Hinc Stigotus quoque Andreas, Biorneholmius, permittente Valdemaro, cùm Calloam Nicolaus tum Limbecius poſſideret, debito repræſentato, liberam facit. itidem rex Valdemarus Falſtriam, Nicopiamque, à Chriſtophoro pignoratam Vagriæ comiti, redimit, & regno reddit: obſideſque eo nomine, cùm Henningius Podebuſſius, tum Macarius Broſcovius, dimittuntur. ac deinde, in conventu Varbergenſi, proceres Scaniæ, præter hanc tranſactionem, quæ cum Magno, rege Sueciæ, habita Calmariæ fuerat, uti ſupra memoravi, denuò eam regno Sueciæ in perpetuum addicunt. Paulo pòſt, cùm CIↃ CCC XLIV.
Valdemarus ex uxore Hedevigâ filium, Chriſtophorum nomine, ſuſtuliſſet, pacta pridem inter ipſum, & Holſatos, ceſſavere. denuoque inter ſeſe convenere Sunderburgi, *uti lites, ſi quæ fortè naſcerentur, Valdemarus Sleſvicenſis terminaret: illis verò, ſi negotium quis faceſſere, aut inferre bellum, vellet, neque res componi poſſet, opem ipſe, contra quemvis hoſtem, ferret ac, ſi inter regem Sueciæ, & Stetini quoque ducem, comiteſve, controverſiæ aliquando aliquid exoriretur, cum eorum nemine conferret arma, propter fœdus, quod cum eo ſibi rege intercederet; verùm operam navaret, ut diſſidium componeret.* Hinc Limbecio, regni equitum tribuno per id tempus conſtituto, dat negotium, ut Soburgum ab Holſatis, dato pretio, in quod pignoratum erat, Daniæ recuperaret: &, dimiſſo è cuſtodiâ Suenone, præſule Arhuſienſi, ac diacono Roſchildienſi, Iacobo Paulo,

CIↃ CCC XLIV. ſacra regno, quibus illi nuper hâc occaſione interdictum memoravi, reſtituta. Mox ab Ingeburgâ quoque, viduâ Canuti Porſii, matre Magni, regis Sueciæ, ac Norvagiæ, Callemburgum urbem recipit; Magno Sueco utranque Hallandiam, quia pridem Scaniæ proceres ſeſe illi tradidiſſent, retinente. quam rem certè Valdemarus, quia nunquam ea pignorata fuerat, ſed Erico, & Ingeburgæ, Magni utrique parenti, tantùm in præfecturam data, ægrè ferre. Hinc, conventu apud Viburgenſes habito, ſtatim in Friſios, quod tributum annos totos quatuordecim non ſolviſſent, militem ducit, & in poteſtatem eos ſuam cogit. Poſt hæc obſidet Neſtwedium, inſulæ Sialandiæ oppidum; quòd, Holſati poſtquam probè muniiſſent, neque tabulæ pignorationis iſtud continerent, ſuam eſſe hanc munitionem diceret. neque id expugnat tamen: ſed, induciis conſtitutis,
CIↃ CCC XLV. ab obſidione abit. Ad tutelam Eſthoniæ pariter, Daniæque, equitibus Teutonici ordinis, in Eſthoniâ commorantibus, atque Narvam ſibi defendendam tradi poſtulantibus, acquievit, & in annum unum dedit. Inde pactum cum auſtralis Cimbrię duce, Valdemaro, novum init: & *obſequium* Valdemarus *ſempiternum regi, ac reginæ*, obſtringit: atque rex, *ſi ſuperviveret, ejus ſe ducatum, uxorem, liberoſque, donec ad ætatem juſtam perveniſſent, defenſurum* pollicetur. *uterque verò, amicitiam inter ſe conſtantem coleret, & auxilii indigentem, qualicunque occaſione, adjuvaret.* Per id tempus & Holſati, maximè qui comitis Ioannis partes ſequebantur, Sialandiam invadentes, varia inſulæ ejus loca, & Ringſtadium inter iſta, devaſtârunt. contrà Dani, denuò Neſtwedienſe munimentum invadentes, illud, & Gunderſlebholmiam, atque arcem Padebornam, cæſo equitum tribuno, aliiſque, in poteſtatem redegerunt. rexque Olao, epiſcopo Revalienſi, Cylpanorum civitatem, mortuo Ioanne Rodio teſtamento acquiſitam, venum dedit: ac collegii itidem
CIↃ CCC XLVI. Revalienſis privilegia confirmavit. Mox Holſatis, quîs Lalandiæ præfecturæ, atque arces, pignoratæ, ſe redimere eas velle indicavit; & in inſulam ablegavit regni equitum tribunum, cum mandato, ut munitiora loca, quæ præſidio tenerentur, obſideret: cùm Corſoram, & Petroburgum, paulo antè Daniæ reſtituiſſet. CIↃ CCC XLVI. quæ Holſati cùm acciperent, ſubvenire ſuis certi, cum armatâ manu accurrunt. ac pugnatum variè fuit; cùm mox, Magno, Sueciæ rege, adjutante, pax initur: eâ lege, ut Lalandia univerſa Valdemaro redderetur: iſque invicem Ioanni, Vagriæ comiti, ſolveret argenti ſelibras octies mille. Lalandiâ recuperatâ, Vordingburgum caſtra movet, idque expugnat. Inde, animum applicans ad pietatem, ordinatis in Eſthoniâ rebus ſacris, maximum apud Revalienſes templum, à majoribus ſuis conditum, & ſacratum Dei matri, binis ædificiis auget: & in iis ſtato tempore, pro ſe, ac uxore ſuâ, ſupplicationes fieri, peragique ſacra mandat. addit etiam reditus, ad pios uſus; & id templum, ſi quid detrimenti caperet, reparandum. quin ſodales quoque ſacros in tutelam ſuam accipit: idque, ne quis ignoraret, ſcripto publico adteſtatur. hinc peregrinationem ſacram inſtituit; & militiam in paganos, Lituaniam incolentes. quam ob cauſam iter in Boruſſos capit; & adſciſcit comitem Othonē fratrem, inter equites Teutonicos tum receptum: quod, ne regno gravis eſſet, anteà decretum fuerat. inſuper in comitatu Ericus erat, dux Saxoniæ. ſed Boruſſiæ poſtquam fines attigiſſet, & inducias cum paganis conſtitutas afferretur, nil cunctandum illic ratus, in Livoniam contendit; &, acceptis octodecies mille puri argenti ſelibris, ordinis Teutonici equitibus Eſthoniam vendit: contra pactum & Chriſtophori parentis, quo is caverat, nequis unquam ſucceſſorum à regno illam ſepararet; & nobilitatis quoque Eſthonienſis, quæ juraverat, ſe ab eo nunquam receſſuram eſſe. nec ſubſcripſerat tabulis venditionis quiſquam regni ſenatorum, præter Stigotum Andream, tunc ducatus ejus præſidem: nec exemplar, niſi ſerò, in illorum manus venit: cùm Polonicus legatus, in conventu Stetinenſi, de conſtituendâ pace inter Daniam, Sueciamque, id exhibuit, anno milleſimo, quingenteſimo, ſeptuageſimo. Cùm Eſthoniam vendidiſſet, mox redemit, quæ ſororius Brandeburgicus in eâdem dotis nomine poſſidebat; ac viciſſim Valdemaro is tradebat codicillos, quibus

CIↃ CCC XLVI. illum à promiſsâ ad hæc defendenda ope liberum pronuntiabat, atque ſatisfactum ſibi teſtabatur. Cùm deinde in Germaniam proficiſci ſtatuiſſet, quoſdam è nobilitate regni ſui præſto eſſe apud Brandeburgicum juſſerat, & adventum exſpectare. qui cùm circa Falſtriam detinerentur à Ioanne, Vagriæ comite, admodum indignè tulit. Poſt hæc, quaſi pietati primâ expeditione in paganos Lituaniæ, de quâ dixi, nondum ſatisfactum eſſet, in Palæſtinam, procul regno, iter capit; comitem Ericum Saxonem, plurimoſque è nobilitate primâ, ſecum trahens. cumque ad ſepulcrum Chriſti, quod in eo tractu viſitur, acceſſiſſet, nihil ſibi prius duxit, quàm ut inter equites Templarios reciperetur. idem & Ericus facere, & nonnulli è nobilitate alii. ac receptus, à præfecto monachorum, qui ſepulcrum aſſervabant, ſeriâ oratione admonetur, *uti fidem Chriſtianam, ad exemplum deceſſorum, qui hanc olim in*
CIↃ CCC XLVII. *Eſthoniam intuliſſent, ſummâ ope tueretur.* Inde redux, ſtatim Rendesburgum redimit, cùm non multo antè filiâ Ingeburgâ auctus
CIↃ CCC XLVIII. eſſet. Moxque ad repetendas arces animum vertens, eas, quæ in Sialandiâ reliquæ erant, & Nicopiam item Falſtriæ, Stegam Monæ, ac nonnullas Cimbriæ, recuperavit. Cum comitibus verò Holſatiæ, ita egit; *ut reciperent Stegam ipſi, traderentq́ Neoburgum, & dimidiam Fioniam: quod reſtaret, id pecuniâ penſaretur. eaque dum ſolveretur, Orkelam, & Hineſgavelam, velut pignus quoddam haberent.* Tum & Hafnienſibus immunitates ſuas firmat; ac concedit, *ut Dragoræ, qui Amagriæ inſulæ pagus, cuncta emerent, ut conſueverant ad id tempus, venderentque.* Et hæc Randershuſii acta. Inde rurſum Nebbegardiæ cum Holſatiæ comitibus tranſigit de eâ ſummâ, in quam his Fionia pignorata erat. Hinc in Sialandiâ Scioldeneſam obſidere cum cœpiſſet, intermittere inchoatam obſidionem, ob graſſantem nimis vehementer peſtem, eſt coactus. Fuit verò ea peſtis longè maxima; &, in plures orbis partes divagata, magnam hominum, pecorumque, ſtragem dedit. adeò autem afflixit Daniam, ut, exhauſtis pagis pluribus, agri paſſim, ob defectum colonorum, diu inculti permanerent. quin turbata & commercia: ac ſolennis in Gronlandiam mercatorum navigatio aliquamdiu intermiſſa. Inde rex, CIↃ CCC XLIX.
ut teſtaretur, quæ tributa imperaverat, rectè collocata eſſe, ac benignitatem ſibi populi deinceps etiam devinciret, comitiis Ringſtadii habitis, palàm univerſis fecit; varias ſe ab Holſatis Daniæ munitiones, atque arces, redemiſſe: & in hanc rem impendiſſe tricies mille argenti ſelibras, decieſque alias mille ad has de ſe adjeciſſe. Mox, profectus in Hallandiam, evocato illuc Magno, Sueciæ rege, de reſtituendâ Scaniâ fruſtra eum compellavit; ac, ſigillis literarum, quæ de emptione erant, liquefactis, ubi documenta cuncta adverſæ partis ſuſtuliſſet, in injuſtum poſſeſſorem fraude uſus, reſtitutionem imperat: ac, benignè niſi impetrare poſſet, etjam bellum comminatur. atque illaturus erat, niſi motus in Germaniâ ejus arma divertiſſet. Ibi Brandeburgici res perturbabat homo nequam, qui ſe falſò Valdemarum Brandeburgicum, à viginti quinque annis vitâ functum, dictitabat: itaque & regionem, quam is tunc hæredis titulo poſſideret, repetebat. ac juvabant proximæ Saxoniæ duces; & cum illis Anhaltini, atque Megapolitanus. quâ de cauſâ, cùm ſororio ſuccurrendum exiſtimaret, comitiis Roſchildiæ habitis, claſſem inſtruit; & in inſulam Megapolitani Polam, quæque aliæ ditiones ejus eſſent, paſſim invadit, diripitque. hinc in proximam Pomeraniam caſtra movens, mox Stargardiam illic capit. ubi poſtquàm Megapolitanus eum, cum non parvâ manu ſtatim ſubſequutus, incluſiſſet, Brandeburgici frater Romulus, ad ſuppetias accurrens, ſolvit quidem obſidionem, ſed, commiſſo acri prælio, ſuperatus, & ingenti clade affectus, vix evaſit. quo accepto, Valdemarus, cùm Stargardiam reliquiſſet, in vicina Megapolitani oppida arma vertit, & ex iis aliqua in poteſtatem ſuam redigit. hinc Berlinum, quòd id quoque falſi Valdemari partes ſequeretur, obſidere eſt aggreſſus. quod dum agit, ut virtutem honorare ſe oſtenderet, quoſdam, ritu uſitato, equites auratos creat. ac, ſequente iſtuc quoque ipſum Megapolitano, atque illi Valdemaro etiam frontem obvertente, cùm in eo jam res eſſet, ut conſerere manum utrinque opor-

CIↃ CCC XLIX. oporteret, interventu ſenatorum, ex arbitrio regis Sueciæ, res tranſacta eſt. placuitque, *ut captivos Romulus ſuos liberaret; tum nonnullis civitatibus agri Megapolitani, quæ Vandaliæ olim fuerant, gratiam ſacramenti faceret: & uxorem ſibi haberet Ingeburgam, Alberti, ducis Megapolitani, filiam: ac cùm eâ, dotis vicem, præfecturam Lentianam: datâ contrà in uſumfructum Werbâ, Arensbergâ, & Perlebergâ.* Quâ re ita conſtitutâ, etiam conciliavit Valdemarus Brandeburgicum, atque duces Stetinenſes: tum Albertum item Megapolitanum, & Saxoniæ ducem
CIↃ CCC L. Ericum. Inter hæc, augetur filiâ Catharinâ. Poſtquàm verò infeſta arma in Germaniam intuliſſet, admodum id ægrè tulit Cæſar Carolus; qui mox tamen, animo ſedatiore, ipſi pariter, ac Gunthero Swartzenburgico, aliiſque, ſeu proſcripti, ſive non proſcripti eſſent, commeatum liberum Sprenbergam dedit. Legerat itineris rex comitem Romulum Brandenburgicum, cui frater Ludovicus, ſibi retinens Bavariam, univerſam ditionem hanc conceſſerat. quin & aderat Ericus, dux Saxoniæ. inde cùm ad Cæſarem admiſſi eſſent, & rogarent; *quâ de causâ falſum ille Valdemarum in marchionatum Brandeburgicum, in præjudicium principum, introduxiſſet*, is reſpondet: *non hoc temerè, neque odio ipſorum, à ſe factum; verùm fidem habuiſſe Othoni, archiepiſcopo Magdeburgenſi, Rudolpho, Saxoniæ duci, Alberto Megapolitano, & Anhaltino: qui hunc eſſe, quem ſe diceret, juramento interpoſito, affirmaſſent: nec culpari quicquam in ſe, quàm credulitatem poſſe.* ad quæ, nomine omnium, rex reſpondere; *ſe contrarium jusjurandum dare certos, & perjurii hos arceſſere: itaque ab eo petere, ut reſcinderet edicta, quæ de ipſo promulgaſſet.* quibus Cæſar intellectis, verum hæredem marchionatus Brandeburgici Romulum cenſet, ac pronuntiat. Quibus actis, etiam Ericus Saxo Valdemaro tradidit tributum quoddam, quod ab urbe Lubecenſi dudum ipſi annis ſingulis ſolvebatur, ac Steurgelda dicebatur. id Ludovicus Brandeburgicus, à parente ſuo acceptum, ipſi ceſſerat: & mox Cæſar, datis Budiſſini tabulis, rem hanc totam ratam habuit. Valdemarus, cùm in Daniam rediiſſet, potius nil ſibi duxit, quàm, ut cum principibus vicinis ipſe pacem ageret, & hanc quoque illi inter ſe haberent. CIↃ CCC L.
itaque, curante eo, mox Lubecam convenere, Ludovicus Romulus Brandeburgicus, Gulielmus Luneburgicus, Rudolphus Saxo, Ericus Louwenburgicus, Caſimirus Stetinenſis. Vratiſlaus Wolgaſtenſis, Valdemarus Sleſvicenſis, Albertus Megapolitanus, Canutus Hallandicus, Adolphus Scouwenburgicus, & Henricus, ac Nicolaus, Holſatiæ comites. acceſſere ordinis equeſtris viri, nobileſque, perfrequentes. inter quos tunc pax ſtatuta, ac firmata juramento. actum etiam de latronibus, ac fautoribus eorundem, coërcendis. Aliquamdiu concertatum item fuerat inter Albertum Megapolitanum, ac Barnimum, Bugiſlaum, & Vratiſlaum, Pomeranos, de Bartenſi oppido, ac territorio; & permiſſa Valdemaro controverſia: placuitque, ut, quod illi videretur, ratum eſſet. Per eandem occaſionem actum etiam de Henrici Megapolitani nuptiis, cum tenellâ Valdemari regis filiâ, vixdum trimulâ: utque Megapolitanus urbem, agrumque, Roſtochienſem, titulo præfecti haberet; doſque eſſet, puri argenti ſena ſelibrarum millia. dumque ea adoleſceret, apud matrem Megapolitani ſponſi, inter ejus gynæcéum, aleretur: conſummatis autem nuptiis, quoad viveret, Gnopenhuſam, Ribenitzam, & Thiſinum, quæque eò pertinerent, poſſideret. Inde cum Poloniæ rege Caſimiro Valdemarus, de auxiliis ſibi mutuò exhibendis, fœdus init; excipitque Caſimirus regem Romanorum Carolum, & Hungariæ Ludovicum, tum ejuſdem quoque nominis Marchionem Brandeburgicum, Bladum Sidnitzium, Vladiſlaum Dobritzium, Boleſlaum Plocenſem, Sancovium Varſovienſem, Caſimirum Sarienſem, & Bugiſlaum Stetinenſem: idque poſteà, anno decimo & tertio, renovatum. Denuò quoque Torneburgi actum fuit de Henrici Megapolitani nuptiis, filiæque Ingeburgæ: mutuaque ſibi auxilia, in quencunque demum hoſtem, promiſere: niſi fortè in Cæſarem Carolum, aut Thuringicum ſaltum ultra, arma promovenda forent. Illis hunc in modum geſtis, cùm in Daniam Valdemarus rediiſſet, filio Valdemaro augetur: qui, non multo poſt defunctus, in cœnobio

CIϽ CCC L. Eſcomo, tunc inſigni inter prima regni
Daniæ, nunc deſtructo, ſepelitur. Mortui
ambo filii Canuti Porſii, primi, ut dixi,
Hallandiæ ducis, Haquinus, ac Canutus
alter: & in illis ducum titulus, in parente
inchoatus, nemini ex hâc familiâ deinceps
eum permittente Valdemaro, eſt exſtin-
ctus. Hinc Fioniæ, Cimbriæque, bellum
infert: & recuperare arces, quas Holſati
utrobique poſſidebant, omni ſtudio ag-
CIϽ CCC LI. greditur. ac principio Dorningam, Nico-
lai Limbecii arcem, in quem odium con-
ceperat, quâ de cauſâ incertum, obſidet.
& Holſati, nobileſque, qui in Cimbriâ
boreali, imminuta privilegia, ac ſævitiam,
incuſantes, fidem, & obſequium, exuunt.
His maritimæ civitates, quarum eadem
querela, ſeſe addunt. Quo accepto, com-
muniri ubique arces, & inferri commea-
tum abundè, curat. Valdemaro Sleſvicen-
ſi in quem primum illi ducere, debitum
ex foedere auxilium mittit. quod mox ta-
men, illo in partes Holſatorum tranſeunte,
domum redit. Interim in Sueciâ exortæ
turbæ; quæ, exoſa regem Magnum, quod,
neglecto matrimonio, turpiter libidini va-
gæ indulgeret, in Ericum, ejus filium, re-
gnum transfert. Itaque Magnus, cùm in
Scaniam adveniſſet, Helſingburgum pro-
ceres regionis vocat; ut, in eo rerum ſta-
tu, quid agendum ſibi eſſet, conſultaret:
quin & Valdemari regis amicitiam, atque
opem, clam expoſcit. verùm ille reſpon-
dere; nulli bello, niſi reſtitutâ Scaniâ, im-
miſceri ſibi certum. Hinc Roſtochium
profectus, atque inde Straleſundiam, cir-
ca exeuntem Octobrem, inclinante pro-
ximo Novembri redit. Inter iſta, tres epi-
ſcopi regni Daniæ, & è Sueciâ quoque to-
tidem, Lundiam ad archiepiſcopum, de
conſtituendâ utrinque pace acturi, con-
venere. etenim urgere inprimis Valdema-
rus, Scaniam, quam nullo jure Vagriæ co-
mes Ioannes vendidiſſet, reddi ſibi opor-
tere. inſuper hoc operam dare, ut à foede-
re Holſatorum ſubditos ſuos revocaret,
ac nobilitatem blandè in partes traheret.
jamque Callemburgum venerat inter alios
Bugæus; qui cum ipſo cæterorum nomine
paciſceretur. ſed & fruſtra id tentatum eſt;
& Bugæus, quique illum comitati, ſimul-
atque in Cimbriam reverſi eſſent, novum
cum Holſatis foedus inierunt; ac, quæ re-
gis in hoc tractu arces eſſent, eas ſtatim
invaſere. Controverſia regi erat cum CIϽ CCC LII.
Holſatiæ comitibus, Nicolao, & Henri-
co. iſque cum Ioanni Holſato deciden-
dam permiſiſſet, poſtquam accuſationes,
quas inferri, ac Ioanni etiam tradi oporte-
bat, tardiùs procurarentur, ea res diffici-
lem ſucceſſum habuit. Interim cùm co-
pias Slagloſiæ quaſdam coëgiſſet, & in eo
planè eſſet, ut occaſione primâ in Fioni-
am tranſmitteret, atque ventus impedi-
ret, regi Sueciæ ad Orebroënſem pontem
locum aſſignat. ubi habito colloquio, in
Sialandiam regreſſus, denuò collectis co-
piis, in Fioniam tranſmittit, & Othoniam
contendit: multis ex equeſtri ordine, &
nobilitate totâ, concurrentibus. Hîc cum
Megapolitano recipit ſe in proximum O-
thoniæ pagum; principeſque de exortâ
controverſiâ certos facit: ac continuò
lectis arbitris, ut dirimeretur citiùs, arces,
ac munitiones, horum poteſtati tradit. Per
id tempus etiam Sueci Helſingburgum
convenere; ac vocati item illuc Megapo-
litani duces, Sialandiam, regio deducti
ſumptu, tranſiere. nec multo pòſt, cùm
rex Lyconiam conceſſiſſet, ſevocato ad
ſe Sueco, & ſecluſis, qui utrique minus
benè cupiebant, res benignè eſt tranſacta.
Tum ex aulâ regis quidam, ad piraticam
converſi, Lubecenſes afflixere. quam ob
rem cùm quoſdam è ſuis rex in Cimbriam
ablegaſſet, hos Limbecius comprehenſos
Molſam in cuſtodiam ducit. moxque, ad
rem componendam, præter regem, epi-
ſcopi, Roſchildienſis, Borglanenſis, Arhu-
ſienſis, tum Byggæus, ac Limbecius, alii-
que item Cimbri, Vortingburgum conve-
nere: verùm neque hîc negotio finem im-
ponere, quem optabant, potuerunt. Hinc
ad gaudia verſo animo, ludi equeſtres
cùm Coagii, tum & Stegæ, celebrati. Mox
ſub annum exeuntem lecto milite, opem
Megapolitano contra duces Stetinenſes
allaturus, in Germaniam trajecit; manda-
tâ interim regni curâ epiſcopo Roſchil-
dienſi, Boëtio Falco, Stigoto Andreæ, Pa-
læmoni Laurentio, & Iacobo Baſſio: qui
tributum, abſente rege, regni incolis in-
dixere. ipſe rex, dum illic abeſt, reſarcit
gratiam inter Megapolitanum, Pomera-
num,

CIↃ CCC LII. num, ac Stetinenſes; ſed in Slavos, ac Verlenſes, irâ accenſus, horum terras paſſim vaſtat; neque locis, aut hominibus, ſacris parcens: & in quoſdam, bello captos, etiam crudelis nimis, aures illis, atque nares, fœdè truncat. inde, geſto ex ſententiâ ſuâ bello, circa anni finem redux, Vortingburgi DOMINI natalem celebrat.

CIↃ CCC LIII. Qui ſecutus annus fuit, ipſo ſtatim in principio filiam Margaretam dedit, poſt parentem trium regnorum reginam laudatiſſimam: cujus geſta libro proximo referemus. Paulo pôſt, quæ inter regem, & Holſatiæ comites, erat controverſia, Erico Saxoni juniori, ac Gerhardo item Hojano, eſt permiſſa; placuitque, *quod pronuntiarent ipſi, ut utrinque ratum foret: ſimul etiam, ſi alterius ditiones quis vaſtaret, ut de eo arbitri, jam memorati, ſententiam ſecundùm regni jura ferrent: idque Neoburgi facerent, intrà quatuor hebdomades.* Quin ſeorſim quoque actum, inter regem, & Ioannem item Holſatum, arbitro Henrico Holſato; *ut redemptam rex à Saxone Pilwerderam in Ioannis manus traderet; idque ante proximum natalem Christi effectum daret: Saxoni autem duo argenti millia ſelibrarum ſolveret: aut, ſi mallet, è Fioniæ reditibus Ioanni, filiove Adolpho, eam ſummam poſt triennium, ſi id cuperet, redimendam, exhiberet. interim materna bona, quæ in Daniâ poſſidebat, præter ea, quæ Gerhardo pater olim vendidiſſet, regi traderet.* Actum & de Hummersbytelâ, Crumezoâ, & Traloniâ, Fimbriâque: placuitque, *quod de his pronuntiatum pridem fuerat, uti ratum etiam porrò haberetur.* rexque, datis ad Vindingæ amnem literis, *Henricum, & Nicolaum, Holſatos, & eorum item hæredes, quòd argenti mille ac quingentas ſelibras remiſiſſent, ac Fioniæ partem mediam conceſſiſſent, immunes* pronuntiavit: proximoque bello captos, ſine pretio dimiſit. inſuper, quæ cum comitibus, Cimbriæque auſtralis duce, controverſia regi erat, perbenignè, ut exiſtimabant multi, eſt compoſita: quanquam mox reſuſcitata. at Ioannes, omnia materna bona, quæ in Daniâ poſſidebat, uti ſtatim memoratum, regi tradidit; præter Stegam, Staverbiam, Aſſelbiam, Langbiamque: quæ Gerhardo pater ejus vendidiſſet: nec deinceps jus in Daniam ullum ſibi vendicavit: tum chirographa univerſa, niſi quæ de pagis illis in Fioniâ, quos jam dixi, abolevit. Per id tempus Scania, Hallandiaque, à Magno rege in Algothum, equeſtri dignitate virum, etjam cum ducis nomine, eſt tranſlata. Mox CIↃ CCC LIII.

CIↃ CCC LIV. Avenionem abit Valdemarus, pietate ſuâ motus; ac pontificem ibi inviſit Innocentium, nominis iſtius ſextum: qui benignè eum excipit, & ex auro roſâ conſecratâ donat; more dudum pontificibus, in dominicâ quadrageſimæ, quæ *Lætare* vulgò dicitur, uſitato. Errant, qui Vrbanum v hîc commemorant, qui octavo demum anno poſt hoc tempus adiit pontificatum. Redux autem Avenione Valdemarus, in Friſios ducit: &, tumultuantibus indictâ mulctâ, obſides ab iis capit. Poſt quæ proceres Neoburgi adeſſe jubet; inter quos & regni epiſcopi omnes erant, & dux item Sleſvicenſis: ſubditiſque univerſis gratiam præteritarum rerum facit. tum edicit per epiſcopum Ripenſem; *regnum Daniæ priſco jure, quod jam inde à Valdemaro, ejus nominis ſecundo, aliiſque ſucceſſoribus, tenuiſſet, deinceps etiam uſurum; quæque immunitates eſſent, eæ ut inviolatæ permanerent. inſuper, ne hoſtem porrò ullum incolæ timerent, neu direptionem item, uti criminis cujuscunque univerſis, etiam ſi capitis ſupplicium quis meruiſſet, venia foret. ita tamen, ſi cui injuria illata eſſet, uti hic, qui intuliſſet, ex jure regni cum eo paciſceretur, ac negotium tranſigeret.* Hæc, & alia, quanquam ita conſtituta, tamen minimè ſervata. Hinc conventum Helſingburgi; & ex Daniæ epiſcopis, Sueciæque, tres utrinque, planè ſicut Lundiæ trienno antè, adfuere. actum iterum de Scaniâ; quam Ioannem, Holſatiæ comitem, venum dare potuiſſe, cùm duntaxat pignoratam eam haberet, rex negabat: ea propter neque rectè Scaniæ proceres Magnum regem inauguraſſe. tum & de Hallandiâ utrâque actum; quæ permiſſa Ingeburgæ, quaſi præfectura quædam, nec Holſatis unquam pignorata fuerat. Inter iſta, rex, qui Vortingburgi agere, cùm in gratiam quoſdam Holſatos recepiſſet, & à Magno per legatos vocaretur, ipſe etiam Helſingburgum ſe recepit: ac cum eo verba illic, quanquam nullo fructu, fecit. moxque, cum in Sialandiam rediiſſet, reverſuræ è Germaniâ domum filiæ obviam mittit viros, & matronas,

CIↃ CCC LIV. nas, nobiles; ut ſolenni comitatu hanc Viſmariâ deducerent. Hinc Lubecæ, ipſo exeunte anno, principum conventu indicto, ipſe quoque ire iſtuc conſtituerat, ac præmiſerat commeatum. verùm, quia Lubecenſes comitatus legem dicerent, nec permitterent plus quàm centum ſecum homines adducere, infra majeſtatem ſuam illud ratus, à propoſito diſceſſit, & duntaxat quoſdam eò ex ſenatu ablegavit.
CIↃ CCC LV. Inde in Cimbriam contendit, jus dicturus. idque ut ſecurius ageret, militem è Sialandiâ Ripam mittit, ibi exſpectare jubens. cumque poſteà adveniſſet, convocato ad juris dictionem populo, vim multorum, & injuriam, caſtigat: quæque injuſtè poſſidebant, veris dominis, aut eorum hæredibus, reddit. Poſt hæc, cùm colloquium cum Magno rege Helſingburgi, menſe Iunio deſinente, aliud inſtituiſſet, mox induciæ inter Daniam, Sueciamque, conſtitutæ. Inde Vrangſtrupii conventum fuit: atque mulctæ, regi debitæ, duplicatæ. tum, converſo ad hilaritatem animo, in Roſchildienſi urbe ludi equeſtres celebrati. Quæ dum fiunt, bellum inter Valdemarum Sleſvicenſem, & Benedictum Alefeldium, eſt exortum. & adjutus milite regio Benedictus, cùm obſedit Tranekeram, tum diripuit Langelandiam, quæ tunc Valdemari erat. atque cùm is, claſſe advectus, ſtatim eam recepiſſet, novum rex auxilium præbet; ac ſe jungens, eum ditione exuit: ſed, ſancitâ pace, reddit. Tum turbatum & in Scaniâ. in quâ poſtquam diem ſuum obiiſſet archiepiſcopus Lundienſis, Petrus Luckius, & Iacobus Nicolaius ſubſtitutus in illius locum eſſet, iſque à pontifice Avenione confirmationem petit, dux Algothus, quem à Magno conſtitutum memoravi, diœceſin populatur. Inter iſta, rex legatos è nobilitate primâ quoſdam mittit ad Germaniæ principes, & civitates; item Avenionem, in Galliam, ad pontificem: qui excepti, ac dimiſſi, perbenignè. Inde Galliæ rex Ioannes ſplendidâ legatione petit, *uti, confirmandæ amicitiæ, liberorum inter ſeſe matrimonia commutarent:* ac viciſſim Valdemarus poſteà in rem eandem ſuos ad Ioannem legat. ſed utraque hæc legatio, capto poſteà Ioanne, & in Angliam abducto, ac detento ſub cuſtodiâ diuturnâ, finem ſuum non eſt nacta. CIↃ CCC LV. Hinc comitia Vrangſtrupii rurſum habita; ubi actum de colonis, ſubditiſque, & officiis eorum: ac re item monetariâ. tum in Cimbriam rex trajicit; militemque è Sialandiâ ad ſe mitti, ſub Boëtio Falko, mandat. Mox, Chilonii CIↃ CCC LVI. cùm comitia habuiſſet, epiſcopo Roſchildienſi, ac duodecim item aliis, ſacri, & equeſtris, ordinis, dat mandatum; *providerent diligenter, ne quid regnum detrimenti pateretur: maximè verò, ut molarum, quæ ad aquas coërcendas facta eſſent, curam haberent.* Inter iſta, dum ad Magnum, Sueciæ regem, Boëtius Falkus proficiſcitur, à Valdemaro ablegatus, Sueci eum in itinere intercipiunt, & abducunt in cuſtodiam. quo offenſus Valdemarus, dum conſcribere militem parat, anni iniquâ tempeſtate prohibetur. Sub hæc denuò ſeſe Cimbri commovere, ac tantùm non arma capere. quâ de causâ, poſtquam arcibus, & munitionibus aliis, commeatum, ac præſidia, intuliſſet, Neoburgum ſe recepit: obvioſque illic habuit è primoribus nonnullos, cæteris Othoniæ ſe continentibus. ita autem cum his egit; uti ſeſe Callemburgi ad diem conſtitutum ſiſterent: atque ibi controverſiæ univerſæ finem imponendum fore.
Aliquanto poſt Ioannes, Holſatiæ comes, CIↃ CCC LVII. regi, & hæredibus ejus, quæ chirographa habebat, vel ab ipſo, vel à deceſſoribus data, remittebat: ſolam Fimbriæ præfecturam, quæque ultimo contractu denique conceſſa eſſent, reſervabat. Hinc conventum Callemburgi; placuitque, *ut, quæ Neoburgi pridem de colonis decreviſſent, poſthac ſtrictiùs ſervarentur.* Mox Roſchildiam vocati regni proceres; rexque egit cum epiſcopo, *ut, quæcunque in Odenſi territorio poſſideret, ad Callemburgenſem agrum hæc transferret.* Inde trajicit in Cimbriam; variaque illic ſubditis onera, ac tributa, imponit: ſine ullâ dignitatis, ordiniſve, ratione. quo cùm ducem Sleſvicenſem, & Holſatiæ item comites, atque Cimbros, vehementer offendiſſet, res à bello parum abfuit. Mox, exorto in Holſatiâ tumultu, & obſeſsâ à comitibus Haderſleviâ, Tunderâque, quæ ducatus Sleſvicenſis urbes erant, rex, haud expedire ratus, uti inde avellerentur, arma in tutelam ſumpſit: ſed,

ↀ ccc lvii. ſed, Holſatis cùm nobilitas Cimbrica ſe conjunxiſſet, fruſtra fuit. adeóque capto etiam Randershuſio, ipſe funditur. Cimbri verò, & Holſati, in Fioniam trajiciunt. ubi occupatâ Othoniâ, ac præſidio ejecto, cùm tributum oppidanis maximum impoſuiſſent, etiam Gamburgum obſident, arcem in propinquo ſitam. Valdemarus, his acceptis, quoſdam è nobilitate, culpæ obnoxios, aut ſuſpectos, comprehendens, partem bonis univerſis, ac cuſtodiâ; partem ingenti pecuniâ mulctat: præfecturas, quas tenebant, aliis mandat. inde tendit in Fioniam; & obſeſſis Gamburgenſibus fert ſuppetias. Poſtquàm hoſtem conſpexiſſet, ut virtutem excitaret, quoſdam ex ſuis dignitate equeſtri ornat: dein in hoſtem impetum facit: acieque profligatâ, multos capit. cecidere eo prælio è primatibus non pauci: & in his Ioannes ipſe, Holſatiæ comes; ac ducenti ex Holſatis. Nicolaus, ejus frater, amiſſo oculo, equo dejectus, & à milite Dano captus, arma ei ſua tradit: verùm ſtatim ab Holſato, qui agnoſceret, liberatur. ſic obſidio eſt ſoluta, & arx poſteà ſolo æquata. quibus actis, Holſatorum ditiones populatur: &, ingenti prædâ auctus, in Sialandiam regreditur. Inde, ubi exploratum, Benedicti Alefeldii, qui Hinſgavelę præſidebat, conjugem ſepeliendam, & nobilitatem Holſaticam ad exequias perfrequentem adfuturam; capto tempore, eam improvisò opprimit: ac permultos è primariis, qui Fioniam per id tempus incolebant, ſecum abducit. inde arcium præfectos, nimiâ exactione ſubditis graves, loco movet, & pecuniâ item mulctat: aliiſque ſubſtitutis, Callenburgum ſeſe confert, atque ibi annum finit.

ↀ ccc lviii. Poſt quæ, cùm à Sueco bellum, aut à Megapolitano, imminere putaretur, circa finem Ianuarii milites Roſchildiam adeſſe jubet; arcibuſque, & munitionibus aliis, commeatum ſuum inferri: paulo pòſt Slagloſcæ delectum habet. hinc profectus Neoburgum cum exercitu, eum ſupplet; &, impoſitum in naves, trajicit in Langelandiam. ubi ſtatim Tranekeram, & cum eâ inſulam univerſam, capit. ac, conſcenſâ rurſum claſſe, cùm Hinſgavelam appuliſſet, nec hanc obſidere poſſet, navibus deficientibus, quæ per nebulam aberraverant, inſulas, quæ adjacebant, populatus, in Sialandiam regreditur. inde, cùm auxiſſet copias, claſſe Alſiam invadit; & in parte boreali Neoburgum intrà triduum expugnat. Poſt hæc Sunderburgum aggreſſus, quod tuetur inſulæ auſtrale latus, cùm oppugnaturus eſſet, prodiens Rigitza ex arce, ducis Sleſvicenſis uxor, gynæcéo comitata, & prudentiâ, & facundiâ ſingulari, regis animum mitigavit. ac vocatus ab eâdem ad convivium, non acceſſit, antequàm in poteſtatem totam inſulam redegiſſet: quam, peracto mox convivio, tamen reddidit; eâ lege, *ne deinceps regni hoſtes, quique extorres acti eſſent, unquam hîc admitterentur: neve Sleſvicenſis etiam, ſi accederet, comites plus viginti adduceret, neque ſupra triduum commoraretur.* Inde regem Sleſvicenſis cum quibuſdam è nobilitate Danicâ ipſe adiit; cùm ut eum officii causâ ſalutaret, tum ut per occaſionem aliquid de rebus ſuis item ageret. ac negotium ſucceſſiſſet, niſi id conſilia quorundam adverſa perturbaſſent. Inde, Sliam prætervectus, Angelboæ naves, ac pecuniam, imperat; ac mox in Fimbriam contendit. ubi cùm armati inſulani occurrerent, & exſceſu prohiberent, inſulâ per vim potitus, plurimiſque profligatis, qui ſupererant, ſeſe dedidere cuncti, & ſelibrarum Lubecenſium quatuor millia perſolverunt. Præfectus arcis Glambecenſis, ubi regem cùm ingenti adeò claſſe adventantem intelligeret, cum uxore, facultatibuſque ſuis, quas efferre raptim poſſet, inſulâ excedit. Hinc Flensburgum, ac Borneburgum, rex deflectens, paſſim naves, commeatum, & pecuniam, tribui jubet; ac negantes imperata, pœnâ afficit. Dein reverſus in Sialandiam, cùm tranquilla illic omnia inveniret; nuntiatur, magnas Megapolitanum ſibi copias parare, & Sialandiæ imminere. neque falſus rumor erat; verùm is, ut accepiſſet, claſſem regi inſtructam eſſe, quam objiceret incurſanti, per Barnimum Stetinenſem pacem ſibi, & Holſatis, Straleſundiæ, ubi convenire juſſi, impetravit: &, obſequio promiſſo, qui utrinque capti erant, reſtituti. inſuper ſtatutum fuit, uti Cimbri, ad componendas controverſias, Neoburgi ſeſe ſiſterent. quod quantumvis placuiſſet, tamen rex in Sialandiam ſe reci-

CIↄ CCC LVIII. recipit; filiumque, & ſenatores regni quoſdam, ad negotium pertractandum, ſuam vicem ire jubet: nihil tamen, niſi ſuo arbitratu, geri cupiens. quam ob cauſam poſtquam Cimbri, commeatu impetrato, cum Othonienſi epiſcopo, & Ripenſi, Slagelosiam excurriſſent, ac conditiones ibi duriores rex proponeret, animis magis irritatis, diſceſſere. Rex Roſchildiam contendit; Hafniam mox perrecturus, ut cum Seciæ rege Magno, & uxore ejus Blancâ, diem hîc natalem Chriſti celebraret: verùm, poſtquam accepiſſet, neutrum illuc adventurum, id propoſitum omiſit. ac Nicolaus Bygæus, Vffo Stigotus, Petrus Andreas, à comitiis redeuntes, inter viam, circa urbem Middelfartum, trucidati. quod arcano regis juſſu, odiove inimicorum, factum fuerit, ignoratum. certè regem plurimi ſuſpectum cædis habuerunt.

CIↄ CCC LIX. Anno proximo, Pomeraniæ ducibus concedit Rugiam; quam deinceps, veluti clientes regni, poſſiderent: ac viciſſim illi obſequium, & auxilium, contra hoſtes qualeſcunque, Valdemaro promiſere. unde conjectura datur, Rugiam non totam pridem à Chriſtophoro alienatam, ſed duntaxat eam partem, quæ affinis Pomeraniæ. Magnus rex, quod anno jam ſuperiore conſtituerat, cum uxore, & Haquino filio, Norvagiæ rege, Hafniam ad regem venit: publiceque ibi Haquino Margareta, tertia Valdemari filia, tunc ſeptennis, deſpondetur. datque Magno Valdemarus duos ad Hiſingam pagos, etiamnum ex donatione hâc ad regnum Seciæ pertinentes. Inter iſta, cum ſimultas inter Magnum, & Ericum, alterum filium, invaleſceret, Magnus opem ſibi ferri à rege Valdemaro petit; & promittit, ſi juvaret, ſe, pro operâ navatâ, Helſingburgum, Scaniamque univerſam, redditurum. quâ de causâ cùm in Scaniam Valdemarus trajeciſſet, ac munitiones plurimas, & in illis Sollitsburgum, expugnaſſet, ac defectu commeatus in Sialandiam regreſſurus Petrum Daum, Magni clientem, in cuſtodiam abduxiſſet, atque Magnus vereretur, ne id pluribus eveniret, pactum deſerit; & cum filio, poſt diſceſſum Valdemari Scaniam depopulante, pacem facit. Siquidem verò Bygæi, de quo dixi, interfecti rex ſuſpectus haberetur, ejus filio Canuto CIↄ CCC LIX. ſe ſanctiſſimè excuſavit; aſſeverans, nec auctorem cædis eſſe, neque conſcium: quin & hoſtium ſe loco percuſſores, & Canutum filii inſtar, habiturum. ac teſtatus id Chriſtophorus, ejus filius, amicitiam cum illo in fraternum modum ſancit: ipſo rurſum pollicente, apud ſuos effecturum, ut ad pacem animum omnes inclinarent. At Vffonis Stigoti pater, cædem filii, uti æquum, animo iniquo ferens, tum offensâ quoque aliâ inimicus, alienos ſatis Cimbros magis etiam avertit. quare & bona ejus cuncta, quæ in Sialandiâ ſita, regno addita; quæ in Cimbriâ, ea Petrus Nicolaus univerſa occupavit. Per id tempus Albertus Megapolitanus, claſſe inſtructâ, Fimbriam occupat, & in eâ arcem quoque Glambecenſem: ac, direptis pagis plurimis, naves regias, cum non paucis inſulanis, inde abducit. jamque bellum etjam cum Cimbris erat; ac quantumvis illi in pacem propenderent, quidam tamen animum regis divertebant: tum & ipſi, ad exemplum vicinorum, quos indigna tolerare exiſtimabant, incitati, quidvis malle, quàm eodem modo haberi. itaque paratam manum cùm in Cimbriam tranſmiſiſſet, & hæc Randershuſium aggreſſa eſſet obſidere, erumpentes, qui præſidium agitabant, antequam majores copiæ adventarent, obſeſſores profligârunt. qui mox, ipſo etiam rege accedente, Clausholmum capiunt; Cattenbergam, & Eſſendorpium, ſolo æquant. Quæ dum fiunt, deficit Ripenſis præſes, Erlandus Calvius; & Mogeltunderæ, Gramæque, præfecturâ, in defectionis præmium, ab Holſatis honoratur. ac, repetente Sialandiam Valdemaro, denuò ſe Cimbri movent; & amiſſas pridem arces redigunt in poteſtatem. rex, dum navigat, ortâ ingenti tempeſtate, vix naufragium evaſit. navis una planè periit; quique in eâ, aquis merſi: quidam elapſi, à præſidio Biornholmenſi capti, atque ſpoliati. CIↄ CCC LX. Poſtea Lalandiæ ducem filium Chriſtophorum creat. iſque initio principatus, ut oſtenderet pietatem, & obſtringeret ordinem eccleſiaſticum, maximas immunitates illi donat. hinc cum magnâ militum manu Scaniam petit; obſidetque Helſingburgum, & expugnat, fruſtra ſuccurrente

CIↃ CCC LX. Magno. qui, cùm Valdemaro ſe videret imparem, & permittit urbem, arcemque, quam haud poſſet liberare,&,quæ pridem pacta,firmat:tum & denuò matrimonium, nuper inter Margaretam & Haquinum, agitatum, ratum habet: ac viciſſim rex auxilium,quotieſcunque uſus foret,& fraternam amicitiam, pollicetur. inde in munitiones ejus ditionis reliquas, & nobilitatis prædia,vim convertit:neque priùs conquieſcit,quàm in poteſtatem ſuam univerſa redegiſſet. inde induciæ inter ipſum, ac Chriſtophorum item filium,& Vandalicas civitates, principeſque Megapolitanos factæ. quin & dictus Neoburgi certus dies; & adeſſe illic juſſi, qui cum rege hactenus non tranſegiſſent. Erlandus Calvius,quem ſuperiore anno defeciſſe memoravi, ad obſequium regis redit;& cum Ripâ,quam acceperat, etiam Mogeltunderam, & Gramam, reddit. unde jocus quoque regis; quando *Calff* vitulus vernaculâ linguâ diceretur, *Eum vitulum pridem à ſe diſceſſiſſe: tum, quodammodò vaccam factum, cum duobus aliis vitulis rediiſſe.* Hinc conventum Callemburgi; aderantque, dux Chriſtophorus Lalandicus, regis filius, Valdemarus Sleſvicenſis, ac nobilitatis Cimbricæ delegati: placuitque, *uti jura, ac ſtatuta, regni Daniæ, uſque à Valdemaro* 11 *uſitata, porro quoque rata eſſent. utque idem Valdemarus Sleſvicenſis, filiusque, & hæredes, ſubditique, cum immunitatibus, tum jure priſco, deinceps etiam uterentur, fruerentur. eadem epiſcoporum, ordiniſque eccleſiaſtici univerſi, ratio eſſet. qui epiſcoporum abſens frui his ſtatutis vellet, is ſubſcriptione eorum voluntatem apud regem teſtaretur. idem faciendum eſſet iis populis, quorum ditiones regno poſteà ſubjicerentur. ordo equeſtris, nobileſque, tum indigenæ, incolæve quivis alii, jura ſua illibata retinerent. ac comitia, quæ quotannis Neoburgi celebrari conſueviſſent, ea proximo triennio Callemburgi haberentur: & hinc rurſum Neoburgum, more dudum uſitato, ac conſueto anni tempore, peragenda, transferrentur.* Hæc, & alia, tunc ſtatuta; *quæ infringere qui auderet, in hunc, tanquam violatæ legis reum, jure regni ageretur.* Inde Lundiam, ac Malmogiam, rex immunes toto regno à quocunque vectigali, dato oppido utrique in rem iſtam privilegio, eſſe jubet. tum, aſſentiente Magno, rege Sueciæ, quicquid reliquum in Scaniâ, ac Blekingiâ, redigit CIↃ CCC LX. in poteſtatem: recipitque à Magno literas, quibus Ioannes Holſatus pignoratas ſibi eas ditiones vendidiſſet; etiam illas, quibus ſuum ei obſequium proceres pridem obſtrinxiſſent: deteſtantibus factum Suecis, ac convitio Smegum ipſum appellantibus, quod blanditiis Valdemari turpiter ſe deliniri paſſus eſſet. Certè rarum in principibus id exemplum eſt; &, injuſtè quanquam parta, vindicare ſummâ ferè cum iniquitate malunt, quàm honeſtè reſtituere: potiuſque incrementum poteſtatis quodvis ducunt, quam egregiam ad poſteritatem famam. verùm, quia Valdemari amicitiâ opus erat, ad Ericum, filium ſuum, coërcendum, qui infeſta contra ipſum arma ſumpſerat; cumque bonam Sueciæ partem, factâ, uti dixi, pace, occupaſſet, & majora tentaturus etiam metueretur, ut reliquias regni ſui tueretur, ex neceſſitate fecit, quod ex voluntate ſuâ minimè facturus erat. Sed diffidia inter Da- CIↃ CCC LXI. niam, Sueciamque, nova paulo pòſt exorta: quia, quæ non ita pridem pacti eſſent, nullo modo præſtarentur. inter cætera, matrimonium Margaretæ, & Haquini, cenſebatur; deſtinatum, ſed dilatum. Hinc Gothlandos Valdemarus divexavit; idque Magno incitante. qui, cùm in contemptu apud ipſos eſſet, neque ſe ulciſci poſſet, arma ejus imploranda exiſtimavit. itaque, Olandiâ prius devaſtatâ, & quingentis incolarum, qui initio occurrebant, profligatis, claſſe advectus, ubi expoſuiſſet copias, tribus præliis ſuperior, inſulanos mille octingentos cædit. ac Visbuam poſtquam urbem, inſulæ caput, & emporium eo tempore per Europam valdè clarum, caſtra ſua admoviſſet; eaque aperiret portas, & recipere promptè vellet; partem mœnium, per quam totum mox exercitum, veluti ad pugnam inſtructum, introduceret, dirui jubet. & ingreſſus in hunc modum, ſtatim diripit, & cum prædâ ingenti redit. cujus tamen magnam partem, fractâ inter viam navi, mare hauſit. Valdemarus, ſiquidem Visbuæ opes etiam Hanſaticarum urbium diripuiſſet, eas adeò commovit, ut Danorum mercatorum naves paſſim, atque bona, detinerent, ac mox bellum itidem denuntiarent. Icto fœdere, in ſocieta-

CIƆ CCC LXI. cietatem trahitur rex Norvagiæ Haquinus, Henricus Megapolitanus, nominiſque ejus alter, Holſatiæ comes; qui à robore animi pariter corporiſque vulgo *Ferreus* cognomento dicebatur: iſque claſſi comparatæ dux præficitur. Lubecenſes ſuam ſibi ſeparaverant; ac præfectum impoſuerant, urbis conſulem, Ioannem Wittenburgium.
CIƆ CCC LXII. Vbi inſtructa eſſent omnia, mare ingreſſi, Hafniam appellunt primò; arcem capiunt, urbem etiam diripiunt: inde Helſingburgum petunt, idque graviter oppugnant. Quæ cùm Valdemarus accipit, illico coactis copiis, dat Chriſtophoro filio claſſem, ipſe terrâ rem geſturus. hoſtes autem, ut viderunt adventantem, ſolvere obſidionem, & in fugam ſe convertere. hæc in Scaniâ dum geruntur, mari etiam Chriſtophorus claſſem Lubecenſium aggreſſus fortiter, ſex illius naves capit, aliiſque ignem injicit: cæteras ad Travemundam fugientes inſectatur. cujus cladis cùm auctorem Lubecenſes Wittenburgium cenſerent, in jus vocatum, capite plectunt. Henricus Ferreus, ſic deſerto Helſingburgo, copias ad Vortingburgum obſidendum adducebat. ſed, præſidium, qui in arce agitabat, auctis derepentè viribus, cùm in hoſtem erupiſſet, eum pellit, & captivos multos ducit. itaque mox convenere; uti, reſtitutis iis, ſolverent obſidionem. verùm, auctis ſtatim copiis, cùm urgere eam porrò juberentur, & indignè admodum ferret arcis præſes, fidem datam non ſervari, aſtu vindicare ſtatuit. ſimulat neceſſitatem, ac coactum arcem dedere; poſtulatque, uti quoſdam è primoribus, claves arcis, & archiva, accepturos, ad ſe mittant. itaque cùm acceſſiſſent, quas promiſerat, claves tradit; inde, velut fidei liber, manum injicit, & abducit in cuſtodiam, ac diſcedere ab obſidione cogit. Poſt hæc dotem Ingeburgæ, filiæ ſuæ, quæ Henrico Megapolitano erat deſponſata, mille nempe argenti ſelibras, Valdemarus repræſentat; inſulamque Boringholmiam Lundienſi diœceſi, ad quam illa pertinebat, ſed à ſe, cum Scania Suecis traderetur, occupatam, nunc reſtituit: eâ tamen dictâ lege, ne antiſtes quicquam in regni detrimentum moliretur: &, ut arcem, inſulamque, poſtulanti reſti-

tueret. in quam rem epiſcopus ſe, & collegium univerſum, obſtrinxere. Conſti- CIƆ CCC LXII.
tutæ & induciæ, inter regem, atque urbes mari Balthico adjacentes: quibus ſeſe Hamburgenſes adjunxere. placuitque, ut per illas libera commercia utrinque eſſent; ac captivi redderentur. addita & quædam alia, quæ ſeorſim urbes ſingulas ſpectabant. Per id tempus, cùm Henrici Holſati ſoror, Eliſabetha, regi Haquino nuptura, Sueciam peteret, & adverſo in Daniam vento ageretur, perbenignè à Valdemaro eſt excepta; ac detenta, donec filiæ Margaretæ, quæ Haquino antè deſponſata erat, matrimonium conſummaret. Celebratæ autem Hafniæ eæ nuptiæ, CIƆ CCC LXIII.
illicò pòſt feſtum Paſchatis, magnâ pompâ, ac lætitiâ; quam Haquino matris Blancæ, Valdemaro filii Chriſtophori funus perturbavit: nuptiæque in exequias commutatæ. ac Ringſtadii quidem iſta, hic Roſchildiæ ſepelitur. obiit autem Blanca, ex peſte; at Chriſtophorus, longo morbo tenuatus. Hinc in Scaniam profectus, dum piſcatum mercatores ibi exercent, magnam vim pecuniæ imperat: ita ut piſcatum multi omittentes, domum mox reverterentur. Hinc tributum toti paſſim regno indicit, nec immunem quenquam habet. Paulo pòſt, defuncto tunc Ioanne CIƆ CCC LXIV.
Holſato, Adolpho filio Fimbriam tradit, iis legibus, quibus pater tenuiſſet. additumque, *ut in eâ controverſiâ, quæ exorta Magno Sueciæ, & Norvagiæ regi Haquino, cum Holſatis, ob Haquini nuptias cum Margaretâ, filiâ ſuâ, nihil ageret, niſi quod cliente dignum: ac nec ſibi eo nomine, neque illis, quid negotii faceſſeret. inſuper, ſi inimicitiæ inter Saxonem Ericum, ac Barnimum Stetinenſem, Albertum Megapolitanum, & epiſcopum Canutum, naſcerentur, has componeret Valdemarus: ac viciſſim, ſi quid inter ſe, ipſumque, orietur, illi arbitri ad diſſidium dirimendum caperentur.* Inde denuò Straleſundiæ cum Vandalicis civitatibus factæ induciæ, quæ non diu tenuere. nam Vandalicæ, cum Hanſaticis per Germaniam univerſam fœderatæ, cùm & illæ ex direptâ proximè Viſbuâ urbe damnum ingens accepiſſent, indicto in Vbiis conventu, jura vetera, & immunitates quaſque, armis vindicare ſtatuunt. Et initio Valdemarus inſuper conatum habere,

CIƆ CCC LXIV. habere, ac ſuperbè irridere: ſed experiundo didicit, nullum hoſtem, quamvis maximè abjectum, tutò, aut prudenter, ſperni. etenim, poſtquàm primò Campis, ubi Rhenus alveo ſeptentrionali ſe per Flevum in Oceanum exonerat, claſſem magnam emiſiſſent, ac Vandalici ſubſequuti, *contra pacta facere* moniti, *ſe divelli ab Hanſaticis minimè poſſe*, reſpondiſſent, ut ſe bello ingruenti expediret, neceſſe habuit, per Barnimum Stetinenſem cum Vandalicis, primis ejus belli auctoribus, in triennium proximum inducias facere. quæ dum eſſent, *nec commercia quis turbaret, neque piſcium capturam, more ſolito exercendam: tum præfectos, judiceſve, ſuo quiſque in diſtrictu, apud Scanos conſtitueret, jus dicturos, niſi in cauſis capitalibus. capti, utrinque luerentur; ac ſi interim civitates, aut dynaſtæ earundem, regi hoſtilia intentarent, tum iiſdem civitatibus, quæ principibus ſuis lege ſacramenti tenerentur, exequi jus faſque eſſet, ſalvis inter hæc induciis. quîs finitis, neutra pars ulteriùs obſtricta alteri teneretur: juſque ſuum integrum cuique foret.* Ac contractu hoc comprehenſi, Carolus IV Imperator, Magnus Sueciæ, & Norvagiæ rex Haquinus; tum Barnimus Stetinenſis, cum hæredibus, Bugiſlao, Barnimo, & Vratiſlao: etiam Caminenſi epiſcopo: quin utroque item Alberto, illo Saxone, iſto Megapolitano; cujus quoque filii includebantur. inſuper duces Sleſvicenſes, & Holſatiæ quoque comites, in eodem erant numero; cum Adolpho Scauwenburgico, & epiſcopo Giſelberto, ac Bronckhorſtio dynaſtâ. Idem placuit Valdemaro; qui ſeorſim adjunxit etiam à ſe, Hartwigum Cleinovium, & Diblevum Galendorpium. Inter iſta, ab Imperatore evocatus, Pragam abit; uti nuptiis illic ſuis, quas cum filiâ Boguſlai Pomerani Eliſabethâ contraxiſſet, intereſſet. aderant & reges alii; ex Poloniâ, Caſimirus; ex Hungariâ, Ludovicus; Cypro, Petrus Luſinianus: qui auxilium contra hoſtes Saracenos poſtulabat. In itinere, ut videtur, Belgium tranſit; & in eo Flandriam luſtrat: comitemque Balduinum unâ operâ ſalutat. Dum in aulâ Imperatoris commoratur, mortuo Rodulpho Auſtriaco, Noricum invadunt Bavari; &, in Stiriam progreſſi, cùm ingentem inde prædam abduxiſſent, ac non-
nullas item arces expugnâſſent, unâ pugnâ CIƆ CCC
decertare animum inducunt. ac feciſſent; LXIV.
niſi eos Valdemarus, qui intererat, prælio prohibuiſſet. pro quâ, ut videtur, operâ, aliiſque beneficiis, in Imperium collatis, ac deinceps conferendis, donat illi Imperator ſedecim mille argenti ſelibras; &, dum eæ univerſæ ſolverentur, velut pignus, quæ quotannis Lubecenſes exhibere conſueviſſent: ſicut ea Ericus Saxo, à Ludovico Brandeburgico olim accepta, ante annos quatuordecim Valdemaro tradidiſ-
ſet. Cùm in regnum rediiſſet, quæ Bar- CIƆ CCC
nimus Stetinenſis ſuo nomine cum Van- LXV.
dalicis civitatibus pridem egiſſet, rata habet. ac mox etiam pro induciis triennalibus, quæ tum conſtitutæ erant, pacem facit, ſemper deinceps ſervandam. Etiam Holſatiæ comites, Nicolaus, & Henricus, itidem cum eo agunt, ac promittunt; *nullum ei ſe in Daniâ, aut Holſatiâ, damnum unquam allaturos: ſed inviolatam ſemper pacem, atque amicitiam, ſervaturos. ſi commiſſum quicquam foret, in hæc, quæ Chilonii acta, de correctione eorum arbitri pronuntiarent, duo utrinque eligendi. ac, ſi fortè partis utriuſque ſubditi, aut clientes, inter ſeſe de re aliquâ diſceptarent, ea foro Daniæ, Holſatiæve, cognoſcenda traderetur.* In hæc, aliaque plura, proceres utrin-
que multi fidem ſuam obſtrinxere. Poſt CIƆ CCC
hæc Sueciæ rex Albertus, & Henricus, LXVI.
atque Magnus, duces Megapolitani, pariter cum Valdemaro tranſegere; *qui à proximò Pentecoſtes die capti, bello orto inter Daniam, Sueciamque, ii uti libertati redderentur.* duxque ſenior Albertus, &, quos memoravi, filii, pollicentur; *regem Albertum eas literas, quæ conſcriptæ de induciis inter ipſum, & Norvagiæ regem Haquinum; tum captivis dimittendis; item quæ ad dotem decem millium ſelibrarum argenti, & Erici ducis pignus, pertinerent, ante diem Februarii ſecundum anni proximi ipſi traditurum eſſe.* atque hoc promiſſum ſuum ſcripto item publicato atteſtantur. præter iſta, rex Albertus, ut auxilia, quæ Haquino, genero ſuo, Valdemarus ſubmiſſurus videbatur, prohiberet, regni procerum conſenſu, donat inſulam Gothlandiam, & in hâc Visbuam urbem; tum Verendiam, Vindovidiam, Kindam, Marciam: arcem item Elburgenſem, cum Helſingię parte alterâ; & Elſingburgenſem tra-

CIƆ CCC LXVI. tractum, præter ſolam Loddehuſiam, univerſum. *ea loca, cùm tutoris hactenus jure poſſideret, deinceps propria haberet, & hæredibus ſuis traderet: ipſe autem, cæterâ Sueciâ frueretur. pater verò, atque fratres, duces Megapolitani, hunc ducatum, comitatum Suerinenſem, ac Roſtochii dynaſtiam, illibatam retinerent: neque aliquid præſtare, quàm officia clientelæ, tenerentur.* ad hæc & Varbergam tradunt, regno Daniæ in perpetuum conjungendam: ac promittunt, *neque Magnum è cuſtodiâ dimiſſuros, neque pacem ſe facturos cum Haquino, niſi hâc conditione, ut uterque rata hæc deinceps velit, aut ſat Valdemaro faceret. quod ni ab Haquino fieret intrà proximum biennium, aut triennium, & hinc bellum inter ſe illumque fortè oriretur, tum Alberto Valdemarus, quoad cuncta implerentur, opem ferret.* inſuper obſtringere fidem ſuam Albertus, Sueciamque adeò totam, & quas inde ditiones comparare ſibi poſſet, *ad colendam porrò pacem, tam cum ipſo Valdemaro, quam hæredibus quoque ejus, ſempiternam.* denique Sueciæ quatuorviri, qui has literas obſignabant, illud effecturos ſe pollicebantur, *ut, Alberto quiſquis ſucceſſurus eſſet, cuncta eadem præſtaret.* & his omnibus regni primas, cum epiſcopis, ſacro ordine univerſo, ac ſenatu regni toto, & equeſtris ordinis viris quinquaginta, civibuſque ex emporiis regni decem, opibus tunc excellentibus, ſubſcripſere.

CIƆ CCC LXVII. Annus proximus Valdemaro per quietem eſt exactus: nec negotii ille eo dedit quicquam, aut accepit.

CIƆ CCC LXVIII. verùm, qui ſequutus fuit, Cimbricam potiſſimùm nobilitatem, ſubditoſque item alios, concitavit, ut tranquillitatem publicam perturbarent, ac tranſirent ad Holſatos: cùm querela omnium eſſet, *nimia onerum magnitudo, & continuata bella.* Et Holſati, animis defectione iſtâ auctis, Vandalorum civitates etiam ad ſe traxere. adjunxere ſe, Albertus, Sueciæ rex, & duces Megapolitani; fœderis, quod pridem icerant, atque pacis, quam ſtatuerant ſempiternam, nimis facilè obliti. & pactorum capita erant; *ut, quas quiſque ditiones, ſive urbes, eo bello occuparet, ac ſeorſim, quæ in Scaniâ, aut Gothlandiâ, caperentur, ſibi haberet; at Sialandia, Falſtriaque, & quæ his vicinæ inſulæ, Megapolitani eſſent: Cimbria verò, Langelandia, ac Fionia, ad Holſatos pertinerent: ita tamen, ut devictis ſuo jure, legibuſque, vivere concederetur.* CIƆ CCC LXVIII. Ita homines perduelles, principeſque quidam perfidi, regni hoſtes, illud, necdum debellatum, inter ſe diſtribuerunt. quin, ut magis etiam graſſari poſſent, Vandalorum civitates, comiteſque item Holſatiæ, cum Hartwigo Ravensdorpio ſe junxere, eâ lege; *ut, quàm diu id bellum eſſet, conquieſceret, nec Holſatis detrimenti quicquam daret: ac viciſſim ipſe, ſubditique ejus, tutò commearent quovis, & commercia maximâ cum libertate exercerent.* Quibus actis, mox Vandalicæ civitates Daniam cum magnâ claſſe infeſtârunt; &, in Scaniam facto impetu, rex Albertus, cùm Vſtadium, & Falſterboam, tum Scanoram, & Somershaviam, occupavit: nil omninò prætermittens, quo redigere totum illud territorium ſuam in poteſtatem poſſet. at Holſati, quiique ſe adjunxerant Cimbri, Scanderburgum, regiaſque in Cimbriâ boreali arces, obſedere; dumque hoſtes adeò multi Valdemarum undique infeſti petunt, iſque exitum circumſpicit, varia Vandalicis urbibus, & earum fœderatis, privilegia, & immunitates multas, totâ paſſim Daniâ tribuit; tunc & leges de re monetariâ ponit: vectigaliumque curam, quæ halecum ad capturam, naviumque exitum ex Oreſundâ, pertinerent, in ſe trahit. etiam Amſtelodamenſibus in Hollandiâ dat immunitates ſuas; maximè, ſi qui commercia ſeu in Scaniâ, ſive affitâ ei orâ, exercere inſtituerent.

Inter iſta, regno excedit Valdemarus; ac CIƆ CCC LXIX. religionem obtendit, quâ obſtrictus, Romam ire, ad pontificem ſalutandum, teneretur: ſed interior illi cauſa, uti hoſti, tam multiplici, ac potenti, ſe ſubduceret ad tempus; odioque per abſentiam, uti ſolet, mitigato, pacem regno per præfectos, quos ſtatuerat, minus publicè inviſos, impetraret. Dumque abeſt, cùm Nicopiam CIƆ CCC LXX. in Falſtriâ, Hafniam in Sialandiâ, & Elſingoram, inſulaſque item, Venam, & Amagriam, aliaque item loca, occupaſſet, mox Henningus Podebuſchius, regni equitum tribunus, ac cum ſummâ poteſtate tum præfectus, aliique regni proceres, ne res regni univerſa peſſum iret, convocatis Straleſundiam civitatum delegatis, pacem in hanc legem ineunt: *ut Vandalicæ civita-*

CIↃ CCC LXX. *civitates Helſingburgum, cum Malmogiâ, Sca-
norâ, ac Falſterboâ, inſtar pignoris annos quin-
decim retinerent, & reditibus, per id tempus
vindicandis, damnum acceptum compenſarent.
liberaque apud has commercia haberent Dani,
quique regnum id incolerent. pactis autem ante
ultimum Septembrem anni proximi rex ſub-
ſcriberet.* Inter iſta, Valdemarus, peregrè
agens, apud Imperatorem exponit; *ſæpè
multos ſubditorum, partim Holſatos, Vandalos-
que, partim alios, in ſe, atque patrem ſuum, con-
citaſſe; itaque orare ipſum, ut auctoritate ſuâ
homines ſeditioſos coërceret.* nec difficilis illi
Carolus, nominis iſtius IV, qui Imperium
tunc tenebat, literas dat ad avunculos,
Miſniæ tunc Marchiones, Fridericum, ac
Gulielmum; & affinem, Boguſlaum Steti-
nenſem; tum Adolphum quoque Holſa-
tum: & hortatur, *contra ſubditos perduelles
ne quid Valdemaro deſint: quoſque ex his com-
prehenderint, ut in illos jure agant.* Mittit quo-
que Valdemarus ad Gregorium XI, tunc
pontificem Romanum; ac legato, Ioanni
Rudio, addit munera, equos quoſdam,
& falcones, atque pelles magni pretii: &
identidem precatur, ut auctoritatem ſuam
apud ſubditos, graviter tumultuantes, in-
terponat. verùm excuſare pontifex; *nec ſe
quicquam, niſi auditâ parte alterâ, iſthic poſſe.*
ac, cùm ea etiam quoſdam ablegaſſet, &
pontifici dominatum Valdemari nimium
expoſuiſſet; iſque illum de modeſtiâ exer-
cendâ admoneret, item minas adhiberet,
ni conſiliis ſanioribus deinceps animum
applicaret; rex magnanimus, & naturâ ir-
ritari perquàm facilis, indignatus, cum
verborum contumeliâ non exiguâ mox
reſpondet: *Vitam à Deo, regnum à ſubditis,
opes autem à majoribus nactum eſſe: nihil ejus
deceſſoribus, præter fidem, ſe debere: quam, ſi*
CIↃ CCC LXXI. *repetat, nunc remittere.* Domum redux, quæ
à regni ſenatoribus, & Vandalicarum ur-
bium delegatis, Stralesundiæ nuper acta,
rata habet; ac contrarias viciſſim literas
accipit, quibus ſeſe civitates, ad has ur-
bes, quarum ſibi uſum fructum annis quin-
decim pactæ eſſent, ubi elapſum id tem-
pus foret, reſtituendas, obligarent. idem
factum à Livonis, ac Boruſſis; tum & ſi-
num auſtrini maris accolentibus; Batavi-
CIↃ CCC LXXII. ciſque, & Zelandicis. Pòſt, cùm Otho
Brandeburgicus ejus nomine bona quæ-
dam, ac pecunias, Odersbergæ detineret, CIↃ CCC LXXII.
Stephano, Bavariæ duce, filiiſque, inter-
cedentibus, Friderici Miſnici arbitrio res
eſt permiſſa: quodque ei videretur, ra-
tum foret. Inde, per quietem acto anno CIↃ CCC LXXIII.
toto, & quod excurrit, Friſiam minorem
petit; ſubditoſque, eam terram incolen- CIↃ CCC LXXIV.
tes, cùm ab annis quatuordecim cenſum
minimè ſolviſſent, privilegia exhibere ſua
jubet. Annum proximum ingens fames, CIↃ CCC LXXV.
atque eam, uti fieri ferè ſolet, comitata
peſtilentia, quàm graviſſimè infeſtârunt.
inter quæ, adverſâ preſſus valetudine,
Valdemarus in Gurreâ arce obit; anno
regni ſui quinto & triceſimo. Paulo antè
Helviga exceſſerat, ejus uxor, è quâ libe-
ros ſex ſuſtulerat, Chriſtophorum, Mar-
garetam primam, Catharinam, & Valde-
marum, immaturâ morte abreptos; Inge-
burgam, duci Henrico Megapolitano nu-
ptam; ac Margaretam denique alteram:
quæ, Norvagiæ regi Haquino matrimo-
nio conjuncta, eo paulo pòſt defuncto,
primò cum Olao filio, inde ſola regnum
tenuit. cui mox Norvagiam hæreditate,
armis Sueciam adjecit; fortitudinis, ac
prudentiæ ſummâ laude, ut deinde ſum
dicturus. Erat certè Valdemarus animi
præclaris dotibus exornatus; ac de regno
inſtaurato, quod dilaceratum à Chriſto-
phoro parente acceperat, benè meritus:
verùm fidei in uxorem parum conſtans.
cui Tovillam, fœminam quandam Rugia-
nam, cùm indignè prætuliſſet, tandem et-
jam, ut peccato cauſam obtenderet, ac-
cuſatam impudicitiæ, in cuſtodiam conje-
cit. verùm Deus, innocentiæ omnis vin-
dex, extra culpam eam eſſe, ſatis mani-
feſtum fecit; cùm ex illâ, jam captivâ,
fortuitâ ex venatu Seburgum advenientis,
ubi incluſa ſervabatur, conſuetudine, na-
ſci Margaretam voluit: quam, prælatam
quinque aliis ejus liberis, natu etiam ma-
joribus, interceptis, aut excluſis, etſi fœ-
minam, nullo anteà exemplo regni in Da-
niâ muliebris, in ſolio patris collocavit:
regiâque poteſtate, maximo cum ſuo ho-
nore, ac bono ſubditorum publico, per
ſex & triginta annos frui dedit: ipſâ quo-
que diuturnitate regni feliciſſimi eviden-
tem numinis benignitatem ſui oſtendens.
Verùm, ut virtutum gloriam eâ re obnu-

CIↃ CCC LXXV. bilavit, ſic impietate exſtinxit; quâ & fidem Chriſtianam ſe pontifici redditurum, ſi repoſceret; Deo autem cælum ſuum, ſi Gorreâ, ac Vortingburgo, arcibus à ſe exſtructis, ſemper frui largiretur, relicturum teſtabatur: unde Reprobi cognomento non injuriâ eſt vocatus. Mortuo curatum funus Vortingburgi: ſed mox filia Margareta Soram tranſtulit. Regnum autem poſt hunc tenuit

OLAVS VI,

ex filiâ Margaretâ nepos. De quo poſtquam eligendo proceres Othoniam frequentes admodum conveniſſent, inter ſeſe diſſidebant. nam, cùm *illi id deberi* magna pars exiſtimaret, *propter avum Valdemarum, ac ſpem etiam Norvagiæ, mox cum Daniâ, propter Haquinum parentem, conjungendæ*; alii ſeorſim tamen arbitrari: potiuſque dictitare, *jam exſtinctâ ſtirpe regum maſculinâ, è nobilitate aliquem, & indigenam, ad faſtigium hoc evehere, quàm hæreditatis jure neceſſarium mox accipere. etenim liberam eſſe Daniam, & eligere ſibi regem ſuo arbitrio conſueviſſe; ac Norvagiæ ſæpenumerò, etiam quem noluiſſet, obtigiſſe. itaque indignum planè, ut Norvagiæ ſervituti Dania libertatem impenderet.* quin nonnulli Albertum item Megapolitanum objicere, *natum maximâ filiarum Valdemari, Ingeburgâ; atque regno eo nomine, ni libertas eligendi repugnaret, propiorem.* ac comitia, inter hanc ſententiarum differentiam, finem ſuum habuere; nec quid dignum memoratu actum ferè, quàm quod bona Petri Vidi viduæ, Cæciliæ, erepta pridem præter jus à Valde-
CIↃ CCC LXXVI. maro, omnium conſenſu reddita. Tandem tamen in Olaum Cimbri primùm, inde Scani, conſenſere; moxque ſeſe Sialandi, ac Fionii, adjunxere: & Slagloſiæ, coram Haquino, Norvagiæ rege, item uxore Margaretâ, à proceribus regni cunctis rex Olaus declaratur; ita tamen, *uti mater Margareta filium vix undecennem, dum maturam in ætatem adoleſceret, ipſa regeret: &, ne regnum per id tempus aliquid detrimenti caperet, provideret.* additumque, *ut privilegiis ordo ſacer univerſus, ſicut ſub prioribus regibus, illibatis frueretur; ordo equeſtris, nobileſque, jus ſelibrarum trium, ac novem, ampliuſve, juxta ditionum jura, exigendi poteſtatem, uti pridem habuiſſent, ita porrò quoque haberent: neque ad militiam regis extra* CIↃ CCC LXXVI.
regnum tenerentur. quam ſi tamen etiam præſtarent quidam, regis juſſu, & intereà domi, aut foris, caperentur, eos rex & intrà annum ſuo ſumptu liberaret, &, quæ damna paſſi forent, ante alteram militiam reſarciret. ac, qui domi ſubſtitiſſent, integra his nihilominus privilegia permanerent. bellum rex ne præter ordinis utriuſque voluntatem inchoaret, quæque bona præter jus erepta cuicunque eſſent, ea ut reſtituantur, omni ope niteretur: ac, ſi in hac ejus nomine aliquis prætendat quicquam, tum epiſcopus ditionis arbitros duodecim daret, qui, obſtricti juramento, controverſiam dirimerent. rebus regni nullum eccleſiaſticum rex admoveret: ſubditoſque diſſidentes ipſe, ac præfecti ejus, inter ſe conciliarent. nemo in vincula, niſi in facto deprehenſus, aut convictus lege regni, mitteretur. quæ defunctus Valdemarus ſtatuiſſet, niſi aliis privilegiis, aut decretis item novis, abrogata, aut correcta, ea rata haberentur. agricolæ ad reparandas regis arces, prædia, molas, niſi ſenatoribus regni adſentientibus, nullo modo tenerentur: nec coloni, qui haberent agros proprios, novo tributorum onere, dum perſolverent, quicquid aliud deberent, gravarentur. nemo bonis, niſi majeſtatis reus, aut militiæ contra patriam, mulctaretur. mercatores, Daniæque quivis incolæ, niſi à rege, ac ſenatu, rebus ita exigentibus, aliter ſtatueretur, vectigalium immunes, libera commercia paſſim agitarent. nec quis in jus extra ditionem ſuam, quam incoleret, vocaretur. neu potentiorum quiſquam cuicumque inferiori minaretur: qui feciſſet, regi, aut epiſcopo, pro ejus ordine, cui minas intentaſſet, mulctam pendere damnas foret. denique comitia antiquo more, ad viceſimum quartum diem menſis Iunii, haberentur. In hæc admiſſo ad regnum Olao, Aleholmiæ Boguſlaus Stetinenſis ipſi, & Haquino patri, atque matri Margaretæ, Rugiæ nomine, quam clientis titulo tum poſſidebat, fidem, & obſequium, jurat. moxque eadem Roſchildiæ Vratiſlaus, item fratres, ac nepotes, illi præſtant. Inter iſta, bellum Albertus Megapolitanus ſenior regno parat. etenim iniquum eſſe exiſtimabat, legi Olaum, filiâ minore natum; & Albertum, ex Henrico filio nepotem ſuum, è majore, præteriri: neque animo reputabat, apud Danos eligi, non naſci, reges. advocabat in auxilium etiam Al-

CIↃ CCC LXXVI. bertum filium, Sueciæ regem. jamque,
claſſe comparatâ, mari ſeſe committe-
bat; cùm tempeſtas ingens orta eam to-
tam diſſipavit, ac coëgit vela vertere.
moxque, re permiſsâ arbitris, viſum fuit,
ut Olai, jam electi, etiam porrò regnum eſſet:
& Albertus, quæ in Daniâ ex hæreditate avi
Valdemari bona habere putaretur, Frederico Miſ-
nico pronuntiante, ea uti poſſideret. Quæ
cùm ita acta eſſent, paulo pòſt defuncto
utroque, avo pariter ac nepote, omnis ea
controverſia finem accepit. Hinc Van-
dalicæ civitates, quam cum avo Valde-
maro quindecim annorum pacem pridem
fecerant, eam ſe habere ratam, datis li-
CIↃ CCC LXXVII. teris, teſtantur. Idem faciunt anno pro-
ximo adjacentes ad auſtrinum mare ur-
bes; aliæque, per Hollandiam, ac Zelan-
diam, Friſiamque; quæ eodem fœdere
continebantur: cùm jam prior his Olaus
ſe earum privilegia, & immunitates quaſ-
vis, tuiturum declaraſſet. Hinc comitia
circa ineuntem Iunium Neoburgi cele-
brata; quibus cùm Olaus ipſe, tum & ma-
ter Margareta, curam ſibi legum regni
ſummam fore teſtabantur: & equeſtrem
quoque ordinem, ac nobilitatem totam, in
eandem obſtringebant. tum antiſtiti Lun-
dienſi quartam partem cuſæ ibidem pe-
cuniæ, more dudum uſitato, rex attribuit.
CIↃ CCC LXXVIII. Mox collegio Lundienſi controverſia
cum reginâ Margaretâ quædam nata eſt;
quod, cùm illa Lindeholmiæ ferè ageret,
præfecti ejus, hâc occaſione uſi, colonos
CIↃ CCC LXXIX. ſuos præter æquum divexarent. ſed com-
poſita ea ſtatim, anno proximo: ac pro-
miſit Margareta, ſe deinde curaturam,
CIↃ CCC LXXX. ne quid tale eveniret. Nec multo pòſt
nobilitas quoque Scaniæ tota Lundienſi
archiepiſcopo pacem à ſe, ac tutelam, pol-
licetur. Inde Olaus, mortuo Haquino
patre, etiam Norvagiæ regnum, ex hære-
ditate debitum, adipiſcitur. atque eâ oc-
caſione cum reginâ Margaretâ, ac proce-
ribus Norvagiæ, agitatum; uti Danis, qui
eorum pridem ſuaſu regem Olaum ele-
giſſent, hanc viciſſim gratiam facerent,
ac deinceps regnum utrumque unius eſſe
regis vellent. Finis anni, inundatione
triſtis, magnam Friſiis, ad Holſatiam ac-
colentibus, cladem dedit, ac portendit
ſuam Danis. nam, dum in Norvagiâ O-
laus agens patris celebrat exequias, & rex CIↃ CCC LXXXI.
etiam coronatur, occaſionem Sueciæ rex
Albertus capit; &, abſentiâ ejus uſus, Sca-
niam vexat: efficitque, ut inducias Lun-
dienſis, ac præfecti, anni unius, ac trime-
ſtris, conſtituerent: per quod tempus pa-
cem haberent, & commerciorum utrin-
que inconcuſſam libertatem. Inde arx CIↃ CCC LXXXII.
Thuonis Gilckerii, Scaniæ præfecti, Ty-
ſtrupſoa, intercipitur. quod an, moto ab
Alberto Sueciæ rege bello factum, an ſe-
ditione quâdam, ignoratur. illud conſtat, CIↃ CCC LXXXIII.
mox Albertum, cùm finitæ induciæ eſ-
ſent, quas jam dixi, cum exercitu copio-
ſo ingreſſum Scaniam, & Laholmiam illic
arcem expugnaſſe: ſed, reginâ Margare-
tâ occurrente, minimè ſubſiſtere auſum,
ocyùs pedem retuliſſe. Inter hæc Olaus CIↃ CCC LXXXIV.
in Norvagiâ agit: & commercia ſuis quæ-
que locis ordinat. Inde in Scaniam re- CIↃ CCC LXXXV.
vertitur; &, à pietate orſus, in Laurentia-
nâ æde, quæ eſt Lundiæ, digna rege dona
offert. ac deinde obviam ad Lubersho-
jam Scaniæ nobilitatem blandè excipiens,
pacem illi, & privilegia ſarta tecta, polli-
cetur: ipsâ rurſum in Laurentianâ æde
obſequium ſuum ſacramento obſtringen-
te. Ac inauguratio ea ideò potiſſimùm
facta, quod per illud ipſum tempus quin-
decim annorum induciæ, cum Vandalicis
civitatibus rege Valdemaro factæ, quibus
Scania ipſis pignorata erat, finirentur. In-
ſuper, ut pietatem magis etiam declara-
ret, privilegia diœceſi Lundienſi plura
tribuit, quàm priorum regum quiſquam:
ſimul etiam Sueciæ ſe verum hæredem,
ac legitimum, literis tunc promulgatis,
profitetur. Inde etiam Othoniæ, ac Ca-
nutiano ibi monaſterio, leges veteres, &
immunitates, firmat. unde cùm Sleſvi-
cum ſeſe recepiſſet, in ſodales illic ſacros
perbenignus, ſua iis privilegia porrò eſſe
rata jubet. Mortuoque paulo pòſt Hen- CIↃ CCC LXXXVI.
rico duce, ſine liberis, cùm in eo ſtirps de-
ficeret, convocatis menſe Iunio deſinen-
te Neoburgum ſenatoribus, in Gerhar-
dum, filium Henrici Ferrei, Holſatiæ co-
mitis, tum defuncti, eam ditionem trans-
fert. quin indictæ ſupplicationes etiam, à
præſulibus regni utriuſque ſummis, aliiſ-
que Daniæ epiſcopis, ut incolumem por-
rò regem, & reginam, ejus matrem, con-

CIↃ CCC ſervare, ac res regni fortunare, Deus vel-
LXXXVI. let. tum & ipſa Margareta Tyſtrupſoam,
à Thuone Gilkerio emptam, poſtquam
vitâ functa foret, diœceſi Lundienſi pro-
priam dicat; eâ exceptione tamen, ſi Olao
è republicâ regni ſui aliquando videretur
eàm evertere, id ut ipſi integrum foret:
tignis tamen, & lapidibus, ac materiâ item
cæterâ, è quâ ea ſtructa fuerat, tum & ad-
jacente agro, in priori diœceſeos pote-
ſtate permanentibus. idque ipſum poſteà
CIↃ CCC Olaus quoque ratum habuit. qui deinde
LXXXVII. Falſterboæ diem obit, anno regni duode-
cimo, vitæ viceſimo, & ſecundo. Viſcera
ejus, Lundiæ, in San-Laurentiano tem- CIↃ CCC
plo, quod egregiè exornaverat, colloca- LXXXVII.
ta; corpus, Soram eſt tranſlatum: ubi &
inpræſens ejus epicedia, proſâ ac verſâ
oratione, obſervamus. Erat certè bonus
princeps, & inſignis pietate; pacis, juſti,
atque æqui, juxta amans: prudens ipſe,
pro ætate: & conſilia ſenatorum, quos
plerunque comites habebat ſibi, perbeni-
gnè admittebat. vitâ longiore dignus, ſi
ſic Deo placuiſſet. ſed is ſæpe, ob delicta
ſubditorum, bonos reges potiùs oſtendit
regnis, quàm concedit.

IOANNIS MEVRSI

HISTORIÆ DANICÆ

LIBER V.

In quo res Margaretæ, Erici x, & Chriſtophori III.

POſtquam, mortuo O-
lao, Dania, Norvagia-
que, regibus parere
ſuetæ, nunquam regi-
men muliebre admi-
ſiſſent; Dania tamen
Margaretam, cujus pri-
dem æquitatem, & prudentiam, perſpe-
xiſſet, prona admodum accepit. Erat ei ex
ſororis Ingeburgæ filiâ Ericus nepos, Vra-
tiſlao Pomerano patre natus; quem, pro
filio adamatum, mox conſortem etiam
regni eſſe voluit: inſuper ſpem fecit Da-
nis, apud Norvagos id ſe effecturam eſſe;
ut nec illi, præter voluntatem ſuam, aut
ſenatus item regni, regem ſibi ullum ca-
perent. itaque reginam eam primi Scani,
hinc Sialandi, & Fionii, inde Cimbri, ſa-
CIↃ CCC lutârunt. idem Norvagi fecerunt, anno
LXXXVIII. proximè ſequuto; eo maximè permoti;
quod, Alberto Megapolitano electo, Sue-
ci jam à ſtirpe maſculâ, & legitimâ, diſce-
dentes, Haquino & Olao excluſis, fœmi-
næ ſe ſubmiſiſſent: tum quod etiam Al- CIↃ CCC
bertus, & Henricus item frater, qui ſo- LXXXVIII.
rorem Margaretæ Ingeburgam uxorem
duxerat, bello non Haquinum tantùm, &
Olaum, ſed & Daniam, ac Norvagiam,
variè jam divexaſſent. quam ob cauſam,
ſic volente Margaretâ, conſtitutum, ut
Henricus regno utroque excluderetur;
&, ſpe ſuccedendi ereptâ, Albertus frater
ab auxilio afferendo alienus redderetur.
quin ſententiam ſenatorum Margareta
item exquirere, quos Norvagiæ hæredes
veros, ac legitimos, poſt mortem ſuam
exiſtimarent; atque, illis reſpondentibus,
Vratiſlai Pomerani liberos eſſe, quos is ex
Mariâ nepte, ſororis Ingeburgæ filiâ, ſuſ-
tuliſſet; porrò effecit, ut hoc ipſum ſcri-
pto publico declararent, & hæredem quo-
que ex illis, quem renuntiaret ipſa, con-
ſtituerent. poſt quæ; cùm ulteriùs etiam
agitaret, Ericus, Vratiſlai filius, adhuc in-
fans, regni hæres proximus renuntiatur.
Erat & Haquinus quidam, regum Norva-
gorum

CIↃ CCC LXXXVIII. gorum ſanguine, uti credebatur, natus; vir, ut multo nobiliſſimus, ita inter Suecos locuples: cui, tanquam ſtirpe maſculâ oriundo, cùm in regnum juris aliquid multi eſſe exiſtimarent, nec is tamen ſatis potens ad hoc vindicandum foret, facilè regina obtinuit, uti illo, qualecunque demum eſſet, volens cederet. Itaque reginâ Daniæ conſtitutâ Margaretâ, ac conſorte item regni utriuſque dicto Erico Pomerano, excluſo Henrico Megapolitano, bellum Daniæ, ac Norvagiæ, Suecus, & Megapolitani, intulere. cumque Margareta ſe per illud tempus Sueciæ reginam ſcriberet, Daniæ quoque, ac Norvagiæ, titulum Albertus ſibi, ceu injuriam ulturus, vendicavit: quin & eò eſt provectus, ut, mutatis regni Sueciæ inſignibus, pro leone, triplicem lacum tranſmittente, tres coronas, totidem regnorum indices, uſurparet. quanquam ſanè Sueci dicerent, Gothiæ, quà ſe ad ortum illa, & occaſum, porrigit, proprium leonem eſſe; ac coronas ſpeciatim ad regnum Sueciæ, & Oplandiam, pertinere. inſuper, quod rege indignum, ad convitia prolapſus, modo hanc *Reginam abſque braccâ* dictitat; modò, *Monachorum ancillam*: quòd, addicta ſacro ordini, maximè Soranum abbatem, cui peccata confiteri ſolita eſſet, inhoneſti etiam ſuſpecta amoris, obſervaret. etiam jactaſſe fertur; non ſe antè uſurum pileo, per id tempus uſitato, quàm cum Sueciâ regnum Daniæ conjunxiſſet. ac, quantumvis de limitibus, arciumque item aliquarum ſitu, diſſiderent, tamen iſta magis animos accendebant. hinc præſidia in limitibus, arcibuſque, collocata, & illati commeatus: ac Albertus, in Megapolitano agro, proximâque huic Germaniâ; Margareta, in Pomeraniâ, ſibi auxilia comparare. quin & ille cotem huic per contemptum longam mittere, quâ cùm ipſa, tum & gynæceum ejus univerſum, acus ſuas, forficeſque, exacueret. & hæc etiam Roſchildiæ, in majore urbis templo, ad parietem ſuſpenſa, hodie ſpectanda exſtat. Inter iſta, ſeriò paratur bellum; & habebat Margareta inter Suecos, qui non parum in partes ſuas propenderent: eos maximè, qui evectum ad id regnum pridem Albertum, in Haquinum magis proni, ægrè ferrent. tum & diſplicere ille ibi cœperat; quòd, indigenis præterhabitis, regni maxima negotia, item arces, ac munitiora loca, peregrinis, Sueciæ res ignorantibus, commiſiſſet: tum ad matrimonia extraneorum virgines quaſque, viduaſque, nobiliſſimas adegiſſet; ſanguine interdum ſibi junctos dicens, homines nullius loci, & proſapiæ obſcuræ; uti nuptiis tam illuſtribus non indigni viderentur. ad hæc, belli contra Daniam prætextu, incolas tributo nimio onerabat: &, exhauſtis inde opibus prædia in agris ſua, tertiamque illic villam, ne deficerent impenſæ, exhibere compellebat: & nonnunquam, invitis quoque poſſeſſoribus, occupabat. quibus proceres offenſi, cùm orarent, *ne immunitates regni, atque jura, in quæ ſacramentum dederat, imminueret*; adderentque, *ſi audire monentes vellet, & extraneos dimittere, facilè ſe effecturos, ut ſtipendia, illis debita, exolvantur; prædiaque, atque arces, quæ eorum nomine in pignus datæ, liberentur; tum & regnum univerſum denique exoneretur.* ſed Albertus, recta adeò conſilia aſpernatus, ac propoſitum porrò urgens, cùm id pertinaciùs faceret, Sueci, ſe reſpicientes, à reginâ Margaretâ opem petunt. atque illa pollicetur; eâ lege, *uti ſe reginam agnoſcant, ac legitimam hæredem, qualem & maritum Haquinum ante mortem agnoviſſent.* quo reſponſo etſi multi è proceribus graviter percellerentur, exſtitere nihilominus, quibus *quidlibet faciliùs, quàm præſentem ſtatum ferre*, cenſeretur. itaque paulatim ei fidem obſtringunt, & obſequium; præeunte in exemplum Magni F. Algotho: qui Marcanam ditionem, ac Kyndanam, item arces, Oberſteinam, & Oreſteinam, ſtatim tradit. quem ſequuti, qui jam dudum alieni ab Alberto, in occulto Margaretæ, & Haquino, dum vivebat, ſtudia ſua deſtinaverant. Per hos illa in poteſtatem ſuam accipit Albam, Tavaſtam, Razeburgum, Caſtelholmum, Crytzeburgum, ac Helſingiam univerſam, cum fodinis Dalecarliæ, ferri, & æris: tum & totam Oſtrogothiam. ac fodinæ quidem æris cùm Holſatis, ob ſtipendium, debitum Henrico Ferreo, qui pro Sueciâ contra Moſcos militaverat, pignoratæ in partem eſſent, ut faciliùs Gerhardus, Holſatiæ comes, ab Alberto abdu-

CIƆ CCC LXXXVIII. ceretur, ſenatores, qui cum Margaretâ e-
rant, jam amplexis ejus partes Dalecar-
liis, poteſtatem illi faciunt, uti de fodinis
iſtis pro arbitrio ipſa ſuo cum Holſatis a-
gitaret. Tandem quoque Ericus Ketelius,
regni equitum tribunus, ſeſe Margaretæ
dedit; quæque à ſenatu pridem facta eſ-
ſent, rata habet. Ablegaverant ad regi-
nam Byrgerum Vlſonem, & Stenonem
Benedictum, ut cum eâ ſuam illi vicem
agerent: qui cùm mox reverſi eſſent, at-
que acta retuliſſent, literas Nicopiâ ſena-
tus ſcribit; & in iſtis veram Sueciæ regi-
nam, ac Norvagiæ, ſicut Daniæ, conſalu-
tant: tum &, rata ſe habere, quæ ab illis
acta forent, adteſtantur. Albertus, armis
rem geſturus, cùm indigenæ militis non
ſatis eſſet, ad extraneum comparandum,
à præfecto equitum Crucigerorum in Bo-
ruſſiâ, Cunrado Iungingenio, aureorum
millia viginti accipit, & Gothlandiam op-
pignorat. quo ſubſidio è Saxoniâ, agro
Megapolitano, & Holſatiâ, haud exiguam
manum parat. aderat & Bugiſlaus, dux
Stargardiæ; comes Holſatiæ, Gerhardus;
ac Repini item, Otho. Margareta, animi
virilis fœmina, & conſilii, non ſe deſerit;
obviamque illi mittit duces belli peritiſſi-
mos, Ivarum Luckium, Henricum Paro-
vium, Vikenum Norbium, ac Lotharium
Caboltium. Ad Faloniam conveniunt,
Gothiæ occidentalis pagum, inclinante
jam Septembri, acriterque manum conſe-
runt. fortiter pugnatum utrinque; & vi-
ctoria aliquamdiu in ancipiti: donec tan-
dem fuſi Sueci, ac fugati. cæſi plurimi;
capti, ipſe rex Albertus; & Ericus, ejus fi-
lius: tum, quos memoravi, comites, Re-
pini Otho, & Holſatiæ Gerhardus: ac
Rudolphus, epiſcopus Scarenſis. rex, &
filius, primò in Bahuſiam arcem, limita-
neam Gothiæ occidentalis, ac Norvagiæ,
ad reginam Margaretam; hinc Lindhol-
miam, Scaniæ munitionem, ubi ſeptem
circiter annos exegere, abducuntur: cæ-
teri, in alia loca diſtributi. Cùm Albertus
hunc in modum captus eſſet, Sueci ſuper
novo rege eligendo diſſedere: at vicere
tamen illi, qui captivo regi ſuo, neque
cauſâ ſatis cognitâ, ſucceſſorem dare vel-
le, ab honeſto, uti erat, alienum ſtatue-
bant. itaque dilata in præſens Margaretæ
MARGARETA.

inauguratio; cùm intereà inter ſe Germa- CIƆ CCC LXXXVIII.
ni, & Sueci, altercantur: dum Germani his
improperant, *de eorum fide agi, niſi regem
ſuum liberent*; & hi regerunt, *nec ſuſceptum
à ſe bellum, nec in id conſenſum eſſe. quin ad
ipſos, qui auctores mali eſſent, potiùs id pertine-
re: ſe tributis ſic exhauſtos, ut tueri libertatem
haud ultra queant.* Quæ dum agitant, mox
Roſtochium, atque Megapolitani, & Viſ-
maria, arma in reginam capiunt; maximè
cùm partes regis, quanquam capti, &
Stocholmum, regni caput, & nonnulla lo-
ca alia, etiamnum ſequerentur. itaque in
prædam dantur tria regna; & Ioannes Me-
gapolitanus claſſem Balthicum in mare
educit. quæ, initio tempeſtate diſſipata,
poſtquam reparata eſſet, rectâ petiit Stoc-
holmum. ubi factâ exſcenſione, oppidum
obſeſſum inveniunt, liberantque; & im-
portant commeatum, aliquamdiu ſuffectu-
rum: inde in vicina loca facto impetu, a-
gunt omnia, feruntque. occurrebat ad
Tillingam ruſticorum multitudo, & graſ-
ſantes coërcere cupiebat; ſed, dum im-
prudentiùs agit, fruſtra ſine duce fortis,
penè univerſa cadit: efficitque, ut is locus,
in memoriam hujus ſtragis, poſteà *Mons
ruſticorum*, quo & nomine hodieque ap-
pellatur, diceretur. neque hîc ferocia ſte-
tit; verùm Megapolitani, ut piraticam
ipſi acriter exercebant, ita alios ad ean-
dem invitabant, & in portus admittebant.
quâ re factum, ut, prædonibus pleno mari,
ingens paſſim regna damnum paterentur.
quin Gothlandiam expugnant; &, pirati-
cæ illâ ſtatione uſi, omnia infeſta habent.
Inter hæc, in Sueciâ Calmarienſes etiam CIƆ CCC
partes Margaretæ amplectuntur. in Ger- LXXXIX.
maniâ, dux Stetini, ac princeps Rugiæ,
Bugiſlaus, fidem ei, & auxilium, contra
qualemcunque hoſtem, pollicetur. Mox
regina convocari denuò Norvagiæ ſena-
tum jubet; ac, cùm ille conveniſſet, ſuc-
ceſſorem ſibi verum, & legitimum, Ericum
Pomeranum dicit, natum ex Mariâ nepte,
ſororis Ingeburgæ filiâ. etenim fœmina
prudentiſſima ad proſapiæ ſuæ decus per-
tinere non immeritò cenſebat, ut, cùm
diem ipſa ſuum obiiſſet, eâ etiam deinceps
tria regna borealia poſſideret. Quod ſe- CIƆ CCC
quutum eſt biennium, in Norvagiâ, Sue- XC.
ciâque, ferè egit; rebus ibi, ut videtur, CIƆ CCC XCI.
ordi-

ordinandis, & diſſidiis inteſtinis compo-
CIↃ CCC XCII. nendis, occupata. Hinc in Daniam re-
verſa, cum Gerhardo Sleſvicenſi, & Hol-
ſatis, pacem firmat; ſtatuitque; ſolam du-
cis, comitumque, in ducatu Sleſvicenſi,
& Holſatiâ, juris dictionem fore; neque
ſe deinceps quicquam ibi curaturam eſſe.
ac viciſſim hi negotiis regni Danici abſti-
nerent: nec Gerhardus aliquid præter
clientelam, & obſequium, quo obſtrictus
regno, ac reginæ, erat, cogitaret. Piratæ,
quos commemoravi paulo antè, cùm vi-
derent rem paulatim ad pacem ire; ac fu-
turum, ut deſiſtere à piraticâ cogerentur,
mare Balthicum deſerentes, in Oceanum
ſe effundunt: &, Norvagiam infeſtantes,
Bergam, emporium in hoc tractu nobi-
liſſimum, populantur. inde, cùm regina
eorum navem unam nacta eſſet, ſocioſ-
que, qui in illâ, octoginta, digno capitis
ſupplicio affeciſſet, diſſipati, pars ad ſuos
redierunt, pars ignota littora ſeptentrio-
nis oberrârunt: quidam, in occidentem
verſi, & in Friſiâ commodam ſtationem
adepti, naves Belgii, Galliæ, Britanniæque,
CIↃ CCC XCIII. & Hiſpaniæ, infeſtârunt. Margareta, ani-
mo ad pietatem applicato, partem alte-
ram arcis, atque præfecturæ, Viburgenſis
CIↃ CCC XCIV. præſuli ejuſdem donat. nec contenta li-
beralitate iſtâ, Lundienſi diœceſi privile-
gia, & immunitates, firmat. moxque ad
eam, Helſingburgi tunc agentem, cùm le-
gati à Vandalicis civitatibus, de Alberti,
jam ſexennium captivi, liberatione acturi,
adveniſſent; & ex iis fortè unus per tumul-
tum cæſus eſſet, domum cæteri, re infe-
CIↃ CCC XCV. ctâ, properanter reverterunt: ſed remiſſi
anno proximo, quod volebant, effecere.
traditusque in poteſtatem civitatum rex
Albertus, atque unà Ericus filius; eâ lege,
ut reginæ intrà proximum triennium ſexaginta
argenti puri millia ſelibrarum ſolveret; aut Stoc-
holmum illi traderet, ac renuntiaret juri, quod
in Sueciam prætenderet. quin & fidem civita-
tes interponerent; quibus rex viciſſim loco pi-
gnoris Stocholmum daret, per id tempus poſſi-
dendum. cumque Albertum Margareta, è
Lindholmienſi carcere liberatum, ipſis
Helſingburgi traderet, illi ſcripto ſunt te-
ſtati, *ſe conditione dictâ eum illic accepiſſe; &*
facturos, ut promiſſa apparerent. Cum his et-
jam dux Barnimus Pomeranus, Ioannes

MARGARETA.

Megapolitanus, filiuſque, & nobilitas ferè CIↃ CCC XCV.
tota, pro Alberto ſpopondere. ac ſeorſim
eſt promiſſum; *nullas intrà id triennium ar-*
ces, aut munitiones, ſtructum iri: veteres au-
tem reparare, liberum utrinque eſſet. & Goth-
landia, ſicuti poſſidebatur, ita porrò etiam poſſi-
deretur. quod ſi quicquam rex Albertus, aut
qui ei militarent, poſt id tempus vi invaderent,
id reginæ eveſtigiò redderetur. Ita Albertus,
juſto numinis judicio, regnum, quod a-
vunculo Magno eripuerat, Margaretæ
tradere coactus fuit. diu quidem, conni-
vente ad injuriam ſummam Deo, id te-
nuerat: verùm ultio divina, quanquam
lenta, tamen certa eſt; nec evadere quiſ-
quam homo illam poteſt: ac, quo minus
ferè properat, eo graviùs affligit. & Al-
berto non duntaxat id pernicioſum erat,
quod per nefas regnum Sueciæ invaſiſſet;
verùm magis etiam illud, quòd, contem-
ptis regni legibus, in quas ſacramentum
dederat, perfidè indigenas proceres aſper-
natus, munia, ac dignitates, inter popula-
res ſuos diſtribuerat. nempe ita uſu venit,
ut, imperia aliena qui per nefas ſummum
occupant, ea indignè, ſicut nacti, guber-
nantes, ipſi ſibi ad ruinam gradum ſtruant.
Margareta, pia princeps, uti Deo gratiam
pro beneficio referret, neque ſe id poſſe
ſciret, niſi in miniſtris ejus, epiſcopo Ro-
ſchildienſi, arcem Soltam, ac præfectu-
ram; tum Draxholmiam, præter agrum,
ad Callemburgenſem arcem pertinentem;
Othonienſi, dat Keſtrupam, & Thoſſin-
gam. præter hæc, & ſacerdotibus, qui in
pagis ſacra obirent, quæ epiſcopis debe-
bant, cùm ad ipſos interviſerent, liberali-
ter remiſit. hinc in Sueciam digreſſa, unà CIↃ CCC XCVI.
cum nepote Erico, ipſa Sueciæ regina om-
nium ſuffragiis renuntiata, ac coronâ inſi-
gnita, ætatem inclinantem obtendens, pe-
tiit, obtinuitque, ut Ericus, tunc annorum
quatuordecim adoleſcens, ad Moraſten,
loco in talibus uſitato, Sueciæ rex dicere-
tur. inde, cùm ſe ad res regni ordinandas
convertiſſet, congregatis ad Nicopiam
ſenatoribus, conſtitutum; *uti prædia, alia-*
que territoria, quæ, ad Sueciam pertinentia, ab
Alberto aliena facta eſſent, ocyùs retraherentur.
ac munitiones novæ, inter bellum excitatæ, illicò
diruerentur: quique jure, & immunitatibus,
regni frui vellent, intrà ſex dierum hebdomadas

juſju-

CIↃ CCC XCVI. *jusjurandum regi, ac reginæ, darent. tum quæ milites reginæ, aut clientes, uſurpaſſent, iis condonata forent. interim nobilibus regni ſua cuique redderentur. ac, ſi quando viſum regi, & reginæ, indicato loco, ac tempore, regni proceres convenirent; & de uno, eoque Erico, trium borealium regnorum rege declarando agitarent.* inſuper & conſtitutum; *ut fodinæ æris omnes, præter eas, quæ ad Weſteroſenſem epiſcopum pertinerent, regno reſtituerentur: tum, reginæ quicquid dotis nomine conceſſum eſſet, rege Erico conſtituto, id ipſius, quoad viveret, permaneret. quæque ei ſenatores, poſtquam primùm Sudercopiam adveniſſet, decem millia ſelibrarum puri argenti promiſiſſent, itidem perſolverentur. denique, ut bona regni, prædiaque, quæ nobilibus pignorata, luerentur.* Quibus actis, Margareta, ſi cui deberet quicquam, indicare iſtud jubet: ſe paratam id exſolvere. ſed teſtari univerſi, nullum eſſe, cui non ſit ſatisfactum: gratiaſque, quantas poſſent, omnes agere. Poſt hæc, Sueciâ relictâ, cum Erico Daniam repetens, eam obit: & ubique, magnâ æquitatis laude, jus ſubjectis ſuis dicit. tum &, conſtitutione ſuper præfecturis regni promulgatâ, non exiguam pecuniam in ærarium inde infert. Cùm in Cimbriâ boreali verſaretur, revocat extorres omnes, ac *ſe juri ſiſtere* jubet; ſimul vetat, *ne quis iis interim hoſpitium daret, neu perfugia ſceleratis quibuscunque ulla deinceps haberentur, aut munitiones novæ ſtruerentur: quæque regni ante tempus id fuiſſent, ea uti redderentur. qui Erico necdum ſeſe ſacramento obſtrinxiſſent, intrà diem decimumquartum illud facerent. regni cauſæ, ante omnes alias cognoſcerentur: & imprimis curaretur, ne ærarium alibi detrimentum caperet.* inde, verſo ad commercia regni animo, *portus prohibet, qui non olim uſitati; tum &, exigi vectigalia, niſi ubi conſueviſſent. nautas, atque mercatores, aliarum regionum, uti ſedulò adjutarent; & eorum commoda item, quantum poſſent, promoverent: ac, naufragium ſi qui fortè aliquando paterentur, iis ſemper ſubvenirent: bona, ipſoſque ante omnia, è periculo eriperent: nec mercedem pro ſervatis, niſi legibus conceſſam, poſtularent. naves regiæ ſi in mari frangerentur, bona, tabulæve earum, quas in littore collectores invenirent, reſtituere tenerentur.* denique in uſum revocat leges, bello interceptas: &, ut mare à piratis liberaret; maximâ ſeveritate

in prehenſos animadvertit. tum præfectum Cimbriæ boreali ponit, ac ſupremum item judicem. CIↃ CCC XCVI. Apud Suecos, cùm nonnulli bona quædam, velut libera, poſſiderent, ex decreto Erici regis, ac ſenatus, judicatum eſt; *ea regno obnoxia eſſe, ac debere illi cenſum: ideoque ad antiquam conſuetudinem revocanda, niſi aliter rex Ericus, & regina, cenſuiſſent.* Per id tempus Margareta, & Ericus, Nicolaum, Holſatiæ comitem, ac nepotes ex Henrico fratre ejus, Aſſenacum evocârunt: ac ducatum his Slesvicenſem obtulerunt, eâ lege, ut clientes regni eſſent. verùm illi recuſabant, & ſtipendia ſe ſub rege facere malle teſtabantur. Hinc Calmariam regina, comitem CIↃ CCC XCVII. Ericum habens, ſeſe confert; ac, vocatis illuc cunctis trium regnorum ſenatoribus, inaugurationem ibi Erici inſtituit, maximâ ſolennitate. atque, ut nobilitatis animos ſibi in initio principatus devinciret, centum & triginta ſex in iſtâ viros dignitate equeſtri ornat. itaque ſolenni ritu dicto ab omnibus ſacramento, Daniæ rex, Sueciæque, & Norvagiæ, publicè pronuntiatur. deinde, uti tria hæc regna ipſi, poſteriſque ejus, certa eſſent, novo fœdere inter ſenatores icto, uno omnium conſenſu conſtituitur, *ut deinceps tria hæc regna unum tantùm regem haberent: iſque ſemper omnibus conſentientibus legeretur. ſi Erico filii plures naſcerentur, unus horum regna univerſa acciperet: cæteris tribuerentur certæ quædam ditiones, intrà quas ſe continerent: filiabus, ſi quæ forent, more priſco ſedulò proſpiceretur. ſi decederet ſine liberis, tum communibus ſuffragiis eum ſibi regem caperent, quem & dignum regno eſſe, & futurum utilem exiſtimarent. bella ſi quæ inferrentur, aliâve alicunde detrimenta objicerentur, mutuam omnes darent operam, ac conjunctis quæque viribus propulſarent: & offenſam ſingulorum ſimul omnes, velut ſuam, vindicarent. regna ſingula ſuis legibus uterentur: ac, ſancitâ omnium præteritorum oblivione, pacem ſempiternam colerent.* Hæc quantumvis ita acta, tamen mox ſimultas quædam inter regem, & Stenonem Sturam, orta eſt; quod hic illi, ut promiſerat, intrà hebdomadas duodecim nullo modo ſe ſtitiſſet. Per id tempus vitâ exceſſit Alberti, pridem Sueciæ regis, filius, Ericus. quo is magis conſternatus, ſpem de regno poſtea recuperando,

rando,

CIↃ CCC XCVII. rando, quam fovebat in interiore animo, planè univerſam abjecit; atque Suecis, qui Stocholmum etiam tum ejus nomine tuebantur, & obſidibus, qui pro ſummâ, paulo antè memoratâ, fidem ſuam interpoſuerant, ſcriptis literis, primò fidem eorum laudat; inde mandat, *ne quid ſatis ultra obluctari vellent, ac reginæ Margaretæ ſine morâ ſeſe dederent.* Ac Stocholmum quidem oppidum, & munitiones alias, quæ Alberti hactenus in fide manſerant, ſexaginta mille ſelibris puri argenti, uti dictum, pignoratæ, hunc in modum in reginæ Margaretæ poteſtatem pervenere. Ad hæc etiam Steno Stura, aliique, Helſingiam, Faxholmiamque, ac dimidiam Medelpadam, Norrebotam, & Crytzbergam, tum quæ eò pertinebant ditiones, itidem tradunt.

CIↃ CCC XCVIII. Iamque ei, præter inſulam Gothlandiam, nuper ab equitibus Teutonici ordinis occupatam, nihil deerat. quam Ericus ut ſubjiceret, copias in illam miſit, ducibus Algotho Magno, & Abrahamo Brodero. hi Visbuam oppidum cùm obſiderent, ac deditionem urgerent, milite præſidiario quàm fortiſſimè repugnante, Venceſlaus Imperator, ordinis Teutonici tutelam ad ſe pertinere arbitratus, per legatos rem componit. actum fuit Helſingburgi id negotium. placuitque, uti inſula regi cederet: iſque ordinis magiſtro novem millia aureorum Anglicorum, quos appellant vulgò Nobiles, pro impensâ belli ſolveret. quæ pecunia cùm non ita prompta eſſet, eam inſulam aliquamdiu equites Teutonici retinuere. eſtque rex intereà cum iis pactus, ut renovaretur fœdus, quod jam olim ictum fuerat; & commercia ſubditis ſuis, ordinique, libera utrinque eſſent.

CIↃ CCC XCIX. Hinc Roſtochium, & Viſmaria, ad reginam oratores ſuos mittunt, qui offenſam deprecentur, quod piratas, mare Balthicum infeſtantes, in Alberti regis gratiam, non duntaxat tuiti eſſent, ſed & naves inſtruxiſſent, & in portus recepiſſent. in hoc ipſum alii quoque à Lubecâ, & Hamburgo, ac Straleſundiâ, advenere. quibus facta gratia præteritorum; ac conceſſum, uti privilegiis ſuis intrà regna more antiquo fruerentur: eo pacto, ne quid iſtis, quæ regina cum Alberto, atque ipſis, pridem egiſſet, fraudi foret. Annus proximus inter curas pietatis à reginâ actus fuit; CIↃ CCCC

quæ epiſcopo Ripenſi Trojeburgum, cum Lienſi territorio, eſt largita: tum cœnobium in Gabnoâ inſulâ condit, in honorem S. Agnetis. Aliquanto inde tempo- CIↃ CCCC I.
re nihil dignum memoratu geſtum fuit; & CIↃ CCCC II.
effluxit per quietem, otiumque, quadriennium: cùm tranquillâ, & inconcuſsâ, pace CIↃ CCCC III.
Dania frueretur. Hinc, cùm bello cum CIↃ CCCC IV.
Dithmarſis dux Gerhardus Sleſvicenſis cecidiſſet, rei augendæ occaſionem datam rata, ab Eliſabethâ viduâ, tunc pecuniis indigente, aliquot Holſatiæ arces, ceu repræſentatæ ſummæ certum pignus, ſuam in poteſtatem accipit. & à filiâ Nicolai, Holſatię comitis, in eâdem illâ pugnâ cum Gerhardo fratre cæſi, arcem Oppenradam capit; eâ Erico, Saxoniæ duci, elocatâ, & exhibitâ ex ærario ſuo dote. Grodebuſam, demolita munitionem, diœceſi Sleſvicenſi pietatis ergo donat: omniaque pro arbitrio in ducatu illo agit. Nec in Sueciâ quieſcit; plurimaque municipia, atque arces, & in iſtis Scindelburgum, à Nicolao Limbekio emptum, regno addit. quin mox etiam Rimſtedam, & Rimſtedholmum, Nicopiæ pronuntiante id ſenatu, illi vendicat: ac Gripsholmum à Ca-
nuto Boëtio redimit. Hinc de Axelval- CIↃ CCCC V.
dâ arce, atque ejus præfecturâ, ita ſtatuit; uti ſibi, & Erico, clientelæ nomine aſſervaretur. ac cùm ipſa, & Ericus, diem ſuum obiiſſent, Catharinæ, Erici ſorori, traderetur: atque eâ item mortuâ, regno cederet, ſive ejus temporis regi. Hinc, Novembri exeunte, ſcripto duplici publicato, Albertus palàm profitetur; *nullum ſe in tria regna, quive ea habitarent, jus obtendere: atque idem hæredes facere.* tum teſtatur; *nunquam ſe Erico regi, aut hæredibus, bellum illaturum eſſe; ac, jam tradito Stocholmo, pacem quoque illibatam ſervaturum: quin & ipſum, & hæredes, regna ea, ac ducatum Sleſvicenſem, ubicunque demum poſſent, adjuturos.* Mox regina Ingeburgæ, antiſtitæ Ribbeniſſenſi, ex ſorore nominis ejuſdem nepti, trecentas argenti ſelibras, pietati impendendas, ac virginibus, quas miſſura ipſa eſſet, educandis, liberaliter largitur. quanquam poſteà, integrâ donatione, alium
earum uſum eſſe jubet. Hinc Ericus, mu- CIↃ CCCC VI.
niendo principatui, cùm uxorem cogita-

CIƆ CCCC VI. ret, filiam Henrici IV, regis Angliæ, Phi-
lippam, ſibi ſumit; nuptiaſque celebrat
Lundiæ, ad Octobris diem quintum, &
viceſimum. inde & Toruppam arcem, à
Stigoto Andrea emptam, regno Margare-
CIƆ CCCC VII. ta addit. Paulo pòſt Stocholmum urbem
graviter afflixit ignis; quo pars ejus non
CIƆ CCCC VIII. exigua conflagravit. Margareta, quæ u-
bique in regnorum commoda intenta e-
rat, minimè expedire rata, ut Gothlandia
in Teutonicorum equitum poteſtate ultra
eſſet, hanc recuperare ſtatuit. quam ob
cauſam, perſolutis aureorum Anglicorum
novem millibus, quæ ex pacto anni octavi,
& nonageſimi, ſeculi ſuperioris, debeban-
tur, denuò eam ſibi vindicat: ac, tum quo-
que conſtitutam, cum magiſtro ordinis
CIƆ CCCC IX. iſtius pacem, porrò firmat. In Holſatiâ,
mortuo duce Sleſvicenſi, neque alio ſub-
rogato, varia utrinque damna Dani, &
Holſati, dederant. itaque Henricum, qui
Gerhardi liberorum tutor erat, cùm Col-
dingam rex Ericus evocaſſet, atque inde
in Fioniam abduxiſſet, ſic cum eo mox
convenit; *ut, pro damnis, regno Daniæ illatis,*
undecies mille, & quadringentas, ſelibras Lube-
cenſes penderet; pignoriſque loco traderet Nien-
huſiam, ac Flensburgum. eaque pecuniæ ſumma
niſi intrà annum proximum ſolveretur, poſteà
facultas urbes pignoratas redimendi nulla eſſet:
contrà verò, quod Holſati detrimentum accepiſ-
ſent, ſi id demonſtrari poſſet, æſtimatum penſa-
retur. alii referunt, viduam Gerhardi du-
cis, Eliſabetham, ſuorum liberorum no-
mine, & Henrico Oſnabrugenſi patruo
conſentiente, oppidum utrunque regi ſim-
pliciſſimè, nullâ ſub conditione, pignoraſ-
ſe. quin hoc addunt; ut ſe regi, comiti-
que, interponeret, ita cum Eliſabethâ con-
veniſſe; ut Gottorpium ſibi traderet, idque
ipſa ad tempus aliquod ſuâ in poteſtate
haberet: quo Henricus intelligeret, nihil
ſibi in ducatum juris eſſe: regimenque ad
reginam, feudi dominam, pertinere: ac
quietiùs inde ageret, & benigniore ipsâ eâ
item ratione uteretur. cumque in arcem
hanc ob cauſam Margareta, quaſi illam
acceptura, acceſſiſſet, atque conſediſſet
paulum, mox, admonitam à miniſtris, ple-
nam milite turrim eſſe, illicò exſurrexiſſe
indignatam, fideique negligentiam accu-
ſaſſe. Rex Ericus, cùm Flensburgum ac-
cepiſſet, properè munit: & adjectum illi CIƆ CCCC IX.
collem, cui arx impoſita erat, foſsâ cingit.
unde Holſati, toti eum ditioni imminere
arbitrati, ipſi quoque ſe reſpicere. ac ſu-
ſpicionem augebat, quod in ſuam poteſta-
tem Margareta paulo antè Oppenradam
redegiſſet. Hinc Ericus Crommedicius,
Timæus & Eilerus Ronnovii, denique O-
tho Hoeſtenus, viri ordinis equeſtris in
Holſatiâ, regi pariter ac reginæ à conſiliis,
ſacramento, quo utrique fidem obſtrinxe-
rant, præterhabito, ad Henricum, epi-
ſcopum Oſnabrugenſem, & Adolphum
Scouwenburgicum, tranſiere: obtenden-
tes, niſi id maturè facerent, ac remedia
tempeſtiva circumſpicerent, metuendum,
ne ducatus è Gerhardi filiorum manibus
extorqueretur. quare Eliſabetha mater,
dictis horum fidem habens, ac conſiliis ſe
permittens, evocat Flensburgo conſules,
detinetque in cuſtodiâ; dum promitte-
rent, ſe Holſatis urbem reddituros eſſe:
atque ita, illis juramentum ſuum, quod
Erico exhibuerant, negligentibus, eam in
poteſtatem redigit. nec contenti hoc Hol-
ſati, arcem epiſcopi Sleſvicenſis, regii con-
ſiliarii, ac præfecti, item Stubbam, Sua-
veſtadiamque, invadunt: & mox, arcem
diruentes, ſupellectilem diripiunt. quæ
Ericus poſtquam facta accepiſſet, Arram,
Alſiamque, inſulas, ceu ad regnum perti-
nentes, & injuſtè ab Holſatis tunc poſſeſ-
ſas, ſtatim occupat. inde fœdus cum Dith-
marſis quoddam init; & auxilia contra ho-
ſtes ſtipulatur, ac promittit. Paulo pòſt CIƆ CCCC X.
ad invadendos Eidoram accolentes Fri-
ſios, atque agrum Tunderanum, copias
rex Ericus mittit, ſub ductore Magno
Munccio; cui aderant, Ioannes Scarpen-
bergius, Nicolaus Thuo, & Henricus Ca-
boltius, viri ordinis equeſtris, & exercitati
bello: ſed eventus admodum infelix fuit.
nam Adolphus Scouwenburgicus, cùm ad
Huſam, & Breſtedam, magnam prædam
coëgiſſent, ac referre pedem vellent, ad
Soltorpium eos improvisò adortus, præ-
lio commiſſo, ſtravit. cecidere, Magnus
Munccius, atque Nicolaus Thuo; ac cum
illis, mille ferè quadringenti: Scarpen-
bergius, & trecenti quinquaginta, vivi in
hoſtis poteſtatem pervenere: qui mox,
pretio perſoluto, libertati reſtituti. Inde

CIↃ CCCC X. Ericus, & Gerhardi vidua, Eliſabetha, arbitris negotium ſuum permiſere. ac Erici quidem nomine conſtituti, Margareta, Vratiſlaus Stetinenſis, & Vandaliæ princeps Balthaſar: qui Brunſvicæ, & Luneburgæ, rurſum duces, Bernardum, & Henricum, fratres; tum & Megapolitanus, Ioannem, ac Magnum, elegere. atque hi, ſi convenire inter ſe haud ipſi poſſent, arbitrum ſuperiorem conſtituerent, qui de causâ universâ judicaret. interim & Alſiam, & Arram, Ericus Vratiſlao Stetinenſi; Stubbam, atque Suaveſtadiam, Eliſabetha, & Henricus, Brunſvicenſi in manum traderent; dum de illis arbitri pronuntiarent. quicquid autem hi ſtatuerent, id utrinque ratum foret. Per id tempus rex Ericus, illud quoque, uti erat, regni munimentum ratus, Sophiam, ſororem ſuam, cui quidam Catharinæ nomen tribuunt, conjugem Ruperti regis Romanorum filio Ioanni ſpondet, Bavariæ ſuperioris, atque Neoburgi, duci; ac cùm eâ, quadraginta mille florenorum dotem. pro quâ ipſa, ſi marito ſuperviveret, quàm diu ſuperſtes foret, dignos reditus acciperet: nuptiæque inde Ripæ celebratæ. Inter iſta rex Ericus, & regina Margareta, animum ad pietatem advertentes, monaſterium ad auſtralem *Sebuenſis municipii partem condunt; monachiſque Carmelitis, è Germaniâ advocatis, illud incolendum tradunt. inſuper ad Visbuam urbem, in Gothlandiâ, arcem permunitam ſtruunt.

CIↃ CCCC XI. Posteà Ericus Saxo, & Eliſabetha uxor, comitis Nicolai filia, cujus arcem Oppenradam ante annos iſtos ſeptem, dote ejus exolutâ, Margareta vendicaverat, urbem eam, atque arcem, tum Aſlovani, Varmſiam, Sedorpiumque, item Quarnam, & Stenbecam, pro ſelibrarum Lubecenſium tribus millibus, Margaretæ in quinquennium pignorârunt. Quæ dum fiunt, res Holſaticæ, paulò antè memoratæ, quanquam arbitris permiſſæ, cum eorum etiam judicium exſpectaretur, tamen varia contra pacta evenerunt. ac nonnulli Holſatorum, quanquam fidem regi ſuam obſtrinxiſſent, ejus arcibus, & munitis locis aliis, quæ in iſtâ ditione obtinebat, imminere non ceſſabant. itaque reſpicere ſe ille cœpit, ac perfidiâ ipſos ſuâ beneficio ducatus excidiſſe, arbitrari. ſed conventus mox CIↃ CCCC XI. Coldingæ inſtitutus; ac tranſactum in priorem ferè modum: ut nimirum Nienhuſa, ac Flensburgum, quæque eò pertinerent, tum arx Tunderæ, atque ejus præfectura, in quinquennium, à viceſimo quarto die inſtantis Iunii computandum, regi, & reginæ, cederent; Sleſvicenſi verò epiſcopo, Stubba, atque Suaveſtadia; at Holſatis, Alſia, Arra, & Soudueda, redderentur: quique in partibus fuiſſent, ii, ſi quæ amiſiſſent, omnia recuperarent. Per id tempus, Vdalricus, & Ioannes, duces Megapolitani, Vortingburgi ſeſe in ſtipendium regis, ac reginæ, ſive terrâ bellum foret, ſive mari, certâ lege obſtrinxere. idem etiam Vdalricus, quando arbiter ca- CIↃ CCCC XII. ptus eſſet, inter regem, & reginam, viduamque Holſatiæ ducis, Eliſabetham, & Henricum Brunſvicenſem, ejus fratrem, mox pronuntiat: *quod Flensburgum attineret, id reginæ uti jure pignoris permitteretur: de impoſitâ colli arce, poſt cognitionem cauſæ ampliorem itidem judicium laturum eſſe. inter iſta pacem colerent, ac ſententiam de negotio univerſo ad viceſimum quartum diem menſis Iunii exſpectarent.* Hinc regina, nomine Erici regis, capto Flensburgum itinere, ſe in arce duci Vdalrico ſiſtit; ac teſtatur, *cum Erico Brunſvicenſi, & ſorore Eliſabethâ, jure agere paratam: is proferret, quicquid pro ſorore haberet.* Nec multò pòſt ſenatus urbis Flensburgenſis, conſuleſque, regi, ac regno, fidem ſuam, & obſequium, addixere. Rebus verò in Holſatiâ conſtitutis, cùm Flensburgo in Daniam trajicere Margareta vellet, eam in navi, nihil tale exſpectantem, cùm vixiſſet annos quinquaginta novem, mors invadit: cùm teſtata etjam ſupremo opere pietatem ſuam eſſet. antè enim, quàm Flensburgo navem ſolveret, monaſterio Campenſi, quod ad urbem eſt, ut quotannis ſacra illic pro ſe fierent, argenti triginta ſelibras eſt largita. Funus, in Sialandiam advectum, primò Soræ aſſervatum fuit; hinc, Roſchildiam tranſlatum, monumentum è candido marmore ſplendidiſſimum ab Erico rege accepit. Regnaverat, cum Olao filio, inde ſola, ac nepote ſibi Erico adoptato, per ſex & triginta annos. Malè numerum quidam minuunt, & triginta duos tradunt:

ciↄ cccc xii. nam Olaus regnum adiit anno ciↄ ccclxxvi. Regnavit autem ſummâ moderationis, ſapientiæque, laude: variiſque animi dotibus inter paucas prædicanda. Daniæ, Norvagiæque, quas exhauſtas, & oppreſſas ære alieno, acceperat, decus priſtinum reſtituit: tum & Sueciam, armis vindicatam, addidit. quin exemplo ſuo oſtendit, etiam committi regna ſuo ſexui tutò poſſe. Nec injuriâ pater ejus, Valdemarus, cùm in filiâ virtutes maximas conſideraret, proloquutus aliquando memoratur; *aberraſſe in hâc naturam; fœminamque protuliſſe, poſtquam virum ſtatuiſſet.* Nobilitati, inprimis Danicæ, paulo infeſtior, tres familias, quæ in eâ eminebant, Abilgardiam, & Lymbekiam, ac Beggeram, maximè preſſit. nec diſſimulavit odium; cùm *pomarium* concuſſuram, ac *torrentem* repreſſuram, *ſcyphum* ſe fracturam diceret: per pomarium, priorem; uti alteram, per torrentem; tertiam, per ſcyphum notans. Ea itaque cùm è vitâ exceſſiſſet,

ERICVS X,

qui per annos ferè ſedecim regni ſocius illi fuerat, ſolus inde per ſex & viginti an-
ciↄ cccc xiii. nos iſtud tenuit. Iſque ipſo in principio, dum Stocholmi commoratur, Scaniæ oppidum Sebyam, cui monaſterium Carmelitarum adhærebat, privilegiis, quibus Lundia, ac Malmogia, tunc gaudebant, exornatum, Landeſcronam appellari deinceps jubet. Mox Flensburgi Vladiſlaus Stetinenſis, ut diſſidium componeret, inter regem, & Henricum Brunſvicenſem, nomine ſororis viduæ, anteà commemoratæ, Eliſabethæ, atque ejus liberorum, ita cenſuit; *ut Holſati, qui poſt pacem, ab Vdalrico Megapolitano factam, ab Erico capti eſſent, liberi dimitterentur; ac viciſſim hi Erico, quos cepiſſent etiam ipſi, reſtituerent: ita tamen, ut conventu proximè Flensburgi habendo ad Novembris diem quintum & viceſimum, de his ipſis, niſi ſi qui violatæ pacis eſſent accuſati, pleniùs ſtatueretur.* Sed Ericus, qui non tantùm cauſam ſuam jure agere, verum & armis experiri, ſtatuiſſet, cùm clientes ipſi ſui, regnum armis infeſtaſſent; & ducatum Sleſvicenſem, vacuum Gerhardi morte, intrà annum, ut debebant, denuò conferri ſibi poſtulare neglexiſſent; & indignum exiſtimaret, uti in clientum forum ipſe do-

minus traheretur; mox Henricum, & ſo- ciↄ cccc xiii.
rorem Eliſabetham, liberoſque, Holſatiæ comites, Henricum, Adolphum, & Gerhardum, Neoburgum in Fioniam ad ſe vocat; ac ſenatui regni ſui, jus dicturo, ſiſtere ſe omnes jubet. ubi, poſtquam conveniſſent, in comitiis plenis regni, de ſententiâ ſenatorum, excidiſſe beneficio judicantur: idque cùm adeſſent coram è Germaniâ finitimâ, Boguſlaus Pomeranus, Vdalricus Megapolitanus, Vratiſlaus Stetinenſis, ac Ioannes item Saxo, &, Henrico Brunſvicenſi exponente, *Gerhardum, nepotum patrem, quorum ipſe tutor eſſet, ducatum pridem Sleſvicenſem, velut regis, atque regni, beneficium accepiſſe; & nunc filios ejuſdem idem orare:* reſpondetur, *olim quidem Margaretam Aſſenaci hunc ducatum inſtar beneficii Gerhardo duci obtuliſſe, verùm eum recuſaſſe.* ac negante id Henrico, rex *& certum eſſe* dixit, *& probari multis poſſe. ſed vel ſatis hinc conſtare; quòd ſtipendio Gerhardus, bello exorto, militare maluiſſet, quàm ducatum, modo ſemper uſitato, beneficio regis capere.* hinc, prolatis in hanc rem confectis tabulis, cùm Henricus, quod reponeret, non haberet, rem componi poſtulavit. arbitriſque à ſuâ parte nuncupatis, cùm & pacis inter alia, ab Vdalrico Megapolitano factæ, meminiſſet, rex hæc, ut contractus tabulis minimè convenientia, non admiſit. & citavit eum denuò per per Roſchildienſem epiſcopum, cancellarium, & juſtitiæ ſummum præſidem, & adjunctos illi teſtes, Megapolitanum, Stetinenſem, Saxonemque, anteà commemoratos; nec hunc tantùm, ſed Eliſabetham item, liberoſque: uti & conſiliarios, compliceſque, Ericum Crommedicium, Othonem Seſtedium, Othonem Cnophium, Thunnonem & Eilerum Rumovios, & Laurentium Hoeſtenum, alioſque, viros per Holſatiam equeſtris ordinis: atque eos ſiſtere ſe tribunali regni ſui tempore præſtituto jubet. cumque dies adveniſſet, rex pro tribunali infit: *matrem ſuam Margaretam, poſt Gerhardum, qui haberi Sleſvicenſium dux voluerat, interfectum, ab Erico Crommedicio, cæteriſque, quos jam dixi, ad tuendam Eliſabetham, ejus viduam, liberoſque, vocatam eſſe: atque eam, ſalvo jure beneficii, quod in hunc ducatum habebat, etiam tutelam iſtam haud gravatè ſtatim in ſe recepiſſe.*

CIↃ CCCC XIII. *quâ de cauſâ, conſtitutâ per Holſatiam, ac ducatum illum, pace, Eliſabetham, liberoſque, adjuviſſe; & Gottorpium, ac Flensburgum, ſuo impoſito præſidio, ſervaſſe, & communiiſſe. inſuper & Crommedicium, & Seſtedium, cæterosque, in clientibus habuiſſe, & ſtipendio liberali honoraſſe: illos tamen, nullâ habitâ ſacramenti ratione, poſteà Gottorpienſi eam arce excluſiſſe: ac per dolum captos conſules Flensburgenſes in cuſtodiâ tenuiſſe; aliisque regnum damnis, admodum multis, affeciſſe; unde & Flensburgum inde, aliaque item loca, pignorare oportuerit: quæ acceperit quidem ipſa, ſed, ut jus hæreditatis, atque feudi, quod obtenderet, nihilominus illibatum retineret. ad hæc, neque pignora repræſentata bonâ fide; dum eximere ea regno, aut eludere, variè conati eſſent: ita ut, quæ intuliſſent regno damna, etiam ducenta millia Lubecenſium ſelibrarum ſuperarent. inſuper majora multo detrimenta acceſſiſſe; poſtquàm pace, quam Coldingæ iniiſſent, violatâ, tota res in bellum penè manifeſtum erupiſſet.* Denique ad Roſchildienſem rex epiſcopum converſus, pro humanitate ſuâ, ut potentiùs juberet, rogat eum; *ut de iſtis, quæ in medium attuliſſet, ipſe tunc ſententiam ſuam, juxta regni Daniæ leges, univerſis explicaret.* Ad quæ ille, ſingulis conſideratis, hoc potiſſimum Danici juris caput urget, quo ſancitur; *ut, qui regno exceſſiſſet, ac junxiſſet ſe extraneis; &, reverſus in id poſteà, prædam inde abduxiſſet, ejus bona publica eſſent: atque ipſe, læſæ majeſtatis crimine teneretur.* tum pronuntiat; *viduam Eliſabetham, & tutorem ejus, Henricum, liberoſque, ac conſiliarios ejus, anteà commemoratos, nihil juris rectè obtendere: & Erico, feudi domino, præter omne jus, & æquum, fidem ſuam, & obſequium, denegaſſe: tum & in hoſtilem modum terras ejus infeſtaſſe. itaque & à ducatu illos removendos eſſe: ac teneri quoque in damna, quæ dediſſent.* Quæ cùm ita acta eſſent, adiit Henricus regem, filius Gerhardi maximus, & ab eo, quantâ poteſt animi demiſſione ſupplex petit, ut ducatum Sleſvicenſem loco beneficii ſibi largiatur. ſed rex, antequàm concederet, eum ſibi univerſum reddi voluit; & arbitrii ſui eſſe, quicquid collaturus foret: maximè quod neque ipſe, neque quiſquam ejus nomine, anteà id petiiſſet. at, cùm quidam è Germanicis principibus, feudi Danici rationem ignorantibus, iſtum conferendi modum improbarent, vicem etiam CIↃ CCCC XIII. Holſatorum miſerantes, in eorum quoque partes tranſierunt. In his erant, Balthaſar, Vandaliæ princeps; Henricus, dux Brunſvicenſis; aliique, Holſatiæ comitum & avunculi, & tutores: tum Albertus etiam Megapolitanus, Sueciæ rex ante Ericum: qui, ereptum ſibi regnum etiam tum ægrè ferens, ultionem agitabat. Atque ita factum fuit, ut induciæ, quas regina Margareta anteà conſtituiſſet, ſenſim mox diſſolverentur. Hinc, ut pietatem oſtenderet, CIↃ CCCC XIV. & pontificem in principio regni ſui demereret, ad Concilium, quod Conſtantiæ tunc indictum, Petrum Luckium ablegat, ac Ioannem item Schonlevium; illum, epiſcopum Ripenſem; iſtum verò, Sleſvicenſem. moxque Ericus Crommedicius, Otho Seſtedius, Thunno & Eilerus Ronnovii, Marquardus & Nicolaus Wiſcii, in quos & ſententia ſuperior prolata erat, ab Eliſabethæ partibus diſcedentes, ad Ericum, qui egregiis eos omnes præfecturis exornavit, tranſierunt. neque parum ea res conſilia Eliſabethæ, comitumque Holſatorum, perturbavit. Inde literas Sigiſ- CIↃ CCCC XV. mundus Imperator ad Ericum regem ſcribit; &, quandoquidem ſenatum Lubecenſes ante annos ferè ſeptem per tumultum removiſſent, eum uti reſtitueret, tanquam à vicino principe, ſeriò petit. verùm, cùm per literas hoc conaretur, & contemnerent Lubecenſes, rem differre animum induxit. poſt quæ, dum Conſtantiæ agit Imperator, ne is comites Holſatiæ, ceu Imperii dynaſtas, ſibi defendendos ſumeret, per legatum eum rogat; ut ſententiam, Neoburgi per ſenatum regni ſui in eos latam, ipſe ratam eſſe velit: idque haud difficulter obtinet. Hinc, coactâ magnâ manu, in ducatum Sleſvicenſem arma vertit; copiæque Holſatorum, cæteris relictis locis, ad Sleſvicum, & Gottorpium, ſe collegerant: & Ericus, qui putabat, facilè excludi Holſatos, ac ducatum univerſum redigi in poteſtatem ſuam, poſſe, binis locis Sliæ amnis ripam munit. item facit ad ducatus latus alterum, juxta Tream: & hîc Freſenbergam excitat, ac Wildſpangam; illic autem, Sliesmundam, & Coningsburgum. Fidem ejus retinebant, Eckelforda, ac Flensburgum; & adjecit loca

CIↃ CCCC XV. alia, intrà limites ducatus ad epiſcopum Sleſvicenſem pertinentia: in quîs erant, Stubba, atque Suaveſtadia: quæ jam pridem Vdalricus Megapolitanus ei addixiſſet. Hinc in Lubecenſes verſus, ut, quod Cæſar poſtulaverat, motos nuper ordine ſuo ſenatores hoc faciliùs reſtituerent, cives urbis quadringentos, dum in Scaniâ piſcantur, nihil exſpectantes, detinet. id cùm factum indicaret, nuntiat item, ſi ſenatui, quem ejecerant, dignitatem ſuam redderent, bona erepta omnes recepturos eſſe. ſimul etiam Ioannem Kroppelinum in Norvagiam ablegat; ac, mandatâ Bergæ ei præfecturâ, illic quoque detinere Lubecenſium bona jubet. cauſa facti, duplex erat. nam & Cæſar, uti dixi, poſtulaverat; & Conſtantiæ Lubecenſes quidam regem apud Cæſarem traduxerant. illud autem eâ re effectum fuit, ut ſenatui mox ejecti redderentur, &, obſtrictis ſibi iis, amicitia inter Daniam, & Lubecam, certior eſſet. Quæ dum fiunt, comitum Holſatiæ res, in diſcrimen ſummum adductæ, vehementer laborabant. Hanravam, Plonam, Haſſeldorpium, eorum avunculus Brunſvicenſis, in ſtipendii aureorum florenorum quadraginta millium pignus poſſidebat: & hanc ſummam per id tempus, ſanè admodum iniquum, exhiberi poſtulabat. quin Erico has munitiones tradere deſtinabat: ita tamen, ut Ericus, dux Saxoniæ, dum exſolveretur debitum, eas ſuâ in poteſtate retineret. neque alienus erat à negotio regis animus, niſi Ericus Crommedicius ſuggeſſiſſet, facilè adeo, & minore multo impensâ, capi loca iſta poſſe. Et Erico principes finitimi addicti erant; ac Vandalicæ civitates, præter unicum Hamburgum. accedebat, quod Ericus etiam Saxo Oldeſloam exuſſiſſet, ac per loca circumjecta variè graſſatus eſſet. tum Albertus, & Ioannes, duces Megapolitani, debita ſelibrarum argenti duo millia, neptis ſuæ Annæ nomine, quæ Adolpho, comitum ultimo, nupta fuerat, poſtulabant: ac, ni ea ſolverentur, arma item non ob-
CIↃ CCCC XVI. ſcurè minabantur. Nec multo pòſt, propoſitum Ericus urgens, maximis adductis copiis, denuò Sleſvicum advehitur; atque illud, unà cum Gottorpio arce, arctâ obſidione premit: quaſque antè arces cepe-
rat, porrò munit. quin Gottorpium etiam CIↃ CCCC XVI.
ut à Sleſvico ſepararet, ac faciliùs utrunque ad penuriam adigeret, exſtruit in medio munitionem quandam novam, Hattersburgum appellatam. ſed obſeſſi, ſuperato noctu amne, impetum in caſtra regis facientes, multos illic contrucidant. & Albertus item Megapolitanus, qui exciderat regno Sueciæ, ac Vandaliæ princeps, Balthaſar, cum cohortibus, quas collegerant in Saxoniâ, & Weſtphaliâ, ad ferendam Holſatis opem acceſſere. ac, dum Dani in obſidione cœptâ perſeverant, Freſenburgum evocati ab Holſatis Friſii viciſſim obſident: &, occiſo, qui præſidium agitabat, Reinero Seſtetio, tandem eo potiuntur. Henricus quoque Oſnaburgenſis, ut Ericum ab incepto avocaret, Tunderæ minori imminet; quam tum Nicolaus Thymius, Crommedicii legatus, cui arcem rex commiſerat, tuebatur. verùm ea, cùm non ſat munita eſſet, & obſidioni impar, ſtatim deditur. rex Ericus, gnarus Friſios Freſenburgum occupaſſe, & ad Tunderam tranſire, ocyùs Gottorpio abducit caſtra, & in Friſios contendit, ut reprimeret ſucceſſum. ſed Henricus, adventare regem certus, ut tranſire prohiberet, Eidoræ citeriorem ripam capit. Inter iſta, cùm Ericus infeliciter Friſios aggreſſus eſſet, ac videret, nihil ampliùs geri poſſe, præſidiis, quantum ſatis eſſe exiſtimaret, confirmatis, mox in Daniam regreditur. hinc Holſati, nullo ultra hoſtis metu, Fimbriam, ſubjectam regi, totis viribus invadunt. ac, diluculo cùm in eam trajeciſſent, inſulani, qui viderent, ſe reſiſtere non poſſe, quanquam initio ſe paraſſent, per Burgenſem ſacerdotem pacem petunt. Interim Ivarus Bruſſius, qui Glambecam tum tenebat, obfirmato ad defenſionem animo, arma, atque commeatum, qui in oppido, importari in arcem jubet. & Holſati animoſè aliquoties oppugnant: ſed repulſi, cùm conatus non ſuccederet, trahere obſidionem, & obſeſſos fame cogere ad deditionem, ſtatuunt. jamque obſidionem eam aliquot hebdomadas continuaverant; ac, minuto commeatu, cùm è Daniâ planè nil ſubmitteretur, Bruſſius, ut ſubveniret, commendatâ ſuis arce, navem nactus, properè in Daniam

CIↃ CCCC XVI. Daniam abit: &, paratis neceſſariis, cum inſtructâ claſſe redit. ſed, exſcendere prohibitus, cùm obſeſſis laborantibus opem ferre nullam poſſet, tandem illi, vitam pacti, ſe arcemque dedidere. inſulani, fidem Holſatis juramento obſtrinxere; & ſex millia ſelibrarum argenti pendere ſunt co-
CIↃ CCCC XVII. acti. Rex Ericus, repetit conſilium prius; ac, coactis novis copiis, atque iis longè maximis, (nam ad centum millia virorum in armis habuiſſe memoratur,) cùm in mari aliquamdiu obhæreret, & exſcendere nuſquam vellet; ut Holſatos morâ ſuâ fatigaret, ac diſſolveret; atque illi, id quod erat metuentes, ut eluderent conſilium, militem in Cimbriam auſtralem mitterent, qui ſe prædâ ſuſtentaret; tandem exſcenſione factâ, & exercitu bipartito, iterum Sleſvicum, ac Gottorpium, obſidione arctâ cingit. nec multo poſt Sleſvicum capit; & in eo Albertum Megapolitanum, Sueciæ ante id tempus regem. atque captam quidem urbem, præſidio impoſito munit; cum Alberto, ita tranſigit, ut is ipſi, aut regnis ejus, non duntaxat minimè adverſaturum unquam eſſe, ſed auxilia allaturum, coràm regni ſenatoribus ſedulò polliceretur. Dum autem Gottorpium ſimul, & Sleſvicum, obſidentur, Hamburgum excurrens Henricus Oſnaburgenſis, enixè magiſtratum rogat, ne deſereret populares: utque oratio vim haberet, quæ, vicino adeò rege, urbi ſuæ imminerent, verbis acribus repræſentat. etiam tum, dum Sleſvicum, & Gottorpium, repugnarent, frangi ejus vires poſſe, aut repelli. verùm, cùm pecuniam tantùm, neque copias, obtineret, atque id non ſatisfaceret, populum in pleno foro allocutus, id effecit apud ipſum, ut & bellum regi indiceret, & auxilia expediret. ac, dum ibi commoratur, deditum Sleſvicum accipit. ſed Gottorpio, & auxiliis novis fretus, Rendesburgum ſeſe confert: atque hîc Eliſabethæ, & Henrico, ejus filio, quæ ab Hamburgenſibus referret, indicans, animum firmat. Inde, allatis Hamburgenſium ad Ericum regem literis, cùm in majus, uti ſolet, omnia augeret fama; ac Holſati, & Dithmarſi, cum exercitu ingenti adfuturi putarentur; ille, motis ultra Sliam flumen caſtris, mox in Daniam ſe recipit. quæ

Holſati cùm acciperent, coactis unde- CIↃ CCCC XVII.
quaque copiis, & auxiliis, Hattersburgum vi aggreſſi, id expugnant, ac præſidium trucidant. etiam Sleſvicum occupant, & præſidium expellunt. inde Coningsburgum obſident; quod ad Sliæ oſtium à rege pridem ſtructum erat: Stubbam autem, municipium epiſcopi, planè diruunt. Dum id bellum etiam fervet, Ioannes Dulmannus, Lubecenſium epiſcopus, à pontifice ablegatus, auctumno adulto in Daniam venit; cum mandato, uti pacem inter regem, & Holſatos, conſtitueret: &, Ericum alloquutus, ſatis ad negotium hoc propendentem eum offendit. itaque ſancitæ induciæ in Septembrem exeuntem anni proximi. *inter quas, ad menſis Iunii diem quartum & viceſimum, ad Gottorpium, ac Sleſvicum, qui legendi utrinque eſſent, convenirent; & contentio de ducatu Sleſvicenſi, Germaniæ duorum principum, ac legatorum urbium Vandalicarum quatuor arbitrio permitteretur. qui ſi minus convenirent, tamen dicerent ſententiam; & hæc ipſa ad Bernardum Sleſvicenſem, ac Bugiſlaum Pomeranum, mitteretur: quodque hi pronuntiarent, ratum foret. interim deponerent utrinque arma; nec munitiones uſquam ullas ſtruerent; nec agrorum item cultum, aut commercia, perturbarent.* Et induciis quidem iſtis comprehendi etiam Ericus voluit, dux Saxoniæ, Angriæ, Weſtphaliæque. Anno CIↃ CCCC XVIII.
proximo, poſtquam tempus conſtitutum adveniſſet, ac legati regis Daniæ uno die ſeriùs comparuiſſent, nec Holſati acceſſere: inſuper hoc obtendentes, quod nec ipſe rex adeſſet. quanquam Danici legati, vento adverſo ſe prohibitos, & à rege plenam poteſtatem adferre, teſtarentur. itaque legatio nequicquam fuit. poſteaque glaciem tranſgreſſi Friſii, Sleſvicenſium epiſcopo, qui Erici regis partes ſequebatur, Suaveſtadiam eripere per inſidias ſunt conati: ſed negotium non ſucceſſit. Per id tempus, cùm regnorum ornamenta Academias eſſe ſciret, nec ſe nomen aliâ re magis clarum ad poſteritatem item reddere poſſe; ac jam antè per legatum rex condendæ poteſtatem à pontifice petiiſſet, nunc diploma à Martino v accipit; quo concedit, ut, quo vellet regni loco, Academiam conſtitueret: ac largitur privilegia, & immunitates cæteras, quales

CIↃ CCCC XVIII. eſſent Pariſinæ, aliiſque: niſi quod Theo-
logiam ſolam exciperet, quam hauriri in
Italiâ cupiebat. ſed Ericus, bello implici-
tus, cùm differre cogeretur, inde etiam
omiſit: &, quod ipſe voluiſſet, poſteà
Chriſtianus I, ut in ejus rebus dico, feli-
CIↃ CCCC XIX. ciſſimè effecit. Rex, Holſatos animis
planè obſtinatis pacem aſpernari videns,
bellum inſtaurat; & in Fimbriam copias
ingentes ducit: ſed repulſus, Helgeha-
viam claſſem vertit. &, expoſito illic mi-
lite, Oldeburgum, ac Volſtadium, & pro-
pinqua quæque, vaſtat. inde rurſum Fim-
briam aggredientem, iterum, qui propu-
gnabant, rejecere; cum proterviâ, ac lu-
dibrio. itaque invadit tertiùm, contume-
liâ irritatus;& poſt prælium atrociſſimum,
amiſſis ſuorum mille, ac quingentis, tan-
dem expugnat. tum, ut ferè in talibus ſo-
let, victor miles, pro libidine ſuâ agens,
cuncta diripit; nec profani, neque ſacri,
ullam rationem habet: quicquid maſcu-
lum, trucidat: muliebrem ſexum ſtuprat.
adeoque triſtis rerum facies erat, ut rex
ipſe, quoties diei hujus, atque ſtragis, me-
miniſſet, lacrymas non contineret. verùm
eſt hoc ipſum exemplo; nunquam hoſti,
quamvis etiam profligato, aut depulſo, in-
ſolenter inſultandum;nec convitia in eum,
quæ mulieres potiùs, quàm viros, decent,
jacienda: ſiquidem irriſa virtus iram ca-
pit, & ad contumeliæ vindictam accendi-
tur. Inſulæ potens, etiam Glambecam ex-
pugnat, & præſidium imponit: abducto
Hennequino Ratlovio, cui Holſati eam
commiſerant. imperatum & tributum, vi-
cies mille argenti ſelibræ: ac pro iis obſi-
des viginti dati. Inter iſta Lubecenſes, &
Hamburgenſes, cum equitibus octingen-
tis, ac peditibus bis mille, Bergerdorpium
ad deditionem adigunt. idem Razeburgo
faciunt; & Ericum, Saxoniæ ducem, in
ordinem cogunt. Quæ dum fiunt, Vladi-
ſlaus, rex Poloniæ, & Lithuaniæ dux Vi-
toldus, cum Erico in quencunque partis
utriuſque hoſtem, & inprimis in Crucige-
ros, fœdus ſempiternum feriunt; eâ quo-
que cautione, *ſi deſerere fortè illud quiſpiam
eorum vellet, uti tamen ſubditi obſtringerentur.
neutra tamen pars Crucigeris bellum inferret,
niſi alterâ illud gnarâ.* de urbibus, quæ cape-
rentur, viſum fuit; *ut ad eos pertinerent, quo-
rum anteà fuiſſent: præda verò, omnium com-* CIↃ CCCC XIX.
*munis foret. qui auxilium ſubmitteret, ſuâ id
impensâ faceret.* comprehenſi & pagani; *ut,
eorum ditionibus ſubjugatis, cultus Dei latiùs
diffunderetur. neque tamen bellum iis ideò in-
tentandum eſſe, niſi priùs inter ſe conſilia com-
municaſſent. quod ſi quiſquam inter illos vitâ
excederet, tamen fœdus ſubditi continuarent.*
Non multo pòſt Naſcovia tota, urbs La-
landiæ, nullâ tanti incendii causâ apparen-
te, conflagravit. & Ericus rex Philippæ,
uxori ſuæ, iis bonis, quorum ipſi uſumfru-
ctum tribuiſſet, commutatis, alia in Sia-
landiâ, quæ ad regnum pertinebant, aſſi-
gnavit;donec ejus patruelis Bogiſlaus,aut,
defuncto fortè illo, qui tunc proximus in
familiâ iſtâ foret, dominus regnorum tri-
um à ſenatu legeretur: atque tum, eorum
vicem, alia Sueciæ territoria, quæ in lite-
ris ipſe ſuis expreſſiſſet, traderentur. unde
facilè, qui prudentiores eſſent, collige-
bant; id Ericum aſtu agere, ſi decederet
ſine liberis, ut hæc regna in patrueles, at-
que eam Pomeraniæ familiam, transfer-
rentur. quæ res ei, uti poſteà referemus,
malè vertit. Sub id tempus Findemarci CIↃ CCCC XX.
per legatos querebantur; *ſe à Moſchis
quàm graviſſimè infeſtari: neque hieme, aut
æſtate, tutos eſſe uſquam poſſe. quin & agros u-
niverſos populari; & uxores, liberoſque, nullâ
pacis conſtitutæ ratione, paſſim clam palamve
abducere: itaque auxilia adverſus eos poſtulare.
inſuper, Anglorum duas illuc naves, ad com-
mercia exercenda, adveniſſe; ac teſtatas, ite-
rum ſe anno proximo adfuturas. quod quando-
quidem nunquam antè factum eſſet, & ærario
quoque regis, populoque, damnum non exiguum
ferret, enixè orare, ut deinceps caveretur.* Nec
multo poſt haud leve prælium inter Da-
nos, & Holſatos, ad Immerſuadam eſt
commiſſum; nec exiguam Dani ſtragem
accepere: uti vulgò diceretur, *Daniam ad
Immerſuadam cladem planè diabolicam paſſam
eſſe.* Anno inde inclinante factæ ſunt Sleſ-
vici induciæ, inter regem, & Henricum,
Holſatiæ comitem, atque fratres: quas
eorum nomine Adolphus, comes Scou-
wenburgicus, & Vandaliæ princeps Bal-
thaſar, certas fore ſpoponderunt. Mox CIↃ CCCC XXI.
Ericus operam dedit, ut Ioanni Megapo-
litano, Vratiſlao Stetinenſi, & Alberto
Everſteinio, controverſiæ cum Holſatis
arbi-

CIↃ CCCC XXI. arbitrandæ jus daretur. quâ in re cùm documentis,ad ducatus Sleſvicenſis clientelam approbandam, opus eſſet, primi omnium Sialandi, inde Scani, atque Cimbri, palàm illud ſunt teſtati; *populum auſtralis Cimbriæ, in quâ is ducatus eſſet, jure Danico ſemper uſum. inde privilegia etiam, & immunitates omnes, quîs Sleſvicum, Haderſlevia, atque Ripa, tum collegia illic ſacra, atque templa, fruerentur, reges Daniæ conceſſiſſe. tum oſtendi quoque limites Daniæ, Holſatiæque: & auſtralium Cimbrorum linguam quoque Danicam eſſe. neque eam ditionem quenquam unquam poſſediſſe, niſi ſolo regis Daniæ beneficio, ac clientis tantùm nomine. Primum autem exſtitiſſe regem Valdemarum* III, *cum quo controverſiam de eâ Holſati inſtituerint. ac, defuncto inde ipſo, illos per vim tenuiſſe; dum tutelam Olai filii Margareta in ſe reciperet. neque locum jus Imperii, aut Saxoniæ, hîc habere, ubi feuda ad hæredes tranſmittantur. Daniæ feuda, nec perſonis inhærere; & à regibus, quotieſcunque viſum fuerit, etiam adimi: certè nulli unquam dari ultra vitam conſueviſſe. ac, defuncto illo rege, qui conceſſit, denuò à ſucceſſore, renovatâ obſequii fide, repetenda.* Hinc *commercia exerceri in Norvagiâ, niſi ab iis, qui argenti ſelibras quindecim poſſiderent,* repetitâ conſtitutione vetuit: & edixit, *uti quiſque mercatorum, literis à præfecto acceptis, ſua eſſe bona illa, quæ venalia circumferret, teſtaretur.* Mox, Septembri deſinente, Oſiliam inſulam, & epiſcopum item ejus, cùm ex deceſſoris jure, tum pontificis mandato, in tutelam ſuam accipit. ac deinde, inſtructâ claſſe, cùm depopulari Alſiam ſtatuiſſet, ſub præfecto Ivaro Bruſcio, ille quidem, eâ in expeditione diem obiit; iſta verò, primò inſulâ prohibitâ, mox vexata tempeſtate, parum abfuit, quin periret. Rex & iis imminebat, qui halecibus capiendis operam in Scaniâ dabant: ſed id gnaræ urbes aliquot Vandalicæ, claſſem, quæ ſuppetias ferret laborantibus, ſubmiſere. & ab aliâ quoque parte Hamburgenſes, duodecim inſtructis navibus, Albi flumine egreſſi, Cimbriæ borealis latus variâ exſcenſione populantur. quaſque rex objiciebat, pugnâ initâ, profligantes, tres ex illis captas mergunt; militemque, pretio mox redimen-

CIↃ CCCC XXII. dum, ſecum abducunt. Hinc ad Hafniam ordinandam animum vertit; ac conſtituit, *ne opifices in ſenatum legerentur, conſulesve unquam fierent: neve cuiquam magiſtratum abrogare cives poſſent, niſi ſibi, atque regni ſenatoribus, cauſam ſuam approbaſſent.* moxque etiam alia privilegia donat; quibus Scania, Falſterboa, ac Malmogia, aliique, apud quos captura piſcium haberetur, fruerentur. Poſt hæc, arcem Tunderam qui obſidebant, duce Erico Crommedicio, cùm propoſitum urgerent, & ad mœnia etiam ſcalas admoviſſent, quieſcente tum præſidio, & incuriam aliquam præ ſe ferente, mox repletâ muri exterioris foſsâ, in confertos milites præſidiarii trabes magnas ſummo niſu provolventes, multos ex his obtrivere: cæteros, ſtravere telis. Etiam Dorningam Dani per id tempus obſidebant; ſed, illato per Henricum Brunſvicenſem commeatu, receſſere. iſque poſteà Haderſleviâ occupatâ, grave ei tributum imperat. Inter iſta, Orcadum epiſcopo, Thomæ, comitatum ceu in præfecturam tradit; iſque, datis VI Idus Iulii literis, publicè teſtatum facit: *ſe à rege Kirkevogiam, Orcadumque comitatum univerſum, accepiſſe; non ut pignus, aut pecuniæ debitæ loco, ſed quo modo arces, atque præfecturas, capere à dominis clientes ſolent. ac viciſſim polliceri, ſe eandem bonâ fide integram conſervaturum, incoliſque juxta leges jus dicturum; neque item commiſſurum, ut injuriam ipſe iis unquam inferat; aut paſſurum, ut ab aliis idem fiat. præter hæc, ſe arcem eam, aut comitatum, ſi repoſcat aliquando, ſine morâ regi redditurum eſſe. &, ſi antè vitâ excederet, quàm repetere forte poſſet, tum Philippæ, uxori ejus, Bogiſlai, Pomeraniæ ducis, nomine, ubi primum id poſtulaverit, traditurum. quod ſi etiam regina ante id tempus diem obeat, Bogiſlao patrueli, aut, defuncto quoque illo, ejus proximo agnato, Norvagiæ nomine; quive, procerum conſenſu, tribus regnis rex præficiendus foret. denique & liberam ab ære alieno arcem, ac comitatum, ſicut ipſe accepiſſet, haud cunctanter redditurum.* Hinc CIↃ CCCC XXIII.

reginæ Margaretæ, cui regna tot debebat, ut vel eo modo gratum ſe oſtenderet, in Roſchildienſi æde, quod ſpectatur etjamnum, monumentum ſuum ſtruit. tum, Flensburgi inchoatum, cum Vandalicis urbibus fœdus Hafniæ icit; quod & poſteros, & hæredes, comprehenderet: ita tamen, *ut officia urbes quæque ſua exciperent,*

CIↄ CCCC XXIII. *quæ principibus deberent. qui ſi tamen Daniæ inferrent arma, eæ urbes, quæ his ipſis ſubjacerent, fidem cæteris ſervantibus, & auxilia, quæ ex fœdere hoc deberent, exhibentibus, acquieſcerent.* mox & Orcadum præfecturam, quam ſuperiore anno Thomæ epiſcopo conceſſerat, eo & aſſentiente, in Davidem Meinerum, hominem gente Scotum, transfert. qui tamen, haud rectè præfecturâ uſus, ut indignus, posteà remotus fuit. Poſtquam autem controverſia, inter regem, & Holſatos, de ducatu Slesvicenſi, aliquanto tempore jam tenuiſſet, bellum quoque, cum ingenti partis utriuſque damno, inde excitatum eſſet, pacem præferens Ericus, ſcriptis literis ad pontificem, Cæſaremque, ac vicinos item principes, & Dithmarſos, de injuriâ conqueritur; quâ Holſati, præter omne fas, & æquum, occupatum Slesvicenſium ducatum per vim ſibi vindicarent: ac querelæ rationes omnibus ſe probaturum promittebat. & effecit, ut non pauci inter principes, ac pleræque civitates, animis in ejus partes propenderent. adeoque Luneburgici vetuere; *ne ſuorum quis Holſatis contra regem militaret: quique faceret, civitate ſuâ excideret.* Lubecenſes, cum Holſatis in Vtiniano templo colloquuti, edixere ſenatoribus, qui convenerant, *uti cauſam Cæſari arbitrandam darent. ſe teſtari, urbium Hanſaticarum omnium nomine, quando rex nil præter jus, & æquum, petere videretur, atque ipſi nimium præfractis animis refragentur, ſibi planè certum eſſe, æquitatem adjuvare. ſatis hactenus bellatum: nec id ultra ferre poſſe.* Ad quæ à Schaccone Rantzovio, ordinis equeſtris viro, nomine Holſaticæ nobilitatis univerſæ, eſt reſponſum: *exploratum ſibi eſſe, dominos ſuos Slesvicenſium ducatum, quem parentis ſui morte veluti hæreditarium accepiſſent, juſtè ſanè poſſidere: ideoque nil omninò opus eſſe, ut cognitionem cauſæ ullam Cæſari permittant.* at Dithmarſi, literas ad Holſatos ſcribunt, & hortantur; *ut ducatum Slesvicenſem, ac Gottorpienſem arcem, quando injuſtè detinerent, regi Erico reſtituerent: niſi faciant, ſe in cauſâ, ſummâ æquitate nixâ, minimè illi defuturos.* quibus reſpondere Holſati, petereque: *ne quid temerè parti adverſæ adſentirent. ſe, quod æquum exiſtimarent, poſtulare: neque ultra quicquam velle, quàm ducatus, quem hæreditarium*

ERICVS X.

CIↄ CCCC XXIII. *clientis jure pater ipſis reliquiſſet, uti ſibi traderetur.* atque, illis reponentibus; *equum, commodato acceptum, reddi; neque retineri, velut proprium:* mox & ipſi regeſſere; *aliud eſſe, commodato equum dare, aut accipere; & ducatum, jure clientelæ proprium, reſtituere: adeoque hujus rei judices quoque ipſos capere.* Quæ Dithmarſi cùm egiſſent, operæ ſuæ certiorem regem faciunt, nuntiantque; *nihil ſe hoſtile in Holſatos poſſe, cùm & ipſi nihil præter jus, & æquum, velle ſeſe teſtarentur.* Eandem cauſam Hafniæ coram rege agebat Lubecenſium epiſcopus, Ioannes Schelius; cùm id pontifex, ad quem datas quoque à rege literas commemoravi, demandaſſet. verùm ille, poſtquam undique viros principes controverſiæ decidendæ convocaſſet, illis variè inter ſe diſſentientibus, fruſtra fuit. itaque, ut aliquid egiſſe tamen videretur, qui eccleſiæ ſibi bona vendicaſſent, neque ea reſtituerent, ſacris prohibet. idque adeò animum Erici regis aſperavit, ut mandaret eveſtigio Lubecenſibus; *revocarent præſulem ſuum, niſi controverſiæ involvi etiam ipſi vellent.* Cæſar, ut præſtaret operam, quam Ericus imploraverat, Rumpoldum legat, Sileſiæ ducem, qui negotium componeret. atque is, Lubecæ primùm honorificè exceptus, cùm Flensburgum perrexiſſet, vix in oppidum advenerat, cùm Henricus mox Holſatus, Gulielmus Brunſvicenſis, & Adolphus Schouwenburgicus, fractis portis, manu armatâ id invadunt. ac legatus, illis obviam procedens, planè inermis, blandâ oratione ait; *ſe à Cæſare ablegatum, ut conciliaret pacem; & inprimis regem ipſum conveniri oportere: neque dubium ullum eſſe, quin res bonum ſit eventum habitura.* ſimul eos adhortatur; *uti pacem ipſi quoque ſectarentur, & principibus Holſatis ſtudium ejusdem item ſerio inculcare vellent.* quæ cùm illis perſuaſiſſet, iter ad Ericum capit; comite Ioanne Schelio, Lubecenſium epiſcopo, quem jam ante memoravi. & effecit, ipſo ſtatim in principio, ut, benigniore animo in Henricum Holſatum ſumpto, eum Ericus haud gravatè ad colloquium admitteret, ac dimitteret perbenignè; etiam donis, uti cæteros oratores, honoratum. & perduci ad optatum res eventum potuiſſet, niſi Cæſaris legatum intempeſtivè mors negotio per-

CIↃ CCCC XXIII. pertractando ſubduxiſſet: quanquam mo-
nito ante obitum ſuum rege, & Holſatis,
ut, quas pacis rationes indicaſſet, ne reji-
cerent; Cæſaremque, & Imperii quoſdam
principes, arbitros diſſidii facerent. Nec
multo pòſt ſubmiſit alium Imperator, ju-
reconſultum, qui acciperet documenta,
ad negotium pertinentia, & ad Cæſarem
referret. cui cùm rex promptè admodum,
quæ habebat, univerſa tradidiſſet, & Hol-
ſati idem facere detrectarent, proteſtatur,
noxiam ipſis hanc negationem fore, & re-
cedit. Per id tempus etiam Dorningam
Holſati, arcem regiam, obſidere inſtitue-
rant; ſed, re arbitris permiſsâ, à propoſito
CIↃ CCCC XXIV. deſtitere. Anno proximo, cùm Ericus in
vicinam Pomeraniam, rebus illic ordinan-
dis, excurriſſet, poſt nonnullam ibi mo-
ram, ac curatis, quæ volebat, aliquos è
comitatu mox in Daniam remittens, pro-
ficiſci Hieroſolyma ipſe ſtatuit. Budam
itaque, in Pannoniam, Cæſare vocante,
abit; citato quoque huc Henrico, fratri-
busque. qui cùm iſtuc acceſſiſſent, cogni-
tâ causâ, mox pronuntiat Imperator, *Sleſ-
vicenſium ducatum, de quo inter ſe contende-
rent, ad regnum Daniæ pertinere.* voluitque,
ad conciliandas partes, ut Holſatis rex
Lalandiam, & trecenta millia ſelibrarum
daret: qui accipere tamen ea recuſabant.
Poſt quæ, cùm propoſitum iter rex Ericus
maturaret, quidam in aulâ Imperatoris,
illo ſolo oriundus, qui regnorum trium re-
gem eſſe ſciret, pictam in tabellâ effigiem
ad amicum quendam mittit, tunc in Syriâ,
quæ Sultano ſubjacebat, habitantem. &
ex eâ, poſtquam illuc adveniſſet, à præfe-
cto curſus publici, quanquam veſte prin-
cipem diſſimularet, agnitus, captusque
fuit: pretiumque viro ingens, ne Sultano
proderetur, pendere neceſſe habuit. ac,
dum abeſt, lis Philippæ, ejus conjugi, cum
Arhuſienſi epiſcopo, Vlrico Stigeo, ſuper
rationibus, ac ditionibus, quas à rege ac-
ceperat adminiſtrandas, tanquam tutor,
CIↃ CCCC XXV. eſt exorta. verùm paulo poſt compoſita;
ita, *ut jus ſuum utrinque obtinerent: quæque ad
diœceſeos forum pertinerent, illic ut diſceptaren-
tur; quæ ad regni, hæc ſenatus judicaret.* Hol-
ſati verò, quibus lata à Cæſare ſententia
non probaretur, quanquam eâ ſe ſtaturos
promiſiſſent, de iniquitate ejus conque-
rentes, mittunt ad pontificem, Martinum CIↃ CCCC XXV.
v; obtinentque, *uti Cardinalis quidam, unà
cum epiſcopo Colonienſi, cauſam denuò cognoſce-
ret; aut, ſi poſſet, operam daret, ut arbitrio ea
ſuo traderetur.* Inter iſta, cùm Ericus rediiſ-
ſet, ultro ipſe, & Holſati, conſenſere; ut
Flensburgum convenirent, & adducerent
arbitros utrinque quatuor, qui diſſidium
componerent. ſed nec ita res ſucceſſit;
cùm pertenderent Holſati, *non ex gratiâ re-
gis Daniæ temporaneum hunc ducatum, ut pro-
nuntiârat Cæſar, & jam olim obtinuerat, verùm
ex hæreditate, & ſucceſſione certâ, poſſideri.*
Rex, Holſatos cùm videret pertinaces,
jus & ipſe ſuum urgere; & ſententiæ inſi-
ſtere, quam tuliſſet Imperator: itaque,
cùm jus negarent, arma parat. undique
conſcribit militem; & Sleſvicum, ac Got-
torpium, vi ſubjicere ſibi ſtatuit. id Hol-
ſati quia gnari, præſidio utrunque firmant:
ac Sleſvicum vallo quoque, & foſsâ mu-
niunt. tum prætexunt item cauſæ, quòd
pontifici placuiſſet, ut Colonienſis præſul
eam denuò cognoſceret. inſuper Vanda-
licas compellant urbes; & auxilia, ut pu-
tabant, juſta petunt. etenim cenſebant
novum, contra Germanorum morem, feu-
da perſonalia à Cæſare pronuntiari. ac ju-
vabant Hamburgenſes; idque occultè o-
peram dabant, ut à rege has abducerent.
nam *Holſatiam Daniâ propinquiorem* inquie-
bant; *ac conſtare Holſatorum in eaſdem benefi-
cia: tum hoc modò citiùs finiri item bellum poſ-
ſe, graviter aliàs afflicturum.* itaque relictâ
regis amicitiâ, in quam, icto pridem fœ-
dere, jusjurandum omnes dederant, ad
Holſatos tranſiere. quam ob cauſam cùm
Roſtochii conveniſſent, ablegandos ali-
quos ad regem cenſent, qui ad pacem ad-
hortentur; & oſtendant, quantum ipſi in
diſcrimen bello hoc adducerentur. ſed
legati, poſtquam regem compellaſſent, &
hunc perſequi jus ſuum, juxta Cæſaris ſen-
tentiam, planè certum invenirent, qui a-
mici, ac fœderati, adveniſſent, hoſtes ejus
receſſere. Per id tempus, cùm ex ære Cy-
prio pecuniam rex, vilem admodum cu-
diſſet, laborare apud omnes fama cœpit.
ſed Philippa, ut peccatum emendaret, eo
ignaro, aliam meliorem dedit. vetitum
quoque, ne Germani, exterive item alii,
quibus in Norvagiâ jus nullum civitatis
eſſet,

CIↃ CCCC XXV. eſſet, neve habitandi illic etiam poteſtas data, tractum illum borealem navibus ſuis frequentarent. Facta & urbs Helſingora, ante pagus: & accepit privilegia. quique è ligno ædes ſtruerent, per decennium; qui è lapide, hi vicennium à tributis omnibus immunes forent; liberaque ex inferiore ſilvâ ligna haberent: præter tamen quercum, fagum, & virgulta. ac præfectus illic primus, Petrus Oxius, arcem item Orecragam, ubi nunc eſt Croneburgum, cùm ad boream munimentum, Flundersburgum appellatum, haberetur, tenuiſſe memoratur.

CIↃ CCCC XXVI. Inde bellum Holſatiæ infert; & Sleſvicum, ac Gottorpium, ſtatim obſidens, foſſam à colle Caballino in Sliam uſque, valdè latam, quæ non parum copias ſuas tueretur, duci jubet: cùm Holſati, quibus milites ſexcentos Hamburgenſes in auxilium ſubmiſerant, ripâ alterâ occupatâ, caſtra illic ſua ponunt: id agentes, ut, obſtructo Sliæ oſtio, aliquot depreſſis navibus, commeatum, mari illuc advehendum, prohiberent. verùm Dani, ſummâ ope obnitentes, aditum illum vindicârunt. ſed, dum rex propoſitum urget, literæ ipſi à Vandalicis civitatibus afferuntur; quæ illata per hoc bellum, & in pace, detrimenta, quererentur: tum denuntiarent etiam, quando pacem monitus non admiſiſſet, ſe deinceps hoſtes fore. quare, cùm & arma eas jam paraſſe intelligeret, domum copias reducit. Recedentem navibus ſuis Gerhardus, minimus fratrum Holſatorum, & Vandalicæ civitates, infeſtare in Fimbriæ freto cupiebant; ſed conſilium hoc tempeſtas anni adverſa impedivit: ac, cùm id non ſucceſſiſſet, Fimbriam invadunt aſtu, capiuntque; & Glambecam illic arcem. parte alterâ Wilſpangam, opere, ac ſitu loci, munitiſſimam, pridem ab Erico ſtructam, dux Henricus vi expugnat, diruitque. Rex, cùm literas, quas jam dixi, à Vandalicis civitatibus accepiſſet, ita civibus, incoliſque, earum ſcribit; *ſe diſſidii minimè auctorem eſſe: itaque commercia ſua intermitterent, &, à mari abſtinentes, domi ſeſe continerent. potiusque magiſtratum quique ſuum accuſarent, qui à fœdere conſtituto, præter omne jus, & æquum, diſceſſiſſent.* quibus verbis moti plures, & infeſti ſenatoribus paſſim facti, eos partim occiderunt, partim ordine moverunt. Sub id CIↃ CCCC XXVI. tempus cum Iacobo, nominis iſtius primo, Scotiæ rege, fœdera vetuſta omnia, quæ Norvagiam concernebant, renovavit. inter quæ id antiquiſſimum cenſebatur, quod ſancitum inter Magnum, atque Alexandrum III, ſuper inſulis Æbudis; ac præterea certâ quâdam penſione, quam pro Mannâ, ac Sudorâ, Alexander regi ſe Norvagiæ perſoluturum annis aliquot promiſerat. exceptæ ſelibræ argenti centum; quas quotannis idem ille, quique ſucceſſuri eſſent, propter Orcadas exhibere tenebantur. verùm eas, quia dudum, propter bella, aliaque item incommoda, quæ inciderant, minimè ſolutæ eſſent, rex Iacobo liberaliter condonavit.

CIↃ CCCC XXVII. Interim id operam dabat, uti urbes, poſt has literas, magis inter ſe committeret; ac, diſcordes quas feciſſet, ad ſe traheret: Pomeraniæque duces, Caſimirus, Vratiſlaus, ac Barnimus, Straleſundiam accedentes, conſules, & ſenatores, convenire in curiam juſſos, adhortantur; *ut ad fœdus priſtinum redire vellent; aut exponerent, cur ab eo diſceſſiſſent. ſibi regem conceſſiſſe poteſtatem, ut, negotio rectiùs examinato, ad commercia repetenda univerſos invitarent.* ad quæ Straleſundienſes cùm reſponſum reddidiſſent; *ita ſe obſtrictos cæteris, uti, illis inconſultis, nihil poſſent:* ac regererent rurſum duces; *nihil eſſe, quòd de reliquis ipſi obtenderent:* tandem ſe explicuere; *nihil aliud cauſæ eſſe, quàm, quod variis ſe, ſuoſque, claſſis regia detrimentis affeciſſet.* quæ cùm illis Caſimirus ſe ad regem relaturum promiſiſſet, & in Daniam paulo pòſt profectus eſſet, domi ſe continuere. Primo vere civitates Vandalorum, claſſe maximâ comparatâ, ſub Gerhardo Holſato duce, mare Balthicum, Danicaſque in eo inſulas, divexârunt; fratre Henrico terrâ omnia tentante, ac Flensburgum, bello admodum, ſive mari, ſive terrâ gerere vellet, opportunum, expugnare cupiente. jamque ad expugnationem, præter grandia tormenta, omnia in promptu erant. inter quæ dum mora nectitur, & Henricus ſepem aſcendit, inde, quidnam hoſtis ageret, aſpecturus, miles Danus, qui poſt eam latitabat, lanceâ percuſſum occîdit. atque, interfecto illo, ſtatim copiæ dilabi; fruſtra Adolpho, ejus fratre, retinere

CIↃ CCCC XXVII nere cupiente. adeoque iſthic quoque exploratum; fortunam exercitus univerſi in unius ducis capite ſitam eſſe. ac non Hamburgenſes tantùm, verùm etiam Lubecenſes, quanquam anteà totis animis, viribusque, bello intenti, mox à caſtris diſceſſere. Inſtruxerant eædem urbes claſſem aliam, quæ ſervaret Oreſundam; navibusque, fretum iſtud tranſeuntibus, contra Danos opem ferret. ſed Ericus, cui gnarum iſthoc eſſet, aliquot è ſuis objicit: quæ, repulſæ primo prælio, poſtquam manus iterum conſeruiſſent, totam eam profligârunt. Vixque hæc ita geſta erant, cùm triginta Lubecenſium oneratæ mercibus pretioſis naves, poſt conflictum ſatis acrem ſuperatæ, in Danorum poteſtatem devenere. Inde Orcadum præfectura, quam, ablatam ab epiſcopo, in Davidem Meinerum Scotum rex tranſtulerat, uti ſupra memoravi, cùm is illâ minus rectè uteretur, huic eripitur, & epiſcopo reſtituitur. Inter iſta Sigiſmundus Imperator ſcribit ad Roſtochienſes, Viſmarienſes, Lubecenſes, Hamburgenſes, aliasque Hanſaticas urbes; *miſſum Norimbergam Vrſinum cardinalem à pontifice Romano, uti arma in Bohemos perduelles, & hæreticos, caperentur: ac jam reges item aliquos, & reſpublicas, operam ſuam promiſiſſe. & in iſtis regem Ericum; ad quem pridem Michaëlem Honningerum ablegaſſet: verùm, eum quàm indignè excepiſſent, minimè ſe ignorare. tum hoc quoque ſatis ſcire; quàm iniquè, contra latam à ſe ſententiam, bello ipſum divexare inſtituerint. è quâ re cùm hæreſis non parum incrementi capiat, monitos velle, uti ſumpta in illum arma tandem ponant. quod ni faciant, pœnâ uſurum, in obſequium recuſantes uſitatâ.* Scribit quoque ad Ericum; *accepiſſe, quas dediſſet ad ſe literas; tum intellexiſſe item ex Michaële Honningero, bello ipſum cum Hanſaticis civitatibus iniquiſſimo involutum, ſe invito, & ignaro: atque eâ ratione ſe ſubſidio privari, quod utrinque exſpectaret. ideoque, literis ad illos ſcriptis, exhortari univerſas, uti pacem amplectantur. inſuper & Nicolaum Stochium nunc ablegare, virum juris peritiſſimum, ac conſiliarium ſuum, qui negotium adjuvaret.* quæ quantumvis hunc in modum ſe haberent, tamen Vandali, & in his Viſmarienſes ante omnes, literas ad regem Ericum planè inimicas ſcribunt, & nil niſi bellum ſpirant; accuſantes, quòd tam variè afflictos magis etiam infeſtaret, CIↃ CCCC XXVII. neque rationem ullam privilegiorum haberet. Inter iſta, Stochius Lubecam venit; qui, ſenatu ſtatim dato, Cæſaris mandata exponit: *abhorrere illum à bello; ac præſertim, quod Erico, cum ingenti rei publicæ Chriſtianæ detrimento, intuliſſent. non habere ullum dubium, quin ſe dominum agnoſcerent; itaque mirari magis, quòd invito, & ignaro, contra fœdus, quod pepigerant; & Imperii conſtitutiones omnes, rege Erico nihil juris recuſante, in hoc bellum conſenſiſſent. tum & hoc videri mirum, quòd Holſatis opem ferrent; qui fas omne, etiam promiſſa ſua, contemnentes, quam ſententiam tuliſſet, aſpernari auſi eſſent. ſi Holſati aliquod in regem tamen jus prætenderent, id pontificis arbitrio, Cæſariſque, non gravatè hunc permittere.* poſt hæc ſuadet; *uti claſſem, militemque, revocarent: & inducias, per quas controverſia omnis tolleretur, in ſexennium conſtituerent.* ſimul monet; *ne Imperii majeſtatem vili penderent.* denique addit; *ad Ericum, & Holſatos, itidem mandata habere.* Ad quæ dum reſponſum differunt, in Reinfeldiam monaſterium, ubi tunc Holſati erant, ſeſe confert: ſed, cum illis colloquutus, nihil refert, quàm, *ſe nolle cum Erico ullo modo convenire, niſi, quod hæreditate deberetur, ipſis daret; & commerciorum jura reſtitueret.* quæ cùm ille pro reſponſo accepturum ſe negaret, Lubecenſes, ad quos tum revertebatur, cùm deliberaſſent paulum, reſpondere; *ſe paratos ad obſequium: iret modò ad Ericum, & ipſius quoque animum, an in pacem propenderet, exploraret: nec ſe antè revocare militem, aut claſſem, poſſe. de induciis, facilè conventum iri; dum captivi interim dimitterentur, & antiquis privilegiis etiam daretur frui.* Hinc in Daniam profectus, quæ re- CIↃ CCCC XXVIII. ſponſa ab Holſatis, ac Lubecenſibus, accepiſſet, regi narrat. ſimul aperit, quæ mandata Cæſaris ad ipſum ferret: & hortatur, ut ad pacem animum inclinare velit. ad quæ ille; *gratum ſibi pacis nomen: ac paratum, in Cæſaris gratiam, commodumque rei publicæ Chriſtianæ, quicquid ratio ſuaderet, perlibenter effecturum.* Hinc conventui conſtitutus dies pariter, locuſque: ac diei proferendi Stochio poteſtas data. qui Sleſvicum cùm ſe inde recepiſſet, & Holſatis animum benignum regis, & in pacem inclina-

cIↄ cccc xxviii. clinatum, indicaret, maximus Holſatiæ comitum petulantiùs reſpondere: Stochioque varia interponente, pro Flensburgo, quod conventui deſtinatum, Falſterboam ſibi Holſati elegere. quâ re Stochius intellectâ, cùm in Daniam proficiſci inſtitueret, aliud Holſati ingerunt; & cum iis urbium quoque delegati: *mare infeſtum valdè eſſe, nec piratas divagantes revocari ſtatim poſſe. inſuper & vitio ſibi datum iri, ſi inducias conſtitutas ullâ ex parte violarent: tum & tempus, quo deberent convenire, jam elapſum.* ad quæ reſpondere Stochius; *anteà id indicari debuiſſe: neque juri facilè locum inter arma ullum eſſe. ac ſciendum; nullo metu adductum regem, ut in pacem conſentiret: verùm ſolo in rem Chriſtianam affectu, & ne hæreſis per hoc bellum incrementum aliquod, aut robur, caperet. quod ad diem attineret, quem elapſum eſſe dicerent, ſe illius proferendi plenam poteſtatem habere.* itaque mox iterum cauſa in ſenatu apud Lubecenſes acta; placuitque, *ut à feſto Paſchatis octavus dies caperetur: eo ſe, ſi ventus ipſis adſpiraret, literæque commeatus mitterentur, adfuturos.* ſed, ad regem cùm regreſſus eſſet Stochius, quantum paſſim detrimenti urbium, & Holſatorum, naves darent, intellexit. cumque nihilominus eum hortaretur, uti ad conventum indictum ire vellet, *ſe libenter id facturum eſſe* dixit; *Cæſaris causâ, & utilitatis publicæ; non in gratiam Holſatorum, aut Vandalicarum urbium: dummodò Holſatica claſſis ſuo nomine ituris literas commeatus daret.* Inde cùm præfectis claſſis, Gerhardo Holſato, ac Ditlevo Alefeldio, colloquutus, *indignationem illis Cæſaris* interminatur, *niſi morem ipſi gererent;* ac, *depoſitis ſtatim armis, ad conventum, in quem civitates ipſæ, principeſque, quorum ea claſſis eſſet, conſenſiſſent, unà adeſſent.* Erant verò in hâc claſſe naves ducentæ ſexaginta; & in iſtis, hominum duodecim millia: præter alios piratas, qui Vitaliani vulgo appellati, octingentos. Eæ naves, cùm ſe ad Viſmariæ portum collegiſſent, vento obſervato proſpero, urbem Hafniam petiere. ſed rex ſuas ita inſtruxerat, provideque ordinaverat, ut exſcendere nuſquam poſſent. ac regina, per abſentiam Erici, item cives, & juventutem univerſam, armis aptam, convocaverat; præmiiſque conſtitutis, ad virtutem excitaverat. &

Ericvs x.

Vandalici, etſi quidlibet tentarent, tamen, cIↄ cccc xxviii.
conatorum irriti, retrò cedere ſunt coacti. Vitaliani, qui ſeorſim militabant, Landescronam, Scaniæ urbem, populantur, & incendunt. hinc Norvagiam petentes, Bergam invadunt; & ingenti inde prædâ comportatâ, ſe Viſmariam recipiunt. Quæ in mari dum geruntur, Adolphus Holſatus, quique ei ſe conjunxerat, Gulielmus Brunſvicenſis, borealem Cimbriam diripuere. Inter hæc Philippa Hafniæ, uti animos juventutis, quæ ſe fortiter pridem geſſerat, porrò ad virtutem incenderet, epulum in arce inſtruit; ac commendaturam ſe Erico eam pollicetur: qui, quam meruiſſent, gratiam poſteà redditurus eſſet. Per id tempus Lubecenſes in conventu, qui Slucopii habebatur, coram Razeburgenſi epiſcopo, ſunt teſtati; *nullum ſibi cum Erico; Huſſi causâ, quod vulgatum, bellum eſſe; ſed ob privilegia ſua; aliaſque immunitates, quibus ille aliquoties vim feciſſet. etiam ſe paratos eſſe, quod Ericus obtuliſſet, ut magiſter equitum Teutonici ordinis per Boruſſiam cauſæ arbiter caperetur. nec per ſe ſtetiſſe item, cur id minus factum foret: verùm regis illud culpâ, qui legatos illuc mittere neglexiſſet, eveniſſe. nec pontificis mandatis, Cæſariſve, aut Imperii Electorum, de ſuſcipiendo bello in Bohemos, defuiſſe. Michaëlem Honningerum, ſicuti relatum Cæſari, non à ſe, ſed à piratis, ſe ignaris, captum eſſe: inde in Daniam miſiſſe; quæque officia potuiſſent, præſtitiſſe. quin & morem Stochio geſturos eſſe, ſi rex item auſcultaret; ac, quod Falſterboam quidem non veniſſent, ventis illud adverſantibus, non malignæ voluntati, imputandum. itaque majorem in modum Cæſarem oratum velle, ne iratus aut proſcriberet immerentes, aut quâ aliâ pœnâ afficeret. denique, affini Cæſari in negotio regis Daniæ non judicium tutò ſat permittere poſſe; ideoque animo demiſſo orare, uti judicem ex Imperii principibus alium quemvis, in quo acquieſcere poſſint, conſtitueret.* Interim, diplomate edito, querebatur Imperator; *quod negotium illud pontifex, cùm humani, non divini, juris eſſet, ſuum in forum pertraxiſſet. atque ne pontificem Romanum quidem, nedum alium quenquam principem, in negotiis civilibus, ſe ſuperiorem agnoſcere: ideoque ſeriò velle, ne judicium aliquis eccleſiaſticus ſibi iſthic vendicaret. ac rogare Brandeburgicum, Saxonem, &*

Lune-

CIↃ CCCC XXVIII. *Luneburgicum, ut Ericum adjuvarent; ac ſen-*
tentiam, quam tuliſſet, ſi Holſati contumaces
morem gerere detrectarent, illicò exſequerentur.
Quibus pontifex permotus, literas, quas
ad Colonienſem dederat, revocare ſtatim
CIↃ CCCC XXIX. inſtituit, irritaſque eſſe jubet. At con-
ventus, qui Nicopiæ Falſterboæ indictus
erat, anno demum proximo habitus. ad
quem poſtquam coiiſſent, diu fruſtra diſ-
ceptatum eſt. cumque initio placuiſſet, ut
Imperii principes quatuor arbitri eligeren-
tur, & ſententiæ diſſiderent, mox in unum
inclinârunt. quem cùm Cæſarem rex Eri-
cus, pontificem Holſati vellent, ne ſic qui-
dem animi conciliari potuere. quam ob
rem manente bello, regina Philippa, pro-
ſpero ad Hafniam ſucceſſu pridem exci-
tata, & ulciſci contumeliam regis viri fœ-
mina animoſa cupiens, claſſem parat; &
imponit viros mille quadringentos; ſed
non par eventus fuit. nam, cùm ſtatim im-
petum in Stralesundienſes facerent, hi
præmoniti, &, quid molirentur, gnari,
naves alias objecere: quæ pugnantes ma-
gno animo, ac ſuperiores factæ, maximam
Danorum partem cecîdere, aut captivam
abduxere. tum &, ut calamitatem nova
ferè comitatur, alia reginæ navis, Sueci-
cum tributum vehens, in Vitalianos inci-
dit: & poſt pugnam, quamvis acrem, ſu-
peratur. quam rem cùm ægerrimè Ericus
ferret; ac reginam, fortè uterum tunc fe-
rentem, inclementiùs exciperet; ea, mo-
naſterium Vadſtenienſe mox ingreſſa, vi-
tâ paulo pòſt excedit: princeps admodum
laudata, quæque magnis animi dotibus ex-
cellebat. quarum nomine ſicut vivam u-
niverſi adamaverant, ita mortuam luge-
CIↃ CCCC XXX. bant. Rex Ericus, pænitentiâ, ut videtur,
poſt exceſſum ſuccedente, cùm exequias,
illâ dignas celebraſſet, plurima cœnobio
iſti, & Calmariæ, largitur: ut ſolennia u-
trobique, in memoriam ipſius, ac majo-
rum, ſacra fierent. Quibus ritè conſtitutis,
primæ ex urbibus Vandalicis Straleſun-
dia, ac Roſtochium, pacem cum Erico
ineunt. quæ tentata & cum cæteris, cùm
Nicopiæ Falſterboæ, tum deinde Hel-
CIↃ CCCC XXXI. ſingburgi, verùm fruſtra. Nec multo pòſt
Broderus Sueno, è nobilitate Suecicâ, ma-
ri rem pro rege Erico benè geſſit; Lube-
cenſiumque naves, Rigâ venientes, qua-
tuor, pretioſis admodum onuſtas merci- CIↃ CCCC XXXI.
bus, magno animo aggreſſus, tres earum
in poteſtatem ſuam redigit, quartâ vix in
Travæ oſtium evadente. Per id tempus &
legati è Britanniâ ad Ericum advenere, ab
Henrico, nominis iſtius ſexto, ut antiquam
inter regem utrunque pacem ſtabilirent:
ac privatim tamen queſti, quæ Norvagi
damna Anglis intuliſſent. & reſpondit per-
benignè rex Ericus; *gratum ſibi, tam amicè*
ab Henrico compellari: ac nil certè ſtudio pacis,
& vetuſtæ amicitiæ, quam à matrimonio Phi-
lippæ uxoris ſedulò continuaſſet, prius ducere.
quod de damnis ſubditos ſuos accuſarent, ſe Nor-
vagiæ ſenatores, ad rem iſtam inquirendam,
convocaſſe; & ex illis tres duntaxat acceſſiſſe:
cæteros in mari ab Anglis interceptos, & in
vinculis teneri. eos verò, qui veniſſent, cum An-
glorum poſtulata accepiſſent, graviter viciſſim
queſtos; quod in inſulis, ad Norvagiam perti-
nentibus, ipſi etiam commercia, ſemper hactenus
peregrinis interdicta, exercerent. idque eos, con-
tra omne jus, & æquum, annos circiter viginti
factitaſſe. nec id tantùm, verùm & Norvagiæ
portus in hoſtilem modum ingreſſos, eam ferro,
atque flammâ, devaſtaſſe: naves quoque popu-
latos, in naucleros ſæviiſſe. tum notatum ſpecia-
tim; quænam damna, ubi loci, & qui dediſſent.
Inter iſta, pacem Holſati deſperantes, ut
Flensburgo, oppido peropportuno, ſeu
gerendum terrâ bellum, ſive mari, poti-
rentur, nihil ſibi non tentandum exiſtima-
bant. neque antè quievere, quàm id ipſum,
operâ ejecti civis, dum interſunt ſacris
omnes oppidani, introducti, quanquam
arce aliquandiu repugnante, occuparent.
Dum in modum hunc Holſati, & Vanda-
licæ civitates, cùm Erico pertinaces bel-
lum gerunt, ab Hollandis, aliiſque, occi-
dentem habitantibus, mare Balthicum
paulatim magis frequentari cæptum eſt.
quod Vandalici cùm viderent, idque de-
trimentum ſibi non exiguum ſanè eſſe in-
telligerent, tandem pacem, hactenus con-
temptam toties, poſtulare ſunt coacti.
itaque, cùm Horſenam Auguſto menſe CIↃ CCCC XXXII.
conveniſſent, inducias in quinque annos
paciſcuntur; *per quod tempus de conſtituendâ*
pace, in conventu, anno proximo Suineburgi
ſub initium menſis Maji indicendo, ageretur.
ubi ſi negotium finiri haud poſſet, at induciæ in
quinquennium conſtitutum permanerent: ac

CIↃ CCCC XXXII. *commercia inter hæc exercerentur, ſalvis partis utriuſque privilegiis. interim utrinque naves revocarent: quæ ſi intrà undecimum Novembris diem non redirent, & intereà damnum aliquis ab his ipſis pateretur, id haberet. inſuper, inducias ſi quis infringeret, intrà tempus Suenoburgi præfinitum, ejus, & ſi quis deinceps tale quid auſurus eſſet; pœna conſtitueretur.* placuitque, *uti fœdere eodem, qui in partibus fuiſſent, tenerentur.* Cùm hæc ita geſta eſſent, Nicolaus Crommedicius, eques, & ſenator regius, breviter, quæ antè acta, repetitis, de conventu, Suineburgi mox habendo, univerſis aurem vellens, nomine Erici regis id indulget; *ſi fortaſſe nec tum convenire poſſent, uti denuò, principes, amicos ſibi quos putarent, adſciſcentes, ad negotium redirent.* ac ſeorſim Lubecenſes conſules rex percunctatur, *an ſtaturi pactis eſſent.* quod cùm illi affirmarent; *atqui*, inquit, *multa hactenus ego, urbeſque, pacti ſumus, quæ quo modo rata fuerint, nemo ignorare poteſt.* tum & denuò ab his petit; *ſi non ſedulò agi ſcirent, indicarent:* atque illis, juramento interpoſito, id negantibus, gratiam majorem ipſis ſi ſincerè ſecum agant, pollicetur. Ac, finito ſic conventu, Callemburgum Octobri proximo convenere regis Angliæ legati, Henrici VI, Robertus Schotbrochus, eques, & Gulielmus Sprenius, jureconſultus; qui cum iis, quos Ericus delegaverat, controverſias, inter regem utrunque exortas, pertractarent. placuitque inter ipſos; *ut injuria reparetur quâ ſuperiore anno affecti eſſent, Anduornus, epiſcopus Stavangrienſis, & Endretus item Erlandus, è Norvagiæ ſenatoribus, Hafniam tunc ablegati, & in viâ ab Anglis capti; utque inquireret rex Henricus, è quo portu Angli illi; qui deliquerant, diſceſſiſſent: detque operam, uti contumeliæ causâ, quam perpeſſi ſenatores iſti eſſent, ipſis planè ſatisfieret; quæque accepiſſent damna, ſarcirentur. tum oſtenderet, ſe invito factum eſſe; neque quicquam regis amicitiâ habere prius. quòd commercia in prohibitis inſulis exercuiſſent, & Norvagiæ item portus infeſtaſſent, in auctores itidem inquireretur; & inventi, ad terrorem aliorum punirentur. ſi qui ex commemoratis inſulis abducti eſſent, eos rex, in regno ſuo ubicunque deprehenſos, & reduci imperaret, &, mercede perſolutâ, pro impensâ illic operâ, liberos abire ſineret. quòd ſi Norvagi ab Anglis, aut à Norvagiſ item Angli, caſi eſſent, daret rex uterque operam, ut hæredibus occiſorum ſatisfieret.* CIↃ CCCC XXXII. *ſi ab Anglo prædam Norvagus abſtuliſſet, ut cum eo, cujus illud damnum eſſet, quàm æquiſſimâ ratione ageretur, rex curaret, & Norvagiæ ſenatus. denique, ſi detrimenti aliquid hâc occaſione rex Ericus accepiſſet, id benignè, datis ad Henricum literis, indicaret. loca, quæ prohibita eſſent, nemo accederet, niſi tempeſtate actus; nec commercia ibi ulla, dum moratur, exerceret: ſi quis deprehenſus foret, capite, & bonis, lueret. porrò amicitiam inviolatam utrinque fore; neque armis quenquam aliquid contra alterum tentaturum: ſed auxilia tamen ferre poſtulanti hæc pontifici, Cæſarique, aut Hungariæ, & Poloniæ, item regibus, ac Teutonico etiam ordini, regi Erico integrum eſſet: idque Henrico cùm pontifici, tum Hiſpaniæ, Luſitaniæque regibus, facere permitteretur.* In hæc ſe legati utrinque obſtringebant: ita tamen, ſi uterque regum ea rata vellet. Inde, ſub initium CIↃ CCCC XXXIII. Maji, ſicut anteà conſtitutum, Suineburgum convenere epiſcopi, Othonienſis, Arhuſienſis, Roſchildienſis, Scarenſis, Vexovienſis, Sleſvicenſis, aliique ſenatores: tum Adolphus Sleſvicenſis, & legati Lubecenſium. verùm nec tum quicquam actum; Danis nempe ægrè admodum ferentibus, quod Vandalicæ civitates ſuas Holſato ſuppetias, quibus arcem Flensburgenſem expugnaret, ſubmiſiſſent. ne res tamen deſperata videretur, in ſequentis anni feſtum Pentecoſtes eſt dilata: ac tunc omnes, animos intereà ad pacem magis paraturi, denuò reverterentur. quæ dum fiunt, mittunt Straleſundienſes ad Ericum, poſtulantque, ex contractu, ante hos tres annos inito, *ut commercia in regnis ſuis libera ipſis indulgeret:* ac reſpondet, per Ericum Crommedicium; *non ſe pace potius habere quicquam: verùm ipſos meminiſſe oportere, ſe in Danos quadraginta gladio animadvertiſſe; quorum etiam tum propinqui, & amici, turbas certè objecturi, ſupereſſent. ſi qui tamen ſuo id periculo tentare vellent, ſe nequaquam prohibere.* Inde motus apud Suecos, in principio, ut in talibus ferè ſolet, ſatis levis; ſed neglectus, nec repreſſus tempeſtivè, mala graviora dedit. Dani illic, & Germani, quos rex paſſim impoſuerat, poteſtate nimium ſuperbè uſi, jus, & æquum, conculcabant. inter omnes Ieſſo

cıↄ cccc xxxiii. Aſdalius, Veſteroſiæ præfectus, excelle-
bat; & querelas, quæ ad regem deferren-
tur, contrariis ad ipſum literis eludebat.
quod indignum cùm putarent Dalecarli,
aliique, quidam ex his Engelbertus, animi
vir generoſi, inſtituto in Daniam itinere,
compellare regem audet, & Ieſſonem in
majorem modum accuſat. rex per literas
dat mandatum regni Sueciæ ſenatoribus,
ut, profecti in Dalecarliam, rem cogno-
ſcant, referantque: nec in præſens quic-
quam in Ieſſonem ſtatuit. ſenatores, ut
mandatum regium exequerentur, abeunt
ad Dalecarlos, & inquirunt in querelas:
cognitaſque, per eundem Engelbertum,
regi ſcribunt. ille acceptas literas trans-
fert, exhibetque; & Ericum, ut Ieſſonem
puniat, rogat: idque tantâ libertate, ut of-
fenſus eâ Ericus, hominem faceſſere ju-
beret ſtatim, nec redire in conſpectum.
quo reſponſo irritatus Engelbertus, animi,
& oris, liber; *Ibo*, inquit, *at revertar aliquan-
do.* Cùm ad ſuos rediiſſet, & indignè habi-
tum à rege ſe expoſuiſſet, Dalecarli, ani-
mo, & manu, prompti, potius honeſtè
mori, quàm, mancipiorum in modum di-
vexatos, vitam peracerbam trahere, arbi-
trati, vires colligunt; &, ſub Engelberto
duce, Veſteroſiam invadunt. ubi cùm è
ſenatoribus primi quique ſe objicerent,
& ſedare motum vellent, ita tandem quie-
vere, ut Ieſſoni obſequium deinceps ullum
cıↄ cccc xxxiv. universi præſtituros ſe negarent. Poſteà
comitia regni celebrata Vortingburgi, ſic-
ut anno præcedenti conſtitutum, menſe
Iunio, Julioque. ac convenerant, præter
regni ſenatores, dux Chriſtophorus Bava-
riæ, Bugiſlaus Pomeraniæ, & Bernimus
Stetinenſis; Bernardus Saxo, Henricus
Megapolitanus: tum epiſcopi, Hildeshei-
menſis, Razeburgenſis, ac Verdenſis. ſed
nec ullum is conventus fructum habuit;
nec decretum quicquam fuit, niſi ut ne-
gotium remitteretur in menſis Iunii, anni
proximè inſequentis, diem quartum & vi-
ceſimum: atque tunc, penitiùs examina-
tum, ſemel tandem finiretur. Menſe Au-
guſto rex Ericus Gulielmo Sancto-Clario,
è nobilitate Scoticâ, Hafniæ Orcadum
comitatum titulo clientis confert, & ob-
ſequii fidem recipit. In Sueciâ, cùm arma
ſua, ſenatorum interventu, Dalecarli po-
ſuiſſent, Ieſſo eos, contumeliâ, ut cenſe- cıↄ cccc xxxiv.
bat, irritatus, etiam vexare graviùs, ac tri-
butum ſingillatim imperare. itaque rur-
ſum arma rapiunt; ac, ſenatu denuò inter-
cedente, rurſum ponunt. ita tamen, uti
præfecturâ Ieſſo illicò exueretur; quæque
peterent, juxta leges, potiùs quàm per tu-
multum, impetrarent. neque mora; quam
tenebat arcem Ieſſo, ac præfecturam, ac-
cipit comes Everſteinius. ſed; cùm neque
ſic Erici, quod ſperârant, mitiorem ani-
mum experirentur, arma tertiùm corri-
piunt; & mox arces, Bergeneſſam, ac Co-
pinghuſam, ſolo æquant: vix præfecto,
Ioanne Wallio, Stekeburgum evadente.
inde, tractis in ſocietatem armorum Ve-
ſtermannis, ſub ductore Engelberto, ar-
cem Veſteroſiam petunt; cui Everſteinius
tum Melchiorem Godefridum impoſue-
rat: eoque exacto, in Nicolai Guſtavi
manus illam Engelbertus tradit. tum &
ditionem iſtam univerſam adhortatur, uti
ſecum arma jungeret, & expelleret præ-
fectos, tam ſuperbè dominantes: ac tribu-
ta, quæ præfecti imperaſſent, ut faciliùs
permoveret, de ſententiâ ſenatus, remit-
tenda pollicetur. Tenebat arcem Careſſ-
holmiam Ericus Puccius, generis, & ani-
mi clarus. ad hunc, Engelberus ſcribit; &
hortatur, *ut ſe virum, ac Suecum, oſtendat:
& Nortlandos, inter quos auctoritate eminebat,
ad libertatem, adeò indignè oppreſſam, armis
item vindicandam excitaret.* iſque facilis, et-
jam Helſingiam in partes trahit; ac, Sax-
holmiâ ſolo æquatâ, Caſtelholmum quo-
que obſidet. Eam arcem fœmina tenebat
nobilis, Ida Gladſaxia; ac tutelam Othoni
Poviſcio, è nobilitate Holſaticâ, commen-
daverat: ſed is, linguâ potiùs, quàm ma-
nu, validus, vix tentatâ obſidione, illam
dedit. quæ cùm Puccius in Nortlandiâ
peregiſſet, Engelberto ſe adjungit: &,
Gripsholmiam contendens, Hartvicum
Flugium, præfectum, ſolâ adventus ſui fa-
mâ ita terret, uti, properè convaſatis re-
bus omnibus, ac navigio impoſitis, arcem
incenderet, & Stocholmum ſe reciperet.
quò ſequutus cum exercitu univerſo En-
gelbertus, ac locatis in adverſo monte ca-
ſtris, eum obſidet: &, Ioanne Cropelino,
arcis præſide, evocato, de dedendâ urbe,
& arce, illum affatur. iſque, vir honeſti

CIƆ CCCC XXXIV. amans, ac modeſtè præfecturâ ſemper uſus, temerè hoc à ſe fieri poſſe negat: &, inſtante Engelberto, tandem placuit, ut res in Novembris proximi diem undecimum differretur. Inde deſerit Stocholmum, obſidetque Orebroum, quod tenebat Ketelburgius. atque is, deditionem facere juſſus, eam ſpondet, ni auxilia intrà ſex hebdomadas ſubmitterentur. ac Nicopię poſtquàm copias admoviſſet, à præfecto, Alberto Styggæo, ſimile reſponſum refert. inde Ringſtadholmum petens, à præfecto, Henrico Styggæo, non eodem modo exceptus, oppugnationem parat. quod dum facit, nuntiatur; quoſdam regni ſenatores, ſacri, & equeſtris, ordinis, ab Erico rege juſſos, ad Vadſtenium monaſterium conveniſſe, ut tumultum hunc componerent. itaque, relictâ ad obſidionem perſequendam parte copiarum maximâ, eò properè ſe confert; &, admiſſus in colloquium, animi decretum exponit: *certum ſibi, patriæ ſuæ libertatem, fœdè adeò divexatam, forti manu vindicare. etenim à Magno uſque ſub tyrannis Sueciam ingemuiſſe; ac tributis gravioribus, quàm aut leges, aut ſtatuta regni vetera, permittebant, oneratam, vix jam item ſuſpirare ultra poſſe.* Quibus verbis Engelbertus cùm, ut patriam miſerari tandem vellent, proceres exhortaretur, atque illi reſponderent; *ſe à rege, cui fidem, & obſequium, ſacramento obſtrinxiſſent, haud decorè abire poſſe*; mox regerere: *multa regem etiam cum juramento promiſiſſe, nec ſervaſſe tamen quicquam: ideoque nec ſe ultra obligari. nam, quod dederant jusjurandum, regio inniti maximè; quo is ſeſe ad adminiſtrandum regnum juxta leges, Sueciæque jura antiqua, obſtrinxiſſet. inſuper, juraſſe etiam, ſe munitiones regni, atque arces, niſi indigenis commiſſurum: quâ in re cùm fidem datam violârit, nec teneri illos ſuâ.* At reſpondent ſenatores; *fide homini honeſto nihil prius arbitrandum; neque à rege, ſi delinquat, ſtatim diſcedendum eſſe. quod ſi fiat, nullum imperium permanſurum. neque convenire populo, ut de regis actionibus ſuum is judicium putet, aut illius abrogandi poteſtatem ſibi ſumat. nec ſtaturam privatorum hominum ſocietatem, ſi delictis aliorum venia nunquam concedatur. quod ſi jure inter pares requiramus, multo magis regibus faciendum eſſe. quin omninò ſubditos componere ſe ſic debere, ſi conſiſtere regnum velint, ut tyrannum* CIƆ CCCC XXXIV. *aliquando unum ſaltem tolerare, dum evadere plures poſſint, animum inducant ſuum. ſi imperium evertant, aut recuſent, mox confuſionem fore; ac multorum dominatum, etiam deteriorem.* Engelbertus, cùm nil verbis promovere ſe videret, minas addit; &, *quandoquidem libertatem patriæ deſertum irent, ſe pro hoſtibus univerſos habiturum.* quibus territi, & invadi metuentes, quanquam inviti, acquieſcunt, & in partes ejus tranſeunt: ſimul ad Ericum ſcribunt; *omnia ſe conatos eſſe, uti majeſtatem ejus apud Suecos tuerentur: ſed impenſam fruſtra operam. nunc, cùm patriæ libertati minimè deeſſe poſſint, ne everſam eam videant, ab obſequio diſcedere.* Quibus actis, Engelbertus mox recedens, Ringſtadholmum, anteà obſideri cœptum, ac poſt illud Stekeburgum, ad deditionem cogit. Hinc, vocatis Sudercopiam Oſtrogothis, Stegelholmum caſtra ducit. quod cùm acriter Lago Rudius, è familiâ inter Danos clarâ natus, tueretur, res protracta eſt in Novembrem. Suemlaburgum, Trulleburgum, ac Pickisburgum, Hermannus Bermandus, cum Oſtrogothorum manu, expugnavit, & injecto igne exuſſit. Engelbertus, cum exercitus parte cæterâ, rurſus Orebroum aggreſſus, præfecto ejus Ketelburgio exhibet argenti puri mille ſelibras, & in poteſtatem accipit. inde Axelvaldam capit; & per literas Vermelandos ad tuendam patriæ ſuæ libertatem exhortatur. ſimul Petrum Vlphonem mittit, virum apud Suecos nobilem: ac per eum mox Edsholmum, Agnaholmum, & Daleburgum, ſuam in poteſtatem redigit, & incendit. ipſe verò, Oppenſtenio occupato ignem injicit. Oreſtenium, eo minimè exſpectato, cùm relinqueret præfectus, ipſe exuſſit. Inde in Hallandiam ducens, borealem Scaniæ tractum univerſum occupavit: uti etiam Varebergam, Falckenburgum, & Halmſtadium. quâ re excitati Scani, illicò parato exercitu, ad Langholmum caſtra ponunt. quibus cùm objiceret ſe Engelbertus, præliumque Albis amnis prohiberet, pace utrinque conſtitutâ, tandem in Sueciam regreditur. Mox CIƆ CCCC XXXV. indicta ad Vpſaliam comitia; & Ioannem Cropelinum, qui Stocholmo præſidebat, rex obire ſuam illic vicem jubet. ſed hîc

CIↃ CCCC XXXV. nihil actum video; quàm quod acriter diſceptatum, quando Engelbertus quidem arces paſſim ſolo æquaverat, aut exuſſerat; *utrum eæ regno magis expedirent, an nocerent:* ac ſententias diſſediſſe: his dicentibus, *regni illas contra ingruentem hoſtem certa munimenta eſſe*, iſtis verò, *ſubditorum, contra principes rebellantium, firmamenta* appellantibus: aliis rurſum, quorum rectius judicium, aſſerentibus; *in amore ſubditorum maximum principibus præſidium eſſe.* Rex, cùm ea, quæ in Sueciâ gererentur, intelligeret, bellum parat, & Stocholmum cum inſtructâ claſſe tendit. verùm Deus, qui per vim vexatos diu vi reduci ad obſequium Suecos nollet, gravi immiſsâ tempeſtate, naves diſſipat, perditque, & conſilia regis turbat. qui, periculo vix ereptus, cùm Stocholmum perveniſſet, ab exercitu Engelberti ſine morâ obſidetur. ubi quoſdam è proceribus convocatos percunctanti, *cur à fide, & juramento, receſſiſſent*; reſpondetur, *minimè id factum eſſe. quæ feciſſent, ideò feciſſe tantùm, quod antiqua regni jura, in quæ jusjurandum dederat, violari non ulteriùs pati poſſent; cupereque, uti ea illibata ſervarentur: ſe factorum rationem orbi adeò univerſo reddere paratos eſſe.* Hinc induciæ in æſtatem proximam ſunt conſtitutæ; &, præſidio ſexcentorum urbi impoſito, rex in Daniam eſt regreſſus. Paulo pòſt comitia Aboæ indicta; iiſque Engelbertus princeps univerſæ Sueciæ renuntiatur. Scribere & ad ſenatum Cropelinus; *eſſe ſibi, quæ ex re ipſius putet, ne ignoret.* quam ob cauſam cùm Sigtunæ dies illi dicta eſſet, cum Boruſſiæ magiſtro eò venit; & hoc unum inprimis agit, ut negotium Erici placidè componi poſſit. verùm proceres, cùm injurias, quas perpeſſi diu eſſent, quererentur; ac, paratos nihilominus ſe judicibus non iniquis rem permittere, indicarent; accepta ab illis capita quædam, in quæ convenire vellent, ocyùs ad regem defert. qui, cùm hæc ſenatui communicaſſet, mox Halmſtadium convenire trium proceres regnorum omnes jubet. atque ibi congregatis circa diem Maji tertium, placuit, *ut rex Ericus ad viceſimum nonum Iulii ſe reciperet Stocholmum; &, adſcitis ſenatoribus duodecim, quicquid controverſum foret inter ipſum, ſubditoſque, id componeret.*

inter iſta, conquieſcerent; &, negotio peracto, CIↃ CCCC XXXV.
arces omnes, præfecturas, ac ditiones, denuò Erico reſtituerent: tum & eum, ſicuti feciſſent dudum, regem agnoſcerent; redderentque, quæ ad regnum pertinerent. ac viciſſim Suecis ipſe jura ſua, atque leges, indulgeret; ſicut olim, juramento interpoſito, promiſiſſet. Engelbertus, quoad viveret, veluti clientis titulo, Orebroum retineret; ſed ad regnum reducendum, poſtquàm vitâ exceſſiſſet. eâdem lege Ericus Puccius poſſideret ditionem Ratzienſem. Atque rata iſta fore, præſules regnorum trium, proceresque item alii, ſuâ fide promiſerunt. Hinc Stocholmum rex accedit, non viceſimo nono Iulii, ſicut conſtitutum erat, ſed Octobris decimoquarto: ubi ſenatores Sueci, quæ Halmſtadii decreta, perfecere. ac Sueci quidem, in Portu Virginis, quem dicebant, congregati, in propinquum S. Spiritus, ubi rex commorabatur, monaſterium per legatos, quæ propoſita ipſi vellent, tranſmittebant. inde & præſentes illum alloquuti: & complures, nomine totius populi, per libellum quiritati; *dum à regno ipſe abeſt, quique jus adminiſtrare tenerentur, forum, quod vocabant regium, multis annis, ut debebat, minimè celebratum eſſe. ideòque ſæpenumerò coactos, magno ſumptu, ac detrimento, judices, quos domi habere debuiſſent, foris quærere. tum reverſos, etiam negotiis non expeditis, à præfectis ditionis, pecuniâ, aut carcere, mulctatos eſſe: nec ſenatum item regni, fruſtra ſemper imploratum, illis multum prævalentibus, adjuvare potuiſſe. inſuper, præfectis iſtis imputandum quoque eſſe; deſolatos paſſim pagos, & negotium monetæ, magno populi diſpendio, extra limites tranſlatum: permanente interim tributi onere, atque aucto; cùm aut tolli univerſum, aut imminui, debuiſſet. nam, cùm domi annuum duntaxat pendere conſueviſſent, idque olim, nullâ unquam immutatione factâ, tenuiſſet, novum etiam, ad gerenda bella externa, imperatum, & exactum. præſules, per fas, ac nefas, loco motos, ſummo diœceſeos Vpſalienſis detrimento. regni item ditiones, atque arces, contra datam olim fidem, ad indigenas opprimendos, exteris commiſſas eſſe. longò in Holſatos bello, &, quæ arma conjunxiſſent, civitates, populum exhauſtum planè, opibus, ac conſanguineis: quorum multi, diuturno carcere afflicti graviter, ad extremam paupertatem ſint redacti.* Quibus omnibus intellectis, rex Ericus, & ſenatus,

CIↃ CCCC XXXV.

in hunc modum convenere; *uti Suecia univerſa regem ſuum Ericum agnoſceret, juxta datam, cùm coronaretur, fidem. ac viciſſim ille Suecis jura ſua, privilegia, & immunitates quaſvis, ſartas tectas conſervaret: ſicut ipſe, cùm adiret principatum, ſe facturum, dato in id juramento, promiſiſſet. arces regni, & ditiones, reſtitueret indigenis: qui ſecundùm leges Suecicas præfecturam quiſque ſuam exercerent. niſi quòd ex arcibus exciperentur, Stocholmenſis, Calmarienſis, Nicopienſis: quas, cui vellet, commendare integrum foret. judices per territoria, ſatrapæque, de conſenſu ſenatorum, juxta leges ponerentur: tum oblivione quævis, antè acta, delerentur.* Inſuper duodecim lecti, è proceribus; qui minutiora alia, quæ reſtabant, prout æquum videretur, judicarent. atque hi conſtituerunt; *ut, quæ Sueci inter Suecos commiſiſſent, iis rex, & ſenatores regni Sueciæ, aut ſupplicium decernerent, aut benignè veniam darent: pari pœnæ, gratiæque, poteſtate. quæ ablata per has turbas cuiquam forent, ſeu hæreditaria ea, ſive pignorata eſſent, vero domino redderentur: ut & regno, quæ ad illud pertinerent. in negotio Engelberti, Pucciique, quod Halmſtadii placuiſſet, ratum porrò haberetur. quod captivos attineret, ipſi, aut eorum nomine rex Ericus ageret cum Lubecenſibus. onera agricolarum, ac tributa, ita rex, & regni Sueciæ ſenatores, temperarent, uti tolerari poſſent; & rex inde, ac regni ſtatus, nihil detrimenti caperent. de Gothlandiâ, documenta inſpicerentur, ad negotium pertinentia; idque deinde à regnorum ſingulorum ſenatoribus, uti æquum exiſtimarent, cenſeretur: at Hallandia, regi ſtatim, & regno Daniæ, redderetur. de infractâ pridem pace in Hallandiâ, antequàm Halmſtadii conveniretur, rex, & Sueciæ Senatores, judicarent. quod ad præfectorum autem rationes, arciumque, ac ditionum, Sueciæ gubernatores, de his, ut Halmſtadii decretum eſſet, ita foret. Olaus verò, archiepiſcopus, aliique, qui per literas ad externos principes, reſpublicaſve, famam regis minuiſſent, quæ ſcripſiſſent, revocarent.* Quibus hunc in modum actis, ſtatim Ericus, ex ſententiâ Suecorum, & præfectos, ſatrapaſque, jus dicturos, ordinavit: ac viciſſim regnum ipſe univerſum in poteſtatem mox recepit, conſtitutâ omnium præteritorum oblivione. Verùm tamen, ut, recuperatâ Succiâ, meritò gaviſus fuit, ita, temerè inſoleſcens, iſtius felicitatem temporis corrupit planè, & evertit. nam, cùm fidem, in comitiis, quæ jam dixi, renovatam, non ſervaret; &, ut ferè reges ſolent, majeſtate ſuâ indignum maximè exiſtimaret, ſubditorum, in quas juraſſet, legibus uti; ideoque præfecturas, quibus vellet, pro arbitrio demandaret; indignati iterum Sueci, decem ex proceribus Daniæ mox ablegant; qui orarent, *uti memor promiſſorum eſſe vellet.* ac, cùm nec ſic promoverent, ipſi, coram alloquentes, obteſtantur; *ut regnorum pacem publicam, per tot bella, atque cædes, nimis graviter concuſſam, porrò illibatam vellet.* ad quæ ille gravi vultu reſpondere; *ſe pendere ex ipſorum nutu nolle: &, quæ acta ab Engelberto pridem eſſent, ea ordine equeſtri inſtigante eveniſſe.* Sic Ericus, poſt ſancitam omnium præteritorum oblivionem, ſuæ offenſæ nimis memor, neque cogitans, quàm indigna Sueci à ſuis, ſe auctore, annos circiter triginta paſſi eſſent, ſtudium vindictæ quoddam, in interiore animo occultatum, non obſcurè oſtendebat. ac Stocholmo inde abiens, removet à præfecturâ Cropelinum; nullâ aliâ de causâ, quàm quòd virum, animi moderati clarum, ideoque gratum Suecis, nimis quoque in hanc gentem propendere exiſtimaret: ſurrogatque Ericum illi Nicolaium, gente Danum; ac præſidium milites quingentos addit. & in mari, quas prænavigaret arces, littori partim adjacentes, obiter præſidia illarum mutans, Suecos, qui tenebant, ejicit. pagos quoque, & vicina loca alia, populatur, & exurit: variaque paſſim damna multis infert. ſed, iniquitatem tantam non inultam ſinens Deus, mare mox ingreſsâ claſſe, partem maximam, tempeſtate immiſsâ, perdit. tum & Sueci, tractum illum incolentes, illicò ad Engelbertum ſe recipiunt; ac queruntur, quàm indignè habiti eſſent. At Ericus, hinc in Daniam reverſus, apud animum ſuum reputans, vix poſt hæc obſequium à Suecis ſibi exſpectandum; tum & bellum cum Holſatis novem & viginti annis, novem item cum Vandalicis civitatibus, nullo proſpero ſucceſſu, geſtum eſſe; nec ſe reſiſtendo parem, ſi fortaſſe undique eodem tempore peteretur; pacem cum Holſato facit, eâ lege: *ut is, quicquid eo tempore ex ducatu Sleſvicenſi poſſideret, tum & Fimbriam,*

CIↃ CCCC XXXV. *briam, Friſiamque, etiam deinde haberet, quoad viveret. idem liberis, aut hæredibus, juris eſſet, primo ab obitu biennio. quo elapſo, jus utrinque in ducatum integrum utrique foret. additæ conditiones, de obſequio, & fide, quam Adolphus regi, ac regno, velut cliens, exhibere teneretur. tum commercia ne deinceps turbarentur.* ac, quo pax conſtantior eſſet, placuit; *ut controverſias, quæ incidere fortè poſſent, bini arbitri componerent, ex utraque parte lecti. interim urbs Haderſlevia, Arra inſula, Veſterenſe territorium, Lyſta, Silda, regno cederet. quod ſi tamen de his fortè conveniri deinde poſſet, & Adolphus regno ſe obſequio ulteriore aliquo obſtringere vellet, aut hæredes item ejus, illud faciendum fore, quod quàm commodiſſimè poſſet.* Actum & cum Lubecenſibus, Hamburgenſibus, Luneburgenſibus, & Viſmarienſibus; qui, peccatum ſuum faſſi, quòd, à fœdere diſcedentes, ſpretâ fide, juramento obligatâ, bellum regi intuliſſent, & offenſam ſummâ cum demiſſione deprecati, gratiæ ſunt reſtituti; atque jura, privilegia, & immunitates omnes, ac commerciorum quoque libertatem, receperunt: gratiaſque, pro inſigni beneficio, regi egerunt; ſe promptiſſimo id obſequio agnituros, promittentes. in damna verò, quæ utrinque accepiſſent, aliquid quotannis penderent. ſed in Daniam antequam reverterentur, ad piſcatum exercendum, per legatos, quicquid ibi etiam tum controverſum, diſceptarent, ac componerent. Sub id tempus comitia Sueci, Aboæ habenda, ad viceſimum diem menſis Ianuarii imminentis, indixere. Nec multo pòſt Ericus Daniæ ſenatores Vortingburgum convocare, & exponere; *ætate invalidum, ac regnandi, exactis annis quadraginta, etiam ſaturum, cupere exonerari. itaque rogatos velle regni proceres, idem ſibi in patruelem Boguſlaum nunc concederent, quod reginæ Margaretæ olim in ſe permiſiſſent. quippe eum, ætate vegetum, animi prætereà robur, par negotiis tot regnorum, ac prudentiam, ad tuendam principatus majeſtatem allaturum: fideique item hactenus ſpecimen exhibuiſſe.* Sed reſpondent ſenatores; *id in votis ſibi eſſe, ut incolumis diu regnet: ſe, quàm diu vitâ iſtâ frueretur, regem alium non cupere. ſi exuere principatum tamen velit, eligendi novi regis poteſtatem, atque curam, ſuam eſſe. neque; quod reginæ Margaretæ tempore factum foret, permiſſuros, ut imponeretur* CIↃ CCCC XXXV. *ſibi novus princeps; nec paſſuros, legem regni, ac fundamentum, aut everti, aut labefieri; & arbitrium eligendi in hæreditatem verti. etjam ſe exiſtimare, nihil eſſe, quod de fide in ipſum ſuâ, & obſequio, quereretur.* Itaque cùm, quod petebat, minimè concederetur, illud rogat; *an & ſibi in adminiſtrando regno, uti hactenus, adjutorem indulgere gravarentur?* ad quod illi reſpondere: *minimè id recuſare, niſi ipſe in ſpem regni beneficium id convertat.* atque addunt; *ſe deinceps etiam patere arces regni illi omnes velle.* Paulo pòſt, regnorum omnium, ut putatur, depoſitionem agitans, in Boruſſiam, omnibus ignaris, abit. ac ſequuti quidam procerum, orant eum; *ne ſic regnum deſtitueret, aut diſſidio ullam occaſionem daret. potiùs reverteretur, animoque confirmato, ad conventum Aboenſem, quem non ita pridem Sueci indixiſſent, ſe conferret.* Quamvis autem exiguam regnorum curam præ ſe ferret, facto tamen fœdere cum Stetinenſibus, ac collectâ militum in Pomeraniâ manu quâdam, mox revertitur; ſed non ſine magnâ clade, duodecim ad Hedenſoam fractis navibus. ac confeſtim Bugiſlao arces tradit, Neoburgum, Hagenſcoviam, & Hindiſgavelam; Barnimo, Alholmum; Everſteinio, Tranekieram; Vratiſlao, qui in Pomeraniâ coactas copias adducebat, Ravensburgum. Inter hæc, comitiorum cùm jam dies, de CIↃ CCCC XXXVI. quo dixi, adveniſſet, Sueci Aboam perfrequentes acceſſere. placuitque univerſis; *ut per literas regem juramenti ſui, & officii, admonerent: ac, ſi porrò etiam neglectum iret; ſe viciſſim ab obſequio receſſuros, indicarent.* Sub id tempus nuntiatum Suecis fuit, ſimul hiems remiſiſſet, iter capturum Stocholmum regem Ericum, atque unâ patruelem Boguſlaum, cui regnum tradere conſtituiſſet: jamque illum à præfecto arcis ejus ſymbolum, & juramentum, accepiſſe. quæ dum ita agitantur, ac ſenatus arces regni Suecis eripi contra leges indignatur, clam nonnulli oppidani adhortari Engelbertum, ut Stocholmum ſuam in poteſtatem redigat: niſi faciat, planè metuendum eſſe, ne nunc denuò patiantur, quod Alberto olim rege paſſi eſſent. neque à re alienus animus Engelberti erat; quin confeſtim ipſe, & omnes, quot-

CIↃ CCCC XXXVI. quot aderant Aboæ, regni Sueciæ ſenatores, properè collectâ manu, illicò Stocholmum petunt, ut præfecti in ſe animum explorarent. qui cùm portas venientibus occluſiſſet, illi, id indignum rati, nec ferendum, pileo confeſtim erecto, conſulem utrunque urbis evocatum percunctantur; quid in pace, velut hoſtes, arcerentur? cumque hi, præfectum ſibi arcis eſſe alloquendum, reſponderent; & introitum porrò ille pernegaret, ac ne ſenatoribus quidem, id ſeorſim poſtulantibus, indulgeret; ocyùs ſublato pileo, conſules detinuere. tum præfectus eveſtigio portas urbis communire, militemque in propugnaculis collocare. verùm Sueci, quotquot urbem habitabant, minimè ferendum rati, ſenatores prohiberi, impetu in portas facto, vi recludunt. & ingreſſi regni proceres, poſito in foro ſigno, omnes illud, qui rempublicam, patriæque libertatem, ſalvam vellent, ſequi jubent. eo facto, oppidani, paucis admodum exceptis, ſe proceribus conjunxere. tum, ejectis, qui in portis, propugnaculiſque urbis, excubabant, alios locant: ac, munitâ undique urbe, Engelbertus, & Carolus Canutus, regni equitum tribunus, ad præfectum Ericum mittunt; qui expoſtulent, quod, clauſiſſe urbis portas ſenatoribus non contentus, diſploſis etiam tormentis inſuper vim intentaſſet: cùm non alio tamen animo adveniſſent, quàm ut ea, quæ ad pacem regni publicam confirmandam pertinerent, in commune conſultarent. ſed, ferociùs eo ad hæc reſpondente, arx obſeſſa eſt, à tribuno equitum Carolo, & Erico item Puccio, quibus id negotii mandatum fuit. qui cùm operam dividerent, & ſiniſtrum arcis latus Carolus aggrederetur, Ericus Puccius auſtrale, jam turbatâ pace regni, de conſtituendo duce agitatum eſt. cumque Carolus plurimis ſuffragiis eligeretur, maximè nobilitatis, præſulumque, & agricolæ Engelbertum anteferrent, ita demum convenere, ut communi uterque curâ, regni res adminiſtrarent; Caroluſque, qui Stocholmi tunc agebat, porrò arcem obſideret; Engelbertus, regno cætero Danicos præfectos pelleret: quaſque poſſiderent arces, expugnaret, Sueciæque reſtitueret. iſque mox, in munus demandatum incumbens, caſtra admovet Nicopiæ, Stekeburgo, & Calmariæ. cùm intereà Brimſhuſiam per inſidias Nicolaus quoque Steno in poteſtatem redegiſſet. Engelbertus, cùm Blekingiam ſubegiſſet, ac præfectum Nicolaum Langium conſtituiſſet, ad Laholmum obſidendum ſe convertit. cui rei cùm Boëtio, ac Brodero, copias ſufficientes tradidiſſet, Scaniam impugnare ſtatuit. ſed repulſus, occurrente Petro Oxio, & induciis conſtitutis, mox Laholmum, antè obſideri cœptum, uti dixi, & Halmſtadium, Elsburgumque, ad deditionem cogit. tum Varbergam, atque Axelvaldam, obſidet. moxque à Magno Benedicto, ordinis equeſtris viro, à quo graviter diſſidebat, cùm, curandæ valetudinis ſuæ causâ, Orebroi moraretur, ac Stocholmum ſe recipere juſſus eſſet, in Goxholmienſi arce nocte intempeſtâ occiditur. quo è medio ſublato, omnibus conſentientibus, principatus in tribunum Carolum tranſlatus fuit. iſque, opibus, atque clientelis, potens, ut pleniſſimè reliquis omnibus prævaleret, arces ſibi, item ditiones quaſque, meliores reſervavit. quâ re cùm invidiam equeſtris ordinis, maximeque Erici Puccii, rebus multis anteà cum Engelberto geſtis clari, concitaſſet; mox diſſidium eſt exortum. Inter quæ, Calmariam convenire placuit. quò cùm etiam rex Ericus acceſſiſſet, decrevere ſenatores; *ut, ſervatâ arcium ſibi præfecturâ, regnum illi reſtituerent. cætera comitiis reſervarentur, Sudercopiæ habendis, ad Septembris imminentis diem nonum & viceſimum: quibus rex interfuturum ſe promiſit.* Hinc profectus in Gothlandiam, cùm, conventus tempore jam ingruente, Sudercopiam rediret, magnâ obortâ tempeſtate, ac disjectâ miſerè claſſe, perditâque, in periculo præſentiſſimo conſtitutus, & ad Carelſoam expoſitus, vix naufragium evaſit. pauci quidam, qui in ſinum Sudercopiæ fortè appulerant, an rex etiam ſupereſſet, ignorabant. itaque, cùm mox equeſter ordo Sueciæ, ac Canutus, Sudercopiam, ut Calmariæ pridem conſtitutum fuerat, ad Octobris diem quintum conveniſſent, de exſtincto eâ tempeſtate rege acceperunt; placuit tamen, *ut decreta jam comitia nihilominus haberentur*; *eâ lege, ut Canutus, atque*

CIↃ CCCC XXXVI. *item regni ſatrapa; regi Erico, ſive vivo, ſive mortuo, juramento ſe obſtringerent.* quod cùm illi præſtitiſſent, cæteri obſequium ipſis, regis nomine, juravere. Mox Canutus à præfectis arces, quas tenebant, repetit; ac negantibus, comminatur, niſi facerent, non ſe inde diſceſſuros. itaque cùm recepiſſet Stekeburgum, Stocholmum, Axelvaldam, Elſeburgum, Veſteroſiam, & Aboam; Stekeburgo affinem præficit, Nicolaum Stenonem; Aboæ, Ioannem Cropelinum; exacto priùs juramento, ſe Succorum in fide fore: cæteras arces, dividit nobilitati; eâ lege, uti ſibi, ſatrapæque, ac, defuncto fortè utroque, ſenatoribus ſervarentur. Poſt quæ Puccius, nimiam potentiam Canuti haud ferens, armis ſumptis, objicit ſe, verùm fruſtra. nam ſuperior Canutus, quos armaverat agricolas, mox reducit ad obſequium; &, quibuſdam in terrorem igne exuſtis, alios tributo premit: ipſe Ericus, renovato mox tumultu, prælioque, ac jam victor, dum ſe fidei inimici imprudentiùs committit, circumventus, capite luit. Hinc comitia iterum Calmariæ habita; ac perpetuo tria regna fœdere inter ſe unita: paxque, olim, cùm Ericus principatum ordiretur, conſtituta, renovata eſt: & capitibus quoque novis, ad utilitatem Sueciæ pertinentibus, confirmata. nam, *quod Sueci bellum gererent, non id in Ericum regem, aut regnorum unionem, inchoatum, ſed ad libertatem ſuam defendendam,* inquiebant. tum & *legem vindicari, quæ committi præfecturas peregrinis, cùm indigenis deberentur, non permitteret.* capita, quæ addebantur, jus regnorum ſingulorum, & conſuetudines, concernebant; placuitque, *ne quis regum leges novas ipſe conderet, neu condendi poteſtatem aliis daret, niſi indigenæ univerſi conſentirent.* etiam de ſatrapę cujuſque regni munere, ac poteſtate, eſt ſtatutum; *eum à rege proximum eſſe, ac judiciis quibuſcunque, ubicunq;, intereſſe; & judicibus univerſis anteponi: tum abſente quoque rege, majeſtatem regiam repræſentare. hujus verò tanquam adjutorem eſſe, regni equitum tribunum; operamque illi dandam, regis nomine, ne quid leges negligantur. aulæ magiſtri, & cancellarii, tales conſtituerentur, qui ingenia regnorum, atque vires, quæque alia ad hæc ipſa pertinerent, benè explorata haberent. rex quotannis regna ſingulatim inviſeret; &, adſcitis è ſenatu uniuſcujuſque regni ſenatoribus duobus, per bimeſtre, aut trimeſtre, illic ageret; ac querelas ſubditorum judicaret. ſi quæ bella imminerent, & regnorum aliquod externus hoſtis incurſaret, omnia, unius inſtar, vires jungerent; & injuriam, quaſi omnium, unâ operâ propulſarent. in electione regis, illud ſemper ſervaretur, ut, præter cujusque regni archiepiſcopos, & epiſcopos item duos, ſatrapæ, ac tribuni equitum, cæterique etiam proceres, centum & viginti numero, convenirent; ac, ſi filius regi foret, & id ſine detrimento fieri poſſe proceres exiſtimarent, is omninò regno proximus cenſeretur. quod ſi autem plures forent, libera electio eſſet, nec ætatis ulla ratio haberetur. ac, ſi planè nulli eſſent, è legitimo matrimonio, centum ac viginti viri, quos jam dixi, legerent, quem demum vellent, peregrinum, aut indigenam. ſi indigenam tamen cuperent, ad diſſidium prohibendum, tres acciperentur ſchedæ, magnitudine æquales; & in harum unaquaque nomen regni unius perſcriberetur: tum anniculo infanti, fraudis per ætatem ignaro, eæ omnes traderentur. iſque quam è tribus iſtis extuliſſet, cujus regni in hâc nomen ſcriptum eſſet, inde rex eligeretur. ſi nec ita res procederet, tum ex eo ſenatorum centum & viginti numero quatuor è quoque regno, bini præſules, totidemque è proceribus, ut duodecim omnes eſſent, dignitate, opibus, prudentiaque excellentes, legerentur; hique in unam aliquam domum, dato priùs juramento, convenirent; nec diſcederent, niſi cuncti in eundem conſenſiſſent: quemque ita ſtatuiſſent, eum ſibi univerſi ſine contradictione regem acciperent.*

CIↃ CCCC XXXVII. Ericus verò, cùm in Daniam, poſt amiſſam tempeſtate, uti dixi, claſſem ſuam, rediiſſet, hiememque in quiete exegiſſet, vere proximo denuò Gothlandiam petit; veluti propinquior futurus Sueciæ, ac faciliùs eam illic ad ſocietatem regni reducturus. ac, quantumvis ad cogendos eos vires non ſuppeterent, tamen multi ex iſtius regni indigenis ſtudium in ipſum ſuum retinebant. ac diſcedens, regni opes, & theſaurum univerſum, à majoribus magnâ curâ conquiſitum, ſecum avexit. Vbi innotuiſſet paſſim, regem vivere, Sueciæ proceres menſe Martio convenere; ut, quo modo tuerentur, quæ comitiis Sudercopienſibus, abſente eo, ſtatuiſſent, in commune conſultarent: placuitque, quæ tunc acta, rata haberi; maximè cùm jam Cal-

CIↃ CCCC XXXVII. Calmariæ decreviſſent, uti arces, ac munitiones regni univerſæ, in Suecorum poteſtatem traderentur. verùm tamen, ut præſente rege hæc repeterentur, iterum Calmariæ comitia indicta, ad viceſimum quartum diem menſis Iunii celebranda. ad quæ cùm rex convenire noluiſſet, mittunt ad ſenatum Daniæ archiepiſcopum; ſatrapamque, & epiſcopum Aboënſem, ac Ioannem Cropelinum; id ſperantes, ut in Sueciam regem non invitum adducerent: iſque tandem, quæ jam toties promiſiſſet, etiam ſervare vellet. ſed, cùm illuc adveniſſent, alienos & Danorum animos experiuntur; ac querentes item eos, quòd obtrudere Boguſlaum Pomeranum, patruelem, regno vellet: inſuper jam cogitaſſe, niſi diſſentirent Sueci, de Chriſtophoro, Bavariæ duce, ejus ex ſorore nepote, ad ſuſcipiendum regnum, iterum deſertum ab ipſo, evocando. quæ cùm læti accepiſſent, domum ſuam receſſere.

CIↃ CCCC XXXVIII. Poſt hæc inſulam Rugiam, Ericus patruelibus ſuis, Boguſlais, Pomeraniæ ducibus, tradit. Hinc comitia Vortingburgi celebrata. quò legati regii cùm adveniſſent, Ioannes Laxmannus, archiepiſcopus Lundienſis, in frequenti procerum cœtu, omnium nomine, poſt aſſertam luculentâ oratione regni Danici libertatem, & jus eligendi regis, quod proceribus competeret, in majorem modum rogat; *ne Ericus hanc ereptum regno, atque illis, eat: neve Boguſlaum obtrudere, aut ad eum confirmandum, regni arces, milite externo impoſito, in poteſtate retinere, porrò velit.* ac legati, poſtquam regis nomine polliciti eſſent, ante Iulium adultum cuncta reſtitutum iri, quanquam factum id non fuerit, receſſere. Poſt hæc motus eſt exortus, maximeque in Vendſyſſelâ: & in dominos paſſim populus inſurgebat. pars, negare ſacro ordini, quam debebat, penſionem; dum decretum ſynodi Baſileenſis, quæ tum ab Eugenio pontifice indicta erat, & peccata quoque ejus correctura dicebatur, intelligeret; alii, imperium nobilitatis, nimis grave, incuſare: neque ſibi minus cauſæ ad ſeditionem eſſe, quàm aut Norvagis, aut Suecis. Rex Ericus, ut ſedaret concitatam multitudinem, monuiſſe ſe auctores, perſuadere ſenatoribus cupiebat: quanquam ſanè etiam magis incitaſſe crederetur. atque eo eſt deventum, uti plures è nobilibus, utriuſque inprimis Cimbriæ, Holſatorum in tumultuantes opem advocare cogerentur: adeoque Haderſlevia, Cimbriæ auſtralis oppidum, non ignobile, inſulaque item Arra, in Adolphi, Holſatiæ ducis, poteſtatem mox concederent. Apud Suecos, equitum tribunus Carolus, quas injurias ipſe, ac præfecti ſui, paſſi eſſent, vindicare ſecum ſtatuit. ac jam pridem facere illud conſtituerat; ſed obſtiterat regni ſatrapa, Chriſtianus Nicolaus; atque dehortatus fuerat. itaque ſeorſim hunc conſilia habere ſua, ac moliri aliud quiddam, ſuſpicatus, poſtquam Dalecarlos jam, & Vermelandos, ex ſententiâ caſtigaſſet, hunc aggreſſus ex inſidiis, opprimi in lecto jubet, & abduci, ſicut erat ſine veſtibus, Orebroum: atque ibi compellatum, ecquid arces, quas tenebat, tradere vellet, percunctatur. cumque is, correptus metu, non duntaxat arces omnes, ſed obſequium quoque ſuum, in quacunque re, promitteret; ac Nicopiam mox ab eo accepiſſet, inſtauratâ amicitiâ, Viburgum, ac Finlandiæ partem, uti anteà tenuerat, porrò etiam relinquit: & præterea Ringſtadholmi præfecturam filio illius donat. Inter iſta Nicolaus quoque Steno, ſororius ejus, ſatrapæque, quem jam dixi, conſobrinus, variè ab ipſo monitus, uti mitiùs Oſtrogothiæ, atque arcis Stekeburgi, quam tenebat, præfecturam exerceret, cùm omninò non deſiſteret, ideoque obſideretur, aſtu elapſus, in Gothlandiam ad Ericum regem tranſiit. iſque exceptum perbenignè, veluti remoto Carolo, equitum tribunum creat. cumque Caroli frater Tucho Elſeburgum cum præſidio obtineret, Norvagos item obſidere illud jubet. qui cùm id conati eſſent, mox à Suecis repelluntur. Dum hæc fiunt, Nicolaus, milite à rege accepto, Oſtrogothiam invadit, & crudeliter populatur. verùm Carolus, poſtquam copias objeciſſet, eum ſternit, & Nicopiam captum abducit: ubi, ſeu mœrore animi, ſive morte procuratâ, triduo pòſt vitâ excedit. de præfectis, ac familiaribus ejus, capitis ſupplicium ſumptum eſt. Poſteà & Broderus Sueno, qui cum Engelberto

berto

CIↃ CCCC XXXVIII. berto multa, ac præclara, vindicandæ patriæ libertati, geſſerat, cùm expoſtularet acriùs, de collatis non ex merito cujuſque, ſed privato ſuo affectu, præfecturis, ceu rebellionis auctor, comprehenditur; ac, ſupplicio feſtinato, die poſtero, gladio percuſſus, tollitur. In hunc modum poſtquam regnum univerſum Carolus in poteſtate ſuâ haberet, nihil non conatus fuit, ut Ericus, regnis ſuis reſtitutus, dignum illis ſe præſtaret; ac deinceps juramenti, toties jam renovati, rationem habere vellet. quam in rem comitia cùm plurima indicta eſſent, tum legati varii adlaboraſſent, iſque obniteretur ſemper, nec obſtringi ullo ſeſe juramento, rege id indignum ratus, pateretur; congregati Moraſtenii ſenatores, decrevere, *niſi intrà proximum trimeſtre adeſſet, redderetque rationem, non deinde eum ſeſe regem habituros eſſe:* ac decretum ſtatim ad ipſum tranſmiſere. ſed Olaus, archiepiſcopus, aliique è ſenatu, cùm viderent impotentius equitum tribuni imperium, qui per cædes ad perniciem plurimorum graſſaretur; ac diſſidiis domi Sueciam, foris bello contra regem, perituram, ut ruinam patriæ ſuæ prohiberent, operam omninò dabant, uti rex reduceretur; &, quod anteà dediſſet, jusjurandum ſine dolo præſtiturum ſe promitteret. atque id tandem effecere, ut Calmariam paulo poſt regnorum trium ſenatores convenirent. moxque Olaus, cùm, Vpſaliâ diſcedens, eò proficiſceretur, ac Nicopiam perveniſſet, à præfecto, infuſo in amygdalinum lac veneno, interimitur. itaque comitia, illius morte, fructum nullum habuere. Qui è Daniâ regis nomine eò venerant, ſaltem tres Erico arces, quas mandaret pro arbitrio, quibus vellet, indulgeri poſtulabant. verùm equitum tribunus nihil aliud concedere, præter liberam redeundi poteſtatem, & introitum in arces, quando, quotieſque, vellet; dum earum præfectura penes Suecos permaneret. Inter hæc, cùm in Gothlandiâ rex hæreret, neque Daniæ ullam ultra curam habere videretur, regni Daniæ ſenatores Chriſtophoro, Bavariæ duci, ejus ex ſorore nepoti, datis literis Corſoræ, ad viceſimum octavum Octobris diem, regnum offerunt. Poſt hæc rex, cùm Stekeburgum trajeciſſet, mittit ad tribunum equitum, qui adventum nuntiaret; & habere, quæ cùm eo de re publicâ cuperet communicata: itaque rogare enixè, ut venire ad ſe velit. verùm, eo reſpondente, exſpectandum, dum ſenatus, ad negotia, quæ ad omnes pertinerent, univerſus conveniret, aliquantiſper etiam poſt hæc Stekeburgi commoratus, in Gothlandiam receſſit. Dani verò, cùm Chriſtophorum è Bavariâ advocaſſent, mox, Novembri ineunte, ad Ericum epiſcopum Viburgenſem ablegant, nuntiantque; *regni res præſentiam ejus poſtulare: itaque oratum cupere, ut accurrat quàm citiſſimè. niſi faciat, alia conſilia ſibi, cùm non ultra connivere ad ruinam patriæ labantis poſſint, deinceps capienda fore.* Ac, cùm emaneret tamen, mox Lubecæ CIↃ CCCC XXXIX.
congregati, datis literis, ad viceſimumquartum diem menſis Iunii, fidem Erico, & obſequium, renuntiant. addunt cauſas; *quod extraneis, & inprimis Bugiſlao patrueli, arces regni tradidiſſet; quo faciliùs, cui obnixi ſemper eſſent, regno ipſe aliquando potiretur. item, quæ regnorum trium ſenatores in Calmarienſibus comitiis conſtituiſſent, rata habere noluiſſet: ac theſaurum quoque regni, quem priores ipſo reges magno ſtudio collegiſſent, abduxiſſet. tum, quæ in comitiis ſupremis Daniæ, Vortingburgi celebratis, promiſiſſet, de recipiendâ Sueciâ, & è Daniâ ablegandis peregrinis, omnibusque regni rebus in antiquum ſtatum ſuum reducendis, non ſervaſſet; ac ſe in Gothlandiam, ignaris ipſis, contuliſſet: unde mox, ſeditione toto regno concitatâ, Haderſlevia, & Arrà inſula, cum ingenti regni Daniæ detrimento, in Adolphi, Holſatiæ ducis, poteſtatem conceſſiſſent. denique, ſuperiore anno in regnum revocatus, ut ruenti ſubveniret, & redire noluiſſet, & diſcrimen rei publicæ præſentiſſimum planè inſuper habuiſſet.* Ad has literas Stekeburgo rex reſcripſit, ad viceſimum quintum diem menſis Iulii inſequentis; *nil ſe tale exſpectaſſe, neque ipſos coram unquam rerum earum incuſaſſe.* exprobratque; *quòd, ſe planè inconſulto, & ignaro, in ſuum regnum advocaverint Chriſtophorum, ſororis filium: & auctores ei fuerint, ut per literas regno abſtinere juberet. ſe non ita aut de ipſis, aut de illo, meruiſſe; neque item convenire: capereque teſtem Deum, juſti, & injuſti, arbitrum. & nec hominum judicia, quibus æqui curæ eſſet, declinare.*

cIↄ cccc xxxix.

ac paratum coram regni ſenatoribus, populoque, non obnoxio, tum principibus, ac dynaſtis, urbibusque, ac ſpectatis viris aliis quibuſcunque, loco & tempore opportuno, ad objecta reſpondere: ac concedere illi, ipſisque, quicquid jus, & æquum, foret. itaque per fidem illos, quam dediſſent, obteſtari, ut conſilia nepoti rectiora poſthac ſuggerant; atque ipſi, quid cœpiſſent, ſecum reputent: neque regnum, quod ſecundùm leges ejus accepiſſet, ſummâ cum iniquitate ereptum eant. Hinc ſeorſim, eodem die, ad Scanos ſcribit, & Fionios; literaſque ſenatorum, quibus ab obſequio diſcedere ſe teſtarentur, illis mittens, percunctatur; *an & ipſi conſentirent: ſe hoc quidem, uti cauſam non præbuerit, ita nec ſperare poſſe. itaque rogatos cupere, id deinceps apud proceres efficerent, ut conſilia meliora amplectantur: neque ſinant, datum ſibi à Deo regnum adeò injuſtè eripi.* Hinc, reverſus in Gothlandiam, literas dat ad Chriſtophorum, decimoquarto proximi Septembris die; *ſe ad literas ſenatorum regni Daniæ, quæque in iſtis objeciſſent, reſpondiſſe, & exemplum item mittere. ac, quantumvis alium ſe in avunculum præbuiſſet, quàm jus faſque poſtularet, ſe in ipſum animum eundem tamen, quem tam dudum habuiſſet, ſervaturum: nec ſuadere deſtiturum, quod decorum exiſtimaret. quam ob cauſam monitum velle, quanquam rem nunc ipſe ſuam in vado putet, ſe aſpiciat; & exemplo ſuo ſapiat, caveatque, ne à Daniæ proceribus, quod jam ſibi factum eſſet, ipſe quoque aliquando patiatur. ſe tot annos in negotia regni cuncta ſedulò incubuiſſe: ac jam pretium, quod perſolvant adeò fideli operæ, apparere.* Quanquam autem jam & Scanos, & Fionios, uti dixi, compellaſſet, tamen etiam Fionios, quos ſciebat in obſequio Bugiſlai patruelis univerſos permanere, ſcriptis die eodem literis, porrò hortatur; *ut juvare cauſam ſuam contra regni ſenatores ne deſiſtant.* tum reſponſi ſui exemplum, quo refelleret intentata ſibi crimina, iſtud mittit.

I. *Quod in jura privilegiaque regni, in quæ ſemet juramento obſtrinxiſſet, deliquiſſe diceretur, id non actum iſthoc modo oportuiſſe: neque, quando nunquam antè quicquam coram queſti eſſent, tam indignè ſe habendum.*

II. *Nec munitiones regni, atque arces, peregrinis crediddiſſe; neque ipſos ignorare, patruelem ſibi Bugiſlaum eſſe: ideoque peregrinum minimè appellari poſſe. ipſi leges, atque arces, ſummo omnium conſenſu, traditas eſſe, multo antè quàm Chriſtophorum quiſquam natum audiviſſet: neque eum unquam tamen abs ſe regem ſalutatum.*

III. *Iam quod regna, ad id tempus conjunctiſſima, ſeperata querebantur; non à ſe id factum eſſe, qui nil prius habuiſſet, quàm eorum unionem conſervare. ſed ex iis, quæ Stocholmi, alibique, in comitiis acta eſſent, contra demonſtrari poſſe: & in culpâ potiùs eſſe inquieta Danorum ingenia, neque Suecis toleranda.*

IV. *Neque ſuâ item culpâ Haderſleviam, Arramque, in Adolphi, Holſatiæ ducis, poteſtatem tranſiiſſe: ſed utramque, uti Sueciam, & Norvagiam, tum auſtralem quoque Cimbriam, ipſos ſuâ avaritiâ, injuſtitiâ, & perfidiâ, ac ſuperbo dominatu, inter ſeſe disjunxiſſe.*

V. *Septem quoque regni arces, quæ præcipuæ ferè eſſent, minimè ſe peregrinis, quique hoſtes potiùs, quàm amici, forent, commiſiſſe: niſi peregrinos ſibi, atque hoſtes, eos appellandos ducerent, qui, præclari ſemper operæ, vitam pro ſalute ejus toties periculis ingentibus exponere non dubitaſſent. inter hos Barnimum ducem, bello contra Vandalorum civitates, ita valetudinem imminuiſſe, ut reſtituendæ ejus nulla ultra ſpes ſuperſit. ac Ioannem item comitem, cùm ſe in diſcrimen ſæpe præſentiſſimum conjeciſſet, ſedem etiam intrà regnum, ut pro eo ſumma quævis conaretur, poſuiſſe. neque alium Vitiſlao animum eſſe, aut fuiſſe. arces verò, ac munitiones regni, de ſententiâ ſenatorum, inter quos cùm alii eſſent, tum inprimis Axillus Petrejus, Benedictus Poviſcius, & Ioannes Cropelinus, ipſis demandatas eſſe. eodem modo & Fioniam, inſulæque ejus arces, ac Lalandiam, traditas agnatis ſuis, & potiſſimum Boguſlao patrueli: idque procerum codicillos, quos ſe penes aſſervaret, atteſtari. quodque arces, atque ditiones regni, ut conventum Vortingburgi, non continuò tradidiſſet, ſibi illud neceſſariò imputarent; qui promiſſa, de ſecuritate ſuâ contra Olaum Axillum, neglexiſſent.*

VI. *Nec Calmariæ decreta exequi nunc recuſare, neque abnuiſſe unquam. quin ſe etiam Stekeburgi, in Suecorum ditione, nunc verſari: ac paratum quidvis agere, & admittere, quod honeſtè modò poſſit.*

VII. *Motus, quorum incuſarent, neque à ſe concitatos, neque quenquam probaturum, aliquid unquam detrimenti ordinem ſacrum, aut equeſtrem,*

CIↃ CCCC XXXIX. *ſtrem, populumve, ſe auctore, accepiſſe.*

VIII. *Quod theſaurum item regni abduxiſſe quererentur, id ſciendum ipſis eſſe; ſe, ingreſſum pubertatem, regni res adminiſtrare incepiſſe; ac jam annos, à contracto matrimonio, circiter triginta eſſe: nec mirandum, ſi intereà multa ipſe ſibi fieri curaſſet: tum Philippam quoque conjugem plura ſecum attuliſſe. itaque ab iis petere, uti mitterent, qui reginæ mundum noſſent, Ericum Nicolaum, Ioannem Grenium, & Ioannem Cropelinum: atque illi ſi quid regni invenirent, id paratum, ſi ex æquo, & honeſto, ipſi agant, restituere. contra verò, ſi nil ipſi, niſi ſuum, aut uxoris, deprehenderent, maximæ temeritatis eos manifestos eſſe, qui tam fœdum innocenti crimen palàm intentaſſent. de reditibus porrò regni, tabulas ærarii examinarent; & ex illis certum fore, quid, quo modo, in quem uſum, erogaverit: tum, de ſe plus expendiſſe, in regni bonum, quàm acceperit. ea propter & ſperare, quando aliis arces regni, & ditiones, nunc permittant, neque, quod alterius ſit, quicquam cupiant, ſe pro regno toleratos tot labores, operamque tot annorum, ſummâ fide impenſam hactenus, reſpecturos: nec paſſuros, cùm expenſi rationes antecellant, ut privatum ex re publicâ detrimentum ipſe capiat. ſatis exploratum habere, qui tam màgnum odium in ſe conceperint, planè nihil curaturos, unde vitam, regno ejectus, deinceps tolerare poſſit; neque penſi habituros, ſi rogare ostiatim ſtipem debeat: id non ignorare tamen eos velle, ſi quid habeat, Dei, & ipſorum, eſſe: ac paratum, illud ipſum inter eos, liberoſque item eorum, quàm diu quidem aliquid ſit habiturus, diſtribuere: idque tam libenti animo, atque antehac feciſſet.*

IX. *Quod, inſalutatis cunctis, & ignaris, regno ipſe exceſſiſſet, ac deſeruiſſet eos, uti interpretabantur, frustra illud criminari. nam id factum bono publico; & ut deſiderio abſentis aliquo tangerentur, quem præſentem gravabantur: animumque, nunc infenſum, cum benevolo commutarent. ac ſic diſceſſiſſe tamen, ut relinqueret præſidia toto regno, quæ id contra vim quamcunque tuerentur. unde promptum judicare ſit cuique, non ſe regnum, quod incuſent, deſtitutum, aut abdicatum, voluiſſe.*

X. *Neque animum in regnum, neve ipſos, inimicum habuiſſe; cupereque ejus rei testem Ericum Nicolaum. quanquam is nunc inter primos rerum earum auctor eſſet, quæ quemadmodum evenirent, ita quidam eventuras pridem etiam prædixiſſent. quin testatum apud univerſos velle, non affectum alium ſe erga regnum, incolaſque, habuiſſe, nec feciſſe quicquam ſecus, quàm honestas poſtularet.* CIↃ CCCC XXXIX.

Quod ob ista, aliaque, fidem, & obſequium, renuntiarent, id ſe neque expectaſſe, nec admittere. XI. *ſiquidem amicè ab ipſis, atque ſicut æquum erat, diſceſſiſſet, ob negotia magna regni, ipſorumque. quin, ſi alibi deliquiſſe ſe putarent, non hunc rectum accuſandi modum eſſe. nec ſe tamen id mirari; quando eos neque Deum revereri, neque homines animadvertat: & jam ſibi ipſi faciant, quod qui anteceſſerint reges à majoribus eorum paſſos eſſe, ex hiſtoriâ didiciſſet. quod ſe de conſtituendo rege alio agitare indicarent, neque nomen tamen adderent, facilè, quem deſignarent, ſe conjicere; ſcilicet Chriſtophorum, Bavariæ ducem, qui ſororis filium ſe eſſe dicat; ac per literas moneat, quæ non deberet: cùm nil antè per legatos, literaſve, obnuntiaſſet: neque literæ ipſorum, aut illius, priùs ſibi allatæ fuerint, quàm in regnum acceptus eſſet: idque etiam ſine voluntate ſuâ, aut conſenſu. cùm is tamen ſanctè ſibi aliquando promiſiſſet; nil ſe unquam in avunculum tentaturum, nec in Daniam acceſſurum, niſi illo advocante. quam ob cauſam minimè ſe dubitare, quin, ab ipſis incitatus, animum hic ad audendum tantum facinus obfirmaverit: nec meminerit, quibus olim beneficiis matrem, ipſumque, obſtrinxiſſet; & oblitus fidei fuerit, quam ſanctiſſimè obligaſſet.* Poſt hæc, aliaque, addit; *petere ſe, ut coram principibus, & equestri item ordine, urbibuſque, neutri partium obnoxiis, cauſam agere ſuam ſinant: ac, ſi neque hoc permittant, ſe querelam primùm ad Deum, hinc pontificem, Cæſarem, reges, principeſque, & dynastas, equites, nobiles, ac reſpublicas toto orbe Chriſtiano univerſas, delaturum: eâ ſpe, non neminem ſe inventurum, qui ab ipſis id duntaxat impetraret, uti ſibi, quod jus atque æquum foret, largirentur.* Ac ſeorſim inde adjicit; *poſtquam ista perſcripſiſſet, ſibi nuntiatum eſſe, alia Lubecæ ipſos criminationis capita, quàm quæ ad ſe tranſmiſiſſent; ad templorum paſſim valvas affixiſſe. quam agendi rationem qui probaret, virum bonum, & honeſtum, neminem inventum iri existimaret: inſuper omninò ſibi perſuaderet, hæc, & ista, quæ jam antè retuliſſet, improbè afficta ſibi, unicuique facilè perſpectum iri. nec promiſcuè ſe tamen Danos omnes accuſare; ſed duntaxat, qui hæc in*

CIↃ CCCC XXXIX. *ſe commiſiſſent: cæteros oratos cupere, uti inimicos ſuos ab incepto jam facinore dehortentur, & injuriam prohibeant: nec permittant, ut legitimè relictam ſibi à matre hæreditatem, quam tot annos poſſediſſet, ſe invito, alius præter fas invadat.* Iſtis autem ille literis nihil aliud effecit, quàm ut ruſtici, & clientes, concitati, arma in heros ſuos caperent; & tributa, quæ debebant, recuſarent. ipſe, exactis in Gothlandiâ annis decem, hominis privati ſorte, Suecis pariter ac vicinis divexatis, poſt exceſſum Margaretæ variam fortunam expertus, gravi cum Holſatis bello novem ac viginti annorum, novem etiam cum Vandalicis civitatibus, conflictatus, neque ferè unquam felix, & excuſſus quoque tandem tribus regnis, reges alios docuit exemplo ſuo, nihil certi in fortunâ, quamvis maximâ, reperiri; neque ullam in faſtigio qualicunque fidem eſſe: tum & levi ſæpè motu maximorum principatuum fundamenta planè everti. Ita ille, cùm obtrudere ſenatoribus Boguſlaum patruelem contra leges regni vellet, eo excidit: atque ipſi, ut juſtitiam cauſæ ſuæ exteris, indigeniſque, approbarent, variè item accusârunt. Ac profectò minus rectè contra leges, atque jusjurandum ſuum, nitebatur; dum conatur Bugiſlaum ſucceſſorem conſtituere, Sueciæque imponit Danos, Daniæ Germanos ſuos; nec eorum avaritiam, aut libidinem coërcet: & ſunt hæc omninò gravia; ſed, ad exuendum tamen eum regno an ſufficiant, judicabunt, qui momenta quæque rerum ſuo pretio æſtimare didicerunt, nec affectibus tenentur. etenim, quæ alia objiciebant, & refellit ipſe ſatis, & invalida, apud æquos rerum arbitros, cenſebuntur: cùm, ad reges ſolio dejiciendos, juſtum pondus omnia habere debeant. Verùm, ſicuti in regna, quorum leges violaverat, admodum deliquit graviter, ita in ſe imprudentiâ; dum excedit ſponte ſuâ, atque illa, ſeque adeò ipſum, deſerit: minimè ejiciendus, aut omninò difficulter, ſi manſiſſet. ſed volebat vindicare culpam Deus; & eripere poteſtatem, quâ indignè uſus erat. ac ſic ferè uſu venit, uti, cujus magnitudinem ſibi evertendam ſtatuit, hujus & conſilia corrumpat prius. Cùm decennium in Gothlandiâ exegiſſet, atque eam, Suecis graviter infeſtantibus, in Danorum poteſtatem tradidiſſet, in Pomeraniam trajiciens, duas naves, cum theſauro, regiâque ſupellectile, more ſolito infelix, diſſipatâ tempeſtate claſſe, amiſit: ac Rivoldiæ, totidem exactis annis, diem obiit: cùm vixiſſet annos ſeptuaginta quatuor, regnum quadraginta duos tenuiſſet, ac viginti poſt hoc ipſum in exilio tranſegiſſet. Illud autē meritò in eo cuncti prædicaverint; quòd, ad cultum animorum ampliorem in hæc regna borealia inferendum, Daniam, erectâ illic Academiâ, illuſtrare conſtituerit. ac feciſſet, niſi fatum regni publicum, & privata item ejus, gravi bello implicati, infelicitas, adeò laudabile propoſitum intercepiſſet. Neque iſtud ſine laude memorandum; quod Hiſtoriam gentis Danicæ, quanquam breviter, inde à primo uſque rege, ad milleſimum ducenteſimum octogeſimum octavum annum, contexuerit. ad quam porrò abſolvendam non tam otium, ut nonnulli arbitrantur, cùm viginti totos annos poſteà privatus vixerit, quàm, averſo à Danis animo, quòd à regno removiſſent, voluntatem defuiſſe, rectè quis exiſtimaverit. Habet verò, in exiguo quamvis Opere, multa paſſim, quæ nequicquam alibi quæras. Sed has laudes plurimum corrupit certè, cùm in Daniâ, Sueciâque, contra datam ſemel iterumque fidem, arcium, ac munitionum, præfecturas peregrinis, qui ſuperbè regnum utrunque divexabant, demandaret. quâ in re dum majeſtatem ipſe ſuam ſubditorum privilegiis, in quæ jusjurandum dederat, multo potiorem habet, mox ſuperbiam, ac perfidiam, clarè ulciſcente Deo, ſolio dejectus fuit. CIↃ CCCC XXXIX.

CHRISTOPHORVS III.

Exuto in hunc modum Erico, Chriſtophorus III, dux Bavariæ, ejus ex ſorore Sophiâ, quæ nonnullis Catharina dicitur, nepos, regnum accepit. Erat verò ea Sophia Margaretæ, pridem reginæ, ex ſorore Ingeburgâ proneptis. quippe Ingeburga illa, Henrico Megapolitano uxor data, filiam enixa eſt Annam, quam Mariam alii nuncupatam tradunt. ea, Vratiſlao VI, Pomeraniæ duci, nupta, peperit Ericum X, Daniæ regem, de quo dictum, & Sophiam, ſeu Catharinam, Chriſtophori matrem.

cIↄ cccc xxxix. Tanta enim apud regni Daniæ proceres reverentia regum erat, uti, ſtirpe maſculâ deficiente, quanquam legere peregrinum quemvis poſſent, tamen fœminam maluerint, & ex fœminis prognatos, quàm diſcedere à proſapiâ. Ita, mortuo Valdemaro, ac nepote ejus Olao, Margaretam, ipſius filiam, Olai matrem, elegerunt; inde Ericum, ex Ingeburgâ, filiâ majore natu, pronepotem: & nunc etiam Chriſtophorum, ex eâdem abnepotem: ac mox Chriſtianum I, itidem ejus abnepotem. cujus nunc proſapia, continuatâ diu ſerie, ad ducentos ferè annos, floret; ac florebit porrò, quoad PIETATEM colet, unam omnium REGNORVM FIRMAMENTVM validiſſimum. Itaque, cùm regnum Ericus ex antiquâ regum domo ſuam in familiam transferre vellet, & in eâ patruelem Boguſlaum elegiſſet, meritò ſe proceres oppoſuere: & Chriſtophorum, Valdemari, uti dixi, abnepotem, objecere. Is in Daniam dum ad capeſſendum regnum, jam oblatum, iter parat, magna piratarum claſſis, ſub Bartholemæo Voetio, è Viſmarienſi ſinu oram ſolvens, impetum in Norvagiam facit; ac, quanquam ſe Norvagis objicientibus, fortiterque repugnantibus, Bergam diripit, & ingentem prædam abducit. At Chriſtophorus cùm in Daniam adveniſſet, declarati à ſenatu hoſtes regni, quotquot aulam aliam, quàm ipſi, aut forum, frequentarent. itaque mox diſceſſere, Bugiſlaus, Barnimus, Vitiſlaus, Vratiſlaus, patrueles, aut agnati, Erici regis; cui ſeſe, in Gothlandiam profecti, conjunxere. ſolus manſit Everſteinius; qui uxorem ibi duxerat, & Gripsholmiam in Sueciâ pignoratam poſſidebat, nec jam ultra peregrinus cenſebatur. Hinc ad Suecos ablegantur, illud ſedulò curaturi, *uti ſub antiquum fœdus regna hæc reducerentur; ac ſancita à reginâ Margaretâ unio renovaretur.* qui cùm Enecopiam mox adveniſſent, etiam Sueci acceſſere; placuitque, *ut inprimis rata eſſent, quæ Calmariæ à triennio, ipſis Martiis Kalendis, ſtatuiſſent; præter unum illud caput, quo Ericum, quoad viveret, regem agnoſcendum vellent:* idque omnium conſenſu abrogatum. atque conſtitutum porrò, *ut legati è tribus regnis denuò Calmariam ad diem quartum & viceſimum menſis Iunii anno proximè inſequenti convenirent; ac de rebus, ad utilitatem omnium pertinentibus, juxta leges uniuſcujusque regni, quæ cenſerent expedire, conſtituerent. interim pax coleretur, & commercia, more dudum ſolito, exercerentur.* Hæc Novembri ineunte poſtquam Enecopiæ acta, denuò in regem Ericum quædam regni ſenatores accuſationum capita per Vandalicas civitates promulgârunt; quibus illi objecta *bella, per tot annos cum Holſatis, ac Vandalicis civitatibus, ſummo cum diſpendio continuata: quæ finire ſæpenumerò honeſtiſſimè potuiſſet, ſi conſiliis ſenatorum ſalutaribus auſcultare voluiſſet. monitumque ab iiſdem, uti, poſt Philippæ mortem, alteram uxorem duceret, è familiâ regno dignâ, itidem id aſpernatum, in amore inhoneſto, magno cum opprobrio & ſuo, & regni, vitam agere maluiſſe. tum conatum etiam eſſe, anteà conjuncta regna ſeparare; ut, exortis hinc diſſidiis, Bugiſlao, ad auxilium evocato, gradum ad hæc negotio minore ſtrueret. quin ſeorſim, de ſenatus voluntate, monitum à Lundienſi archiepiſcopo, uti principes peregrinos, quibus arces quaſdam regni, inſulaſque, Langelandiam, ac Lalandiam, tum Fioniam, & Monam, contra juramentum ſuum, leges regni, fas, & æquum, item invitis ſenatoribus, commiſiſſet, quâ benignitate poſſet, abdicaret, atque regno omnes eas præfecturas reſtitueret; niſi mallet, juſtâ procerum offenſâ, ipſe poſteà deſtitui, & à regno removeri: tamen eam præſulis monitionem contempſiſſe. inſuper, cùm in comitiis, Vortingburgi celebratis, illud ageret, uti regnum, ſe defuncto, Bugiſlao traderetur; ac ſenatus fieri nequaquam poſſe id oſtenderet, quòd electionis illud, non hæreditatis, eſſet; ac, ſi foret, alium propinquiorem multo haberent, regio Danorum genere oriundum, quem non vellent præterire; admodum ſuperbè ſanè reſpondiſſe: nihilo ſe minus tamen, etſi vitæ cum periculo, Bugiſlaum ſucceſſorem habiturum. ac mox etiam Fioniam, treſque arces, vel ſenatu refragante, ejus fidei commiſiſſe: tum Gothlandiam, regno in principum exterorum poteſtate conſtituto, petiiſſe: ac nunc quoque, ſine ullâ ejus curâ, illic agere. præter iſta, variè regnorum omnium ſacrum ordinem divexaſſe; tum indictâ item cauſâ, & non rarò innocentes, in cuſtodiam conjeciſſe: ſenatores quoque regni contumelioſè admodum habuiſſe: item è ſacro ordine virum, qui, pontifici à manu, literas ipſi minus gratas attuliſſet, os ſigillo illarum plumbeo eum in modum verberaſſe, ut è naribus* cIↄ cccc xxxix.

CIↃ CCCC XXXIX. *cruor flueret. ac, cùm eum ad has ipſas exedendas cogere vellet, neque morem alter gereret, diu in arctiſſimo concluſum carcere tenuiſſe. denique præfectos quoque variis regni ditionibus poſuiſſe, homines, ſuperbos plànè, & avaros, ideoque ſuis graves. tum pecuniam corrupiſſe; & comitia ſuo tempore, atque loco, celebrare neglexiſſe. diu etiam jus indigenis denegaſſe; & erepta inſontibus bona ab injuſtis poſſeſſoribus per vim item poſſideri; cum non parvâ regni adeò univerſi, & eorum, quibus juſti & æqui cura, ſtudiumque, contumeliâ, & opprobrio.* Mox Chriſtophorus, cùm jam regnum accepiſſet, de conſilio ſenatus, eos omnes, qui munitiones regni, ſive arces, ab Erico olim datas, poſſiderent, ſtatim regni ſenatoribus, conſtitutâ in recuſantes vitæ, famæ, ac bonorum omnium, pœnâ, reddere jubet. tum ſeorſim harum literarum exemplum ad Corſoræ etiam præfectum mittit; admonetque, *uti ipſe, quique eam habitarent, quam Erico pridem obſtrinxiſſent fidem, mox exuerent; & in verba ſenatorum jusjurandum die præſtituto darent, ni pro regni hoſtibus cenſeri*

CIↃ CCCC XL. *vellent.* Hinc Viburgi anno ſtatim inſequente juramento ſe obſtringit, *homines omnes, cujuſcunque demum ordinis, atque loci, ſedulò ſe defenſurum; & cum iis pacem regni, privilegia, jura, & immunitates, quas majores tradidiſſent, ſummo ſtudio illibatas ſervaturum: neque proximis comitiis quicquam item omiſſurum, quod ad ſubditorum omnium publicam utilitatem pertinere videretur.* Hæc peracta poſtquam eſſent, & comitia, quæ Calmariæ celebranda, ut ſuperiore anno Enecopiæ conſtitutum, jam adeſſent, ac vix pauci acceſſiſſent, Carolusque, regno Sueciæ præfectus, eo cedere cunctaretur, in conventum pleniorem res dilata eſt. Itaque comitia non multo pòſt Arbogæ habita; quibus nomine Danorum interfuere, archiepiſcopus Lundienſis, Ioannes Laxmannus; & ex ordine equeſtri, Nicolaus Ronnavius: qui, Chriſtophori virtutes, rege dignas, ſedulò Suecis commendantes, ſummâ ope nitebantur, ut & ipſi hunc eligerent, & in unum fœdus regna, ſicuti ſub Margaretâ, & Erico, ea fuerant, reſtituerent. quod faciliùs ut efficerent, tradunt juramenti exemplum, quo Viburgi regni Daniæ proceribus fidem ſuam obſtrinxiſſet: ac promittunt, itidem facturum ipſis. CIↃ CCCC XL. Carolus, cùm in Chriſtophorum animos cunctorum ferè propendere animadverteret, plurima de libertate novi regis eligendi, & poteſtate, præloquutus, mox exponit; *quos labores pro utilitate regni publicâ ſuſtinuiſſet, ac quàm multum æris item alieni contraxiſſet, ex quo ſibi rerum ſummam demandaſſent*: tum enixè quoque orat, *ut ſuorum meritorum rationem habere velint.* nec diſplicuit juſta oratio; ac decretum, *ut Finlandiam, & Olandiam, veluti clientis jure poſſideret: ita tamen, ut Olandia, datis quadraginta millibus Stocholmenſium ſelibrarum, regno reſtitueretur.* addunt Dani, *ratum etiam Chriſtophorum hoc decretum habiturum; neque item permiſſurum, ut cum eo, ob quæcunque antè acta, jure quiſquam experiri, aut adminiſtratæ hactenus reipublicæ rationes poſtulare, deinceps poſſit. quin & ipſum cum eodem plura Halmſtadii anno proximo coram acturum.* Inter hæc Chriſtophorus, cùm regem eum Dani ſibi elegiſſent, Adolpho Holſato dat ducatum Sleſvicenſem, ceu clienti, ritu in iſtis uſitato: poſtulatque à ſenatu regni literas, quibus id ipſius juſſu ſe feciſſe teſtaretur. Vt autem ea, quæ Arbogæ pridem conſtituta erant, implerentur, petunt Sueci, ut Chriſtophorus regnum mox ingrederetur; & comitia indicunt, quæ Calmariæ, ad viceſimum quartum diem menſis Iunii, haberentur: illic regnum, dato in ejus privilegia juramento, traditurí. Antè tamen, quàm in Sueciam iter caperet, cum tribuno equitum, Carolo, juxta pactum, Halmſtadii colloquium benignè habet; ac Finlandiam, & Olandiam, quas ſenatus promiſiſſet, ipſe quoque ut traderentur, acquieſcit: tum indulget, ne quis geſti ad id tempus magiſtratus rationem petere ab eo poſſet. Sed quo minus ad comitia, quæ indicta memoravi, die dicto ipſe proficiſceretur, motus Cimbrici vetuere. nam in CIↃ CCCC XLI.
Cimbriâ ruſtici mox concitati, ab Erico, uti vulgo credebatur, heris debitum negabant; vivere etiam regem ſuum, dominumque, jactitantes: apud quem, ſi quid deberent, exhibere nullò modo detrectarent. ac fuiſſe circiter viginti quinque millia commemorantur. & conſerta cum his manus, die menſis Maji tertio, ad Agardiam: ceciditque Eſchillus Brocius; quem, inviſum ob ſævitiam, ruſtici in fruſta mox diſſe-

cIↃ cccc XLI. diſſecuere. è Chriſtophori militiâ, unus
ducum interfectus; & duodecim è nobi-
lium numero capti: qui mox capite lue-
runt. verùm inſolentiam ut coërceret rex
Chriſtophorus, arma ſumpſit; ac congreſ-
ſus, ad octavum diem Iunii, & ſuperior,
Henricum Tagonem, unum è ſenatu re-
gni, ſed addictum partibus Erici regis,
Hellum, Herulphum, & Andream item,
Holſtios, vivos cepit, ac deinde rotæ im-
poſuit; uti ſex cum iis alios. interfecti è
promiſcuâ multitudine mille circiter o-
ctingenti: alii, ſexcentos tradunt. cæteri,
vix fugâ elapſi: aut, in gratiam recepti,
pretio ſe redemere. collem quendam oc-
cupaverant; curribuſque circumpoſitis, ſe
munierant, ut invadere equitatus nuſquam
poſſet. itaque nonnulli è nobilitate, ſuis
inde evocatis, gratiam delicti ejus, ſi de-
ſiſtant, & abſcedant, pollicentur. quam
ob rem cùm plurimi digrederentur, &
haud parum numerus minueretur, qui re-
ſtabant, facto impetu, profligati. Ac tu-
multu hoc repreſſo, mox Chriſtophorus,
Carolusque, cùm Halmſtadii conveniſ-
ſent, unà ambo ad comitia conceſſere. &
acceptus honorificè hìc Chriſtophorus,
Sueciæ rex ad Moraſtenium, uſitato gen-
cIↃ cccc XLII. tis more, ſalutatur. unde cùm Stochol-
mum mox reverſus eſſet, Chriſtianus, re-
gni ſatrapa, Carolum, tribunum equitum,
ob injecta antè vincula, accuſare ſtatue-
bat: & rex ipſe, nimiâ potentiâ ejus de-
prehensâ, jam nonnihil etiam ſibi formi-
dare. verùm Carolus, Chriſtianum elude-
bat: & Chriſtophorum, ne in eum quid
tentaret, quæ pollicitus pridem erat, pro-
hibebant. Dum in Sueciâ autem abeſt, ne
quid Dania per tumultum ruſticorum pa-
teretur, promulgato Ludoſiæ edicto, ad
undecimum diem Iunii, ut ferociam præ-
fectorum, quæ ſuperioris motus cauſa fue-
rat, coërceret, præcipit ſeverè admodum;
*ne quid contra leges facerent, neve vim cuiquam
ullam intentarent*: populo mandat, *uti ſedulò
pacem coleret: ſi qui gerere morem nollent, his
in promptu pœnam fore.* Inter iſta è Gothlan-
diâ rex Ericus & piraticam exercere, &
inprimis Suecos proximos infeſtare. ac
Chriſtophorus rogatus, ut compeſceret
inſolentiam, excuſavit, & reſpondit: *fieri
id ægrè poſſe, dum diſſidia ipſi Sueci inteſtina
agitarent: neque eos pacem unquam, ni redirent* cIↃ cccc XLII.
ad concordiam, habituros. Ne nil tamen age-
re velle videretur, in Gothlandiam, de
ſententiâ ſenatorum, proficiſcitur; cum
Erico de piratis coërcendis loquuturus.
verùm, an in hoc colloquio de piratis co-
hibendis aliquid ſit conſtitutum, id incer-
tum eſt. illud pluribus vulgatum; conve-
niſſe, ut Ericus eâ inſulâ, poſitâ regnorum
curâ, quoad viveret, frueretur. Inde poſt-
quam diſceſſiſſet, inter viam actâ in laten-
tem quendam ſcopulum navi, ac confra-
ctâ, rebus omnibus amiſſis, vix naufragium
ſcaphâ evaſit. Hinc contendens in Nor-
vagiam, rex Anſloæ à proceribus ejus re-
gni ſalutatur. moxque in Daniam rever- cIↃ cccc
ſus, in principio ipſo anni, Ripæ regno XLIII.
inauguratur, & coronâ ab antiſtite Lun-
dienſi inſignitur; operam præſtantibus
Germaniæ principibus aliquot. quippe gla-
dium, dux gerebat Sleſvicenſis; ſceptrum,
Sileſius; pomum, Bavarus; & coronam,
Brunſvicenſis. pompa, ut in talibus, ma-
gna; & equeſtres ludi habiti: tum relati
inter equites, è nobilitate variâ, viri ſeptua-
ginta duo. Hinc, converſo animo ad re-
gni curas, Hafnienſibus, cæteriſque item
urbibus, jura ſua, & leges, firmat; &, abo-
litâ decimâ quintâ, ad id tempus ſolvi ſoli-
tâ, decimam, quæ olim pendi conſuevíſ-
ſet, rurſum inſtituit: utque, tribus ejus
partibus ordinatis, una eccleſiæ, altera e-
piſcopo, tertia paſtori eccleſiæ, ſolvere-
tur. Actum quoque, ut Roſchildienſis
præſul urbem Hafniam, quæ ad illum eo
tempore pertinebat, regno traderet. Ber-
gæ etiam Norvagiæ privilegia rata facit;
redituſque, regno debitos, ac jam dudum
intermiſſos, quæque alia imperaturus dein-
ceps eſſet, mercatores peregrinos ſolvere
jubet. ibidem, ac Norvagiâ totâ, libera
Amſtelodamenſibus in Hollandiâ, uti &
Ziriczeanis, Belgicam Zelandiam inhabi-
tantibus, dat commercia. Hinc Viſenaci,
quod eſt oppidum ditionis Brandeburgi-
cæ, conventum indicit; principeſque plu-
rimos Germaniæ benignè invitat: inter
iſtos, Fredericum Brandeburgicum; Hen-
ricum, Megapolitanum; Othonem, Gu-
lielmum, & Henricum, Brunſvicenſes;
Adolphum etiam Sleſvicenſem, alioſque.
ſed Adolphus, princeps pacis ſtudioſus,

CIↃ CCCC XLIII. non comparet. Ipſe quidem, non indutus
veſte regiâ, verùm qualis eſt eorum, qui
religionis ergò peregrè proficiſcuntur, ſe-
ſe ſiſtit. ac, quæ acta, clam fuere: verùm
vulgo ferebatur, de potentiâ urbium Han-
ſaticarum, quæ non pauca regno detri-
menta dederant, coërcendâ, agitatum
tunc fuiſſe: & conſiliis Chriſtophorum,
potiùs quàm vi armorum, experiri anteà
CIↃ CCCC XLIV. conſtituiſſe. Hinc intelligens, mercato-
res peregrinos privilegia Bergenſium, quæ
majores conceſſiſſent, ac ſuperiore anno
ipſe quoque, uti dixi, confirmaſſet, variè
inſuper habere, cum indigenarum damno,
denuò ſtatuit; ut commercia univerſi jux-
ta antiqua regni jura, atque leges, exerce-
CIↃ CCCC XLV. rent. Nec multo poſt Dorotheam uxo-
rem ducit, Ioannis Brandeburgici filiam;
cui dotem pater dixit, florenos Rhenenſes
tricies mille: quamvis nunquam perſolu-
tos. ipſe, nuptiarum causâ, ſponſæ addixit,
in Daniâ quidem, Haralsburgum ad Ro-
ſchildiam; tum Ringſtadium, atque arcem
Schildeneſſam: apud Suecos, Orebroum,
Nericam, & Vermelandiam: in Norvagiâ,
Romerigam. nuptiæ Hafniæ celebratæ,
celebri conventu principum: aderant-
que, præter Brandeburgicum, parentem
ſponſæ, Gulielmus Brunſvicenſis, Ludovi-
cus Heſſus, Fridericus Bavarus, Balthazar
Sileſius, Erneſtus Honſtenius, aliique: tum
legati urbium Vandalicarum; ac complu-
res è proceribus regnorum. Nuptiis autem
celebratis, cùm adeſſent etiam tum regni
proceres, *privilegia, quæ Teutonibus in empo-
rio Bergenſi deceſſores indulſiſſent, atque ipſe
nuper quoque confirmaſſet, rata ſe habere* edi-
cit; *ita tamen, ut antiquis Norvagorum privi-
legiis nuſpiam detraheretur: legibusque regni
ipſi, & indigenæ, pariter ſubjecti eſſent.* tum
Elburgo, aliiſque Gelriæ ducatus urbibus,
jus piſcandi apud Falſterboam, & Sca-
niam, quod antiquitùs tenuiſſent, porrò
firmat. cumque plurimos Germanos, qui
in Daniam abeuntem pridem comitati
fuerant, & in aulâ retineret, & ornaret
præfecturis, & id ægrè Dani ferrent, ac
Erici abdicandi illam exſtitiſſe cauſam di-
ctitarent, cùm dimittit à ſe omnes, quan-
quam invitus, tum indigenis præfecturas
mox committit: & oſtendit, proprias ſe
caritates regni legibus poſthabere: claro
admodum animi moderati exemplo. An- CIↃ CCCC XLVI.
no proximo, in Lalandiâ, illis, qui, in jus
vocati, ſiſtere ſe neglexiſſent, pœnam ſta-
tuit; tum & iis, qui alterius ſilvam cæde-
rent. agit etiam de armentis; prohibetque,
*ne quis capras, in alterius detrimentum, paſtum
mitteret: neve vulpes, aut quancunque demum
feram, ruſticus quis venaretur. qui delinqueret,
& venabulo, & venationis cætero inſtrumento,
mulctaretur: tum tres etiam ſelibras penderet
ſoli domino, in quo deprehenſus foret, ac tres alias
item regi.* agit etiam de hortis colonorum,
& viridariis, & agrorum ſationibus: ac de-
cernit, *ne colonum, cui ſuum prædium eſſet,
præfectorum aliquis vel comprehenderet, vel ab-
duceret in cuſtodiam: niſi poſtquam judex de re
cognoviſſet, & ſententiam protuliſſet.* Hinc in
Sueciam contendens, edito Stocholmi in
hanc rem diplomate, decimoſexto die
Iulii, præſulem Oſilienſem, & Oſiliam u-
niverſam, uti ſub antiquis regibus ea fue-
rat, ſuam in fidem, atque clientelam, ac-
cipit. Quibus actis, dum in Daniam rena-
vigat, iterum naufragium paſſus, & the-
ſauro omni amiſſo, vix evadit. Atque ut
naufragio hunc annum triſtem, ita & ſoro-
ris Annæ morte habet. quæ Dorotheam,
ad maritum commeantem, comitata, dum
in gynæcéo ejus porrò hæret, diem obit:
& in æde ſacrâ Soræ, juxta regum, ac re-
ginarum, monumenta, ſepelitur. Poſteà CIↃ CCCC XLVII.
exorta quædam controverſia, inter re-
gem, & Hollandos, ac Zelandos, Friſioſ-
que, quod conventa neglexiſſent. itaque
detentæ & earum naves, edicto regis, ad
viceſimum quintum diem menſis Iulii pro-
mulgato. quam ob cauſam à Philippo quo-
que Bono, Burgundiæ duce, comite Hol-
landiæ, Zelandiæque, miſſi ad rem com-
ponendam, Samſon Labanius Opperbo-
ſius, Arnoldus Gentius Gaſemburgius,
Ioannes Heinæus, Ioannes Roſa, & Ger-
hardus Nordovicius: rexque, qui cum iis
agerent, ordinavit, archiepiſcopum Lun-
dienſem, Ioannem Laxmannum, & Bene-
dictum, antiſtitem Anderſchovienſem, ex
ſacro ordine: ex equeſtri, Martinum Io-
nam, ac Stenonem item Baſſium. atque illi
in hunc modum convenere: *uti mercatores
quique, qui injuriâ ſe affectos aliquâ exiſtima-
rent, intrà proximum triennium ſuum jus perſe-
querentur: ultra, actio nulla foret. ac Danis qui-*
dem-